

ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง
(กรณีศึกษา: ประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม)

นางสาวสุกัญญา สดุดีวิธิชัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Scope of Works for Professional Practice of Urban Design
(Case study: Land readjustment and industrial estate planning)

Miss Sukanya Sadudeewithichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง
(กรณีศึกษา:ประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการ
จัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม)

โดย

นางสาวสุกัญญา สดุดีวิธิชัย

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยะศิริ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิณรัชฎ์ กาญจนะชุลิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พรรณชลัท สุริโยธิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยะศิริ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทิดศักดิ์ เตชะกิจจจร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชมชน พุสินไพบูลย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นพนนท์ ตาปนานนท์)

สุกัญญา สดุดีวิชัย : ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง(กรณีศึกษา:ประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม) (The Scope of Works for Professional Practice of Urban Design(Case study: Land readjustment and industrial estate planning)) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยศิริ, 198 หน้า.

“สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ถูกกำหนดใช้ขึ้นครั้งแรกในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 แต่ยังไม่มีการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ จวบจนมีพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนนิยามของวิชาชีพสถาปัตยกรรมรวมถึงเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน จากนั้นมีการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อกำหนดให้วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543[1] ซึ่งมีการระบุความหมายและขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขาในประกาศกฎกระทรวงฉบับนี้

ปัจจุบันองค์ความรู้ ความหมาย และขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองยังคงมีความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทำให้เกิดความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 อาทิเช่น การพัฒนาวิทยาการด้านสถาปัตยกรรม การควบคุมดูแลมาตรฐานความรู้และการประกอบวิชาชีพ และการส่งเสริมคุณภาพการประกอบวิชาชีพ เป็นต้น ด้วยที่มาและความสำคัญเหล่านี้จึงนำมาซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ในกรณีศึกษา ประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น 2 ใน 7 ประเภทงานตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่มีพระราชบัญญัติควบคุมอยู่ด้วย รวมถึงสามารถสะท้อนการทำงานในบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน และเมืองมากกว่าประเภทงานอื่น ๆ โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคุณสมบัติเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองในเชิงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์ อภิปรายผลและสรุปผลโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง มิได้มีผลบังคับใช้ตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 เนื่องจากประเภทงานที่ถูกกำหนดขึ้นตามกฎกระทรวงนั้นไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น พระราชบัญญัติที่ควบคุมทั้งสองประเภทงานไม่มีการกำหนดคุณสมบัติที่เฉพาะเจาะจงของผู้ออกแบบเนื้อหาของงานในแต่ละประเภทยังคงมีความคลุมเครือ รวมไปถึงข้อค้นพบเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาวงการวิชาชีพสาขานี้ต่อไป

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2560

5973369925 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORDS: URBAN DESIGN, PROFESSIONAL PRACTICE, SCOPE OF WORKS, LAND READJUSTMENT PLANNING, INDUSTRIAL ESTATE PLANNING

SUKANYA SADUDEEWITHICHA: The Scope of Works for Professional Practice of Urban Design(Case study: Land readjustment and industrial estate planning). ADVISOR: ASSOC. PROF. WG.CDR. TRAIWAT VIRYASIRI, 198 pp.

“Urban design” has been issued since the statutory law of architectural professional practice in 1965 but it has not been forced into practice until there was the revised statutory law of architectural professional practice in 2000, which would be definition improvement of architectural professional practice including substances and objectives could be covered and connected with current circumstance. After that, the law of architectural professional practice was enacted in 2006 with objectives which determine scope of works as the revised statutory law of architectural professional practice in 2000. Also, each architectural fields were specified meaning and scope of works in this law.

Nowadays, in this field still be obscure for professional practice directly and indirectly which is not conform to objectives of the statutory law of architectural professional practice in 2000. Such as development of urban design knowledge, controlling standard of academic and practice fields and supporting quality of professional practice. For this reason, this study focuses on “Scope of works for professional practice of urban design” with two case studies; land readjustment and industrial estate planning. These are two of seven in scopes of works as the law of architectural professional practice in 2006 which are controlled by the specified statutory also these will reflect the site, communities and urban contexts more than others. Which based on methodology as interviewing the experts from both academic and practice fields who work in urban design field. For literature reviews, this study will be analyzed and gathered information regarding the rules and regulations of urban design for acquiring reliable findings.

In summary, the scope of works for professional practice of urban design is not been forced into practical as the law of architectural professional practice in 2006 due to two of works are not conform to professional practice with these causes, such as both of law are not specified designer who should handle the works, substances in each field are not obvious. Moreover, findings of problems which happened after enacting the law of architectural professional practice in 2006. That will be useful for development in this field.

Department: Architecture

Student's Signature

Field of Study: Architecture

Advisor's Signature

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความกรุณาและช่วยเหลือจากบุคคลดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. น.ท. ไตรวัฒน์ วีริยศิริ สำหรับการให้ความรู้ คำแนะนำ ความช่วยเหลือต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าเข้าร่วมรับฟังการนำเสนอวิทยานิพนธ์นี้พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ที่ช่วยสละเวลาให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.(พิเศษ)ก่อเกียรติ นิยมมล สำหรับการให้คำแนะนำทุก ๆ อย่าง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดามารดาที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีในการศึกษาวิจัยนี้เสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดความช่วยเหลือจากทุกท่าน และผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ข้อยกเว้นของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	8
2.1 ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	8
2.1.1 พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543	8
2.1.2 กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549	10
2.1.3 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2558 (ฉบับที่4).....	12
2.1.4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547	16
2.1.5 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522(ฉบับที่ 1) และ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2550(ฉบับที่ 4)	17

2.2 หนังสือและเอกสารทางวิชาการ	18
2.2.1 การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร (การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี)	18
2.2.2 สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น (URBAN DESIGN BASIC).....	27
2.2.3 เอกสารทางวิชาการในประเทศไทย.....	40
2.2.4 เอกสารหรือข้อมูลทางวิชาการในองค์กรต่างประเทศ.....	43
2.3 ตัวอย่างข้อกำหนดและขอบเขตงานโครงการศึกษาออกแบบและวางผังจากหน่วยงานต่าง ๆ (TOR: Term of Reference).....	45
2.3.1 ประเภทงานจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม.....	45
2.3.2 ประเภทงานจัดทำผังจัดรูปที่ดิน.....	48
2.3.3. ประเภทงานอื่น ๆ.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
3.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	56
3.1.1 ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	56
3.1.2 กำหนดขอบเขตและตั้งคำถามการวิจัย	56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง	56
3.2.2 การวิเคราะห์เอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	57
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
3.3.1 ประชากร.....	57
3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง	58
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	64
3.4.1 บันทึกการสัมภาษณ์	64
3.4.2 เรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูล.....	65

3.4.3 เชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	66
4.1 การเรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูล.....	66
4.1.1 เกณฑ์และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง	66
4.1.2 ประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง	73
4.1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง 94	
4.2 การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และอภิปรายผล.....	101
บทที่ 5 การวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย.....	102
5.1 การวิเคราะห์ผลการวิจัย	102
5.1.1 ความเข้าใจหรือความหมายของ “สถาปัตยกรรมผังเมือง”	102
5.1.2 ความเข้าใจหรือความหมายของ “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”	104
5.1.3 ความเข้าใจหรือความหมายของ “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง”	110
5.1.4 การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549”	112
5.1.5 ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ในขอบเขตงานประเภท การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม... 115	
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	119
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	123
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	123
6.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	125
6.3 การวิจัยต่อเนื่องในอนาคต.....	127
รายการอ้างอิง	129
ภาคผนวก.....	130

ภาคผนวก ก แบบโครงสร้างคำถาม.....	130
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	132
ภาคผนวก ค บันทึกการสัมภาษณ์	134
ภาคผนวก ง รายละเอียดเนื้อหาเพิ่มเติมในบททบทวนวรรณกรรม	161
ภาคผนวก จ เอกสารทางราชการ	180
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	198

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2-1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง	23
ตารางที่ 2-2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาผังเมืองกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง	24
ตารางที่ 2-3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาภูมิสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง..	25
ตารางที่ 2-4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการออกแบบชุมชนเมืองกับสาขาหลักทั้งสาม.....	26
ตารางที่ 2-5 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท	37
ตารางที่ 2-6 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท(ต่อ)	38
ตารางที่ 2-7 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท(ต่อ)	39
ตารางที่ 2-8 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำนิคม อุตสาหกรรม	46
ตารางที่ 2-9 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำนิคม อุตสาหกรรม(ต่อ)	47
ตารางที่ 2-10 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูป ที่ดิน	48
ตารางที่ 2-11 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูป ที่ดิน(ต่อ)	49
ตารางที่ 2-12 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูป ที่ดิน(ต่อ)	50
ตารางที่ 2-13 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง	51
ตารางที่ 2-14 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)....	52
ตารางที่ 2-15 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)....	53
ตารางที่ 2-16 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)....	54
ตารางที่ 4-1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง	67
ตารางที่ 4-2 แสดงการจัดกลุ่มความเชี่ยวชาญของกลุ่มตัวอย่าง	68

ตารางที่ 4-3 แสดงการจัดกลุ่มประวัติการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	69
ตารางที่ 4-4 แสดงการจัดกลุ่มตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง	70
ตารางที่ 4-5 แสดงการจัดกลุ่มประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	71
ตารางที่ 4-6 แสดงการจัดกลุ่มผลงานที่เกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง	72
ตารางที่ 4-7 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง.....	74
ตารางที่ 4-8 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	75
ตารางที่ 4-9 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง.....	76
ตารางที่ 4-10 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ).....	77
ตารางที่ 4-11 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ).....	78
ตารางที่ 4-12 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ).....	79
ตารางที่ 4-13 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง.....	80
ตารางที่ 4-14 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง(ต่อ).....	81
ตารางที่ 4-15 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง.....	82
ตารางที่ 4-16 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	83
ตารางที่ 4-17 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	84

ตารางที่ 4-18 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	85
ตารางที่ 4-19 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	86
ตารางที่ 4-20 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	87
ตารางที่ 4-21 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	88
ตารางที่ 4-22 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	89
ตารางที่ 4-23 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	90
ตารางที่ 4-24 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	91
ตารางที่ 4-25 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ).....	92
ตารางที่ 4-26 แสดงรายละเอียดประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่าง(กรณีศึกษา การจัดทำผังจัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม).....	93
ตารางที่ 4-27 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	94
ตารางที่ 4-28 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	95
ตารางที่ 4-29 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	96
ตารางที่ 4-30 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	97
ตารางที่ 4-31 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	98
ตารางที่ 4-32 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	99
ตารางที่ 4-33 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	100

ตารางที่ 5-1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”	109
ตารางที่ 5-2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อคิดเห็น “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” ตามประเภทของงาน.....	116
ตารางที่ 5-3 แสดงการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีหรือแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	120
ตารางที่ 5-4 แสดงการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีหรือแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง(ต่อ).....	121

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ 2-1 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสาม.....	21
แผนภูมิ 2-2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสาม.....	22
แผนภูมิ 3-1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างวิธีดำเนินการวิจัย	55
แผนภูมิ 6-1 แสดงแนวคิดที่ได้จากผลการศึกษาวิจัย.....	124

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ถูกกำหนดให้ขึ้นครั้งแรกในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 แต่ยังไม่มีการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ จวบจนมีพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนนิยามของวิชาชีพสถาปัตยกรรมรวมถึงเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน จากนั้นมีการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อกำหนดให้วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 ซึ่งมีการระบุความหมายและขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขาในประกาศกฎกระทรวงฉบับนี้

สถาปัตยกรรมผังเมือง เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์ความรู้หลากหลายด้าน ทำให้เกิดชื่อเรียกที่แตกต่างกัน นำมาสู่การเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อสร้างบุคคลกรในการปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ โดยปรากฏเป็นหลักสูตรการออกแบบเมืองเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปีค.ศ.1957 (พ.ศ. 2500) ใช้ชื่อหลักสูตรว่า Civic Design Program ต่อมาในปีค.ศ.1960(พ.ศ. 2503) ใช้ชื่อหลักสูตรใหม่ว่า Urban Design Program ซึ่งเปิดสอนครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด¹ ต่อมาในประเทศไทยเริ่มมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องครั้งแรกในปี พ.ศ. 2519 ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จวบจนปัจจุบันที่มีสถาบันการศึกษาอีกหลายแห่งที่เปิดหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก ซึ่งมีเนื้อหาของหลักสูตรที่แตกต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์² เป็นต้น

ปัจจุบันองค์ความรู้ ความหมาย และขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองยังคงมีความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทำให้ไม่เกิดความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 อาทิเช่น การพัฒนาวิทยาการด้านสถาปัตยกรรม การควบคุมดูแลมาตรฐานความรู้และการประกอบวิชาชีพ และการส่งเสริมคุณภาพการประกอบวิชาชีพ³ เป็นต้น ด้วยที่มาและความสำคัญเหล่านี้จึงนำมาซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ในกรณีศึกษา ประเภทงานการจัดทำผัง

¹ กักร กุลชล. การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร-การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี. บทที่ 4 หน้า 121-122.

² รวบรวมข้อมูลจากการสืบค้นหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งในประเทศไทย.

³ พระราชบัญญัติสถาปนิก. 2543, 20 กุมภาพันธ์. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 117 ตอนที่ 10 ก. หน้า 21.

จัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น 2 ใน 7 ประเภทงานตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่มีพระราชบัญญัติควบคุมด้วย ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงสามารถสะท้อนการทำงานในบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน และเมืองมากกว่าประเภทงานอื่น ๆ โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคุณสมบัติเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองในเชิงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์ อภิปรายผลและสรุปผลโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า มีข้อคิดเห็นที่ได้จากการดำเนินการวิจัยหลากหลายมิติและมีความซับซ้อน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการนำมาวิเคราะห์ทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพภายใต้ขอบเขตงานวิจัยเกี่ยวกับขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง รวมไปถึงข้อค้นพบเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิชาชีพสาขานี้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองตามข้อบังคับของกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549
- 2) เพื่อศึกษามิติและการสร้างความเข้าใจในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองของนักวิชาการและนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองจากกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการและนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)ในประเทศไทย(เฉพาะกรณีศึกษา)
- 4) เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอข้อคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการและนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1) ด้านเนื้อหา

จากข้อกำหนดวิชาชีพลสถาปัตยกรรมควบคุม กฎกระทรวง พ.ศ. 2549 งานในวิชาชีพลสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขา ได้แก่ งานศึกษาโครงการ งานออกแบบ งานบริหารและอำนวยการก่อสร้าง งานตรวจสอบ และงานให้คำปรึกษา โดยผู้วิจัยเลือกขอบเขตเชิงเนื้อหา 3 ใน 5 ข้อ ได้แก่ งานศึกษาโครงการ งานออกแบบ และงานให้คำปรึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของการให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์และระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

2) ด้านพื้นที่

จากข้อกำหนดวิชาชีพลสถาปัตยกรรมควบคุม กฎกระทรวง พ.ศ. 2549 งานในวิชาชีพลสถาปัตยกรรมผังเมืองที่เกี่ยวข้องกับการวางผังสำหรับพื้นที่หรือกลุ่มอาคาร ได้แก่ การจัดทำผังเฉพาะ การจัดรูปที่ดิน การจัดสรรที่ดิน การอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม และการจัดทำผังกลุ่มอาคารที่ประกอบด้วยอาคารขนาดใหญ่ ที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม. ขึ้นไป โดยผู้วิจัยเลือกขอบเขตเชิงพื้นที่ 2 ใน 7 ข้อ ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นประเภทงานที่มีพระราชบัญญัติควบคุม ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สามารถสะท้อนการทำงานในบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน และเมืองมากกว่าประเภทงานอื่น ๆ รวมถึงข้อจำกัดของการให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์และระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย

- 1) ความอนุเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์
- 2) ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย
- 3) จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

คำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	ความหมาย
นักวิชาการ	ผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขา ⁴
นักวิชาชีพ/ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ	ผู้ที่นำวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพ ⁵
วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	วิชาที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพทางสถาปัตยกรรมซึ่งถูกควบคุมด้วยข้อกำหนดจากกฎกระทรวงวิชาชีพควบคุม พ.ศ.2549 ⁶
ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจากสภาสถาปนิก ⁷
การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	พื้นที่ที่มีการจัดรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ⁸
การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ⁹

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁴ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

⁵ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

⁶ พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543

⁷ พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543

⁸ กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549

⁹ กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

(1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ศึกษาพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกของวิชาชีพสถาปนิก
- ศึกษาพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 เพื่อทราบถึงความเป็นมาของกฎหมายควบคุมต่าง ๆ
- ศึกษากฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 ในเนื้อหาขอบเขตงานแต่ละสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
- ศึกษาพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และ พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่4) พ.ศ. 2558 เพื่อทราบถึงความเป็นมา และเงื่อนไขในการปฏิบัติวิชาชีพในด้านการผังเมือง
- ศึกษาพระราชบัญญัติการจัดรูปที่ดิน พ.ศ. 2547 ในเนื้อหากฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดรูปที่ดิน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
- ศึกษาพระราชบัญญัตินิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ในเนื้อหากฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

(2) ศึกษาหนังสือและเอกสารทางวิชาการ

- การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร โดย ศ.เกียรติคุณ กำธร กุลชล
- สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น โดย ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาส
- เอกสารทางวิชาการในประเทศไทย
- เอกสารทางวิชาการในต่างประเทศ

- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- (1) การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการออกแบบโครงสร้างคำถาม
 - (2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการเลือก แบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sample)
 - (3) หลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คุณสมบัติเหล่านี้เป็นเกณฑ์ ได้แก่
 - ความเชี่ยวชาญด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ
 - การศึกษา
 - ตำแหน่งงาน
 - ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - ประสบการณ์ทำงาน
- 3) วิเคราะห์และสรุปผล
- (1) บันทึกการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการบันทึกทั้งเสียงและข้อความเพื่อเป็นหลักฐานในการอ้างอิงการศึกษาวิจัย
 - (2) เรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูล ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูลทั้งหมดจากนั้นทำการเรียบเรียงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และเพื่อง่ายต่อการจัดกลุ่มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป
 - (3) เชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเชื่อมโยงข้อมูลจากการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันและไม่สอดคล้องกันในแต่ละประเด็นตามโครงสร้างคำถาม เพื่อที่จะวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจนกระทั่งได้ผลสรุปของการวิจัยเชิงประจักษ์นี้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมในประเภทงานอื่น ๆ ตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549
- 2) สามารถเข้าใจได้ถึงบทบาทและความสำคัญของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ดีขึ้น
- 3) สามารถนำเอาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์มาต่อยอดในงานวิจัยอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยค้นหาข้อมูลจากคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การผังเมือง สถาปัตยกรรมผังเมือง วิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง และ วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม นำมาสู่การรวบรวมข้อมูลที่สามารถสร้างกรอบในการศึกษาวิจัย และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเหล่านี้ ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 หนังสือและเอกสารทางวิชาการ
- 2.3 ตัวอย่างข้อกำหนดและขอบเขตงานโครงการศึกษาออกแบบและวางผังจากหน่วยงานต่าง ๆ (TOR: Term of Reference)

2.1 ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ว่าด้วยเรื่องของข้อกำหนดและกฎหมายซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของการศึกษาวิจัย เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด กฎเกณฑ์ สิทธิและเสรีภาพซึ่งมีอยู่ในชีวิตประจำวันและการอยู่กันของสังคมมากที่สุด และเป็นเครื่องมือในการสร้างข้อตกลงร่วมกันในพื้นฐานของความเท่าเทียม โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญเท่านั้น ได้แก่

- 2.1.1 พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543[1]
- 2.1.2 กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549[2]
- 2.1.3 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518[3] และ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2558 (ฉบับที่4) [4]
- 2.1.4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547[5]
- 2.1.5 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522(ฉบับที่ 1) [6] และ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550(ฉบับที่ 4) [7]

2.1.1 พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543

เดิมที่พระราชบัญญัติสถาปนิก มีการประกาศใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ.2508 จากนั้นมีการปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ.2543 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากวิทยาการด้านสถาปัตยกรรมมีการพัฒนาในเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากเดิมจึงทำให้ในการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมให้มีประโยชน์ใช้สอย มีความสวยงาม มั่นคง และปลอดภัย เพื่อสนองความต้องการทาง

เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และคุณภาพชีวิต สมควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน

ซึ่งเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ การอธิบายความหมายของคำสำคัญต่าง ๆ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสภาสถาปนิก และอำนาจหน้าที่ของการสภาสถาปนิก ดังนี้

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ ได้อธิบายความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ได้แก่

“วิชาชีพสถาปัตยกรรม” หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ใช้ศาสตร์และศิลป์สร้างสรรค์สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมในสาขาสถาปัตยกรรมหลัก สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขานภูมิสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม” หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจากสภาสถาปนิก

คำสำคัญเหล่านี้ถือเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม รวมไปถึงบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในเรื่องนี้ด้วย

มาตรา 7 และ 8 ได้อธิบายถึง**วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่**ของสภาสถาปนิกไว้ว่า การจัดตั้งสภาสถาปนิกมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม
- (2) ส่งเสริมความสามัคคี และไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสมาชิก
- (3) ส่งเสริมสวัสดิการและผดุงเกียรติของสมาชิก
- (4) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม
- (5) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีทางสถาปัตยกรรมแก่ประชาชน
- (6) ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาด้านสถาปัตยกรรม
- (7) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมของประเทศไทย
- (8) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

อำนาจและหน้าที่ของสภาสถาปนิก ในพระราชบัญญัตินี้มีดังต่อไปนี้

- (1) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (2) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (3) รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (4) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (5) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดและการเลิกสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (6) ออกข้อบังคับสภาสถาปนิก เช่น จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เป็นต้น (โดยข้อบังคับสภาสถาปนิกนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้)
- (7) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก

ข้อสังเกตคือ วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาสถาปนิกนั้น มีคำสำคัญซึ่งเชื่อมโยงให้เห็นถึงเป้าหมายอย่างหนึ่งของสภาสถาปนิกคือ การควบคุมดูแลความประพฤติ และการสร้างมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

2.1.2 กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้เพื่อให้ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทุกสาขา ทราบถึงความหมายและขอบเขตหน้าที่ของการปฏิบัติวิชาชีพในสาขาของตนที่พึงควรปฏิบัติ โดยงานวิจัยนี้จะอ้างอิงถึงรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง กล่าวคือ

“สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการออกแบบวางผังเพื่อสร้างองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง ชุมชนเมือง ชุมชน และโครงการกลุ่มอาคารที่มีการใช้งานประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท รวมถึงการวางผังเพื่อกำหนดกิจกรรม พื้นที่ ขนาด ความหนาแน่น ความสูง ที่โล่งหรือที่ว่างระหว่างอาคาร และโครงสร้างระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่ดังกล่าว

โดยมีขอบเขตหน้าที่ของการปฏิบัติวิชาชีพเชิงเนื้อหาและเชิงพื้นที่ ดังนี้

ขอบเขตเชิงเนื้อหา¹⁰

เป็นงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขา ได้แก่

- (1). งานศึกษาโครงการ
- (2). งานออกแบบ
- (3). งานบริหารและอำนวยความสะดวกก่อสร้าง
- (4). งานตรวจสอบ
- (5). งานให้คำปรึกษา

ขอบเขตเชิงพื้นที่¹¹

เป็นงานที่เกี่ยวกับการวางผังสำหรับพื้นที่หรือกลุ่มอาคาร ได้แก่

- (1). พื้นที่ที่มีการใช้บังคับผังเมืองรวมและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง(การจัดทำผังเฉพาะ)
- (2). พื้นที่ที่มีการจัดรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่(การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน)
- (3). พื้นที่ที่มีการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน(การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน)
- (4). พื้นที่อนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ(การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม)
- (5). พื้นที่ในเขตเพลิงไหม้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือพื้นที่ที่มีภัยพิบัติและอุบัติภัยตามที่กฎหมายกำหนด(การจัดทำผังเพลิงไหม้)
- (6). นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือพื้นที่พัฒนาพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด(การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม)
- (7). กลุ่มอาคารที่ประกอบด้วยอาคารขนาดใหญ่ อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ อาคารสูง และอาคารพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000 ตารางเมตร ขึ้นไป(การจัดทำผังกลุ่มอาคารที่มีพื้นที่ 30,000 ตารางเมตรขึ้นไป)

¹⁰ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 162

¹¹ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 163

จากความหมายและขอบเขตหน้าที่ของการปฏิบัติวิชาชีพข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็น หลักเกณฑ์ในการตั้งสมมติฐานและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

2.1.3 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2558 (ฉบับที่4)

พระราชบัญญัติการผังเมืองเริ่มประกาศใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ.2518 โดยวัตถุประสงค์ของ พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การปรับเปลี่ยนจากกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและผังชนบทที่บังคับใช้มา กว่ายี่สิบปี ต่อมา มีการปรับปรุง ประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2525 และ ฉบับที่3 ในปี พ.ศ.2535

และสุดท้ายมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2558 มีการ ประกาศใช้โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เพื่อให้การวางและจัดทำผังเมืองรวมและ การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สมควรกำหนดกลไกทาง กฎหมายที่สามารถผลักดันให้การวางและจัดทำผังเมืองรวมบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง รวมทั้ง ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมืองให้เหมาะสม

กล่าวคือ ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติแต่ละฉบับนั้นมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือ เพื่อ ปรับเปลี่ยนมาตรการ การให้ความหมาย ระยะเวลาในการบังคับใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่ง มีการพัฒนาโดยตลอด ทั้งการขยายตัวของพื้นที่ และความหนาแน่นของจำนวนประชากร ส่งผลต่อ การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจรวมไปถึงปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีการ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในปัจจุบัน¹²

นอกจากนี้ในเนื้อหาของสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมืองที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ มาตรา 4 การให้ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

“**การผังเมือง**” หมายความว่า การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและ ผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- เพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมืองขึ้นใหม่หรือแทนเมืองหรือส่วนของเมือง ที่ได้รับความเสียหาย
- เพื่อให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะ ความสะอาดกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิ ภาพของสังคม

¹² ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 164-165

- เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี
- เพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

“ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบายและโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

“ผังเมืองเฉพาะ” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่ง หรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างทุกชนิดหรือสิ่งอื่นใดที่วางบน ใต้ หรือผ่านเหนือพื้นดิน หรือพื้นน้ำ

“ที่อุปถัมภ์” หมายความว่า ที่ดินของเอกชน ซึ่งผังเมืองเฉพาะจัดให้เป็นที่ดินว่างหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่นด้วย เช่น ทางเท้า ทางเดิน ตรอกหลังหรือข้างอาคาร ทางน้ำ ทางหรือท่อระบายน้ำ

“ที่โล่ง” หมายความว่า บริเวณที่ดินอันได้ระบุไว้ในผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะให้เป็นที่ดินว่างเป็นส่วนใหญ่ และเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้

จากความหมายของคำศัพท์ในพระราชบัญญัติการผังเมืองข้างต้น เป็นการอธิบายถึงหลักเกณฑ์ หรือวิธีการ หรือแนวคิดซึ่งนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการผังเมือง ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบในการพัฒนาเมือง เช่น ผังเมืองรวม และ ผังเมืองเฉพาะ โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาตามพระราชบัญญัติการผังเมือง ดังต่อไปนี้¹³

หมวด 3 ว่าด้วยการวางและจัดทำผังเมืองรวม

หมวด 4 การบังคับใช้ผังเมืองรวม

หมวด 5 การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ และ

หมวด 6 การบังคับใช้ผังเมืองเฉพาะ

¹³ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 166-170

โดยผู้จัดจะกล่าวถึงการจัดทำผังเมืองเฉพาะเป็นหลัก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการศึกษาวิจัยนี้ สำหรับเนื้อหาหมวดอื่น ๆ สามารถศึกษาต่อจากภาคผนวกท้ายเล่ม

หมวด 5 การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 28 ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย

- (1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ
- (2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองเฉพาะ
- (3) แผนผังเมืองหรือแผนผังบริเวณซึ่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้
 - แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งจำแนกเป็นประเภทกิจการ พร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน
 - แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งพร้อมทั้งรายละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ
 - แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค
 - แผนผังแสดงที่โล่ง
 - แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน
 - แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะพึงส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะ
 - แผนผังแสดงบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติหรือภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ รวมทั้งต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่ที่จะพึงส่งเสริมหรือบำรุงรักษา
- (4) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผังตาม (3) รวมทั้งประเภทและชนิดของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง
- (5) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้
 - แนวทางและขนาดของที่อุปถัมภ์
 - ประเภท ชนิด ขนาด และจำนวนของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สร้าง

- ประเภท ชนิด ขนาด จำนวนและลักษณะของอาคารที่ชำรุดทรุดโทรมหรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ผู้อาศัยหรือสัญจรไปมาซึ่งจะถูกสั่งให้รื้อหรือย้ายตามคำสั่งของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕๕
 - การใช้ประโยชน์ของอาคารที่อนุญาตให้สร้างขึ้นใหม่ หรืออนุญาตให้เปลี่ยนแปลง อันผิดไปจากการใช้ประโยชน์ตามที่ได้ขอไว้เมื่อขออนุญาตก่อสร้าง ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
 - ขนาดและแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้เป็นที่สร้างอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ได้ระบุไว้ในผังเมืองเฉพาะ รวมทั้งบริเวณของที่ดินที่กำหนดให้เป็นที่โล่งเพื่อประโยชน์ตามที่ระบุไว้
 - การส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี
 - การดำรงรักษาที่โล่ง
 - การส่งเสริมหรือบำรุงรักษาต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่
 - การรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร
 - การอื่นที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะ
- (6). รายละเอียดระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืนพร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่เวนคืนเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง สำหรับใช้เป็นทางหลวงตามมาตรา 43 (1)
- (7). รายละเอียดระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืนพร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่เวนคืน เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่นตามมาตรา 43 (2)
- (8). รายละเอียดและแผนที่ระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือซึ่งกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์การของรัฐ เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษา ซึ่งจะนำมาใช้เป็นทางหลวง หรือใช้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่น

(9). แผนที่ แผนผังหรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามความจำเป็น

โดยสรุปแล้ว พระราชบัญญัติการผังเมืองมีเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ซึ่งได้อธิบายถึงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ แนวคิด หลักการ และรายละเอียดในการดำเนินงานทั้งผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ ทั้งสองอย่างมีความเชื่อมโยงกันโดยผังเมืองรวมเป็นกรอบในการพัฒนาที่คำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างในการวางผัง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความปลอดภัย การเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงรักษาสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ในขณะที่ผังเมืองเฉพาะเป็นการพัฒนาในระดับพื้นที่ที่ต้องสอดคล้องกับมาตรการหรือข้อกำหนดตามผังเมืองรวมดังกล่าว

2.1.4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547

โดยเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ประกอบด้วย การให้ความหมายของ “การจัดรูปที่ดิน” และผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน(หมวด 4 บทบาททั่วไปเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่) มีรายละเอียดดังนี้

“การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดินหลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และชุมชน และเป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง

“สมาคม” หมายความว่า สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามพระราชบัญญัตินี้

นัยยะสำคัญคือ การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแก้ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่คุ้มค่าให้กลายเป็นที่ดินที่มีศักยภาพสอดคล้องกับผังเมืองรวมของพื้นที่นั้น ๆ

มาตรา 35 ผู้ที่จะเป็นผู้ดำเนินการการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้ มีดังต่อไปนี้

- (1). สมาคม
- (2). กรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3). หน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลอื่นใดที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
- (4). หน่วยงานของรัฐอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กล่าวคือ **การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่** มีความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อชุมชนที่กำลังประสบปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นการพัฒนาที่ดินที่ต้องสอดคล้องกับหลักการผังเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองด้วย

2.1.5 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522(ฉบับที่ 1) และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2550(ฉบับที่ 4)

มาตรา 4 ได้อธิบายถึงการให้ความหมายของคำสำคัญที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

“นิคมอุตสาหกรรม” หมายความว่า เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรี

“เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม หรือ การบริการ

“เขตประกอบการเสรี” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การรักษาความมั่นคงของรัฐ สุวีถีภาพของประชาชน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม หรือความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี อากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือการบริการในนิคมอุตสาหกรรม

กล่าวโดยสรุปคือ การจัดทำนิคมอุตสาหกรรมมีสองประเภท คือ เขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตประกอบการเสรี ซึ่งเป็นการกำหนดพื้นที่ไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงสุวีถีภาพของประชาชนและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

2.2 หนังสือและเอกสารทางวิชาการ

จากการรวบรวมทฤษฎีและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่มีการเผยแพร่หรือตีพิมพ์ ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญสำหรับงานวิจัยนี้ ได้แก่

2.2.1 การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร (การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี)

โดย ศ.เกียรติคุณ กำธร กุลชล) [8]

2.2.2 สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น (Urban Design Basic)

โดย ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาส) [9]

2.2.3 เอกสารหรือข้อมูลทางวิชาการในประเทศไทย

2.2.4 เอกสารหรือข้อมูลทางวิชาการในต่างประเทศ

2.2.1 การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร (การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี)

จากบทสังเคราะห์และแนวคิดในการสร้างคำนิยามโดย ศ.เกียรติคุณ กำธร กุลชล ทำให้ทราบว่า การสร้างคำนิยามของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” มีมานานแสนนานแล้วและยังคงหาข้อสรุปที่ตรงกันไม่ได้ว่าหมายถึงอะไรกันแน่ ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของการรวบรวมและร้อยเรียงความเป็นมาของ “การออกแบบเมือง” จนกระทั่งมาสู่ “การออกแบบชุมชนเมือง” มาตลอด 2,500 ปีที่ผ่านมา ผู้เขียนได้อธิบายโดยแบ่งเป็น 3 ช่วงใหญ่ ๆ ดังนี้

ช่วงที่ 1 การออกแบบเมืองในยุคคลาสสิก – นีโอคลาสสิก

ช่วงที่ 2 การออกแบบเมืองปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 - สงครามโลกครั้งที่ 2

ช่วงที่ 3 ต้นกำเนิดของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” – ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21

ช่วงที่ 1 การออกแบบเมืองในยุคคลาสสิก – นีโอคลาสสิก¹⁴

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). คุณภาพชีวิตของชาวเมือง
- (2). อาคารและพื้นที่สาธารณะในเมือง
- (3). การจัดหาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก
- (4). การอุทิศฝีมือเพื่อความบันเทิงในงานศิลปะแขนงต่าง ๆ
- (5). ความประทับใจทางสายตาที่เกิดจากเส้นสายและรูปทรง

¹⁴ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 173-174

ช่วงที่ 2 การออกแบบเมืองปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 - สงครามโลกครั้งที่ 2¹⁵

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). สุนทรียภาพทางสายตา
- (2). สภาพแวดล้อมแบบธรรมชาติในเมือง
- (3). ความสัมพันธ์ระหว่างอาคาร ที่ว่าง และภูมิทัศน์
- (4). คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในย่านพักอาศัย
- (5). สิ่งก่อสร้างที่หลากหลายยุคสมัย
- (6). การสืบทอดวิถีชีวิตของชุมชน
- (7). ความสำคัญของสัดส่วนมนุษย์
- (8). ความสะดวกในการสัญจรในเมือง
- (9). แนวความคิดแบบหน่วยชุมชน ชุมชนใหม่ และเมืองใหม่

ช่วงที่ 3 ต้นกำเนิดของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” – ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21¹⁶

แรกเริ่มการก่อตั้งสาขา การออกแบบชุมชนเมืองที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด **โฮเซ หลุยส์ เซิท** ได้ตั้งสมมุติฐานว่า **สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองจะมีคุณภาพดียิ่งขึ้นถ้าสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างสาขาสถาปัตยกรรม สาขาผังเมือง และสาขาภูมิสถาปัตยกรรม** แต่ความสำเร็จในการพัฒนาสาขาดังกล่าวในปัจจุบันไม่ได้เป็นไปตามแนวทางที่เขาคาดไว้

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองด้านกายภาพ 3 มิติ
- (2). ความสัมพันธ์ระหว่าง สถาปัตยกรรม-ภูมิสถาปัตยกรรม-ผังเมือง
- (3). การยกระดับคุณภาพชีวิตโดยใช้ “มนุษย์” เป็นศูนย์กลาง
- (4). การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการตัดสินใจ
- (5). การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม
- (6). การสร้างพื้นที่สาธารณะอย่างมีคุณภาพ
- (7). การคำนึงถึงการใช้งานมากกว่าตัวผู้ออกแบบ
- (8). การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (9). จินตภาพของเมืองที่มีเอกลักษณ์และโครงสร้างที่จดจำได้ง่าย

¹⁵ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 174-175

¹⁶ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกหน้า 175-177

- (10). พฤติกรรมและความโยงใยของชีวิตในสังคมเมือง
- (11). การรักษาและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ของเมือง
- (12). การสร้างความหลากหลายและใช้ที่ดินแบบผสมผล
- (13). การสร้างพื้นที่ป้องกันตนเองเพื่อสอดส่องดูแลความปลอดภัย
- (14). เมืองที่เติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไปแบบธรรมชาติ
- (15). องค์กรวม ซึ่งมีความหมายมากกว่าการรวมของส่วนย่อย ๆ
- (16). ความกลมกลืนระหว่างสิ่งๆที่สร้างใหม่กับสภาพแวดล้อม
- (17). การสร้างวิสัยทัศน์และแนวทางพัฒนาอันพึงปรารถนาในอนาคต
- (18). การพลิกฟื้นพื้นที่สูญเปล่าให้กลายเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่า
- (19). สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงสถานะทางชีวภาพ
- (20). สภาพแวดล้อมที่ตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์
- (21). การค้นคว้าและนำความรู้ใหม่ ๆ จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้
- (22). การวางแผนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา
- (23). การพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม
- (24). การควบคุมรูปทรงของชุมชนให้เกาะกลุ่มกัน ไม่กระจัดกระจาย
- (25). ดุลยภาพระหว่างสภาพธรรมชาติกับสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

จากการสรุปความเป็นมาของ การออกแบบชุมชนเมืองทั้ง 3 ช่วงเวลาดังกล่าว ผู้แต่งจึงใช้พื้นฐานความเข้าใจและจัดกลุ่มคำสำคัญข้างต้นประกอบการสร้างคำนิยามของการออกแบบชุมชนเมือง ดังนี้

การออกแบบชุมชนเมือง คือ “การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งเน้นคุณภาพด้านสุนทรียภาพ คุณภาพชีวิตของสังคมเมือง และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม” โดยขยายความดังนี้

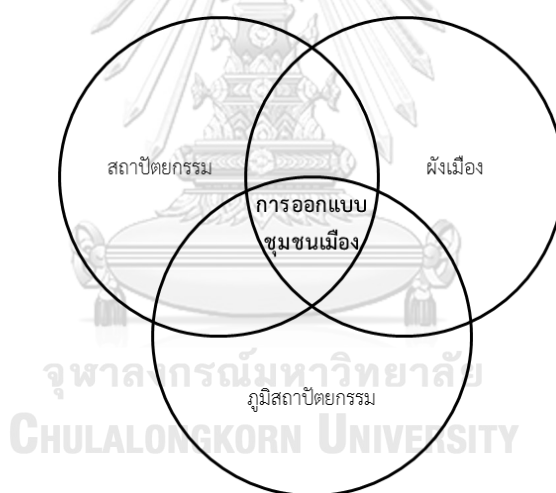
คุณภาพด้านสุนทรียภาพ หมายถึง รูปทรง 3 มิติซึ่งมีความเป็นระเบียบสวยงามและทำให้จดจำได้ง่าย ผนวกกับมิติที่ 4 ซึ่งบ่งบอกกาลเวลา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสถานที่ตั้งและสภาวะแวดล้อม และต้องเกิดจากการออกแบบด้วยจิตสำนึกแห่งตน

คุณภาพชีวิตของสังคมเมือง หมายถึง การสร้างชุมชนเมืองเพื่อให้มนุษย์ใช้งานไม่ใช่เพื่อไ้รอดความวิจิตรพิสดารของสถานที่ที่ทว่าร้างผู้คน ผู้ออกแบบจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของพฤติกรรมมนุษย์เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเหมาะสม ในกรณีทั่วไปคือ มนุษย์ในสังคมเมืองย่อมต้องการการเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ อย่างสะดวก ต้องการความตื่นตาตื่นใจ ต้องการ

ความปลอดภัย ดังนั้น การออกแบบที่แสดงถึงความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ เช่น อนุรักษ์อาคารต่างยุคต่างสมัยให้คงอยู่กันอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์พื้นที่อเนกประสงค์สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ฯลฯ จึงเป็นผลงานที่สนองประโยชน์ของสังคมมนุษย์อย่างแท้จริง

คุณภาพของสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและการให้ความสำคัญต่อสุขอนามัยของชุมชน เช่น การควบคุมรบกวน แสงสว่าง ลม อุณหภูมิ ให้พอเหมาะ ปลอดภัยภาวะ และการป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น รั้งสีอัลตราไวโอเล็ต แสงแดด ลมพายุ ฯลฯ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดเพื่อถนอมไว้ให้ชนรุ่นลูกรุ่นหลาน

จากคำนิยามข้างต้นค่อนข้างแตกต่างจากสมมติฐานของ โยเซฟ หลุยส์ เซท และกลุ่มนักวิชาการผู้ก่อตั้งสาขาการออกแบบชุมชนเมือง ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าการสร้างความร่วมมือระหว่างสาขาสถาปัตยกรรม สาขาผังเมือง และสาขาภูมิสถาปัตยกรรม จะนำไปสู่ชุมชนเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ดังแผนภูมิรูปห่วงวงกลม 3 ห่วงที่มีบางส่วนซ้อนทับกันอยู่อย่างเท่า ๆ กัน เกิดเป็นแกนร่วมตรงใจกลาง นั่นคือ การออกแบบชุมชนเมือง โดยแสดงดังแผนภูมิต่อไปนี้

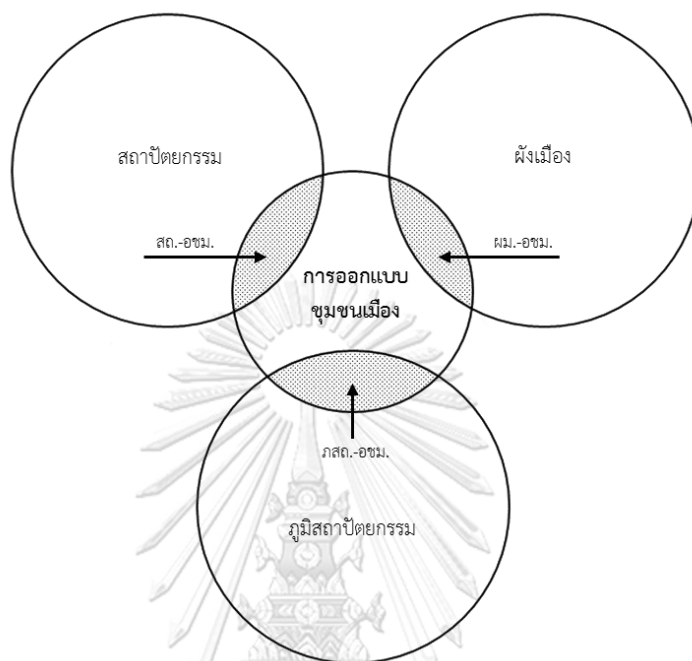

แผนภูมิ 2-1

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสามตามความคาดหวังของ โยเซฟ หลุยส์ เซท และคณะ เมื่อปี ค.ศ.1960

จนกระทั่งมาถึงปัจจุบัน ความร่วมมือระหว่างสาขาทั้งสามไม่ได้เกิดขึ้น เพราะแต่ละสาขายังคงให้ความสนใจเฉพาะเรื่องของตนเอง ดังนั้นตามความคิดเห็นของผู้แต่งจึงเพิ่มห่วงวงกลมอีก 1 ห่วง ได้แก่ห่วงอันเล็กตรงกลางซึ่งหมายถึง สาขาการออกแบบชุมชนเมือง ที่ถือกำเนิดด้วยจุดยืนที่สร้างขึ้นเอง ส่วนห่วงวงกลมใหญ่ 3 ห่วงก็ขยับตัวห่างออกจนซ้อนทับกันกับห่วงเล็กตรงกลางเพียง

บางส่วน โดยความซ้อนทับนั้นหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สาขาการออกแบบชุมชนเมืองกับสาขาอื่น ๆ โดยแสดงดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิ 2-2

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสาม
ตามการสร้างคำนิยามของผู้แต่ง ในช่วงปีค.ศ.2000

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการออกแบบชุมชนเมืองกับสาขาหลักทั้งสามมีความคล้ายคลึง และแตกต่างกันในแง่มุมต่าง ๆ โดยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง

ความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ	สาขาสถาปัตยกรรม	สาขาการออกแบบชุมชนเมือง
ความคล้ายคลึงกัน		
เชิงกายภาพ/เชิงนโยบาย	มีหน้าที่สร้างสรรค์รูปทรง 3 มิติและจัดระเบียบด้วยเส้นเรขาคณิต	
ความแตกต่างกัน		
การให้บริการ	เป็นการออกแบบที่ตอบสนองต่อลูกค้าเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว	เป็นการออกแบบที่ซับซ้อนเพื่อเพราะต้องตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่ม
พื้นที่ในการออกแบบ	เกี่ยวข้องกับอาคารเป็นหลัก	เกี่ยวข้องกับการออกแบบที่วางและพื้นที่สาธารณะ
เจ้าของพื้นที่ (โดยส่วนใหญ่)	ภาคเอกชน	ภาครัฐ
รายละเอียดในการทำงาน/วิธีการ	พึ่งพาความสามารถและประสบการณ์ของผู้ออกแบบเป็นหลัก	ไม่มีการออกแบบในรายละเอียด แต่เป็นการสร้างกรอบการออกแบบไว้อย่างกว้าง ๆ
		ใช้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งตรวจสอบได้
		ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
ระยะเวลา	มีกำหนดระยะเวลาที่เสร็จตายตัว	เป็นงานที่กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จยาก

จากตารางข้างต้น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสาขาสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมืองนั้นมีความคล้ายคลึงกันเฉพาะเรื่องของการสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาในเชิงกายภาพด้วยรูปทรง 3 มิติและเส้นเรขาคณิต

ตารางที่ 2-2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาผังเมืองกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง

ความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ	สาขาผังเมือง	สาขาการออกแบบชุมชนเมือง
ความคล้ายคลึงกัน		
รายละเอียดในการทำงาน/วิธีการ	มีการกำหนดนโยบายเป็นกรอบการพัฒนาอย่างกว้าง ๆ	
	ใช้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้	
ระยะเวลา	ไม่มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จแน่นอน	
ความแตกต่างกัน		
เชิงกายภาพ/เชิงนโยบาย	เป็นงาน 2 มิติ	เป็นการสร้างสรรค์สุนทรียภาพในมิติที่ 3 และ มิติที่ 4
พื้นฐานความรู้/ปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ	การวางแผนการใช้ที่ดิน การควบคุมความสูงอาคารและความหนาแน่น รวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐาน การจราจร และการขนส่ง เป็นต้น	มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ ความต้องการของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

จากตารางข้างต้น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสาขาผังเมืองกับสาขาการออกแบบชุมชนเมืองนั้นมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของรายละเอียดในการทำงานซึ่งเป็นการทำงานโดยมีการกำหนดนโยบายเป็นกรอบในการพัฒนาอย่างกว้าง ๆ และใช้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมด้วย

ตารางที่ 2-3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาภูมิสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมือง

ความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ	สาขาภูมิสถาปัตยกรรม	สาขาการออกแบบชุมชนเมือง
ความคล้ายคลึงกัน		
เชิงกายภาพ/เชิงนโยบาย	การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารด้วยรูปทรงกายภาพ	
พื้นฐานความรู้/ปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ	การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้งานและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	
ความแตกต่างกัน		
การให้บริการ	เป็นการออกแบบที่ตอบสนองต่อลูกค้าเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว	เป็นการออกแบบที่ซับซ้อนเพื่อเพราะต้องตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่ม
พื้นที่ในการออกแบบ	เกี่ยวข้องกับการออกแบบพื้นที่ภายนอกอาคาร	เกี่ยวข้องกับการออกแบบที่ว่างและพื้นที่สาธารณะ
เจ้าของพื้นที่ (โดยส่วนใหญ่)	ภาครัฐและเอกชน	ภาครัฐ
พื้นฐานความรู้/ปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ	ตัวอาคารมีส่วนเกี่ยวข้องน้อยมากในการออกแบบ	ใช้อาคารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบ การกำหนดรูปทรงของที่ว่าง

จากตารางข้างต้น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสาขาภูมิสถาปัตยกรรมกับสาขาการออกแบบชุมชนเมืองนั้นมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยรูปทรงทางกายภาพโดยศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้งานและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมด้วย

กล่าวคือ หากเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างสาขาการออกแบบชุมชนเมืองและสาขาหลักทั้งสาม พบว่า จะไม่มีด้านใดเลยที่มีความคล้ายคลึงกันทั้งหมด โดยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาการออกแบบชุมชนเมืองกับสาขาหลักทั้งสาม

ความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ	สาขาสถาปัตยกรรม	สาขาผังเมือง	สาขานูมิสตาปัตยกรรม	สาขาการออกแบบชุมชนเมือง
เชิงกายภาพ/เชิงนโยบาย	เชิงกายภาพ : สร้างสรรค์รูปทรง 3 มิติและจัดระเบียบด้วยเส้นเรขาคณิต	เชิงนโยบาย : การสร้างผลงานในแบบ 2 มิติ	เชิงกายภาพ : การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารด้วยรูปทรงกายภาพ	เชิงกายภาพ : สร้างสรรค์รูปทรง 3 มิติและจัดระเบียบด้วยเส้นเรขาคณิต, การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารด้วยรูปทรงกายภาพ
การให้บริการ	เป็นการออกแบบที่ตอบสนองต่อลูกค้าเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว	เป็นการออกแบบที่ซับซ้อนเพราะต้องตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่ม	เป็นการออกแบบที่ตอบสนองต่อลูกค้าเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว	เป็นการออกแบบที่ซับซ้อนเพราะต้องตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยและทุกกลุ่ม
พื้นที่ในการออกแบบ	เกี่ยวข้องกับอาคารเป็นหลัก	เกี่ยวข้องกับอาคารแบบที่ว่างและพื้นที่สาธารณะ	เกี่ยวข้องกับอาคารแบบพื้นที่ภายนอกอาคาร	เกี่ยวข้องกับอาคารแบบที่ว่างและพื้นที่สาธารณะ
เจ้าของพื้นที่(โดยส่วนใหญ่)	ภาคเอกชน	ภาครัฐ	ภาครัฐและเอกชน	ภาครัฐ
รายละเอียดในการทำงาน/วิธีการ	ทั้งพหุความสามารถและประสบการณ์ของผู้ออกแบบเป็นหลัก	ไม่มีการออกแบบในรายละเอียด แต่เป็นการสร้างกรอบการออกแบบไว้อย่างกว้าง ๆ	ทั้งพหุความสามารถและประสบการณ์ของผู้ออกแบบเป็นหลัก	ไม่มีการออกแบบในรายละเอียด แต่เป็นการสร้างกรอบการออกแบบไว้อย่างกว้าง ๆ
		ใช้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งตรวจสอบได้		ใช้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งตรวจสอบได้
		ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
พื้นฐานความรู้/ปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ	มีหน้าที่สร้างสรรค์รูปทรง 3 มิติและจัดระเบียบด้วยเส้นเรขาคณิต	การวางแผนการใช้ที่ดิน การควบคุมความสูงของอาคารและความหนาแน่น รวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐาน การจราจร และการขนส่ง เป็นต้น	การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้งานและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้งานและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
			ตัวอาคารมีส่วนเกี่ยวข้องน้อยมากในการออกแบบ	ใช้อาคารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบ การกำหนดรูปทรงของที่ว่าง
ระยะเวลา	มีกำหนดระยะเวลาที่เสร็จตายตัว	ไม่มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จแน่นอน	มีกำหนดระยะเวลาที่เสร็จตายตัว	ไม่มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จแน่นอน

หมายเหตุ : สีแสดงความคล้ายคลึงกันของความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ระหว่างสาขาการออกแบบชุมชนเมืองและสาขาหลักทั้งสาม

- ด้านกายภาพ
- ด้านการให้บริการ
- ด้านพื้นที่ในการออกแบบ
- ด้านเจ้าของพื้นที่
- ด้านรายละเอียดในการทำงาน/วิธีการ
- ด้านพื้นฐานความรู้/ปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ
- ด้านระยะเวลา

โดยสรุปแล้ว การออกแบบชุมชนเมืองที่ครบถ้วนสมบูรณ์จะต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ คือ **คุณภาพทางด้านสุนทรียภาพ คุณภาพชีวิตของสังคมเมือง และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม** โดยคุณสมบัติเฉพาะอย่างหนึ่งของสาขาการออกแบบชุมชนเมืองคือความคาบเกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรม สาขาผังเมือง และสาขาภูมิสถาปัตยกรรม¹⁷

2.2.2 สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น (URBAN DESIGN BASIC)

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดโดยผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาส ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไปได้ โดยมีเนื้อหาสำคัญดังต่อไปนี้

- ความเข้าใจและความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง
- ปัญหาที่เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรมผังเมือง
- ประเภทงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง
- ลักษณะหน้าที่ของสถาปนิกผังเมืองในการประกอบวิชาชีพ
- องค์ประกอบในการรับรู้พื้นที่เมือง
- ผังและประเภทของผังที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

2.2.2.1 ความเข้าใจและความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง

วิวัฒนาการของการอยู่อาศัยของมนุษย์นั้นมาจากการความต้องการพื้นที่เมืองเพื่อการมีชีวิตที่มีความสะดวกสบาย มีความปลอดภัยและเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยร่วมกันของสังคมมนุษย์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด **การออกแบบพื้นที่เมือง**จึงมีความจำเป็นต่อการอยู่อาศัยภายในพื้นที่เมืองอย่างมาก นอกจากนี้มนุษย์ยังต้องการ ความงาม หรือสุนทรียที่เกิดขึ้นจากการออกแบบแบบพื้นที่เมืองเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยด้วย

พื้นที่เมือง หมายถึง พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นหน่วยที่ตั้งของกลุ่มอาคาร หรือหน่วยชุมชน หรือย่านที่ประกอบไปด้วยกลุ่มอาคารหลายกลุ่ม และหน่วยชุมชนที่หลากหลาย ซึ่งทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก เกิดการใช้งานพื้นที่ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของคนในพื้นที่เหล่านั้น ซึ่งพื้นที่เมืองอาจเป็นพื้นที่ที่มีความเรียบง่ายหรือสลับซับซ้อนในการใช้งานก็ได้ โดยสามารถเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมการใช้งานเดี่ยวอย่างชัดเจน หรือมีความหลากหลายในการใช้งานของกิจกรรม

¹⁷ จากความเชื่อของผู้แต่ง(อาจารย์กัธร กุลชล)

ต่าง ๆ รวมกันบนพื้นที่เดียวกันได้ ทั้งนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นอาจเป็นการส่งเสริมการใช้งานร่วมกันหรือเป็นความขัดแย้งที่แตกต่างกันในพื้นที่ได้เช่นกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าการสร้างความเข้าใจและความหมายของสถาปัตยกรรมประกอบไปด้วยทฤษฎีและแนวคิดดังต่อไปนี้

- (1). สถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นสหสาขาวิชาที่ใช้องค์ความรู้หลากหลายศาสตร์เพื่อใช้ในการออกแบบพื้นที่เมือง
- (2). ขนาดของพื้นที่มีใช้นัยสำคัญในการระบุเนื้อหาของงานสถาปัตยกรรมผังเมือง
- (3). เนื้อหาของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองคือ งานด้านภูมิทัศน์เมืองและงานเชิงแนวคิดที่ช่วยเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างนักผังเมืองและสถาปนิก
- (4). สาระสำคัญของสถาปัตยกรรมผังเมืองคือ ศาสตร์ในการออกแบบที่เน้นการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ในทุกรูปแบบที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่เมือง(Lloyd-Jones, 1988)
- (5). สถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นงานที่มีผลต่อสาธารณะเป็นสำคัญ
- (6). รูปแบบของงานสถาปัตยกรรมผังเมือง คือ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินขนาดใหญ่ภายในเมือง หรือการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมในพื้นที่ศูนย์กลางเมือง

2.2.2.2 ปัญหาที่เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

ปัจจุบันนิยามความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมืองยังคงสร้างความคลุมเครือซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่องานออกแบบ โดยประเด็นปัญหาความคลุมเครือที่มักเกิดขึ้นต่องานสถาปัตยกรรมผังเมือง มีดังนี้

- (1). ขนาดของพื้นที่หรือขนาดของโครงการในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

งานสถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นงานที่มีขนาดของพื้นที่ในการออกแบบที่แตกต่างกันซึ่งจะทำให้รายละเอียดของแต่ละโครงการย่อมแตกต่างกันด้วย เช่นโครงการที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นพื้นที่เมืองทั้งเมืองหรือส่วนหนึ่งของเมืองย่อมมีรายละเอียดในการออกแบบพื้นที่ที่หลากหลายตามหน่วยย่อยของกลุ่มอาคาร หรือพื้นที่ชุมชน ความรับผิดชอบในการออกแบบจึงถูกแบ่งเป็นหลายส่วน โดยมากมักเป็นโครงการที่มีหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้รับผิดชอบ

ในขณะที่โครงการที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นเพียงกลุ่มอาคารกลุ่มเดียว หรือหน่วยชุมชนเดียว รายละเอียดในการออกแบบย่อมมีลักษณะแตกต่างออกไป และมักเป็นโครงการโดยภาคเอกชน

- (2). ผลงานของการออกแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

งานออกแบบสถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นผลงานที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการก่อสร้างได้โดยตรง แต่เป็นงานในลักษณะผังที่กำหนดรายละเอียดลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เมือง หรือเรียกว่า แนวทางการออกแบบ(Design Guidelines) ซึ่งจะเน้นการแสดงออกถึงภาพลักษณ์ของพื้นที่ กิจกรรมและบรรยากาศที่เกิดขึ้นผ่านทางทัศนียภาพหรือหุ่นจำลอง

ด้วยเหตุนี้จึงเกิดข้อสงสัยว่าผลงานการออกแบบของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นเพียงการแสดงภาพที่สวยงามในจินตนาการ แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงผลงานการออกแบบนั้นกับความเป็นจริงได้ โดยแท้จริงแล้วสาเหตุสำคัญที่ทำให้การออกแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองถูกนำไปใช้ในการก่อสร้างจริง คือการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงของคณะผู้บริหารเมืองผู้รับผิดชอบพื้นที่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านงบประมาณหรือนโยบายซึ่งส่งผลต่อการออกแบบพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

อย่างไรก็ตามผลงานการออกแบบของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองจะยังคงปรากฏเป็นกายภาพในที่สุด เนื่องจากผลงานการออกแบบนั้นเป็นผลงานที่เกิดโดยการยอมรับจากสาธารณะซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ใช้พื้นที่บริเวณนั้น ขั้นตอนการออกแบบจึงผ่านการมีส่วนร่วมของสาธารณะในบางขั้นตอน ผลงานการออกแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองจึงเป็นที่ให้ความสนใจของสาธารณะอยู่เสมอ

(3). ความแตกต่างของแบบก่อสร้าง(Construction Drawing) กับแนวทางการออกแบบ (Design Guidelines)

ผลงานการออกแบบในแต่ละสาขามีความแตกต่างกัน โดยแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองแตกต่างจากแบบในงานออกแบบสาขาอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ในผลงานการออกแบบสาขาอื่น เช่น สถาปัตยกรรม หรือภูมิสถาปัตยกรรม แบบจะสามารถนำไปใช้งานในการก่อสร้างได้โดยตรง เนื่องจากรายละเอียดของแบบสามารถอธิบายส่วนของเนื้อหาของงานในแต่ละส่วนของการก่อสร้างได้อย่างค่อนข้างสมบูรณ์

ในขณะที่แบบของงานในสถาปัตยกรรมผังเมืองในส่วนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ยังต้องการคำอธิบายที่นอกเหนือจากแบบ เพราะเนื้อหาส่วนหนึ่งในงานออกแบบนั้นคาบเกี่ยวกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่น ด้านนโยบายทางผังเมือง ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ซึ่งแบบไม่สามารถพูดสื่อสารถึงมิติเหล่านั้นในรายละเอียดได้ทั้งหมด

(4). การบริหารจัดการเมืองเป็นงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

การบริหารจัดการเมือง(Urban Management) เป็นหนึ่งในความเชื่อมโยงระหว่างงานด้านผังเมืองและงานสถาปัตยกรรมผังเมือง กล่าวคือ ในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองจะมีงานคาบเกี่ยวกับงานออกแบบพื้นที่และประเด็นด้านสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ความ

เปลี่ยนแปลงทางสังคมจะส่งผลกระทบต่องานออกแบบ ในขณะที่งานออกแบบที่ดีจะสามารถทำให้การบริหารจัดการเมืองในพื้นที่หลังจากการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ดีขึ้น

(5). ผลงานการออกแบบหรือขั้นตอนการทำงาน

ผลงานการออกแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองคือ การออกแบบพื้นที่เมือง ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญในการออกแบบคือรวบรวมความเห็นจากสาธารณะและผู้ใช้งานพื้นที่โดยตรง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่างานสถาปัตยกรรมผังเมืองไม่ใช่การออกแบบ แต่เป็นเพียงขั้นตอนการบริหารการออกแบบเท่านั้น

อย่างไรก็ดีพบว่า งานสถาปัตยกรรมผังเมืองต่อไปในอนาคตจะเป็นยอมรับจากสาธารณะมากขึ้นว่าเป็นผลงานการออกแบบโดยการทำงานของสถาปนิกผังเมือง

2.2.2.3 ประเภทงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง

พบว่าการกำหนดประเภทของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองมี 2 ลักษณะ คือ

(1). การกำหนดประเภทงานของสถาปัตยกรรมผังเมืองตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549 เป็นการพยายามจำแนกขอบเขตการทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองเพื่อจะสร้างความเข้าใจต่องานสถาปัตยกรรมผังเมืองให้มากขึ้น แต่ปัญหาที่ตามมาคือ การถูกจำกัดเครื่องมือในการทำงานและขั้นตอนวิธีการในการออกแบบ เช่น งานประเภทพื้นที่อนุรักษ์ศิลปกรรม และสิ่งแวดล้อมมักมีส่วนของการพัฒนาพื้นที่เมืองให้เหมาะสมแทรกอยู่ แต่ถูกละเลยในการให้ความสำคัญ หรือถูกแยกออกจากกันเนื่องจากคนละประเภทงาน ทำผลงานการออกแบบมิได้ถูกพัฒนาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

(2). การกำหนดประเภทของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองในอีกลักษณะคือการใช้ขั้นตอนการทำงานเป็นหลักในการจำแนกความเข้าใจต่อประเภทของงานสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานบริหารและกำกับดูแลโครงการทั้งหมด งานออกแบบแนวคิด ผังแม่บทและแนวทางการออกแบบ งานที่อยู่ในส่วนของผังเมืองรวม กฎหมาย และงานเฉพาะอย่างเช่น การปรับภูมิทัศน์ การปรับปรุงระบบทางเดินเท้า และที่ว่างสาธารณะในพื้นที่เมือง

อย่างไรก็ตาม การสร้างความเข้าใจในการแบ่งเนื้อหาของงานให้มีความชัดเจนนั้นถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ การใช้เกณฑ์ทางกายภาพและ การใช้ขั้นตอนการออกแบบ ซึ่งความหลากหลายของเนื้อหาในงานในแต่ละกรณีทำให้การระบุขอบเขตของงานนั้นยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงการวิชาชีพ

2.2.2.4 ลักษณะหน้าที่ของสถาปนิกผังเมืองในการประกอบวิชาชีพ

สถาปนิกผังเมืองถูกแบ่งลักษณะหน้าที่เป็น 10 ลักษณะ ดังนี้

(1). สถาปนิกนักออกแบบ

เป็นผู้รับผิดชอบรายละเอียดงานในส่วนการออกแบบตั้งแต่ขั้นตอนของแนวคิดไปจนถึงรายละเอียดการออกแบบกับพื้นที่โครงการจริง

(2). สถาปนิกนักรวบรวม

เป็นผู้ที่มีพื้นฐานการออกแบบที่ดี สามารถประเมินและแยกแยะข้อดีข้อด้อยของงานในแต่ละส่วนได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถนำเอาแต่ละส่วนของงานที่แตกต่างกันในหลายพื้นที่มาปะติดปะต่อกันได้อย่างดี ซึ่งจะทำให้โครงการทั้งหมดในภาพรวมมีความสมบูรณ์ไร้ที่ติ

(3). สถาปนิกนักพยากรณ์

เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการสื่อสาร สอบถาม พูดคุย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งจะช่วยรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการสร้างภาพอนาคตที่ชัดเจนเชิงกายภาพได้

(4). สถาปนิกสาธารณูปโภค

เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในด้านเทคนิคของระบบสาธารณูปโภคซึ่งประกอบไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของเมือง และสามารถผนวกกับการเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงสังคมและวัฒนธรรมได้

(5). สถาปนิกนักนโยบาย

เป็นผู้มีความสามารถในการสร้างแนวคิดเบื้องต้นจากแผนหรือนโยบาย มองการณ์ไกล ประเมินความต้องการของแต่ละฝ่ายได้เป็นอย่างดี มีวาทศิลป์ในการเจรจาต่อรอง หรือโต้แย้งให้เกิดความสมดุลระหว่างทุกฝ่าย รวมถึงสามารถวิพากษ์แผนนโยบายต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

(6). สถาปนิกผู้กำหนดแนวทางในการออกแบบ

เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานรอยต่อระหว่างความเป็นสาธารณะหรือรัฐกับเอกชนบนพื้นที่เมือง ดังนั้นต้องมีความแม่นยำในกฎหมายและข้อบังคับของเมืองในพื้นที่นั้น ๆ สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์หรือการพัฒนาพื้นที่ และเข้าใจถึงความต้องการของทุก ๆ ฝ่าย

(7). สถาปนิกนักจัดการ

เป็นผู้ที่สามารถสร้างสมดุลของความแตกต่างท่ามกลางสถานที่ในเมืองด้วยการสร้างสรรค์กิจกรรมในเมืองผสานไปกับการใช้งานพื้นที่ของผู้คนในพื้นที่เมืองเหล่านี้ให้ขับเคลื่อนต่อไปอย่างมีชีวิตชีวา และยั่งยืนต่อไป

(8). สถาปนิกผู้กำกับ

เป็นผู้ที่เข้าใจถึงบริบท หน้าที่ของพื้นที่เมือง รวมถึงกิจกรรมของพื้นที่ในเมืองนั้น ๆ เป็นอย่างดี และสามารถสอดแทรกการออกแบบกิจกรรมการใช้งานใหม่เข้าไปในพื้นที่เพื่อกระตุ้นกลไกของ

เมืองให้ขับเคลื่อนได้อย่างเหมาะสม โดยไม่ทำลายบริบทเดิมของพื้นที่ลงและสามารถส่งเสริมกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองให้ดำเนินไปได้อย่างดี

(9). สถาปนิกชุมชน

เป็นผู้มีความสามารถในการชักจูงมวลชนให้เข้าใจหรือคล้อยตามไปในแนวทางเดียวกันอย่างชัดเจนได้ มีหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง สามารถเจรจาต่อรองกับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจได้ดี รู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชนทั้งส่วนของบุคลากรและส่วนของอาคารสถานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(10). สถาปนิกนักอนุรักษ์

เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจหลักการสำคัญของการอนุรักษ์และยังสามารถรักษาหลักการนั้นไว้ได้อย่างเหนียวแน่น นอกจากนี้ยังต้องมีความรอบรู้ มีความทันสมัย มองการณ์ไกล และเข้าใจถึงบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างดีด้วย

2.2.2.5 องค์ประกอบในการรับรู้พื้นที่เมือง

การมองเห็นเป็นขั้นตอนแรกในการรับรู้พื้นที่เมือง ซึ่งในการใช้งานพื้นที่เมืองนั้น พื้นที่ว่างเป็นพื้นที่ที่สำคัญในการใช้งานที่เกิดขึ้น จนกระทั่งเกิดกระบวนการแยกแยะที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การแยกพื้นที่ว่างระหว่างพื้นที่ที่เป็นพื้นที่สาธารณะกับพื้นที่ว่างที่ครอบครองโดยเอกชน เป็นต้น โดยมีองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ (Urban Characteristic) ที่ช่วยในแยกแยะพื้นที่ว่างที่มีความซับซ้อนเหล่านั้น ได้แก่

(1). สถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมเป็นบริบทสำคัญของพื้นที่เมืองที่ช่วยแสดงสถานะของความเป็นสาธารณะของเมืองหรือการเป็นพื้นที่ที่มีการถือครองโดยเจ้าของเพียงหนึ่งเดียวหรือกลุ่มเดียวได้ ปัญหาคือในพื้นที่เมือง สถาปัตยกรรมที่ได้รับการออกแบบมักทำตัวโดดเด่น แปลกแยกแตกต่างที่มากเกินไปจนทำให้เกิดความสับสนในการรับรู้ภาพลักษณ์ที่แท้จริงของเมืองนั้น

หน้าที่สำคัญของการออกแบบเมืองคือ เน้นการสร้างความสะดวกสบาย เป็นระเบียบ หรือส่งเสริมความเข้มแข็งของฉากหลังให้พื้นที่เมือง เพื่อสนับสนุนความแปลกแยกแตกต่างให้สามารถรับรู้ได้ชัดเจนมากขึ้น

(2). การออกแบบด้านหน้าอาคาร (Street Façade Design)

ด้านหน้าอาคารสามารถสะท้อนถึงประวัติศาสตร์การเกิดของพื้นที่เมืองในบริเวณนั้นได้ โดยเน้นไปที่ความสำคัญของการรับรู้จากสาธารณะหรือให้มีความสำคัญกับการรับรู้จากกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มได้เช่นกัน

คุณสมบัติที่สำคัญในการออกแบบด้านหน้าอาคาร ได้แก่

- ด้านหน้าอาคารควรสร้างให้เกิดความเป็นสถานที่ (Sense of Place) เพื่อให้พื้นที่เมืองสามารถเป็นที่จดจำ มีการรับรู้ได้โดยการอ้างอิงจากตำแหน่งที่ตั้งที่มีลักษณะเฉพาะของพื้นที่นั้น
- ด้านหน้าอาคารต้องทำให้สามารถระบุความชัดเจนของขอบเขตระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร หรือความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะกับพื้นที่ที่มีเจ้าของครอบครองได้อย่างชัดเจน
- ด้านหน้าอาคารต้องมีช่องเปิด หรือหน้าต่าง เพราะทำหน้าที่ในการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ภายในอาคารและภายนอกอาคาร ทั้งด้านมุมมอง กิจกรรม และการรับรู้พื้นที่ นอกจากนี้ ช่องเปิดเป็นช่องทางในการติดต่อระหว่างคนในอาคารและคนเดินถนน ทำหน้าที่ในการสื่อสารและสังเกตการณ์ที่ช่วยให้เมืองมีชีวิตชีวาได้
- ด้านหน้าอาคารต้องมีลักษณะเฉพาะหรือแสดงบุคลิกของอาคารให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงการใช้งานอาคารและพื้นที่เมืองบริเวณนั้น
- ด้านหน้าอาคารต้องมีภาษาของการออกแบบเพื่อสร้างความน่าสนใจต่อพื้นที่เมืองนั้น ๆ เช่น จังหวะ (Rhythm) รูปแบบความซ้ำ (Pattern) และความโดดเด่นหรือจุดสนใจในบางตำแหน่ง (Iconic) เป็นต้น
- การเลือกสี วัสดุของด้านหน้าอาคาร จะช่วยสื่อสารให้เกิดความเข้าใจถึงมวลอาคาร ซึ่งสะท้อนต่อโครงสร้างและเทคนิคที่ใช้ในการก่อสร้างด้วย

(3). มวลอาคาร (Building Mass)

แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของเมืองได้อย่างชัดเจนและสามารถทำให้ผู้ใช้งานในพื้นที่เมืองรับรู้ได้ถึงลักษณะความเป็นย่าน (District) ของพื้นที่ได้โดยคร่าว รวมทั้งความหนาแน่นและประเภทของกิจกรรมหลักที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ซึ่งสามารถคาดเดาได้

ทั้งนี้ รูปแบบของอาคารมิได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดเงื่อนไขในการพัฒนาหรือการออกแบบในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง แต่รายละเอียดสำคัญที่ได้จากขนาดของมวลอาคารคือ พื้นที่ว่าง (Open Space) ที่เกิดขึ้นโดยรอบอาคารที่มีความเชื่อมโยงกับระยะถอยร่น (Set Back) ต่าง ๆ โดยรอบอาคารเหล่านั้น

(4). การออกแบบพื้นที่ว่างในเมือง (Floorscape Design)

พื้นที่ว่างในพื้นที่เมืองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ พื้นที่ที่ลาดแข็ง (Hardscape) และพื้นที่ที่มีองค์ประกอบตามธรรมชาติ (Softscape) โดยการออกแบบพื้นที่เมืองจะประกอบไปด้วย

งานทั้ง 2 ส่วน แต่จะเน้นให้ความสำคัญกับพื้นที่คาดแจ้งมากเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความแตกต่างหลากหลายด้วยวัสดุที่นำมาใช้ รวมไปถึงลักษณะการใช้สอยและความสำคัญพิเศษของพื้นที่นั้น เช่น การเป็นพื้นที่หน้าอาคารสำคัญ หรือ การเป็นเส้นทางเชื่อมต่อบนแนวแกนสำคัญ เป็นต้น

2.2.2.6 ผังและประเภทของผังที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

ผังเมืองและสถาปัตยกรรมผังเมืองมีการทำงานร่วมกันผ่านผังในหลายประเภท ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสารความคิด นโยบายและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกิดจากแผน ถ่ายทอดสู่สาธารณะ หรือเพื่อใช้งานที่แตกต่างกันไป

ประเภทของผังมีทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ ผังภาค (Regional Plan) ผังเมืองรวม (Comprehensive Plan) และผังโครงการ (Project Plan) โดยมีเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

(1). ผังภาค (Regional Plan)

ผังภาคเป็นการวางผังโดยมุ่งเน้นที่ความสำคัญของลักษณะพื้นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ เช่น พื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ป่าไม้ ทั้งนี้จะต้องมีการคำนึงถึงแผนจัดการในการใช้ทรัพยากรที่มีตามธรรมชาติให้สอดคล้องกับการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนเพื่อการอยู่อาศัยของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือจากหลายหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนร่วมกัน

ผังภาคเป็นแผนระยะยาวซึ่งสะท้อนมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยต้องมีความสอดคล้องกับการวางแผนนโยบายของทรัพยากรธรรมชาติและเมืองด้วย

ประโยชน์จากการจัดทำผังภาค

- การจัดทำผังภาค ทำให้เกิดความชัดเจนในการเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในภูมิภาคนั้น ๆ และจะช่วยให้การดำเนินการวางแผนและจัดทำผังในระดับขั้นต่อไปสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น
- การจัดทำผังภาค ช่วยในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างพื้นที่เมืองกับเมืองหรือพื้นที่เมืองกับชนบทที่มีความเกี่ยวข้องกัน
- การจัดทำผังภาค เป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

(2). ผังเมืองรวม (Comprehensive Plan)

ผังเมืองรวมมีความสำคัญในการแสดงถึงการใช้งานพื้นที่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่อนุรักษ์ หรือพื้นที่พัฒนา โดยสะท้อนต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของเมืองนั้น ๆ และสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ

ผังเมืองรวมเป็นผังที่จัดทำขึ้นโดยภาครัฐ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมโยธาธิการและผังเมือง หรือหน่วยงานท้องถิ่น จัดทำขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ประกอบไปด้วยผังแสดงรายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use Plan) ผังแสดงพื้นที่เปิดโล่ง และพื้นที่สันทนาการ (Open Space Plan) ผังแสดงแนวเขตของโครงการคมนาคมหรือระบบขนส่งมวลชนที่จะมีการพัฒนาจัดทำขึ้นในอนาคต (Communication and Transportation Plan) และผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค (Infrastructure Plan)

ประโยชน์จากการจัดทำผังเมืองรวม

- การจัดทำผังเมืองรวม ช่วยให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการใช้และจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่เมือง
- การจัดทำผังเมืองรวม ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงภาพการพัฒนาเมืองที่เกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- การจัดทำผังเมืองรวม ช่วยในการวางแผนการจัดการในทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทำให้การดำเนินงานทำได้อย่างมั่นใจมากขึ้น ทั้งด้านการลงทุน การเตรียมการด้านต่าง ๆ หรือแม้แต่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
- การจัดทำผังเมืองรวม ใช้เป็นแนวทางในการเสนอการปรับปรุงพื้นที่เมือง โดยภาคเอกชนหรือหน่วยงานกึ่งรัฐ รัฐวิสาหกิจสามารถใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนโครงการหรือแผนงานการพัฒนาของตนได้
- การจัดทำผังเมืองรวม ช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อภาครัฐในด้านการพัฒนา สามารถตรวจสอบได้ สามารถกระตุ้นการพัฒนาและการลงทุนให้เกิดขึ้นได้อย่างสม่ำเสมอ

(3). ผังโครงการ (Project Plan)

ผังโครงการเป็นผังหลักที่ปรากฏอยู่ในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง ทำให้สามารถเห็นถึงสภาพพื้นที่ที่เป็นรูปธรรมสามมิติที่จับต้องได้ชัดเจนมากขึ้น โดยผังโครงการเป็นสื่อในการเชื่อมระหว่างแผนนโยบายด้านผังเมืองกับสถาปัตยกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ซึ่งผลผลิตของผังเป็นลักษณะของผังแนวทางการออกแบบ (Urban Design Guidelines) ทำหน้าที่ควบคุมกายภาพของพื้นที่เมือง

ผังโครงการสำหรับในประเทศไทยคือ **ผังเมืองเฉพาะ** อำนาจหน้าที่ในการจัดทำขึ้นมาจากกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นหลัก โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ผังเมืองเฉพาะมีหลากหลายรูปแบบ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้ดังนี้

- ประเภทโครงการพัฒนาเมือง (Urban Development Project) เน้นการพัฒนาพื้นที่ใหม่ในพื้นที่เมือง เช่น เมืองมหาวิทยาลัย เมืองใหม่อุตสาหกรรม
- ประเภทโครงการฟื้นฟูบูรณะเมือง (Urban Renewal Project) จัดทำขึ้นในพื้นที่เดิมของเมืองที่มีความเสื่อมโทรม โดยการแก้ไขปรับปรุงพื้นที่ให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างคุ้มค่ากับที่ตั้งและการลงทุน ซึ่งมีหลายวิธีการ เช่น การปรับปรุงแบบประยุกต์ใช้ (Adaptive Re-use) หรือการปรับปรุงแบบบูรณะ (Rehabilitation)
- ประเภทอนุรักษ์ (Urban Conservation Project) เน้นการอนุรักษ์พื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ หรือคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมเมืองให้คงอยู่และสามารถดำเนินไปตามการเปลี่ยนแปลงของเมืองในพื้นที่โดยรอบได้อย่างเหมาะสม

ประโยชน์จากการจัดทำผังเมืองเฉพาะ

- การจัดทำผังเมืองเฉพาะ เป็นการกระตุ้นและชี้นำการพัฒนาในขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการวางและจัดทำผังเมืองรวม ทำให้เกิดเป็นผลทางกายภาพหรือเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้อย่างชัดเจน
- การจัดทำผังเมืองเฉพาะ เป็นเครื่องมือในการทำให้ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันในการพัฒนาเมือง โดยภาครัฐจะทำหน้าที่สนับสนุนภาคเอกชนด้วยการจัดเตรียมสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้เพียงพอและเหมาะสม
- การจัดทำผังเมืองเฉพาะ สามารถควบคุมหรือกำหนดรายละเอียดด้านกายภาพของเมืองได้ดี ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับดูแลภูมิทัศน์เมืองหรือลักษณะเฉพาะทางกายภาพของพื้นที่เมืองในย่านนั้น ๆ

เมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งใน 2 มิติ และ 3 มิติ จะพบว่าผังทั้งสามประเภทนี้มีความแตกต่างกัน โดยแสดงดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตารางที่ 2-5 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท

คุณลักษณะ	ผังภาค(Regional Plan)	ผังเมืองรวม (Comprehensive Plan)	ผังโครงการ(Project Plan)/ผังเฉพาะ
ลักษณะเฉพาะ/ขนาด พื้นที่ในการจัดทำ	พื้นที่ขนาดใหญ่อยู่บนที่ตั้ง ทางภูมิศาสตร์ที่มีการตั้งถิ่น ฐานของมนุษย์ เช่น พื้นที่ลุ่ม น้ำ พื้นที่ป่าไม้	ผังพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นของ มนุษย์อยู่ในปัจจุบัน และ รองรับการขยายตัวในอนาคต เช่น ผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร	ผังพื้นที่เมืองที่ประกอบไป ด้วยหน่วยชุมชน กลุ่มอาคาร ย่าน เช่น ย่านศูนย์กลาง การค้าและธุรกิจ
หน้าที่สำคัญ	เป็นแผนระยะยาวที่สะท้อน กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ สอดคล้องกับ นโยบายด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ	ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน	ทำให้เห็นถึงสภาพพื้นที่ที่เป็น รูปธรรมชัดเจนมากขึ้น
		แสดงถึงการใช้งานพื้นที่ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต	เป็นสื่อในการเชื่อมโยง ระหว่างแผนนโยบายทางด้าน ผังเมืองกับสถาปัตยกรรมที่ ตั้งอยู่ในพื้นที่
		ประสานนโยบายในด้าน ต่าง ๆ ของภาครัฐเข้าด้วยกัน	
		เป็นตัวกลางในการถ่ายทอด แผนนโยบายให้สอดคล้องกับ ผังภาค	
อำนาจหน้าที่ในการ จัดทำ	กรมโยธาธิการและผังเมือง	กรมโยธาธิการและผังเมือง	กรมโยธาธิการและผังเมือง*
กฎหมายควบคุม	ไม่มี	พ.ร.บ.การผังเมือง พ.ศ.2518	พ.ร.บ.การผังเมือง พ.ศ.2518
ผลผลิตของการจัดทำ	แผนผังเชิงนโยบายการ พัฒนาพื้นที่ ประกอบไปด้วย	แผนผังเชิงนโยบาย โดยแสดง รายละเอียดในการใช้งานได้แก่	ผังแนวทางการออกแบบ (Urban Design Guidelines) ประกอบด้วย
	1. ประเภทการใช้ประโยชน์ ที่ดิน	1. แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use Plan)	1. ผังแนวคิด (Conceptual Plan)

ตารางที่ 2-6 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท(ต่อ)

คุณลักษณะ	ผังภาค(Regional Plan)	ผังเมืองรวม (Comprehensive Plan)	ผังโครงการ(Project Plan)/ผังเฉพาะ
	2. ลำดับชุมชน	2. แสดงพื้นที่โล่งและพื้นที่ นันทนาการ(Open Space Plan)	2. ผังแม่บท (Master Plan) แสดงกิจกรรมและ รายละเอียดในการใช้งานพื้นที่ (รูปทรงและความหนาแน่น ของมวลอาคาร, การใช้ ประโยชน์ที่ดิน, ระบบ คมนาคม, พื้นที่ว่างและ นันทนาการ, ตำแหน่งที่ตั้ง ของสาธารณูปการ)
	3. พื้นที่ประวัติศาสตร์และ ศิลปวัฒนธรรม	3. แสดงโครงข่ายระบบการ คมนาคมปัจจุบันและอนาคต (Transportation Plan)	3. ทศนิยมภาพ (Perspective)
	4. โครงข่ายระบบการคมนาคม	4. แสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สาธารณูปโภค (Infrastructure Plan)	4. หุ่นจำลอง (Model)
การจัดแบ่งประเภท ของโครงการ	ผังภาค : ภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ไม่มี	ประเภทโครงการพัฒนาเมือง (Urban Development Project)
	ผังอนุภาค : กลุ่มจังหวัด		ประเภทโครงการฟื้นฟูบูรณะ เมือง (Urban Renewal Project)
			ประเภทโครงการอนุรักษ์ (Urban Conservation Project)
ระยะเวลา	5-50 ปี	5-20 ปี	1-10 ปี

ตารางที่ 2-7 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภท(ต่อ)

คุณลักษณะ	ผังภาค(Regional Plan)	ผังเมืองรวม (Comprehensive Plan)	ผังโครงการ(Project Plan)/ผังเฉพาะ
ประโยชน์	1. ช่วยทำให้เกิดความชัดเจนในการเตรียมพร้อมสำหรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในภูมิภาคนั้น ๆ	1. ช่วยให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการใช้และจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่เมือง	1. เป็นการกระตุ้นในขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการจัดทำผังเมืองรวมให้เกิดเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน
	2. ช่วยในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างพื้นที่เมืองกับเมือง	2. ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น	2. เป็นเครื่องมือในการทำให้ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันในการพัฒนาเมือง
	3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ	3. ช่วยให้การดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีความมั่นใจมากขึ้น ทั้งด้านการลงทุน และการเตรียมรับมือกับการแก้ปัญหาต่าง ๆ	3. เป็นเครื่องมือในการกำหนดรายละเอียดด้านกายภาพของเมือง เช่น ภูมิทัศน์เมืองหรือลักษณะเฉพาะของพื้นที่เมืองในย่านนั้น ๆ
		4. ช่วยเป็นแนวทางในการนำเสนอการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่เมืองให้กับหน่วยงานภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ	
		5. ช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อภาครัฐในด้านการพัฒนาพื้นที่สามารถตรวจสอบได้ และกระตุ้นการลงทุนให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	

จากตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างผังทั้ง 3 ประเภทพบว่ามี ความแตกต่างกันในทุกคุณลักษณะ แต่มีความเชื่อมโยงกันที่สอดคล้องกันทั้งหมด มีความเป็นลำดับขั้นตั้งแต่แผนและผังนโยบาย ผังควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน สู่มแม่บทซึ่งเป็นผังควบคุมลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เมืองได้

2.2.3 เอกสารทางวิชาการในประเทศไทย

2.2.3.1 “สถานะความพร้อมของวิชาชีพ” โดย คุณอาคม เวฬุสยพันธ์[10]

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดจากเอกสารทางวิชาการ “สถานะความพร้อมของวิชาชีพ” โดยคุณอาคม เวฬุสยพันธ์ ซึ่งเป็นผู้เขียนบทความจากการรวบรวมประสบการณ์ในการปฏิบัติวิชาชีพมากกว่า 20 ปี และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการร่างคู่มือปฏิบัติการวิชาชีพของสมาคมนักผังเมืองไทย สมาคมออกแบบชุมชนเมืองไทย และเข้าร่วมเป็นอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการร่างมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ โดยมีเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไปได้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- สถานะความต้องการของตลาด
- สถานะวิชาชีพในตลาดการทำงาน
- สมาคมวิชาชีพ
- พื้นฐานและหลักการของวิชาชีพสถาปัตยกรรม – ผังเมือง
- คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

สถานะความต้องการของตลาด

จริง ๆ แล้วความต้องการของตลาดในประเทศไทยนั้นโดยหลักมาจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งต่างคาดหวังผลงานจากผู้มีความเชี่ยวชาญในการผลิตผลงาน โดยรูปแบบของงานสำหรับภาครัฐ คือ งานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการในระดับแผนหรือนโยบาย อยู่ระดับพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น ผังภาค ผังอนุภาค ผังเมืองรวม ผังแม่บท รวมไปถึงการวางแผนในการจัดทำสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการศึกษาผลกระทบต่าง ๆ

ในขณะที่รูปแบบของงานสำหรับภาคเอกชน คือ งานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยรูปแบบของการออกแบบวางผังในระดับพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นโครงการขนาดใหญ่ หรือเป็นเพียงกลุ่มอาคารอยู่ร่วมกัน ซึ่งมักอยู่ในขอบเขตงานของสถาปัตยกรรม และงานภูมิสถาปัตยกรรม

สถานะวิชาชีพในตลาดการทำงาน

จากแนวคิดโดยคุณอาคม เวฬุสยพันธ์ ได้แบ่งสถานะวิชาชีพโดยมีบทบาท 3 ลักษณะ คือ

- (1) ผู้ผลิต คือ ผู้ผลิตนักวิชาชีพ ได้แก่ นักผังเมือง นักออกแบบชุมชนเมือง(สถาปนิกผังเมือง)

ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้เปิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อผลิตนักผังเมือง นักออกแบบชุมชนเมือง ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยเบื้องต้นนั้นใช้พื้นฐานความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมแล้วขยายพื้นฐานความรู้จากแนวความคิดรวมถึงปรัชญาการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งยังคงมีความเห็นที่หลากหลาย ดังนั้นการสร้างเอกภาพในการผลิตผู้ปฏิบัติวิชาชีพควรเป็นสิ่งแรกที่ควรทำก่อน จากนั้นสรุปทฤษฎี องค์ความรู้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปได้

นอกจากนี้ อาชีพนักผังเมือง นักออกแบบชุมชนเมืองยังคงไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมมากนัก ผู้ปฏิบัติวิชาชีพเหล่านี้จึงได้รับโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่าวิชาชีพสาขาอื่น ๆ

- (2) ผู้ว่าจ้าง คือ ตัวแทนผู้ว่าจ้างภาครัฐ โดยมีคุณสมบัติเป็น นักผังเมือง นักออกแบบชุมชนเมือง (สถาปนิกผังเมือง)

ปัจจุบันงานส่วนใหญ่เป็นงานที่ว่าจ้างจากภาครัฐ โดยมีผู้ปฏิบัติวิชาชีพเป็นผู้ประสาน ปฏิบัติกำกับ ในขณะที่การมี.ร.บ.การผังเมือง พ.ศ.2518 ขึ้นนั้นยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ โดยติดเงื่อนไขในขั้นตอนต่าง ๆ ของการบังคับใช้กฎหมาย จนทำให้แนวคิดในการออกแบบนั้นไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ท้ายที่สุดงานส่วนใหญ่จึงหยุดอยู่ในรูปของเอกสาร

ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้บทบาทวิชาชีพนี้ยังไม่ได้รับการยอมรับโดยเฉพาะจากระบบราชการ เพราะผลงานการออกแบบเหล่านั้นไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงความสำคัญว่าจะมีผลดีต่อสังคมโดยรวมได้

- (3) ผู้รับจ้าง คือ ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ โดยมีคุณสมบัติเป็นนักผังเมือง นักออกแบบชุมชนเมือง (สถาปนิกผังเมือง)

ปัจจุบันพบว่าส่วนใหญ่ นักผังเมือง และนักออกแบบชุมชนเมือง ในฐานะผู้รับจ้างมีบทบาทเป็นบุคคลมากกว่าเป็นนิติบุคคล ซึ่งในการรับงานวิชาชีพนี้ก็ได้มีบทบาทเป็นผู้นำสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ถึงแม้ว่าเนื้อหางานจะตรงกับวิชาชีพก็ตาม

ในขณะที่ลักษณะของการรับจ้างแรงงานเป็นการคิดแบบรายชั่วโมงหรือรายเดือน และมีบทบาทเพียงน้อยนิด จึงเป็นปัญหาในการที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับวงการวิชาชีพได้

สมาคมวิชาชีพ

ปัจจุบันมีสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนักผังเมือง และนักออกแบบชุมชนเมือง 2 สมาคม ได้แก่ สมาคมนักผังเมืองไทย และสมาคมสถาปนิกชุมชนเมืองไทย โดยสมาคมนักผังเมืองไทย ก่อตั้งมาก่อนที่จะมีสภาสถาปนิก เมื่อได้มีพ.ร.บ.สถาปนิก พ.ศ.2543 เกิดขึ้น วิชาชีพสถาปัตยกรรมย่อมถูกควบคุมในการปฏิบัติวิชาชีพ ในขณะที่เดียวกันก็เกิดคำถามว่าสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองต้องมีใบประกอบวิชาชีพด้วยหรือไม่ ซึ่ง ณ เวลานั้นความเห็นได้แยกออกเป็นสองแนวคิด คือ

- **ไม่ควรอยู่ในสาขาวิชาชีพควบคุมและมีใบประกอบวิชาชีพภายใต้การควบคุมของสภาสถาปนิก** ซึ่งแนวคิดนี้มาจากผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาทางสังคม เศรษฐกิจมาก่อนที่จะเรียนต่อในสาขาวิชาการผังเมือง
- **ควรอยู่ในสาขาวิชาชีพควบคุมและมีใบประกอบวิชาชีพภายใต้การควบคุมของสภาสถาปนิก และพ.ร.บ.สภาสถาปนิก พ.ศ.2543** ซึ่งแนวคิดนี้มาจากผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาด้านสถาปัตยกรรมและการออกแบบกายภาพ

เพื่อให้กลไกในการปฏิบัติวิชาชีพในแต่ละสาขาดำเนินการต่อไปได้ ข้อเสนอจึงมีการรวมเอาสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองรวมอยู่ในสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมด้วยเช่นกัน โดยบทบาทสำคัญของ**สมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย** จึงไม่ต่างจากบทบาทในการปฏิบัติวิชาชีพควบคุมตามพ.ร.บ.สถาปนิก พ.ศ.2543 คือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการศึกษาต่อเนื่องและออกแบบจัดทำระดับโครงการในพื้นที่เฉพาะ เช่น ชุมชน เมือง เป็นต้น

พื้นฐานและหลักการของวิชาชีพสถาปัตยกรรม – ผังเมือง

วิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง เป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ต่อชุมชน ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ การเป็นผู้ปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง จึงต้องดำรงไว้ซึ่ง อุดมคติ มีจริยธรรมอันดี มีทัศนคติที่ปราศจากอคติ และสามารถชี้นำสังคมสู่การพัฒนาได้

สถาปัตยกรรมผังเมืองตามแนวคิดของคุณอาคม หมายถึง กระบวนการศึกษาและการปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งสอดคล้องกับความชอบธรรมตามสิทธิในกระบวนการวางแผน กระบวนการการตัดสินใจ กระบวนการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาโครงการที่เปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อสาธารณะ และมีผลกระทบต่อความชอบธรรมของสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

เข้าใจกระบวนการวางแผนและการออกแบบชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องและตอบสนองความต้องการต่อสาธารณะ

สร้างความเป็นเอกภาพจากประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และจากการยอมรับโดยสาธารณะ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ

มีหน้าที่ปรับปรุงความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพให้สูงขึ้น และสร้างการยอมรับให้วิชาชีพสามารถเป็นผู้นำในกระบวนการวางแผนการออกแบบชุมชน

คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

จะต้องเข้าใจหลักการสำคัญในการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง โดยมีคุณสมบัติพื้นฐานคือ ผ่านหรือจบการศึกษาจากสถาบันที่มีหลักสูตรที่น่าเชื่อถือ และผ่านกระบวนการรับรองในการกำหนดบทบาทในวิชาชีพจากสภาสถาปนิก

โดยสรุปแล้วจากบทความข้างต้นได้อธิบายถึงข้อเท็จจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับปัญหาความพร้อมทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองซึ่งพบว่า วิชาชีพนี้ยังคงอยู่ระหว่างการพัฒนาเพื่อที่จะเชื่อมโยงกับแหล่งงานที่รองรับอยู่ในปัจจุบัน สิ่งสำคัญคือการสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องให้กับบุคลากร และสามารถสร้างความเข้าใจให้กับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องถึงความสำคัญของวิชาชีพนี้

2.2.4 เอกสารหรือข้อมูลทางวิชาการในองค์กรต่างประเทศ

ในการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากหน่วยงานหรือองค์กรในต่างประเทศซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสถาปัตยกรรมผังเมืองโดยใช้คำสำคัญ เช่น Urban design, Scope of works, Professional practices, Methodology of urban design เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่พบส่วนใหญ่แล้วมิได้พูดถึงชัดเจนนักเกี่ยวกับขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ดังนั้น ข้อมูลที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาวิจัยนี้จึงเป็นการหยิบยกประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมผังเมือง เพื่อนำมาศึกษาถึงวิธีคิดซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ผลการวิจัยและการศึกษาวิจัยต่อไป

2.2.4.1 Towards shared space โดย Ben Hamilton-Baillie [11]

“ถนนและพื้นที่ว่างเป็นสิ่งที่สร้างอิทธิพลต่อพื้นที่สาธารณะซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งขึ้นสำหรับเศรษฐกิจและสังคมของเมือง ในขณะที่เมืองกำลังขยายตัวและเติบโตซึ่งมีผลเชื่อมโยงกับสุขภาพและคุณภาพของการสิ่งแวดล้อมที่ถูกสร้างขึ้น การสร้างความสมดุลในการใช้พื้นที่ว่างจึงเป็นเรื่องสำคัญ อาจเรียกได้ว่าเป็น “การใช้พื้นที่ร่วมกัน” โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและความปลอดภัยในการใช้พื้นที่ ซึ่งแนวความคิดนี้ภาครัฐควรเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล และควบคุมการพัฒนาต่างๆ ซึ่งในที่นี้เกี่ยวเนื่องกับขอบเขตวิชาชีพระหว่างสถาปัตยกรรมผังเมืองและวิศวกรรมจราจร ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมและพื้นที่สาธารณะให้มีความปลอดภัยและสามารถใช้ได้จริง”

จากข้อความข้างต้นสามารถวิเคราะห์ได้ถึงวิธีคิดเกี่ยวกับความเป็นสาธารณะซึ่งผู้ที่มีส่วนในการสร้างพื้นที่สาธารณะให้สามารถใช้ร่วมกันได้อย่างมีความสมดุล ปลอดภัยต่อคนในพื้นที่ นั่นคือ ผู้ที่มีความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง และวิศวกรรมจราจร โดยสองวิชาชีพนี้มีขอบเขตบางอย่างใน

การทำงานที่มีเชื่อมโยงหรือทับซ้อนกัน แต่เหล่านั้นคือบทบาทที่จะสามารถสร้างพื้นที่สาธารณะที่ดีสำหรับการพัฒนาเมืองที่ดีได้

2.2.4.2 How urban designers perform: An international perspective on actual practice [12]

เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาวิทยาการการออกแบบของวิถีชีวิตในเมืองขนาดใหญ่ซึ่งสิ่งที่จำเป็นต้องคำนึงถึงคือผลลัพธ์ของการสร้างสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นไปที่พื้นฐานของกระบวนการการออกแบบและประสิทธิภาพของนักออกแบบสถาปัตยกรรมผังเมือง ซึ่งยังคงมีได้ถูกกำหนดขึ้นในทฤษฎีการออกแบบสถาปัตยกรรมผังเมือง คำถามที่น่าสนใจคือ “who are urban designers?” ซึ่งยังคงไม่มีคำตอบที่ชัดเจนมากนัก นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดและคำถามอีกมากมายเกี่ยวกับประเด็นนี้ เช่น “Have different countries developed their individual approaches or is there an international school of urban design?”¹⁸ ซึ่งบทความฉบับนี้เป็นการพยายามหาคำตอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวิเคราะห์การปฏิบัติวิชาชีพในแต่ละสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการใช้ศาสตร์ความรู้ที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ สถาปัตยกรรม การวางผังเมือง และศาสตร์วิชาความรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะค้นหาลักษณะเฉพาะของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ชัดเจนขึ้น และสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาการของสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ดียิ่งขึ้นเช่นกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹⁸ Line 7-8 of introduction of the journal

2.3 ตัวอย่างข้อกำหนดและขอบเขตงานโครงการศึกษาออกแบบและวางผังจากหน่วยงานต่าง ๆ (TOR: Term of Reference)

ในประเภทงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบวางผังโครงการขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการศึกษาโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบวางผัง ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะเป็นผู้ร่างข้อกำหนดดังกล่าวซึ่งจะประกอบไปด้วยเนื้อหาหลัก ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขอบเขตเขตของงาน ระยะเวลาดำเนินงาน คุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้รับจ้าง เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อการทำงานของผู้ออกแบบหรือผู้รับจ้างอย่างยิ่ง

ในการศึกษาวิจัยนี้ได้รวบรวมตัวอย่างข้อกำหนดและขอบเขตงาน หรือ TOR มา 3 ประเภทงานซึ่งจะนำไปใช้ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.3.1 ประเภทงานจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย(กนอ.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 มีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการลงทุนและดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมรวมทั้งหน้าที่สนับสนุนอื่น ๆ

ในขณะที่ การประชุมครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2558 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ(กนพ.) มีมติเห็นชอบการจัดสรรที่ดินให้หน่วยราชการใช้ประโยชน์ และให้ กนอ. เข้าในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก สระแก้ว และสงขลา เพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่ง ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก จำนวนพื้นที่ 836 ไร่

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว จำนวนพื้นที่ 660 ไร่

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา จำนวนพื้นที่ 1,196 ไร่

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ข้างต้น กนอ. จึงได้กำหนดให้มีการศึกษาออกแบบรายละเอียดโครงการนิคมอุตสาหกรรมให้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ เพื่อดำเนินการก่อสร้างต่อไป

ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงและแยกแยะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-8 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำนิคมอุตสาหกรรม

โครงการ		เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว*	เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก*	เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสงขลา*
1. ข้อมูลพื้นที่โดยสังเขป				
1.1 ตำแหน่งพื้นที่		ตำบลป่าไร่ อำเภอปรัญ ประเทศ จังหวัดสระแก้ว	ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
1.2 ขนาดพื้นที่		660.54ไร่	660.54ไร่	1,121.50ไร่
1.3 ปีที่เริ่มต้นศึกษาโครงการ		ธันวาคม 2558	มกราคม 2559	มกราคม 2559
1.4 เจ้าของโครงการ		ฝ่ายพัฒนา การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย		
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ		เพื่อศึกษาออกแบบรายละเอียดพร้อมจัดทำราคากลางงานก่อสร้างของการ		
3. ระยะเวลาศึกษาโครงการ		120วัน	150วัน	150วัน
4. ขอบเขตของงาน		<p>1. สำรวจพื้นที่โครงการเพื่อใช้ในการออกแบบ</p> <p>1.1) การจัดทำแผนที่สำรวจ Topographic</p> <p>1.2) สำรวจค่าระดับน้ำท่วมสูงสุด</p> <p>1.3) สำรวจสภาพชั้นดิน</p> <p>1.4) ตรวจสอบอุปสรรคและสิ่งกีดขวางการก่อสร้างทั้งหมดในพื้นที่โครงการและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง</p> <p>2. แนวคิดการออกแบบเบื้องต้น(Conceptual Design)</p> <p>2.1) ระบบถนน</p> <p>2.2) ระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม</p> <p>2.3) ระบบผลิตและจ่ายน้ำประปา</p> <p>2.4) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย</p> <p>2.5) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม</p> <p>2.6) ระบบไฟฟ้า</p> <p>2.7) ระบบดับเพลิงและป้องกันอุบัติเหตุ</p> <p>2.8) ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม มูลฝอย และสิ่งปฏิกูล</p> <p>2.9) ระบบรักษาความปลอดภัยและเตือนภัย</p> <p>2.10) อาคารต่าง ๆ</p> <p>2.11) พื้นที่ส่วนกลาง เช่น ที่จอดรถ สวน ส่วนอำนวยการ พื้นที่เขียว</p> <p>2.12) ภูมิทัศน์ของพื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่โดยรวม</p> <p>2.13) อื่นๆ</p>		

ตารางที่ 2-9 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำนิคมอุตสาหกรรม(ต่อ)

โครงการ	เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดสระแก้ว*	เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดตาก*	เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดสงขลา*
			3. ออกแบบรายละเอียดขั้นสุดท้ายและจัดทำแบบก่อสร้าง
			4. จัดทำรายการคำนวณงานก่อสร้างทุกระบบ
			5. จัดทำเอกสารประกอบแบบ วิธีการก่อสร้างและข้อกำหนดลักษณะเฉพาะของงานประกอบแบบก่อสร้าง
			6. ประมาณราคากลางค่าก่อสร้าง
			7. จัดทำแผนดำเนินการก่อสร้าง
			8. จัดทำรายการข้อกำหนดและขอบเขตงานเพื่อใช้จัดจ้างผู้รับจ้างก่อสร้าง,ผู้รับจ้างที่ปรึกษาคุมงานก่อสร้าง
			9. ประมาณราคาค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง
			10. จัดทำเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประกวดราคาผู้รับจ้าง
5. คุณสมบัติของผู้รับจ้าง/ผู้ เสนอราคา			1. ต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจในประเทศไทย
			2. เป็นบริษัทที่ปรึกษาที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงการคลัง
			3. ต้องมีผลงานการออกแบบงานก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมอย่างน้อย 1 โครงการมูลค่าไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท
ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ...			
5.1 ผู้จัดการโครงการ			
	คุณวุฒิ		ไม่ต่ำกว่าวุฒิปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง
	ประสบการณ์ทำงาน		ไม่น้อยกว่า 20 ปี
	มูลค่าโครงการ		ไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท
5.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมสาขาต่างๆ			
	ระดับใบอนุญาตฯ		วิศวกรระดับสามัญขึ้นไป
	ประสบการณ์ทำงาน		ไม่น้อยกว่า 15 ปี
5.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและวางผัง			
	คุณวุฒิ		ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์หรือภูมิสถาปัตยกรรม
	ระดับใบอนุญาตฯ		สถาปนิกระดับสามัญขึ้นไป
	ประสบการณ์ทำงาน		ไม่น้อยกว่า 15 ปี

หมายเหตุ : โครงการศึกษาออกแบบนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว, จังหวัดตาก, จังหวัดสงขลา

อ้างอิง : เอกสารจากผู้ให้สัมภาษณ์ ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2560 ศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคผนวกหน้า 180-186

จากตารางข้างต้น จะพบว่าข้อมูลดังกล่าวเมื่อสามารถนำไปสอบทานกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะมีการอภิปรายในรายละเอียดในบทที่ 3, 4 และ 5 ต่อไป

2.3.2 ประเภทงานจัดทำผังจัดรูปที่ดิน

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้หน่วยงานตามมาตรา 35(2) คือกรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดรูปที่ดินตามแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ โดยการจัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย และอุบลราชธานี พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ แสดงรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-10 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูปที่ดิน

โครงการ	โครงการจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย			
1. ข้อมูลพื้นที่โดยสังเขป				
1.1 ตำแหน่งพื้นที่	จังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย และอุบลราชธานี			
1.2 ขนาดพื้นที่				
1.3 ปีที่เริ่มต้นศึกษาโครงการ	2557			
1.4 เจ้าของโครงการ	สำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรุงเทพฯ			
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ				
	1. เพื่อกำหนดกรอบการพัฒนา และจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด			
	2. เพื่อเสนอแนะพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่			
	3. เพื่อให้มีฐานข้อมูลสารสนเทศแปลงที่ดินเบื้องต้นในพื้นที่เสนอแนะโครงการ			
3. ระยะเวลาศึกษาโครงการ	240วัน			
4. ขอบเขตของงาน				
	1. ศึกษาแผนแม่บท และพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินของจังหวัด นโยบายภาครัฐ กฎหมาย และโครงการภาครัฐ ภาคเอกชนที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่			

ตารางที่ 2-11 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูปที่ดิน(ต่อ)

โครงการ	โครงการจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย
	2. ศึกษาและสำรวจสภาพปัจจุบันของพื้นที่เป้าหมาย
	2.1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางกายภาพ
	2.2 ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางเศรษฐกิจ
	2.3 ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางสังคม
	2.4 ศึกษาและสำรวจข้อมูลภาวะตลาดอสังหาริมทรัพย์ประเภทต่าง ๆ
	3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย
	3.1 จัดทำ SWOT การพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยแสดงในรูปแบบแผนผัง
	3.2 สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน รูปแบบอาคาร จำนวนชั้น โครงข่ายการสัญจร
	4. กำหนดและจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย
	4.1 ผังแสดงระบบถนน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในปัจจุบัน
	4.2 ผังแสดงระบบชุมชนเมืองในปัจจุบันในเขตส่งเสริมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
	4.3 ผังแนวคิดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ แนวคิดการออกแบบหน่วยชุมชน แนวคิดการกำหนดย่านการใช้ประโยชน์ที่ดิน แนวคิดการกำหนดอำนวยการความสะดวกชุมชน แนวคิดการออกแบบโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่ง แนวคิดการออกแบบโครงข่ายงานระบายน้ำและการรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
	4.4 ผังแม่บทการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย
	5. ศึกษาเพื่อเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้(อย่างน้อย 1 พื้นที่ในแต่ละจังหวัด) ประกอบด้วย
	5.1 สภาพทางกายภาพและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ
	5.2 ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
	5.3 ระบบคมนาคมและขนส่ง การเข้าถึงพื้นที่ และสภาพแวดล้อม
	5.4 ทำเลที่ตั้ง ได้แก่ ปัจจัยบวกและปัจจัยลบของทำเล
	5.5 ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ การถือครองที่ดินของรัฐ
	5.6 ข้อเสนอแนะในการพัฒนา และอื่น ๆ

ตารางที่ 2-12 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการประเภทงานจัดทำผังจัดรูปที่ดิน(ต่อ)

โครงการ	โครงการจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย
	6. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นในพื้นที่เสนอแนะโครงการจัดรูปที่ดินฯ
	6.1 ราวโฉนดที่ดิน
	6.2 อาคารและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
	6.3 สิ่งก่อสร้างทั่วไป
	6.4 สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ
	6.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ
5. คุณสมบัติของผู้รับจ้าง/ผู้เสนอราคา	1. ต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจในประเทศไทย 2. เป็นบริษัทที่ปรึกษาที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงการคลัง 3. มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 3 ล้านบาท 4. ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญไม่น้อยกว่า 4 สาขา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผังเมือง ด้านวิศวกรรม ด้านการวางผังและออกแบบชุมชนเมือง ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

อ้างอิง : เอกสารจากผู้ให้สัมภาษณ์ ณ วันที่ 27 ตุลาคม 2560 ศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคผนวกหน้า 187-190

จากตารางข้างต้น จะพบว่าข้อมูลดังกล่าวเมื่อสามารถนำไปสอบทานกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะมีการอภิปรายในรายละเอียดในบทที่ 3, 4 และ 5 ต่อไป

2.3.3. ประเภทงานอื่น ๆ

สำนักผังเมืองได้ประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 ในวันที่ 16 พฤษภาคม 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน และส่งเสริมมาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนโดยการพัฒนาการบริการทางสังคม สาธารูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนากรุงเทพมหานครเป็นไปตามผังเมืองรวม จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการแปลงผังนโยบาย ไปสู่แผนงานปฏิบัติ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องใช้บุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำนักผังเมืองจึงจำเป็นต้องจ้างที่ปรึกษาเพื่อช่วยปฏิบัติงานดังกล่าว¹⁹

โดยแสดงรายละเอียดดังตาราง ต่อไปนี้

¹⁹ หลักการและเหตุผลในการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบรายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง

ตารางที่ 2-13 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง

โครงการ	โครงการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบ รายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง
1. ข้อมูลพื้นที่โดยสังเขป	
1.1 ตำแหน่งพื้นที่	
1.2 ขนาดพื้นที่	
1.3 ปีที่เริ่มต้นศึกษาโครงการ	พฤษภาคม 2557
1.4 เจ้าของโครงการ	ฝ่ายวางผังปรับปรุงฟื้นฟูเมือง กองจัดรูปที่ดินและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง กรุงเทพฯ
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ	
	1. เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมืองให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเมือง
	2. เพื่อออกแบบวางผัง ออกแบบรายละเอียด และประเมินราคาในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
	3. เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการโครงการพัฒนาเมืองและปรับปรุงฟื้นฟูเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
	4. เพื่อจัดเก็บฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมืองอย่างเป็นระบบ
	5. เพื่อเผยแพร่ ส่งเสริมความรู้ และความเข้าใจในโครงการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง
3. ระยะเวลาศึกษาโครงการ	4-9เดือน

ตารางที่ 2-14 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)

โครงการ	โครงการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบ รายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง
4. ขอบเขตของงาน	
4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่	<p>พื้นที่ในกรุงเทพฯ อย่างน้อย 5 บริเวณ โดยพิจารณาคัดเลือกจากพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ได้แก่</p> <p>1) พื้นที่การอนุรักษ์บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ย่านและชุมชนดั้งเดิมที่มีเอกลักษณ์ในด้านศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี</p> <p>2) พื้นที่พัฒนาย่านพาณิชย์กรรมศูนย์กลางเมือง และพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟฟ้า</p> <p>3) พื้นที่ที่มีความเร่งด่วนและพื้นที่ตามนโยบายในผังเมืองรวม</p> <p>4) พื้นที่พัฒนาพิเศษตามนโยบายผู้บริหาร</p>
4.2 ขอบเขตการดำเนินงาน	<p>1) กำหนดแนวทางการออกแบบวางผัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนและรวบรวมข้อมูลแผนงานและโครงการด้านการพัฒนาเมืองและปรับปรุงฟื้นฟูเมืองของกรุงเทพฯ - สำรวจและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ - วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำผังแนวความคิด - จัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง - กำหนดแนวความคิดในการศึกษา - กำหนดผังแนวความคิด (Conceptual Plan) <p>2) การจัดเก็บและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์</p> <p>3) วางผังแม่บท(Maspter Plan)</p> <p>4) การออกแบบรายละเอียด แบบก่อสร้าง และประมาณราคาการก่อสร้างซึ่งมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 25ไร่ ครอบคลุมเนื้อหาดังนี้</p> <p>5) ปรับปรุงหรือจัดทำมาตรการทางผังเมืองและการควบคุมการใช้ประโยชน์</p> <p>6) นำข้อสรุปที่ได้จากการประชุมประชาชนหรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อเสนอแนะวิธีการในการบริหารโครงการ</p> <p>7) ออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานด้านผังเมือง</p>

ตารางที่ 2-15 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)

โครงการ		โครงการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบ รายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง			
5. คุณสมบัติของผู้รับจ้าง/ ที่ปรึกษา		ต้องเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่มีการเรียนการสอนด้านสถาปัตยกรรมและด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมชุมชนหรือด้านการออกแบบชุมชนเมือง			
5.1 บุคลากรหลัก					
5.1.1 ผู้จัดการโครงการ					
	คุณวุฒิ	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้อง			
	ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า15ปี			
	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	9เดือน			
5.1.2 ที่ปรึกษาด้านการวางผังเมือง					
	คุณวุฒิ	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการวางผังเมือง			
	ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า12ปี			
	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	9เดือน			
5.1.3 ที่ปรึกษาด้านอนุรักษ์สถาปัตยกรรม					
	คุณวุฒิ	ปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ด้านอนุรักษ์สถาปัตยกรรม			
	ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า12ปี			
	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	5เดือน			
5.1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบชุมชนเมือง					
	คุณวุฒิ	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการออกแบบชุมชนเมือง			
	ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า12ปี			
	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	9เดือน			
และบุคลากรอื่นๆ อีก11ตำแหน่ง					
5.2 บุคลากรสนับสนุน					
5.2.1 นักผังเมือง					
	คุณวุฒิ	ปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาการวางแผนภาคและเมือง			
	ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า1ปี			
	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	9เดือน			

ตารางที่ 2-16 แสดงข้อมูลข้อกำหนดและขอบเขตโครงการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง(ต่อ)

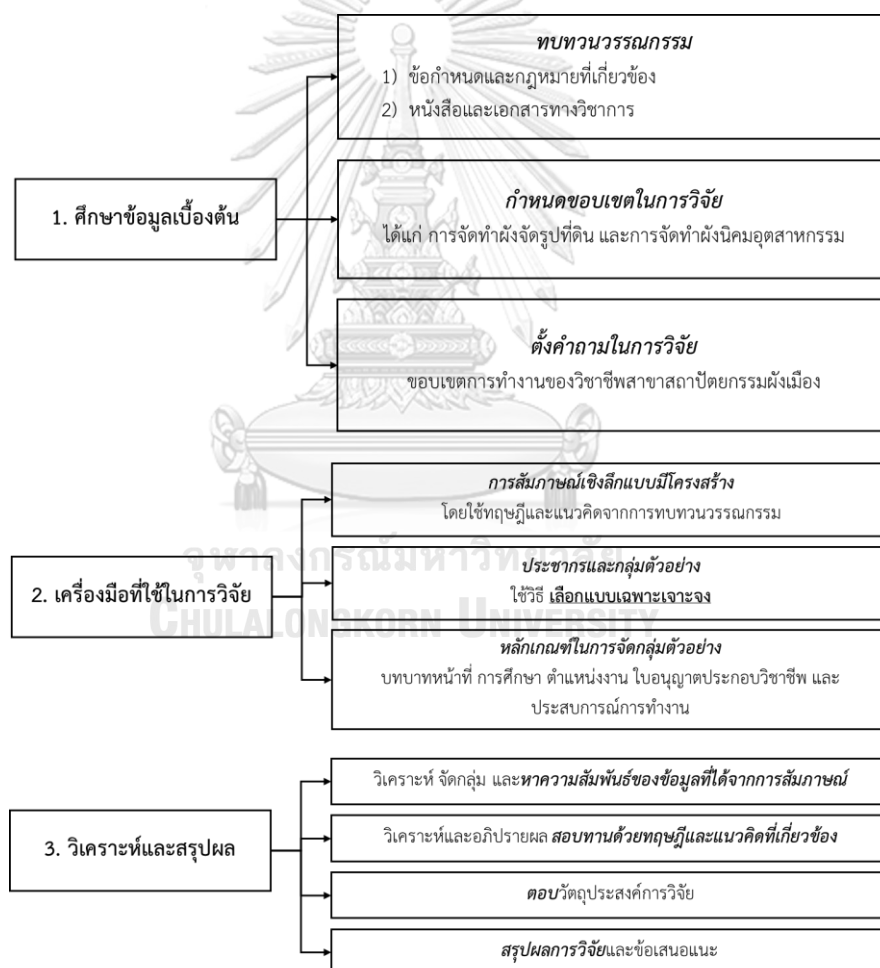
โครงการ	โครงการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบ รายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง			
5.2.2 นักออกแบบชุมชนเมือง				
คุณวุฒิ	ปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาการออกแบบชุมชนเมือง			
ประสบการณ์ทำงาน	ไม่น้อยกว่า1ปี			
ระยะเวลาปฏิบัติงาน	9เดือน			
และบุคลากรอื่นๆ อีก10 ตำแหน่ง ได้แก่	และบุคลากรอื่นๆ อีก10ตำแหน่ง ได้แก่ สถาปนิก ภูมิสถาปนิก เจ้าหน้าที่ประเมินผลภูมิสารสนเทศ นักออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์และสิ่งพิมพ์ วิศวกรสำรวจและประมาณราคา เจ้าหน้าที่เขียนแบบคอมพิวเตอร์ นายช่างสำรวจ			

อ้างอิง : เอกสารจากผู้ให้สัมภาษณ์ ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2560 ศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคผนวกหน้า 191-197 จากตารางข้างต้น จะพบว่าข้อมูลดังกล่าวเมื่อสามารถนำไปสอบทานกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะมีการอธิบายในรายละเอียดในบทที่ 3, 4 และ 5 ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์(Empirical Research) ศึกษาเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ “หลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” รวมถึงการสร้างความรู้เข้าใจในวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองให้กับผู้ปฏิบัติวิชาชีพ องค์กรที่เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) ดังนั้นในการศึกษาวิจัยนี้จึงจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงต่อวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิ 3-1

แผนภูมิแสดงโครงสร้างวิธีดำเนินการวิจัย

โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแยกอธิบายเป็นหัวข้อได้ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

3.1.1 ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องของ ข้อกำหนด กฎหมาย หนังสือ เอกสารทางวิชาการ รวมถึงกรณีศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติวิชาชีพในประเทศต่าง ๆ นำมาซึ่งข้อสังเกตที่นำไปสู่การค้นคว้าข้อมูลเพื่อทำการวิจัยนี้

3.1.2 กำหนดขอบเขตและตั้งคำถามการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตั้งคำถามการวิจัยเพื่อที่จะกำหนดกรอบคำถาม ขอบเขต และวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมในการสร้างโครงสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)ที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารบริษัทเอกชน ผู้บริหารองค์กรภาครัฐ และคณาจารย์ที่มีการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์เอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง

ในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ออกแบบโครงสร้างคำถามจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้ประเด็นคำถามที่มุ่งเน้นในการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ “หลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ดังนี้

ส่วนที่1 เกณฑ์และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่2 ประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่

1. ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
 - ความเข้าใจหรือความหมายของ “สถาปัตยกรรมผังเมือง”
 - ความเข้าใจหรือความหมายระหว่าง “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”
 - ความเข้าใจหรือความหมายของ “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง”
2. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)
 - เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในภาพรวม พร้อมทั้งเหตุผล
 - เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยแยกตามเนื้อหาเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งเหตุผล
3. ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”

ส่วนที่3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

3.2.2 การวิเคราะห์เอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกข้างต้น ผู้วิจัยได้รับเอกสารและหลักฐานอ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งบางส่วนสามารถนำมาวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และใช้ทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้ทั้งหมด รวมทั้งอาศัยเอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงเหล่านี้สนับสนุนข้อเท็จจริงของข้อมูลและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับงานวิจัยด้วย

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพ(หรือผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)ผู้มีความชำนาญการ โดยมีบทบาทเกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและจำนวนกลุ่มประชากรผู้มีความชำนาญการดังกล่าว ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาวิจัยนี้จึงเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sample) เพื่อให้สามารถกำหนดคุณสมบัติของประชากรได้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

หลักเกณฑ์การพิจารณาและกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ นักวิชาการ และนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) ซึ่งทำงานให้แก่องค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความชำนาญการโดยมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการ หรือเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
- 2) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความชำนาญการโดยมีความสามารถในการนำเอาวิชาความรู้ไปประกอบอาชีพอย่างเชี่ยวชาญ
- 3) เป็นผู้มีประวัติการศึกษา โดยเกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมหลักและสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

4) เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

- กลุ่มที่1 ผู้บริหารการองค์กรภาครัฐ/หัวหน้าภาควิชา/คณะกรรมการในองค์กรภาครัฐ
- กลุ่มที่2 ผู้บริหารการองค์กรภาคเอกชน
- กลุ่มที่3 นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ ผศ. /รศ./ดร./ศ.
- กลุ่มที่4 สถาปนิกชำนาญการ/สถาปนิกอาวุโส/ผู้จัดการฝ่าย

5) เป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

6) เป็นผู้มีผลงานหรือประสบการณ์การทำงานเกี่ยวข้องกับ การจัดทำผังจัดรูปที่ดินหรือการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

จากคุณสมบัติข้างต้น ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยมีคุณสมบัติอย่างน้อย 4 ข้อ เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านปริมาณกลุ่มประชากร การเข้าถึงกลุ่มประชากร และระยะเวลาในการศึกษาวิจัย จากนั้นผู้วิจัยจัดกลุ่มประชากรตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ
- กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)
- กลุ่มที่3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)

ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง(Purposive Sample) โดยใช้หลักเกณฑ์ข้างต้นในการพิจารณาจนกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. คุณราศี ทองเงิน

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	ปริญญาโท - สถ.ม.สาขาออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (คณะกรรมการบริหารสมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย) และกลุ่มที่4 (สถาปนิกอาวุโส)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ส-สถ.647), วุฒิสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (ว-สผ.25)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

2. คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาโท - คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่4 (ผู้จัดการฝ่ายผังเมืองบริษัทCOT)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	<u>ไม่ทราบข้อมูล</u>
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน

3. คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ์

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	ปริญญาโท - M.Arch. Pratt Institute, New York, USA
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (คณะอนุกรรมการสภาสถาปนิก), กลุ่มที่2 (ผู้บริหารบริษัทayangป่าสถาปนิก จำกัด) และ กลุ่มที่3 (อาจารย์)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	วุฒิสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ว-สถ.413)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

4. คุณชนินทร์ เขียวสนั่น

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ. สาขาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ปริญญาโท - การวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่4 (สถาปนิกอาวุโส บริษัท ดีเอ็กซ์ สตูดิโอ)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ส-สถ. 2810)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	อื่น ๆ (เช่น การจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร)

5. รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต ภูจันดา

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาการและวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท - M.R.P. in Transport Planning (S.U.N.Y. - Albany, U.S.A.) ปริญญาเอก - Dr.-Ing. In Transport Engineering (Darmstadt U. of Tech., Germany)
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (หัวหน้าภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), กลุ่มที่2 (กรรมการบริหารบริษัทอโรส จำกัด) และ กลุ่มที่3 (อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ รศ.ดร.)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	ไม่ทราบข้อมูล
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	อื่น ๆ (เช่น การจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร)

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ปริญญาโท - M.Arch - Urban Design (C.E.A., L'Ecole d'Architecture de Paris - La Villette)
	ปริญญาเอก - การวางแผนภาคและเมืองชุมชนบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (เลขานุการกรรมการบริหารหลักสูตรผังเมือง บัณฑิต) กลุ่มที่3 (อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ ผศ.ดร.)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	<u>ไม่ทราบข้อมูล</u>
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	<u>ไม่ทราบข้อมูล</u>

7. คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท - การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขา การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, รัฐ ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (ผู้บริหารสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรม โยธาธิการและผังเมือง)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	-
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน

8. คุณอาคม เวฬุสยพันธ์

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สด.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปริญญาโท - Master of Urban and Regional Planning , University of Australia
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (นายกสมาคมนักผังเมืองไทย), กลุ่มที่2 (ผู้บริหารบริษัท ออริยีน ดีไซน์ แอนด์ แพลนนิ่ง จำกัด) และ

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ส-สถ.1376), วุฒิสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (ว-สพ.10)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	อื่น ๆ (เช่น เป็นผู้ร่างกฎกระทรวงกำหนดขอบเขตวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549)

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาการและวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปริญญาโท - M.Arch. (U. of Washington, U.S.A.)
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ผ.บ.) กลุ่มที่2 (กรรมการบริหารบริษัท Ap'Stract Limited) และ กลุ่มที่3 (อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิมระดับ ผศ.ดร.)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	ไม่ทราบข้อมูล
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่ทราบข้อมูล

10. คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ปริญญาโท - Southern California Institute of Architecture, U.S.A.
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่2 (ผู้บริหารบริษัท ดีพิคต์ จำกัด) และ กลุ่มที่4 (สถาปนิกชำนาญการ)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ส-สถ.1630)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

11. คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่2 (ผู้บริหารบริษัท Plan Associates จำกัด) และ

	กลุ่มที่4 (สถาปนิกชำนาญการ)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	<u>ไม่ทราบข้อมูล</u>
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

12. คุณปกรณ์ วราภาสกุล

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก มหาวิทยาลัยรังสิต
	ปริญญาโท - สถ.ม.สาขากออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่4 (สถาปนิกชำนาญการ)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	ภาคีสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ภ-สถ.5322), สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (ส-สผ.11)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	อื่น ๆ (เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจในแต่ละ จังหวัด)

13. คุณคันสนีย์ ศรีศุกรี

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท - Urban Planning and Human Settlements สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่4 (ที่ปรึกษาด้านการผังเมือง)
------------	--------------------------------------

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	<u>ไม่ทราบข้อมูล</u>
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	อื่น ๆ (เช่นโครงการออกแบบและให้คำปรึกษาด้านการผัง เมือง)

14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมล

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี - สถ.บ.สาขาสถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
	ปริญญาโท - คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการ วางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์

ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (รองคณบดีฝ่ายวิชาการวิทยาลัยสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) และ กลุ่มที่3 (อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ ผศ.พิเศษ)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	สามัญสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมหลัก (ส-สถ.927
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

15. คุณเจตกำจร พรหมโยธี

เป็นผู้เชี่ยวชาญ	ด้านวิชาชีพ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี – B.Arch , University of Oregon, USA ปริญญาโท – M.Urban Design, Washington University, St. Louis, USA
ตำแหน่งงาน	กลุ่มที่1 (นายกสภาสถาปนิก วาระปี พ.ศ. 2558-2561, คณะกรรมการผังเมือง สังกัดกระทรวงมหาดไทย, ที่ปรึกษาสมาคมนักผังเมืองไทย, ที่ปรึกษาสมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย) กลุ่มที่2 (ผู้บริหารบริษัท Interdesign International co.,Ltd.)
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	วุฒิสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (ว-สพ.4)
ผลงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยเริ่มต้นจากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นกฎหมาย ระเบียบวิธี และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการทำวิจัย จนกระทั่งสร้างแนวทางในการทำวิจัยโดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก(ด้วยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง) จากนั้นจึงทำการจัดเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผล โดยผู้วิจัยแจกแจงระเบียบขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 บันทึกการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการบันทึกทั้งเสียงและข้อความเพื่อเป็นหลักฐานในการอ้างอิงการเก็บข้อมูล โดยมีการเลือกใช้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเท่านั้นเพื่อนำมาเรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัย

3.4.2 เรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการบันทึกข้อความลงในตารางข้อมูลซึ่งมาจากโครงสร้างคำถามเชิงลึกข้างต้น จากนั้นทำการเรียบเรียงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดลงในตารางเดียวกัน เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และเพื่อง่ายต่อการจัดกลุ่มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

3.4.3 เชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเชื่อมโยงข้อมูลจากการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีนัยยะใกล้เคียงกันและนัยยะที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละประเด็นคำถามตามโครงสร้างคำถาม โดยผู้วิจัยได้หาความสัมพันธ์ของข้อมูลเหล่านี้ เพื่อที่จะวิเคราะห์ถึงข้อเท็จจริงในมิติที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจนกระทั่งได้ผลสรุปของการวิจัยเชิงประจักษ์นี้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 การเรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูล

ในการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแยกแยะข้อมูลโดยบันทึกตามประเด็นที่อยู่ในโครงสร้างคำถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เกณฑ์และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่

1) ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

2) ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพ

สถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)

3) ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

เนื่องจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วน อาจมีผลทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการวิจัยได้ จำแนกในรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 เกณฑ์และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเรียบเรียงและจัดกลุ่มคุณสมบัติรวมถึงบทบาทของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อที่จะทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการวิเคราะห์ข้อมูลยิ่งขึ้น โดยจะแสดงในรายละเอียดในตาราง ดังนี้

1) การจัดกลุ่มความเชี่ยวชาญของกลุ่มตัวอย่าง

สืบเนื่องจากวิธีดำเนินการวิจัยในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาและกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ นักวิชาการ และนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) ซึ่งทำงานให้แก่องค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชน โดยเมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถจำแนกคุณสมบัติและบทบาทของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ มีทั้งหมด 3 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด 10 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด 2 คน

พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

กลุ่มที่	บทบาทหน้าที่	ประวัติการศึกษา			ตำแหน่งงาน/ ตำแหน่งทางราชการ	ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ	ผลงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน
		ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	หัวหน้ากอง/ผู้บริหาร องค์กร/รศ./ผศ.	สามัญ/วุฒิ	จัดรูปที่ดิน/จัดทำ นิคมอุตสาหกรรม/อื่นๆ	
กลุ่มที่1	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความ ชำนาญการโดยมี คุณสมบัติเป็นนักวิชาการ หรืออาจารย์จาก มหาวิทยาลัยที่มีการเรียน การสอนในสาขา สถาปัตยกรรมผังเมือง	สถาปัตยกรรม ศาสตร์ บัณฑิต/อื่นๆ	สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต/การผังเมือง มหาบัณฑิต/วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต/อื่นๆ(ใน ประเทศไทยและ ต่างประเทศ)	มี/ไม่มีก็ได้	หัวหน้ากอง/ผู้บริหาร องค์กร/รอง ศาสตราจารย์/ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ภ-สส/ส-สส./ว-สส./ไม่มี (ในกรณีไม่ได้จบสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิต)	จัดรูปที่ดิน/จัดทำนิคม อุตสาหกรรม/อื่นๆ	15
กลุ่มที่2	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน วิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่มี ความชำนาญการโดยมี ความสามารถในการ นำเอาวิชาความรู้ไป ประกอบอาชีพอย่าง เชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรม ศาสตร์ บัณฑิต/อื่นๆ	สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต/การผังเมือง มหาบัณฑิต/วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต/อื่นๆ(ใน ประเทศไทยและ ต่างประเทศ)	มี/ไม่มีก็ได้	หัวหน้ากอง/ผู้บริหาร องค์กร	ภ-สส/ส-สส./ว-สส./ไม่มี (ในกรณีไม่ได้จบสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิต)	จัดรูปที่ดิน/จัดทำนิคม อุตสาหกรรม/อื่นๆ	10
กลุ่มที่3	เป็นทั้งผู้เชี่ยวชาญด้าน วิชาการและวิชาชีพ	สถาปัตยกรรม ศาสตร์ บัณฑิต/อื่นๆ	สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต/การผังเมือง มหาบัณฑิต/วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต/อื่นๆ(ใน ประเทศไทยและ ต่างประเทศ)	มี/ไม่มีก็ได้	หัวหน้ากอง/ผู้บริหาร องค์กร/รอง ศาสตราจารย์/ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ภ-สส/ส-สส./ว-สส./ไม่มี (ในกรณีไม่ได้จบสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิต)	จัดรูปที่ดิน/จัดทำนิคม อุตสาหกรรม/อื่นๆ	2

เมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถ
จำแนกความเชี่ยวชาญหรือบทบาทของกลุ่มตัวอย่าง โดยบางท่านมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในบาง
ช่วงชีวิตการทำงาน ทำให้มีความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย แต่เนื่องจากผู้วิจัยเลือกใช้ข้อมูลปัจจุบันของ
กลุ่มตัวอย่างเท่านั้น พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4-2 แสดงการจัดกลุ่มความเชี่ยวชาญของกลุ่มตัวอย่าง

1. การจัดกลุ่มบทบาทหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่าง(15 คน)		
กลุ่มที่1	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ(3 คน)	คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ์
		ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมามารณ์พิลาศ
		ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมม
กลุ่มที่2	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)(10 คน)	คุณราศี ทองเงิน
		คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช
		คุณชนินทร์ เขียวสนั่น
		คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย
		คุณอาคม เวฬุายนันท์
		คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล
		คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
		คุณปกรณ์ วราภาสกุล
		คุณสันสนีย์ ศรีศุกรี
		คุณเจตกำจร พรหมโยธี
กลุ่มที่3	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ)(2 คน)	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
		ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ

2) การจัดกลุ่มประวัติการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถจำแนกประวัติการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยในระดับปริญญาตรีเกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สถาปัตยกรรมหลัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีเพียง 1 คน ที่จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ ในขณะที่ในระดับปริญญาโทเริ่มมีความหลากหลายของคณะและสาขารวมถึงสถาบันที่จบการศึกษา ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่จบจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร มี 2 คน กลุ่มตัวอย่างที่จบจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 2 คน กลุ่มตัวอย่างที่จบจากการวางแผนภาคและเมืองบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง มี 2 คน เป็นต้น นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างเพียงไม่กี่คนที่จบในระดับปริญญาเอก

พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4-3 แสดงการจัดกลุ่มประวัติการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	2. การจัดกลุ่มประวัติการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง(15 คน)							
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท				ปริญญาเอก	
		สท.บ.	อื่นๆ	สท.ม.	วท.ม.	M.Arch	Others	ผ.ด.	อื่นๆ
1	คุณราศี ทองเงิน	✓		✓					
2	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช			✓					
3	คุณวิจิตร ศิลาวิเศษฤทธิ์	✓				✓			
4	คุณชนินทร์ เขียวสนั่น	✓		✓					
5	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	✓					✓		✓
6	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	✓				✓		✓	
7	คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย		✓	✓					
8	คุณอาคม เวฬุายนันท์	✓				✓			
9	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	✓				✓			✓
10	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	✓				✓			
11	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	✓							
12	คุณปกรณ์ วราภาสกุล	✓		✓					
13	คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	✓			✓				
14	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	✓		✓					
15	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	✓				✓			
	รวมทั้งหมด	13	1	6	1	6	1	1	2

ความหมายของสีและสัญลักษณ์

	ไม่มีข้อมูล
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	การวางแผนภาคและเมืองบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

3) การจัดกลุ่มตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถจำแนกตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง จากคุณสมบัติที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้ดังนี้

กลุ่มที่1 ผู้บริหารการองค์การภาครัฐ/หัวหน้าภาควิชา/คณะกรรมการในองค์การภาครัฐ มีทั้งหมด 8 คน

กลุ่มที่2 ผู้บริหารการองค์การภาคเอกชน มีทั้งหมด 6 คน

กลุ่มที่3 นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ ผศ. /รศ./ดร./ศ. มีทั้งหมด 6 คน

กลุ่มที่4 สถาปนิกชำนาญการ/สถาปนิกอาวุโส/ผู้จัดการฝ่าย มีทั้งหมด 7 คน

พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4-4 แสดงการจัดกลุ่มตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	3. การจัดกลุ่มตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง(15 คน)			
		1	2	3	4
1	คุณราศี ทองเงิน	✓			✓
2	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิจ				✓
3	คุณวิจิตร ศิลาวินิจ		✓	✓	
4	คุณชนินทร์ เขียวสนั่น				✓
5	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	✓	✓	✓	
6	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	✓		✓	
7	คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย	✓			
8	คุณอาคม เวฬุายนันท์	✓	✓	✓	
9	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	✓		✓	
10	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล		✓		✓
11	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์		✓		✓
12	คุณปกรณ์ วราภาสกุล				✓
13	คุณคันสนีย์ ศรีศุกรี				✓
14	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	✓		✓	
15	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	✓	✓		
	รวมทั้งหมด	8	6	6	7

4) การจัดกลุ่มประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถจำแนกประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง โดยเกือบทั้งหมดมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมหลัก ในขณะที่มีเพียง 4 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4-5 แสดงการจัดกลุ่มประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	4. การจัดกลุ่มประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง(15 คน)			
		สถ.	สผ.	เฉพาะกาล	ไม่มี
1	คุณราศี ทองเงิน	✓	✓		
2	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช	✓			
3	คุณวิจิตร ศิวาพิเศษฤทธิ์	✓			
4	คุณชนินทร์ เขียวสนั่น	✓		✓	
5	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	✓			
6	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	✓			
7	คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย				✓
8	คุณอาคม เวฬุายนันท์	✓	✓		
9	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	✓			
10	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	✓		✓	
11	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกัรต์น์	✓			
12	คุณปกรณ์ วราภาสกุล	✓	✓		
13	คุณศันสนีย์ ศรีศุภรี	✓			
14	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	✓			
15	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	✓	✓		
	รวมทั้งหมด	14	4	2	1

5) การจัดกลุ่มผลงานที่เกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อดำเนินการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างครบทุกท่านแล้ว พบว่าสามารถจำแนกผลงานของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ที่มีผลงานเกี่ยวข้องกับการจัดทำผังจัดรูปที่ดินมีเพียง 2 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ผู้ที่มีผลงานเกี่ยวข้องกับการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรมมี 7 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่าง นอกเหนือจากนั้นเป็นผลงานอื่น ๆ เช่น การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ และการจัดทำผังเมืองรวม เป็นต้น พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4-6 แสดงการจัดกลุ่มผลงานที่เกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	5. การจัดกลุ่มผลงานที่เกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง(15 คน)		
		จัดรูปฯ	นิคมฯ	อื่นๆ
1	คุณราศี ทองเงิน		✓	
2	คุณศักดิ์ชัย ประโชชน์วนิช	✓		
3	คุณวิจิตร ศิวาวิเศษฤทธิ์		✓	
4	คุณชนินทร์ เทียวสนั่น		✓	
5	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา			✓
6	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ			✓
7	คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย	✓		
8	คุณอาคม เวฬุสยพันธ์			✓
9	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ			✓
10	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล		✓	
11	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์		✓	
12	คุณปกรณ์ วราภาสกุล			✓
13	คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี			✓
14	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล		✓	
15	คุณเจตกำจร พรหมโยธี		✓	
	รวมทั้งหมด	2	7	6

4.1.2 ประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

เมื่อดำเนินการวิจัยแล้วพบว่า ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นความคิดเห็นที่มีมิติที่มีความซับซ้อนกันและยากต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้เรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูลความคิดเห็นออกเป็นส่วนๆ เพื่อที่จะแจกแจงความคิดเห็นเหล่านั้นในแต่ละประเด็นว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่คิดเห็นสอดคล้องกันหรือไม่สอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะนำไปสู่การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

โดยประเด็นที่นำมาแจกแจงมาจากโครงสร้างคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่

- 1) ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
 - ความเข้าใจหรือความหมายของ “สถาปัตยกรรมผังเมือง”
 - ความเข้าใจหรือความหมายระหว่าง “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”
 - ความเข้าใจหรือความหมายของ “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง”
 - 2) ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)
 - เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในภาพรวม พร้อมทั้งเหตุผล
 - เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยแยกตามเนื้อหาเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งเหตุผล
 - 3) ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”
- ผู้วิจัยแจกแจงในรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

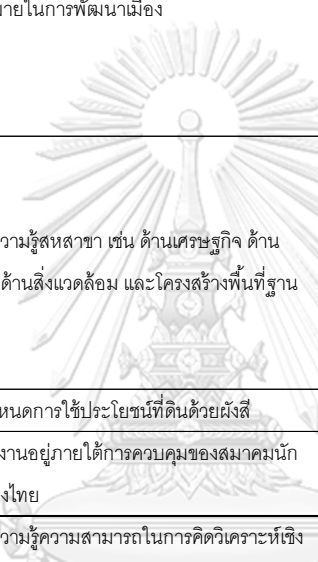
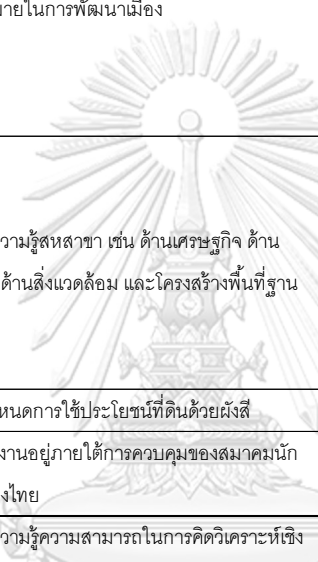
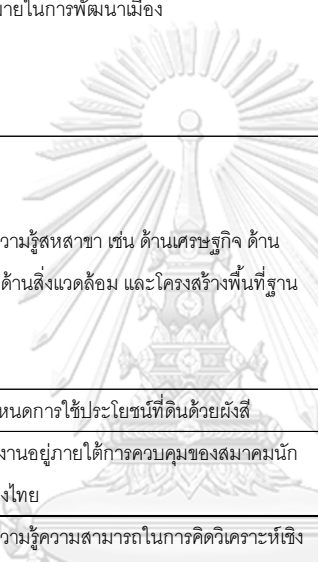
ตารางที่ 4-7 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เรื่องที่ 1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	1. ความเข้าใจหรือความหมายของ "สถาปัตยกรรมผังเมือง"			
	1) การสร้างความสัมพันธ์ของเมืองเชิงกายภาพ/ การสร้างภาพรวมที่ดี	คุณราศี ทองเงิน ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	2 3 1	3คน
	1.1) โดยการออกแบบลักษณะทางกายภาพ จากความสูง ความหนาแน่น พื้นที่ว่าง และการ เข้าถึงพื้นที่	คุณราศี ทองเงิน ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์ คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 3 2 2	5คน
	1.2) โดยคำนึงถึงทัศนียภาพที่ดี มีความกลมกลืน มีความน่าอยู่ และคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	คุณราศี ทองเงิน ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	2 1	2คน
	1.3) ศาสตร์อย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดคุณภาพของ เมืองที่ดี และ คุณภาพชีวิตที่ดี	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	1คน
	2) เป็นผังกายภาพ/ผังการพัฒนา ที่ถูกกำหนดขึ้น จากนโยบายทางผังเมือง	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล คุณอาคม เวฬุายนันท์ คุณปกรณ์ วรภาสกุล	2 2 2	3คน
	2.1) การมองเมืองที่มากกว่า 2 มิติ	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	1คน
	3) เป็นงานภาพใหญ่ (Macro scale)	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์ คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2 2	2คน
	3.1) ใช้ความรู้หลากหลายสาขาในการเชื่อมโยง และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลได้	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์ คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 2	2คน
	3.2) มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน
	4) เป็นองค์ประกอบของ "สถาปัตยกรรม" และ "ที่	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน
	5) เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่จะมาเติมเต็มระหว่าง "การผังเมือง" และ "สถาปัตยกรรม" เพื่อที่จะทำ ให้เกิดภาพรวมของเมืองที่สวยงาม และเป็น ระเบียบ	คุณปกรณ์ วรภาสกุล คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 2	2คน

ตารางที่ 4-8 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
เรื่องที่ 1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง				
	1. ความเข้าใจหรือความหมายของ "สถาปัตยกรรมผังเมือง"				
		6) เป็นการออกแบบที่เน้นเพื่อการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาต	1	1คน
		6.1) มักเป็นโครงการพัฒนาที่ดินขนาดใหญ่ภายในเมือง	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาต	1	1คน
		6.2) หรือเป็นการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมศูนย์กลางเมือง	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาต	1	1คน
		7) เป็นการพัฒนาเมืองโดยการจัดทำ "ผังเฉพาะ" ซึ่งเป็นตัวกำหนดโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่นั้นๆ	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	1คน
		8) เป็นการกำหนดผังซึ่งเป็นที่บอกขนาดความหนาแน่นในการใช้งานพื้นที่	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	1คน
		9) เป็นการใช้อินโฟมด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลในทุกระดับพื้นที่	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
		9.1) ทุกระดับพื้นที่ต้องมีความสัมพันธ์กัน	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
		9.2) ระดับภาค ใช้อินโฟมด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
		9.3) ระดับเมือง ใช้อินโฟมด้านสังคมและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เป็นหลัก	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
		9.4) ระดับพื้นที่ ใช้อินโฟมด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และด้านเทคนิคเป็นหลัก	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
		10) การพัฒนาเมืองส่วนใหญ่ ตั้งต้นมาจากภาครัฐ	คุณปกรณ์ วรรณาสกุล	2	1คน
		11) เป็นการพัฒนาที่ต้องใช้เวลาในการขับเคลื่อน	คุณปกรณ์ วรรณาสกุล	2	1คน
		12) เป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ต้องการพื้นที่ที่อยู่ในเมือง โดยมีการจัดระเบียบในด้านสถาปัตยกรรม	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมด	1	1คน
	13) เป็นการผนวกกันระหว่าง "แผน" และ "กายภาพ" เพื่อให้เกิดการขึ้นในการพัฒนาเมือง	คุณอาคม เวฬุายนันท์	2	1คน	
	14) หลักการในการออกแบบนั้นเหมือนกันกับงานสถาปัตยกรรม ต่างกันตรงที่ขนาด(scale)	คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน	

ตารางที่ 4-9 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง				
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"					
2.1) นักผังเมือง	1) นักวางแผนนโยบาย/กำหนดนโยบาย/กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเมือง		คุณราตี ทองเงิน	2	6คน
			รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
			ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาศ	1	
			ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	
			คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	
			คุณสันสนีย์ ศรีศุกรี	2	
			คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
	2) ผู้ที่มีความรู้สหสาขา เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน		คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช	2	6คน
			รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
			ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	
			คุณปกรณ์ วรภาสกุล	2	
			คุณสันสนีย์ ศรีศุกรี	2	
	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1			
3) ผู้ที่กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินด้วยผังสี		คุณราตี ทองเงิน	2	1คน	
4) ผู้ที่ทำงานอยู่ภายใต้การควบคุมของสมาคมนักผังเมืองไทย		ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	1คน	
5) ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงนโยบายได้		คุณปกรณ์ วรภาสกุล	2	1คน	
6) ผู้ที่มีความรู้ความสามารถคิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่หรือกายภาพได้		คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช	2	4คน	
		คุณสันสนีย์ ศรีศุกรี	2		
6.1) ควรเป็นผู้ที่ความเข้าใจเชิงกายภาพ(หรือ3มิติ)เพื่อที่จะทำให้งานวางแผนและการออกข้อกำหนด(หรือ2มิติ) มีความสมเหตุสมผล		คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2		
7) ผู้ที่มีมุมมองในภาพกว้าง มีความรู้ด้านประชากรและความหนาแน่นของประชากร		ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน	
8) ยังคงสร้างความสับสนให้กับคนในวงการวิชาชีพนี้		คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน	

ตารางที่ 4-10 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"			
	9) ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก	คุณอาคม เวฬุายนันท์ คุณปกรณ์ วราภาสกุล คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 2 2	3คน
	9.1) ประชาชนทั่วไปก็ทำได้ เมื่อพวกเขา กลายเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการ เปลี่ยนแปลงพื้นที่เมือง ได้จะเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีส่วนในการตัดสินใจ	คุณอาคม เวฬุายนันท์	2	1คน
	10) ควรมีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม	คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	2	1คน
	11) เป็นผู้คาดการณ์การพัฒนาเมืองในอนาคต โดย มีความรู้ทิศทางการพัฒนาของเศรษฐกิจ สังคม	คุณอาคม เวฬุายนันท์	2	1คน
2.2) สถาปนิก ผังเมือง	1) ผู้ที่ทำให้แผนกลายเป็นผัง/ เปลี่ยนแผนนโยบาย ให้กลายเป็นงานสถาปัตยกรรมผังเมือง และทำ ให้งานออกมาเป็นรูปธรรมได้	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์พิลาศ คุณอาคม เวฬุายนันท์ คุณปกรณ์ วราภาสกุล คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี คุณเจตกำจร พรหมโยธี	1 2 2 2 2	5คน
	2) ผู้ที่มีทักษะในการออกแบบระดับเมือง สามารถ คิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่ได้ ซึ่งเป็นทักษะเดียวกับกับ สถาปนิกสาขาอื่นๆ เพียงแต่แตกต่างกันที่บริบท และขนาด โดยเป็นการกำหนดลักษณะทาง กายภาพเช่นเดียวกัน	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช คุณอาคม เวฬุายนันท์ คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2 2 2	3คน
	3) ผู้ที่เชื่อมรอยต่อระหว่าง นักผังเมืองและสถาปนิก โดยทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองกลายเป็น รูปธรรมได้	คุณราศี ทองเงิน	2	1คน
	4) ผู้ที่ออกแบบและแก้ปัญหาสำหรับคนทั้งเมือง (ในขณะที่สถาปนิกหลักจะทำงานเพื่อแก้ปัญหา สำหรับผู้ใช้อาคารหลังหนึ่งเท่านั้น)	คุณราศี ทองเงิน	2	1คน

ตารางที่ 4-11 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"			
	4.1) แก้ปัญหาระดับเมือง เช่น ความแตกต่างของสังคม, ชนชั้นของสังคมในการอยู่อาศัยร่วมกัน, ปัญหาที่ดิน, เชื่อมโยงรอยต่อการใช้พื้นที่ เป็นต้น	คุณราศี ทองเงิน คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี	2 2	2คน
	5) ผู้ที่ต้องมีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม	คุณราศี ทองเงิน ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 1 2	3คน
	6) ผู้ที่มีความรู้ว่าทิศทางการพัฒนาของเมืองจะเป็นอย่างไร	คุณราศี ทองเงิน	2	1คน
	7) ผู้ที่มีความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	1คน
	7.1) สามารถออกแบบวางผังเฉพาะ(เป็นงานที่ชัดเจนที่สุด) โดยใช้เครื่องมือในการออกแบบวาง	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3 3	2คน
	8) เป็นผู้ที่ยังออกแบบวางผังเฉพาะ โดยทำงานในสวนศึกษาโครงการและการออกแบบ	คุณอาคม เวฬุสยานนท์	2	1คน
	9) ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การควบคุมของสภาสถาปนิก	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	3	1คน
	10) ผู้ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่าง กิจกรรม, คน, เศรษฐกิจ, สิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดกายภาพหรือพื้นที่ที่สวยงาม	คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน
	11) ผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาเมืองได้	คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน
	12) ผู้ที่สามารถบูรณาการได้ โดยสร้างกายภาพที่ดีนำไปสู่ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจและสังคมที่ดี	คุณคันสนีย์ ศรีสุกรี	2	1คน
	13) ผู้ที่สามารถมีพื้นฐานด้านการออกแบบ และสามารถนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจและสังคมได้	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	1คน

ตารางที่ 4-12 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง				
	2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"				
	14)	ผู้ที่สามารถสร้างกายภาพที่ดี และแก้ไขปัญหา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้	คุณราศี ทองเงิน คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	2 2	2คน
	15)	ยังคงสร้างความสับสนให้กับคนในวงการวิชาชีพนี้	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
	16)	ควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการ ออกแบบเมือง/ ผ่านการศึกษาด้าน สถาปัตยกรรมในระดับป.ตรี และ ด้านผังเมืองใน ระดับป.โท	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	1	1คน

ตารางที่ 4-13 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	3. ความเข้าใจในวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง			
	1) เป็นวิชาความรู้เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม โดยมีการสร้างความสัมพันธ์ของเมืองด้วยลักษณะทางกายภาพในการออกแบบ โดยคำนึงถึงการเป็นเมืองที่ดี และสังคมที่ดี	คุณราศี ทองเงิน รศ.ดร.พนิต ภูจินดา ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	2 3 3	3คน
	2) เป็นงานออกแบบเพื่อสาธารณะ	คุณราศี ทองเงิน คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช	2 2	2คน
	3) เป็นวิชาชีพที่ต้องมีองค์ความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง และมีใบประกอบวิชาชีพ	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	3 2	2คน
	4) เป็นวิชาชีพที่ต้องใช้องค์ความรู้สหสาขาในการทำงานร่วมกัน ไม่สามารถทำงานคนเดียวได้	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	3 2	2คน
	5) มีมิติและความเข้าใจที่หลากหลาย มิใช่การจำกัดความให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เป็นนิยามคือความหมายของทุกมิติรวมกัน โดยน้ำหนักของการให้นิยามขึ้นอยู่กับข้อสรุปของผลงานการออกแบบนั้นมาจากสาธารณะ หรือองค์กร	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมาภรณ์พิลาศ	1	1คน
	6) เป็นวิชาชีพที่ยังคงคลุมเครือในแง่ของขอบเขต ความรับผิดชอบ ต้องใช้เวลาในการทำให้ชัดเจนขึ้น	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	1คน
	7) เป็นวิชาชีพที่สร้างกายภาพ(รูปธรรม) นั่นคือ "ผังแม่บท" การประชุมประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดทำเอกสาร และรายการประกอบแบบ	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	1คน
	8) เป็นวิชาชีพที่ต้องมีทักษะการเชื่อมโยงและการมองภาพรวม	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์ ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	2 1	2คน

ตารางที่ 4-14 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องความเข้าใจหรือความหมายของวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	
เรื่องที่1	ความเข้าใจหรือความหมายในมิติของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง				
	3. ความเข้าใจในวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง				
	9)	ผลงานการออกแบบที่ได้ จะให้ความสำคัญกับข้อมูลคนละส่วน(ระดับภาค-เศรษฐกิจ, ระดับเมือง-สังคม, ระดับพื้นที่-โครงสร้างพื้นฐาน)	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกัรตัน	2	1คน
	10)	มีการแบ่งขอบเขตระหว่างสาขาอื่นๆ มากเกินไป โดยใช้ใบประกอบวิชาชีพ แต่ยังไม่มีการตอบได้ว่า ผู้ถือใบประกอบวิชาชีพแต่ละสาขานั้น รับผิดชอบอะไรต่อสังคม	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกัรตัน	2	2คน
			คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	
	11)	เป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน
	12)	เป็นวิชาชีพที่ควรมีความรู้ด้านสถาปัตยกรรมหลักก่อน(จบป.ตรี สด.หลัก) แล้วต่อเนื่องด้วยการเรียนต่อด้านผังเมือง เพื่อให้มีองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงและพัฒนาเมืองได้	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน
	13)	ไม่ได้เฉพาะสถาปนิกเท่านั้น วิชาชีพอื่นๆก็สามารถเข้าใจงานสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ด้านกายภาพด้วย	คุณอาคม เวทายนันท์	2	1คน
	14)	เป็นวิชาชีพที่ต้องบริหารจัดการได้	คุณอาคม เวทายนันท์	2	1คน
	15)	"ควรจะ" เป็นงานของสถาปนิกผังเมือง แต่เนื่องจากคนที่เขียนข้อกำหนดขึ้นมาเป็นสถาปนิกหลัก ทำให้มีช่องว่างอื่นๆ ว่าไม่จำเป็นต้องจบผังเมืองโดยตรงก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจ หากความรู้ ผิดฝนจนเชี่ยวชาญ และมีใบประกอบวิชาชีพด้วย	คุณอาคม เวทายนันท์	2	1คน

ตารางที่ 4-15 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
ภาพรวม				
		เห็นด้วย		
		คุณราศี ทองเงิน	2	9คน
		คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ	1	
		รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
		ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	1	
		คุณอาคม เวทสายนันท์	2	
		ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	
		คุณบุญฤทธิ ขอดิลกรัตน์	2	
		คุณปกรณ์ วราภาสกุล	2	
		คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
	1) การแบ่งขอบเขต เพื่ออธิบายความเชี่ยวชาญและขอบเขตความรับผิดชอบแต่ละสาขา	คุณราศี ทองเงิน	2	5คน
		คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ	1	
		รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
		ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	1	
		คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
	1.1) เพื่อสร้างความชัดเจนสำหรับขอบเขตหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	2คน
		คุณปกรณ์ วราภาสกุล	2	
	1.2) เพื่อสร้างความเข้าใจในประเภทของงานลักษณะของงาน และขั้นตอนการทำงาน	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	1	1คน
	1.3) เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับคนในและคนนอกวงการวิชาชีพนี้ให้ตรงกัน	คุณบุญฤทธิ ขอดิลกรัตน์	2	1คน
	2) เพื่อให้คนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางทำงานให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	3คน
		ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	
		คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	

ตารางที่ 4-16 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
ภาพรวม				
	2.1) เพื่อต่อยอดในแต่ละสาขาให้ดียิ่งขึ้น	คุณวิจิตร ศิวาวิเศษฤทธิ์ คุณอาคม เวฬุสยนันท์	1 2	2คน
	3) การมีกฎกระทรวงนั้นเพื่อความคุ้มครองผู้ปฏิบัติวิชาชีพให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และไม่ก้าวก่ายหน้าที่ผู้อื่น รวมถึงเพื่อไม่ให้ใครก็ทำงานนี้ได้โดยไม่มีใบประกอบวิชาชีพ	คุณราศี ทองเงิน คุณอาคม เวฬุสยนันท์ ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 2 3 2	4คน
	3.1) ข้อกำหนดทางกฎหมายจะทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองกลายเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ	3	1คน
	4) เป็นการกระตุ้นการขับเคลื่อนของกลไกทางเศรษฐกิจในพื้นที่เมือง และสร้างสำนึกให้ผู้คนได้ตระหนักถึงคุณค่าของพื้นที่ที่ตนอยู่อาศัย	ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศ	1	1คน
	ไม่เห็นด้วยทั้งหมด	คุณศันสนีย์ ศรีศุภกรී ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	2 1	2คน
	ไม่เห็นด้วยบางส่วน	คุณอาคม เวฬุสยนันท์ คุณบุญฤทธิ ขอดิลกรัตน์ คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 2 2	3คน
	1) งานทุกประเภท สถาปนิกหลักหรือสาขาอื่นก็สามารถทำได้ เพราะต้องใช้ความรู้พื้นฐานที่ทุกสาขาดูต้องรู้และใช้ประสบการณ์ในการทำงาน	คุณศันสนีย์ ศรีศุภกรී ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล คุณอาคม เวฬุสยนันท์ คุณบุญฤทธิ ขอดิลกรัตน์ คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2 1 2 2 2	5คน

ตารางที่ 4-17 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เรื่องที่ 2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
	ภาพรวม			
	2) องค์ความรู้ในระดับป.ตรี ที่สาขาผังเมืองเรียนนั้น สาขาอื่นๆก็ได้เรียนเช่นกัน ซึ่งเป็นเนื้อหาทั่วไปที่ทุกสาขาต้องรู้	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	1	1คน
	3) นิสิต/นักศึกษาที่จบทางด้านผังเมืองมาโดยตรง ก็ยังไม่สามารถทำงานได้ เพราะไม่มีประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	1	1คน
	4) ท้ายที่สุดนั้น ไม่ว่าจะงานใดๆ ต้องอาศัย ประสบการณ์ และความคุ้นเคยกันของเจ้าของโครงการและผู้ออกแบบ	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	1	1คน
	5) การจำกัดการปฏิบัติวิชาชีพด้วยการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามขอบเขตงานที่ถูกกำหนดขึ้นเท่านั้น ทำให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่มีเคยทำงานมานาน มีความชำนาญแล้ว ไม่สามารถรับงานได้ถึงแม้จะเป็นการรับงานในลักษณะนิติบุคคลก็ตาม เนื่องจากในการเซ็นใบอนุญาต เป็นเรื่องของ "บุคคล"	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	1คน
	6) งานที่ถูกแบ่งขอบเขตในกฎกระทรวงฯ ส่วนใหญ่เป็นเพียง "Project Design" ส่วนงานที่เป็น "Urban Design" จริงๆคือ "ผังเฉพาะ" แต่ก็ยังไม่ มีผังที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิจ	2	1คน
	ไม่แสดงความเห็น	คุณนรินทร์ เทียวสนั่น	2	2คน
		คุณทวนทอง สิริมงคลวิชัย	2	

ตารางที่ 4-18 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน			
	1. การจัดทำผังเฉพาะ			
เห็นด้วย	1) เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	7คน
	2) เพราะเป็นงานที่เป็นสาธารณะ ถูกบังคับใช้ตาม พ.ร.บ.การจัดทำผังเฉพาะ และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาเมือง	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช	2	
	3) เนื่องจากเป็น 1 ในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ต้องใช้ผู้ที่มีองค์ความรู้และความชำนาญโดยใช้ศาสตร์ทางสถาปัตยกรรมผังเมืองพร้อมทั้งทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นทีมกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
	4) เป็นงานที่เห็นภาพชัดที่สุดของวิชาชีพผสม. โดยสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่สุดคือ "ผังแม่บท" แต่ปัจจุบันคือยังไม่มีผังเฉพาะเกิดขึ้นจริง เนื่องจากสาเหตุที่หลากหลาย เช่น การเวนคืนที่ดินมากเกินไป ไม่มีการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนผู้เกี่ยวข้องถึงประโยชน์จากการจัดทำผังเฉพาะ และกม. ยังคงไม่สามารถบังคับใช้ได้ในการขับเคลื่อนงานเหล่านี้	ผศ.ดร.ไชศรี ภักดิ์สุขเจริญ	3	

ตารางที่ 4-19 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม "กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549" (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)				
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป				
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้				
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน				
	1. การจัดทำผังเฉพาะ				
	5)	เป็นขอบเขตงานเชิงพื้นที่ที่ชัดเจนที่สุด เพียงแต่ด้วยปัจจัยหลายๆประการนั้นทำให้ พรบ.ยังไม่สามารถบังคับใช้ให้เกิดการพัฒนาผังเฉพาะในบางพื้นที่ได้ แต่ที่ผ่านมานั้นมีผลงานที่เกิดขึ้นจริงแล้ว เช่น โครงการวางผังพัฒนาพื้นที่เฉพาะเกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี , โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองใหญ่ ระยะที่3 จ.ชุมพร เป็นต้น	คุณปกรณ์ วรรณาสกุล	2	7คน
	6)	ต้องใช้ความรู้หลากหลายมิติ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้สหสาขา และเป็นมากกว่าสถาปนิก (แต่ต้องทำให้สิ่งที่ออกแบบวางผังนั้นเกิดขึ้นจริง ถึงจะเรียกว่าผังเฉพาะ มิใช่เป็นเพียงแค่กระดาษที่มีการขีดเขียนและลงสีเท่านั้น)	คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	2	
	7)	ควรอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นสถาปนิกผังเมืองทำ และควรเป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
ไม่เห็นด้วย	1)	เป็นการใช้ข้อมูลระดับภาค และข้อมูลระดับพื้นที่ในการออกแบบเข้าด้วยกัน โดยผู้ที่มีความรู้ในด้านผังเมืองและการออกแบบ ซึ่งจริงๆแล้วสถาปนิกทุกสาขาที่มีประสบการณ์ก็ทำได้	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน
ไม่แสดงความเห็น					7คน

ตารางที่ 4-20 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม "กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549" (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน			
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน*			
เห็นด้วย	1) เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	5คน
	2) ถึงแม้ว่าในการออกแบบวางผังอาจจะไม่ได้ใช้สถาปนิกผังเมือง แต่เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ถูกต้องและเป็น การสนับสนุนการสร้างบุคลากรในวิชาชีพนี้เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพนี้ต่อสังคม	รศ.ดร.พนิต ภูจันดา	3	
	3) เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การพัฒนาเมืองเดินหน้าได้	คุณอาคม เวทาสยพันธ์	2	
	ตอนนี้รูปแบบของการพัฒนาเมืองจะเป็นการขยายตัวของเมือง ซึ่งการจัดรูปที่ดินจะเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญในการออกแบบวางผัง ไม่ใช่แค่การแบ่งแปลง และวิเคราะห์ความคุ้มทุนเท่านั้น การคำนึงถึงภาพรวมเชิงกายภาพจะเป็นหน้าที่ของสผ.ที่จะทำให้เมืองมีความสวยงาม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อผู้อยู่อาศัยด้วย	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดิษฐ์เจริญ	3	
	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	

ตารางที่ 4-21 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน			
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน*			
ไม่เห็นด้วย	1)	เป็นเพียง Project Design	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช	2
	2)	การจัดรูปที่ดินเป็นเรื่องของกฎหมายมากกว่า	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2
	3)	เพราะมันคือการแบ่งแปลงกรรมตา เป็นลักษณะ 2 มิติ เหมือนเป็น site planning	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2
	4)	สถาปัตยกรรมหลักหรือสาขาใดๆก็ได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมล	1
ไม่แสดงความเห็น				6คน
	3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน			
เห็นด้วย	1)	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2
	2)	ถึงแม้ว่าในการออกแบบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น ใครก็ทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สีเขียวซึ่งมักจะออกแบบเป็นเพียงเศษเสี้ยวที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้งานไม่ได้คุณภาพ	รศ.ดร.พนิต ภูจันดา	3
	3)	ที่อยู่อาศัยที่ดีควรเกิดจากการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีจากการใช้ศาสตร์อย่างถูกต้อง	ผศ.ดร.ไชตรี ภักดิ์สุขเจริญ	3
	4)	ส่วนใหญ่แล้วเป็นวิศวกร หรือสถาปนิกเป็นคนออกแบบ ถึงแม้ว่าสาขาวิชาชีพอื่นก็ทำได้ โดยไม่มีการใช้ผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แต่จริงๆ แล้วถ้าเป็นสถาปนิกผังเมืองทำก็จะทำให้งานออกมามีคุณภาพยิ่งขึ้น	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2

ตารางที่ 4-22 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)			
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้			
แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน				
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน				
ไม่เห็นด้วย	1) เป็นเพียง Project Design	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินิช	2	4คน
	2) เป็นเรื่องของกฎหมายและความร่วมมือกันมากกว่า	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	
	3) เพราะมันคือการแบ่งแปลงธรรมดา เป็นลักษณะ 2 มิติ เหมือนเป็น site planning	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	
	4) สถาปัตยกรรมหลักหรือสาขาใดๆก็ทำได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมผล	1	
ไม่แสดงความเห็น				7คน
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม				
เห็นด้วย	1) เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	5คน
	2) ศาสตร์ความรู้ในการออกแบบเมืองนั้นจะสามารถส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อมได้ดี	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
	3) งานที่สถาปนิกผังเมืองควรจะเป็นผู้นำในการออกแบบวางผัง	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	3	
	4) ควรใช้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในศาสตร์ด้านผังเมือง	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	
	5) ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	

ตารางที่ 4-23 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์		รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)				
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป				
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้				
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ที่ 7 ประเภทงาน				
	4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม				
	ไม่เห็นด้วย	1) สถาปัตยกรรมหลักหรือสาขาใดๆก็ได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน
	ไม่แสดงความเห็น				9คน
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้				
	เห็นด้วย	1) เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	5คน
		2) ศาสตร์ความรู้ในการออกแบบเมืองนั้นจะสามารถแก้ไขปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ได้	รศ.ดร.พนิต ภูจินดา	3	
		3) งานที่สถาปนิกผังเมืองมีความรู้ความชำนาญในการแก้ไขปัญหาและออกแบบได้	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	3	
		4) นิยามไม่ชัดเจนนัก ขอบเขตเชิงพื้นที่ก็ไม่ชัดเจน แต่เกี่ยวข้องกับหลายมิติ จึงควรใช้ผู้ที่มีความรู้มากกว่าสถาปนิก	คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี	2	
		5) ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
	ไม่เห็นด้วย	1) สถาปัตยกรรมหลักหรือสาขาใดๆก็ได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	1คน
	ไม่แสดงความเห็น				9คน

ตารางที่ 4-24 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)				
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป				
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้				
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน				
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม**				
เห็นด้วย	1)	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	4คน
	2)	ถึงแม้ว่าในการออกแบบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น ใครก็ทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สีเขียวซึ่งมักจะออกแบบเป็นเพียงเศษเสี้ยวที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้งานไม่ได้คุณภาพ	รศ.ดร.พนิต ภูจันดา	3	
	3)	ตอนนี้เป็นเรื่องล้าสมัยแล้ว เมืองไม่ได้เป็นยุคอุตสาหกรรมหนักอีกแล้ว	ผศ.ดร.ไชศรี รักดีสุขเจริญ	3	
	4)	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
ไม่เห็นด้วย	1)	เป็นเพียง Project Design	คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช	2	4คน
	2)	การทำผังนิคมฯเหมือนการจัดสรรแปลงที่ดินและออกแบบสาธารณูปโภค โดยมีข้อกำหนดและเงื่อนไขกฎหมาย EIA นอกจากนี้การทำผังนิคมอุตสาหกรรม ไม่มีการคำนึงถึง FAR , OSR	คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	2	
	3)	เพราะมันคือการแบ่งแปลงที่ดิน มีการวาง layout plan วางผัง infrastructure และการกำหนดพื้นที่ตั้งซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่ทุกสาขาควรรู้ โดยเฉพาะแต่สถาปนิกผังเมือง นั้นหมายความว่า การออกแบบวางผังนิคมนั้น สาขาอื่นก็ทำได้	คุณศันสนีย์ ศรีศุภกริ	2	
	4)	สถาปัตยกรรมหลักหรือสาขาใดๆก็ทำได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล	1	
ไม่แสดงความเห็น					7คน

ตารางที่ 4-25 แสดงการจัดกลุ่มข้อคิดเห็นเรื่องการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง(ต่อ)

	ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มที่	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	
เรื่องที่2	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” (ในขอบเขตของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง)				
	ขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่ในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ได้แก่ 1)การจัดทำผังเฉพาะ 2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4)การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5)การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6)การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม 7)การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่รวมกัน 30,000ตร.ม.ขึ้นไป				
	หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเชิงพื้นที่ได้แก่ การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับงานชนิดอื่นด้วย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยนี้				
	แยกตามขอบเขตเชิงพื้นที่ 7 ประเภทงาน				
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป				
เห็นด้วย	1)	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด	คุณราศี ทองเงิน	2	6คน
	2)	ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์สาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและออกแบบวางผังได้ดี	รศ.ดร.พนิต ภูจันดา	3	
	3)	ศาสตร์ความรู้ทางผังเมืองจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการออกแบบพัฒนาพื้นที่ขนาดใหญ่ได้ ร่วมกับองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาอื่นๆด้วย	ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ	3	
	4)	เนื่องจากมีโครงการพัฒนาโดยภาคเอกชนเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาระดับพื้นที่ ระดับเมือง ระดับภาค และระดับประเทศ	คุณปกรณ์ วราภาสกุล	2	
	5)	เป็นการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งเป็นภาพชัดที่สุดของการปรับปรุงและพัฒนาเมือง นั้นหมายความว่าต้องให้บุคลากรที่มีความรู้ทั้งหลายสาขาและหลายมิติในการรับผิดชอบงาน	คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี	2	
	6)	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย	คุณเจตกำจร พรหมโยธี	2	
ไม่เห็นด้วย	1)	สถาปนิกหรือสาขาใดๆก็ทำได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล	1	1คน
ไม่แสดงความเห็น					8คน

ตารางที่ 4-26 แสดงรายละเอียดประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่าง(กรณีศึกษา การจัดทำผังจัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม)

ข้อมูลในการสัมภาษณ์								
กลุ่มตัวอย่าง								
ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ "การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน" หรือ "การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม"								
	กลุ่มที่1	กลุ่มที่2	กลุ่มที่3	กลุ่มที่4	กลุ่มที่5	กลุ่มที่6	กลุ่มที่7	
	1) คุณชาติ ทองเงิน	2) คุณวชิระ สีวานิชยกุล	3) คุณชนนวีร์ สียอนัน	4) คุณศักดิ์ชัย ขววงระกูล	5) คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์	6) ผศ.(พิเศษ) กัญชารัตน์ นิยมเอ	7) คุณวราภรณ์ สิงห์จก๊วย	8) คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วินัย
1) โครงการจัดผังจัดรูปที่ดิน หรือ โครงการจัดผังนิคมอุตสาหกรรม	โครงการนิคมอุตสาหกรรมบ้านค่าย	โครงการนิคมอุตสาหกรรมบ้านค่าย	โครงการนิคมอุตสาหกรรม World Food Valley Thailand	โครงการนิคมอุตสาหกรรม KIZ (กินทงวี) Phase 1	โครงการนิคมอุตสาหกรรม สิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์บริเวณ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว	โครงการนิคมอุตสาหกรรม Gemopolis Industrial Future Bangna	โครงการจัดรูปที่ดินบริเวณ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว	โครงการจัดรูปที่ดินบ้านแดง กรุงเทพมหานคร
ชื่อโครงการ	บริษัท เคซี จำกัด	บริษัท เคซี จำกัด	กลุ่มบริษัท สยามเฟรชโปรดักส์	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	(เสนอกรมโยธาธิการและผังเมือง)
1.1) ตำแหน่งโครงการ	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล
1.2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อสร้าง	ประมาณ 4,800 ไร่	ประมาณ 4,800 ไร่	1,300 ไร่ / 3 ระยะ / เริ่มต้นศึกษาโครงการประมาณปี 2559	1,000 ไร่ / กินทงวี / จ. สระแก้ว / ประมาณปี 2540	700 ไร่ / อ.วังน้ำเย็น / ประมาณปี 2547 (ตอนที่ 1) ประมาณปี 2540 (ตอนที่ 2) ประมาณปี 2540	550 ไร่ / เขตประเวศ กรุงเทพฯ / ประมาณปี 2557	1,885 ไร่ / อ.วังน้ำเย็น / ศึกษาโครงการในปี พ.ศ. 2560	
1.3) จุดเด่นในการก่อสร้าง	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล
2) บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในโครงการ	ที่ปรึกษา (Consultant), ผู้ประสานงาน, นักออกแบบ	หัวหน้าโครงการ (Consultant)	สถาปนิกอาวุโส (Developer) ด้านศึกษาโครงการและออกแบบผัง	สถาปนิกอาวุโส (Consultant)	ผู้บริหารโครงการ (Consultant) ตรีปริญญาโทและปริญญาตรี ด้าน sub designer ตามความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขา	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่าย นักพัฒนา (Developer)	ผู้ใช้บริการวิศวกรรมที่ปรึกษาโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่	นักผังเมืองอาวุโส (Consultant)
2.1) ตำแหน่งหน้าที่	1.ที่ปรึกษาด้านการวางผังโครงการภายในนิคมอุตสาหกรรม	1.วางแผนงานขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการ	1.ศึกษาโครงการ	1.ศึกษาโครงการ	1.วางแผนงานขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการ	1.วางแผนงานขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการ	1.ศึกษาโครงการ	1.ศึกษาโครงการ
2.2) เนื้อหาหน้าที่รับผิดชอบ	2.สำรวจพื้นที่	2.จัดทำร่างผังพื้นที่ในกรทำงานเบื้องต้นของงาน	2.สำรวจพื้นที่	2.ให้คำปรึกษา	2.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.ให้คำปรึกษา	2.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
	3.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและองค์กรอื่นๆ	3.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.ออกแบบวางผัง	3.วางแผนงานเบื้องต้นของโครงการ	3.ออกแบบวางผัง	3.ออกแบบวางผัง	3.ยื่นคำปรึกษา
	4.หาขอมูลจากทางศึกษาโครงการ	4.จัดประชุม	5.ยื่นคำปรึกษา	6.ออกแบบวางผัง	6.ออกแบบวางผัง	6.ออกแบบวางผัง	6.ออกแบบวางผัง	
		5.ยื่นคำปรึกษา	6.ออกแบบวางผัง	7.สำรวจพื้นที่				
		6.ออกแบบวางผัง						
		7.สำรวจพื้นที่						
		8.ศึกษาเอกสารและแผนที่ใช้ในการออกแบบวางผังนิคม						

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มี 8 ใน 15 คนที่มีผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ "การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน" หรือ "การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม" โดยการจัดทำผังจัดรูปที่ดิน มี 2 คน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม มี 6 คน

4.1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง

เมื่อดำเนินการวิจัยแล้วพบว่า นอกเหนือจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามโครงสร้างคำถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยยังได้เก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่มีความหลากหลายมาก ผู้วิจัยจึงได้เรียบเรียงข้อคิดเห็นโดยแยกแยะตามกลุ่มบทบาทหน้าที่ 3 กลุ่ม ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเพื่อที่จะนำไปสู่การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ตารางที่ 4-27 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ มีทั้งหมด			
คุณวิจิตร ศิลาวีเศรษฐ์			
	1) ปัจจุบันงานเหล่านี้ไม่ว่าสถาปนิกสาขาใดก็ทำได้ เนื่องจากที่ผ่านมาเน้นทำมาตลอด และคิดว่าตนเองยังทำได้ ทำให้การแบ่งขอบเขตงานนั้นไม่ได้เกิดการบังคับใช้จริง	- ผู้รับผิดชอบงานควรเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพตรงตามประเภทงาน ซึ่งหากเป็นนิติบุคคลก็ต้องมีใบอนุญาตฯทุกสาขา เพื่อที่จะสามารถรับงานโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้สหสาขาวิชาชีพเข้ามาร่วมทำงาน	คุณราศี ทองเงิน
		6) เด็กจบใหม่ ไม่ว่าจะสาขาใดๆ ก็ยังต้องเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ก่อน	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล
ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมาภรณ์พิลาศ			
	1) พ.ร.บ.วิชาชีพได้กำหนดขอบเขตงานในแต่ละสาขาไว้ แต่ในทางปฏิบัตินั้นไม่สามารถเกิดขึ้นจริง เนื่องจาก พ.ร.บ.นี้ถูกเขียนขึ้นมาภายหลัง(2547) ซึ่งก่อนหน้านี้งานสถาปัตยกรรมมิได้ถูกแบ่งสาขา ภาครัฐซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนงานสถาปัตยกรรมผังเมือง ในทางปฏิบัตินั้น มิได้ให้ความสำคัญกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองด้วย และความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เกิดขึ้นทางตรง(ไม่ได้เป็นอันตรายต่อบุคคล) แต่เป็นความเสียหายทางอ้อม(เช่น อุทยานร้อยปี มิได้รับการออกแบบจากสผ. สิ่งที่เกิดขึ้นคือ เมื่อฝนตกมีแอ่งน้ำขังเต็มไปหมด นั่นคือความเสียหายที่เกิดขึ้น)	- สภาควรต้องขับเคลื่อนให้ พ.ร.บ. บังคับใช้ได้จริง หรือถ้า กม.นั้นมันไม่สมเหตุผล ผล ก็ควรมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกันกับทุกฝ่าย	คุณต้นสนีย์ ศรีศุกรี

ตารางที่ 4-28 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ มีทั้งหมด			
ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิมมล			
	1) ใบประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ไม่ได้ถูกบังคับใช้ เพราะวางผังไม่มีหน่วยงานในรองรับโดยเพราะภาครัฐ ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญ และภาคเอกชนก็ไม่ได้ให้ความสำคัญ เช่นกันเนื่องจากเค้าจะเลือกนักออกแบบที่มีชื่อเสียงและมีประสบการณ์ น่าเชื่อถือเท่านั้น	- ทำให้ภาครัฐเข้าใจและยอมรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพสาขานี้ และทำให้เอกชนเห็นถึงความสำคัญ และสร้างความน่าเชื่อถือต่อวิชาชีพนี้	1.คุณราศี ทองเงิน 2.คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ์ 3.คุณปกรณ์ วราภาสกุล
		10) สผ. ควรเป็นหลักสูตรปริญญาโท และต้องมีพื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม เพื่อให้มีมิติที่กว้างขึ้น	คุณเจตกำจร พรหมโยธี
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด			
คุณราศี ทองเงิน			
		2) ข้อบังคับและกฎหมายต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นยังไม่หนักแน่นพอ ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง โดยเฉพาะขอบเขตความรับผิดชอบสำหรับงานสถาปัตยกรรมผังเมือง	1.คุณวิจิตร ศิลาวีเศษฤทธิ์ 2.คุณปกรณ์ วราภาสกุล
คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วันิช			
	1) ขาดแคลนบุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญ		1.คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์ 2.รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
	2) วิชาชีพนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยเฉพาะในภาครัฐ ซึ่งได้กำหนดตำแหน่งวิชาชีพนี้		1.คุณปกรณ์ วราภาสกุล 2.คุณเจตกำจร พรหมโยธี 3.รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
คุณอาคม เวฬุายนันท์			
		5) แต่ละมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนเกี่ยวกับศาสตร์ทางผังเมืองนั้น มีความแตกต่างกัน	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์			
	2) ความไม่เข้าใจว่า "ผังเมืองคืออะไร" ทำให้ขอบเขตของงานวิชาชีพนั้นสร้างความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพในวงกว้างที่เกี่ยวข้อง และภาพลักษณ์ตัวตนของวิชาชีพก็ยังคงไม่ชัดเจนเช่นกัน		1.คุณคันสนีย์ ศรีศุกรี 2.คุณปกรณ์ วราภาสกุล

ตารางที่ 4-29 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด			
คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์			
	2) ความไม่เข้าใจว่า "ผังเมืองคืออะไร" ทำให้ขอบเขตของงานวิชาชีพนั้นสร้างความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพในวงกว้างที่เกี่ยวข้อง และภาพลักษณ์ตัวตนของวิชาชีพก็ยังคงไม่ชัดเจนเช่นกัน		1.คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี 2.คุณปกรณ์ วราภาสกุล
		4) ควรหาที่มาของการจัดตั้งสภาสถาปนิก	คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี
		10) บุคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญด้านนี้น้อย	1.คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์นิช 2.รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
คุณปกรณ์ วราภาสกุล			
	1)ความคลุมเครือที่เกิดขึ้นจากการเขียนข้อกำหนดขอบเขตวิชาชีพยังไม่ชัดเจนพอและไม่หนักแน่นพอที่จะบังคับใช้ได้	- ให้สภาระบุหน้าที่รับผิดชอบตามระดับใบอนุญาตให้ชัดเจน เช่น การกำหนดขนาดพื้นที่รับผิดชอบในผู้ถือใบอนุญาตแต่ละระดับ ทั้งระดับภาคี สามัญ และวุฒิสำหรับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง และต้องมีมาตรการบางอย่างให้มีผลบังคับใช้	1.คุณราศี ทองเงิน 2.คุณวิจิตร ศิลาวีเสษฤทธิ์
	2) ไม่มีตำแหน่งงานในหน่วยงานราชการที่ชัดเจน เนื่องจากเกิดความสับสนว่าบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวข้องนั้นมีความรู้ความสามารถอะไรบ้าง ด้วยสาเหตุจากแต่ละสถาบันมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน	- ให้แต่ละสถาบันชี้แจงหลักสูตรการเรียนการสอนให้แก่หน่วยงานต่างๆรับรู้ เพื่อที่จะสามารถจัดแจงตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสม	
	3) การกำหนดนิยามหรือความหมายของคำที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน	- ให้สภากำหนดความหมายให้ชัดเจน เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจที่ตรงกัน	1.คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี 2.คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี			
	1) นิยามคำศัพท์ยังคงสร้างความสับสนให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งต่างคนต่างมีมุมมองที่แตกต่างกัน	- สภาควรเขียนนิยามศัพท์โยใช้บริบทเชิงวิชาการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	1.คุณปกรณ์ วราภาสกุล 2.คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์

ตารางที่ 4-30 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มี ข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด			
คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี			
	2) ความสำคัญของการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพคืออะไร ผู้ปฏิบัติวิชาชีพทราบหรือไม่ว่า จริงแล้วผู้ที่ถือใบประกอบวิชาชีพเหล่านั้นต้องรับผิดชอบอะไรบ้าง และตอบโจทย์ความเป็นสาธารณะอย่างไร	- สภาควรให้เหตุผลที่ชัดเจนกับเรื่องเหล่านี้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพจะเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และเชื่อมโยงไปถึงเหตุผลของการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมแต่ละสาขาด้วย	ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล
		7) การทำงานเป็นทีมจะทำให้ผลลัพธ์ของงานออกมาดีที่สุด	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
คุณเจตกำจร พรหมโยธี			
	1) ปัญหาสำคัญของการที่สถาปนิกผังเมืองยังไม่มีบทบาทสำคัญทั้งในวงการและนอกรวงการทำงานทางผังเมืองคือ หน่วยงานภาครัฐมิได้เห็นความสำคัญหรือให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนหรือบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการใดๆเลย	- ผู้บริหารระดับสูงควรเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนวงการทางผังเมืองทั้งหมดนี้ ซึ่งจะส่งผลให้วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง มีบทบาทและพัฒนาเมืองต่อไปได้	1.คุณปกรณ์ วราภาสกุล 2.คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์ นิช 3.รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
กลุ่มที่3 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิชาชีพ			
รศ.ดร.พนิต ภูจินดา			
	1) บุคคลากรในวิชาชีพฯยังมีน้อย และผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพก็ยังไม่เพียงพอ ปัจจุบันมีเพียงบทเฉพาะกาลให้กับสถาปนิกบางส่วนมายื่นขอใบรับรองเป็นเฉพาะกาลเท่านั้น	- ควรเร่งผลิตบุคลากรที่มีใบประกอบวิชาชีพจริงไปเซ็นรับรองผลงานที่เกิดขึ้นจริงแล้ว เช่น หมู่บ้านจัดสรร นิคมอุตสาหกรรม โดยสภาต้องผลักดันให้มีการเซ็นจริง เพื่อที่จะเพิ่มบุคลากรในระดับสามัญเพิ่มมากด้วยการสร้างผลงานที่ทำจริง	1.คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์ นิช
			2.คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
	2) ยังมีอีกหลายองค์กรที่ไม่เชื่อหรือไม่เคารพในวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง แม้ว่าหากเป็นสม.ออกแบบ ต้องได้รับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าวิชาชีพอื่นทำ	- คนในวิชาชีพต้องร่วมกันผลักดันและสร้างตัวตนให้แข็งแกร่งขึ้น และเป็นหน้าที่ของสภาสถาปนิกในการผลักดันให้เกิดงานบังคับใช้ในการรับผิดชอบงานในวิชาชีพฯโดยผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพ	1.คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์ นิช 2.คุณปกรณ์ วราภาสกุล 3.คุณเจตกำจร พรหมโยธี

ตารางที่ 4-31 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มี ข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด 10 คน			
5. คุณอคคม เวฬายนนท์			
		2) สิ่งที่เป็นปัญหาในการทำงานมาโดยตลอดคือ การบริหารจัดการ(Coordination)	
		3) สิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดเมืองคือ "คน" ซึ่งการ ออกแบบต้องมาจากความต้องการของคนผู้อยู่อาศัยก่อน หากไม่มีคน เมืองก็เกิดไม่ได้	
		4) เมืองเกิดจากการใช้ที่ดิน การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์	
		5) แต่ละมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนเกี่ยวกับศาสตร์ทางผังเมืองนั้น มีความแตกต่างกัน	คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
	6) ทำไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	- เพราะสิ่งที่ทำนั้นมีผลได้ผลเสียระดับชุมชน ต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อชุมชน	
		7) เรื่องการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้นเป็นอีกเรื่องที่แยกกันจากคนที่ทำได้หรือทำไม่ได้ แต่มันควรจะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนา ฉะนั้นควรจะทำมันต่อไปเพียงแต่ตอนนี้ควรทำให้มันยืดหยุ่นได้ก่อน	
		8) Urban Design ต้องทำความเข้าใจว่ามันเป็นเรื่องของกระบวนการ(Process) หรือผลงาน(End Product) มันไม่ใช่แค่ออกแบบวางผัง แต่มันซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ต้องคิดถึง ความต้องการของผู้ใช้ การตอบโต้ความต้องการเหล่านั้น สภาพสังคม และวิวัฒนาการ	
		9) ต้องไปหาคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในมาตรฐานข้อบังคับฯ จะทำให้รู้ว่าใครบ้างที่เราต้องคุยกับเค้าให้รู้เรื่อง ซึ่งนั่นคือบทบาทที่ในโซน Grey area (fill up grey area)ระหว่าง Generalization and Specialization ก็คือบทบาทของ Urban Management ซึ่งมีหน้าที่บริหารจัดการคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด, คุยกับประชากรที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด, ขั้นตอนการบังคับใช้	

ตารางที่ 4-32 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด 10 คน			
5. คุณอาคม เวฬุายนันท์			
		10) คนที่ทำมาก่อนก็ทำสิ่งที่ดีสำหรับสมัยนั้น แต่ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป >>> พัฒนาการ	
		11) สิ่งที่คนไทยแตกต่างจากตปท.คือ คนไทยใช้คนมหาศาลในการทำงานเพื่อให้สำเร็จ แต่ตปท.เค้าใช้ การบริหารจัดการ ในการทำงาน ทำให้เค้าใช้คนน้อย แล้วใช้ technology เข้ามาช่วย	
		12) Product ของงาน Urban Design คืออะไร??? คือ Master Plan ผังแม่บท หรือภาพใหญ่ที่ใช้ ณ ช่วงเวลานั้น อาจจะเป็น 5ปี 10ปี ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น	
		13) สิ่งที่เรากำลังศึกษาหรือหาอยู่คือ >>>(ศึกษาโครงการเพื่อที่จะหา) เครื่องมือที่จะใช้บอกว่า "ทำหรือไม่ทำ" (ยังไม่ต้องไปพูดถึง การตรวจสอบการอำนวยความสะดวกก่อสร้าง การให้คำปรึกษา)	
6. คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล			
	1) เมื่อมีการขีดขอบเขตงาน ทำให้ผู้ที่รับงานต้องมีใบอนุญาตวิชาชีพสาขาผังเมือง ซึ่งในกรณีผู้รับงานเป็นนิติบุคคลที่ไม่มีใบอนุญาตสาขานี้ก็จะไม่สามารถรับงานได้ หรืออาจจะจ้างวานการลงนาม ซึ่งจะกลายเป็นการผิดจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ	- ให้สภานุญาตให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพสาขาใดทำก็ได้ - สามารถลงนามได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และต้องรับผิดชอบงานที่ลงนามของตน	
7. คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์			
	1) การเข้าไม่ถึงคุณภาพและความรู้ จะทำให้ผลลัพธ์ของการไม่มีประสิทธิภาพ		
	2) ความไม่เข้าใจว่า "ผังเมืองคืออะไร" ทำให้ขอบเขตของงานวิชาชีพนั้นสร้างความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพในวงกว้างที่เกี่ยวข้อง และภาพลักษณ์ตัวตนของวิชาชีพก็ยังคงไม่ชัดเจนเช่นกัน		1.คุณศันสนีย์ ศรีสุกรี 2.คุณปรกรณ์ วรรณาสกุล

ตารางที่ 4-33 แสดงการจัดกลุ่มข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ	ข้อเสนอแนะ	กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกัน
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
กลุ่มที่2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) มีทั้งหมด 10 คน			
7. คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์			
		3) ในการแก้ปัญหาที่นั้น ไม่จำเป็นต้องแก้ที่เรื่องใหญ่ก่อน แต่ควรเริ่มจากส่วนเล็กๆ เช่น ให้แต่ละโรงเรียนเสนอปัญหาขึ้นมาเลยว่ามีอะไรบ้าง แล้วรวบรวมมาช่วยกันคิดวิเคราะห์หาทางออกไป สิ่งสำคัญคือ "อย่าหมดหวัง"	
		4) ควรหาที่มาของการจัดตั้งสภาสถาปนิก	คุณต้นสนีย์ ศรีศุกรี
		5) ในการที่จะทำให้สังคมยอมรับทั้งตัวของวิชาชีพ และขอบเขตที่ถูกกำหนดขึ้นมานั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องสร้างความเข้าใจไปถึงโครงสร้างเลย ซึ่งปัญหาตอนนี้คือสภาควบคุมอยู่ซึ่งทำให้คนในและนอกวงการสับสน	
		6) การตั้งสภาสถาปนิก ควรลดจำนวนคนให้น้อยลงเพื่อที่ว่าในการลงมตินั้น จะมีประสิทธิภาพและเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานในวิชาชีพจริงๆ	
		7) การแบ่งแยกขอบเขตงานโดยไม่สนใจความเชื่อมโยงอาจจะไม่ได้ทำให้งานดีขึ้น	
		8) งานทำงานที่ดีคือการรู้จักบูรณาการ ถึงแม้ว่าการแยกส่วนการทำงานก็ยังสามารถทำให้สอดคล้องสัมพันธ์กันได้ นั่นหมายความว่า ควรมีความรู้พื้นฐานทั้งหมดก่อนแล้วจึงแยกไปตามสิ่งที่ตนเองสนใจ	
		9) สิ่งสำคัญในการพัฒนาไปถึงภาพรวมของสังคมคือ เริ่มจากการสร้างคนให้ดีขึ้น	
		10) บุคคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญด้านนี้น้อย	1.คุณศักดิ์ชัย ประโยชนวนิช 2.รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
		11) มหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนก็ยังมี ความแตกต่างและเหลื่อมล้ำกันเกินไป	

4.2 การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และอภิปรายผล

จากการเรียบเรียงและจัดกลุ่มข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ อย่างมีหลักการ (โดยอ้างอิงจากกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพควบคุมฯ พ.ศ.2549) มีติที่แตกต่างและหลากหลายมาก ในการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์นั้นจึงใช้วิธีการนำเอาข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดมาเพื่อเป็นแนวคิดหลักในการอธิบายแต่ละประเด็น จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์กับทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่ออภิปรายผลต่อไป

โดยทฤษฎีและแนวคิดที่เชื่อมโยงกับผลการวิจัยจะเป็นกรอบแนวคิดในการอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง นักผังเมือง สถาปนิกผังเมือง วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง และการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549

บทที่ 5

การวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญหรือมีบทบาทเกี่ยวข้องกับ “สถาปัตยกรรมผังเมือง” โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่มีความเชื่อมโยงทั้งหมด ซึ่งพบว่า จากข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมีมิติที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกันอีกทั้งยังมีเนื้อหาประเด็นอื่น ๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านกล่าวถึง ซึ่งมีความน่าสนใจในการศึกษาวิจัยถัดไป

เมื่อนำผลการวิจัยที่มีการจัดกลุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรม จะได้ผลการวิเคราะห์โดยแยกแยะประเด็นสำคัญตามลำดับ ดังนี้

5.1.1 ความเข้าใจหรือความหมายของ “สถาปัตยกรรมผังเมือง”

5.1.2 ความเข้าใจหรือความหมายระหว่าง “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”

5.1.3 ความเข้าใจหรือความหมายของ “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง”

5.1.4 การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549”

5.1.5 ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ในขอบเขตงานประเภท การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

5.1.1 ความเข้าใจหรือความหมายของ “สถาปัตยกรรมผังเมือง”

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาถึงข้อคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการอธิบาย ความเข้าใจในมิติที่แตกต่างกันของคำว่า “สถาปัตยกรรมผังเมือง” ของกลุ่มตัวอย่าง จากประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมด ดังนี้

- (1) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของเมืองเชิงกายภาพ/การสร้างภาพรวมที่ดี
- (2) เป็นผังกายภาพ/ผังการพัฒนา ที่ถูกกำหนดขึ้นจากนโยบายทางผังเมือง
- (3) เป็นงานที่มีขอบเขตขนาดใหญ่(Macro scale)
- (4) เป็นองค์ประกอบของ "สถาปัตยกรรม" และ "ที่ว่าง"

- (5). เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่จะมาเติมเต็มระหว่าง "การผังเมือง" และ "สถาปัตยกรรม" เพื่อที่จะทำให้เกิดภาพรวมของเมืองที่สวยงาม และเป็นระเบียบ
- (6). เป็นการออกแบบที่เน้นเพื่อการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่
- (7). เป็นการพัฒนาเมืองโดยการจัดทำ "ผังเฉพาะ" ซึ่งเป็นตัวกำหนดโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่นั้น ๆ
- (8). เป็นการกำหนดผังสี ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกขนาดความหนาแน่นในการใช้งานพื้นที่
- (9). เป็นการใช้อัฒนด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลในทุกระดับพื้นที่
- (10). การพัฒนาเมืองส่วนใหญ่ ตั้งต้นมาจากภาครัฐ
- (11). เป็นการพัฒนาที่ต้องใช้เวลาในการขับเคลื่อน
- (12). เป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ต้องการพื้นที่ที่อยู่ในเมือง โดยมีการจัดระเบียบในด้านสถาปัตยกรรม
- (13). เป็นการผนวกกันระหว่าง "แผน" และ "กายภาพ" เพื่อให้เกิดการชี้นำในการพัฒนาเมือง
- (14). หลักการในการออกแบบนั้นเหมือนกันกับงานสถาปัตยกรรม ต่างกันตรงที่ขนาด (scale)

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของคำว่า “สถาปัตยกรรมผังเมือง” คือ **การสร้างความสัมพันธ์ของเมืองเชิงกายภาพ โดยการออกแบบลักษณะทางกายภาพจากความสูง ความหนาแน่น พื้นที่ว่าง และการเข้าถึงพื้นที่** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด โดยมาจากกลุ่มตัวอย่างด้านวิชาชีพานวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง

นอกจากนี้เมื่อเรียบเรียงประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการเชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ ร้อยเรียงจนได้คำอธิบายที่มาจากมิติที่แตกต่างกัน โดยแยกแยะออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สถาปัตยกรรมผังเมืองคืออะไร สถาปัตยกรรมผังเมืองทำเพื่ออะไร และสถาปัตยกรรมผังเมืองทำอย่างไร

สถาปัตยกรรมผังเมืองคืออะไร

“สถาปัตยกรรมผังเมืองคือ การผนวกกันระหว่าง แผนหรือนโยบาย และผังหรือกายภาพ ซึ่งออกมาเป็นงานขนาดใหญ่ชิ้นหนึ่ง มีองค์ประกอบสำคัญคือ สถาปัตยกรรม และที่ว่าง ซึ่งจะทำให้เกิดพื้นที่ ย่าน และเมือง โดยมีการจัดระเบียบทั้งด้านสถาปัตยกรรมและที่ว่างด้วยการพัฒนาพื้นที่ดินขนาดใหญ่ในเมือง หรือการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมศูนย์กลางเมือง ส่วนใหญ่แล้วจุดเริ่มต้นของสถาปัตยกรรมผังเมืองมาจากการขับเคลื่อนโดยภาครัฐ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ดี”

สถาปัตยกรรมผังเมืองทำเพื่ออะไร

“การสร้างสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ดี เพื่อที่จะแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาที่ดินขนาดใหญ่ในเมืองให้มีศักยภาพที่เหมาะสมกับบริบท หรือการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมศูนย์กลางเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของพื้นที่ให้ใช้งานได้สูงสุดในขณะที่ยังคงไว้ด้วยทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้เป็นการสร้างการชี้นำในการพัฒนาเมืองทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และทัศนียภาพ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างคุณภาพเมืองและคุณภาพชีวิตที่ดี มีองค์ประกอบสำคัญคือ การสร้างภาพรวมเชิงกายภาพที่ดี มีความกลมกลืน มีความน่าอยู่ มีความสะดวกสบายในการเดินทาง มีสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม “

สถาปัตยกรรมผังเมืองทำอย่างไร

“สถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมองค์ความรู้หลากหลายสาขาเข้าด้วยกันเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลเชิงเทคนิคต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์และสร้างความสัมพันธ์กันในทุกระดับข้อมูล ตั้งแต่ระดับภาค ระดับเมือง และระดับพื้นที่ โดยใช้การออกแบบเป็นเครื่องมือในการสร้างแผนและผังกายภาพ ซึ่งเป็นตัวกำหนดและชี้นำให้เกิดการพัฒนาเมือง ด้วยการใช้สี่ระบุความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น เช่น ความหนาแน่นในการใช้งานพื้นที่ ความสูงของอาคาร ขนาดพื้นที่ว่าง และการเข้าถึงพื้นที่ เป็นต้น เหล่านี้สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดทำ “ผังเฉพาะ” โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการพัฒนาที่ดินขนาดใหญ่ในเมือง หรือการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมในศูนย์กลางเมือง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงทัศนียภาพ ความกลมกลืน ความน่าอยู่ ความสะดวกสบาย และการสร้างสังคมที่น่าอยู่ด้วย”

5.1.2 ความเข้าใจหรือความหมายของ “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาถึงข้อคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการอธิบาย ความเข้าใจในมิติที่

แตกต่างกันของคำว่า “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง” ของกลุ่มตัวอย่าง จากประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมด ดังนี้

5.1.2.1 ความหมายของ “นักผังเมือง”

มีประเด็นดังต่อไปนี้

- (1). นักวางแผนนโยบาย กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาเมือง
- (2). ผู้ที่มีความรู้สหสาขา เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน
- (3). ผู้ที่กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินด้วยผังสี
- (4). ผู้ที่ทำงานอยู่ภายใต้การควบคุมของสมาคมนักผังเมืองไทย
- (5). ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงนโยบายได้
- (6). ผู้ที่มีความรู้ความสามารถคิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่หรือกายภาพได้
- (7). ผู้ที่มีมุมมองในภาพกว้าง มีความรู้ด้านประชากรและความหนาแน่นของประชากร
- (8). ยังคงสร้างความสับสนให้กับคนในวงการวิชาชีพนี้
- (9). ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก
- (10). ควรมีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม
- (11). เป็นผู้คาดการณ์การพัฒนาเมืองในอนาคต โดยมีความรู้ทิศทางการพัฒนาของเศรษฐกิจ สังคม

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของคำว่า “นักผังเมือง” คือ **นักวางแผนหรือผู้ที่กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาเมือง** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด โดยมาจากกลุ่มตัวอย่างด้านวิชาชีพานวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันรองลงมา คือ **ผู้ที่มีความรู้สหสาขา เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน** โดยมาจากกลุ่มความเชี่ยวชาญทุกกลุ่ม

ในขณะที่เดียวกันมีประเด็นข้อคิดเห็นที่ขัดแย้งกันจากประเด็นอื่น ๆ ได้แก่ **นักผังเมืองไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยอยู่ในกลุ่มความเชี่ยวชาญ กลุ่มที่2 (ด้านวิชาชีพ) ทั้งหมด ซึ่งตรงข้ามกับประเด็นข้อคิดเห็นที่ว่า **นักผังเมืองควรเป็นผู้**

ที่มีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่หรือกายภาพได้ เพื่อที่จะทำให้งานวางแผนและการออกข้อกำหนดในระดับ 2 มิติ มีความสมเหตุสมผล ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าประเด็นข้อคิดเห็นนี้ยังคงไม่ชัดเจนในเหล่าผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

5.1.2.2 ความหมายของ “สถาปนิกผังเมือง”

มีประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ที่ทำให้แผนกลายเป็นผัง/ เปลี่ยนแผนนโยบายให้กลายเป็นงานสถาปัตยกรรมผังเมือง และทำให้งานนี้ออกมาเป็นรูปธรรมได้
- (2) ผู้ที่มีทักษะในการออกแบบระดับเมือง สามารถคิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่ได้ ซึ่งเป็นทักษะเดียวกับกับสถาปนิกสาขาอื่น ๆ เพียงแต่แตกต่างกันที่บริบทและขนาด โดยเป็นการกำหนดลักษณะทางกายภาพเช่นเดียวกัน
- (3) ผู้ที่เชื่อมรอยต่อระหว่าง นักผังเมืองและสถาปนิก โดยทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองกลายเป็นรูปธรรมได้
- (4) ผู้ที่ออกแบบและแก้ปัญหาสำหรับคนทั้งเมือง (ในขณะที่สถาปนิกหลักจะทำงานเพื่อแก้ปัญหาสำหรับผู้ใช้อาคารหลังหนึ่งเท่านั้น)
- (5) ผู้ที่ต้องมีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม
- (6) ผู้ที่มีความรู้ที่ทิศทางพัฒนาของเมืองจะเป็นอย่างไร
- (7) ผู้ที่มีความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง
- (8) เป็นผู้ที่ยกแบบวางผังเฉพาะ โดยทำงานในวงการศึกษาโครงการและการออกแบบ
- (9) ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การควบคุมของสภาสถาปนิก
- (10) ผู้ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่าง กิจกรรม, คน, เศรษฐกิจ, สิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดกายภาพหรือพื้นที่ที่สวยงาม
- (11) ผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาเมืองได้
- (12) ผู้ที่สามารถบูรณาการได้ โดยสร้างกายภาพที่ดี นำไปสู่ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจและสังคมที่ดี
- (13) ผู้ที่สามารถมีพื้นฐานด้านการออกแบบ และสามารถนำมาบูรณาการกับองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจและสังคมได้

- (14). ผู้ที่สามารถสร้างกายภาพที่ดี และแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้
- (15). ยังคงสร้างความสับสนให้กับคนในวงการวิชาชีพนี้
- (16). ควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการออกแบบเมือง/ ผ่านการศึกษาด้านสถาปัตยกรรมในระดับป.ตรี และ ด้านผังเมืองในระดับป.โท

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของคำว่า “สถาปนิกผังเมือง” คือ **ผู้ที่ทำให้แผนกลายเป็นผัง หรือเปลี่ยนแผนนโยบายให้กลายเป็นงานสถาปัตยกรรมผังเมือง และทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองออกมาเป็นรูปธรรมได้** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องความหมายของสถาปนิกผังเมือง

นอกจากนี้เมื่อเรียบเรียงประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการเชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ ร้อยเรียงจนได้คำอธิบายส่งเสริมข้อคิดเห็นข้างต้น ได้ว่า

- (1). สถาปนิกผังเมืองควรเป็นผู้ที่มีทักษะในการออกแบบระดับเมือง สามารถคิดวิเคราะห์เชิงพื้นที่ได้ซึ่งเป็นทักษะเดียวกันกับสถาปนิกสาขาอื่น นั่นคือการกำหนดลักษณะทางกายภาพ เพียงแต่แตกต่างกันที่บริบทและขนาดของพื้นที่ในการออกแบบและคิดวิเคราะห์
- (2). สถาปนิกผังเมืองควรจะเป็นผู้ที่ออกแบบเพื่อแก้ปัญหาสำหรับคนทั้งเมือง เช่น ความแตกต่างหรือความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมที่อยู่อาศัยร่วมกัน ปัญหาโรคติดต่อ หรือปัญหาการเชื่อมโยงรอยต่อการใช้สอยแต่ละพื้นที่
- (3). สถาปนิกผังเมืองควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรมและทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง เป็นผู้ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่าง กิจกรรม สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม จนทำให้เกิดกายภาพที่ดีและที่ว่างที่สวยงามได้
- (4). สถาปนิกผังเมืองควรจะเป็นผู้ที่สามารถบูรณาการได้ เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และกายภาพของเมือง โดยการออกแบบกายภาพที่ดีจากการคิดวิเคราะห์ข้อมูลในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาเมือง
- (5). สถาปนิกผังเมืองควรจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการออกแบบชุมชนเมือง

จากการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสามารถอภิปรายเชิงเปรียบเทียบเพื่อแยกแยะคุณสมบัติที่เหมือนและแตกต่างกันของ “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง” โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความหมายและบทบาทหน้าที่ของนักผังเมืองและสถาปนิกผัง ได้แก่ คุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1). ความรู้พื้นฐานสำคัญ
- (2). การศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- (3). ทักษะสำคัญในการปฏิบัติวิชาชีพ
- (4). บทบาทหน้าที่สำคัญ
- (5). เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ
- (6). ผลงานจากการปฏิบัติวิชาชีพ
- (7). องค์กรผู้ควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพ

แสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง “นักผังเมือง” และ “สถาปนิกผังเมือง”

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	นักผังเมือง	สถาปนิกผังเมือง
1. ความรู้พื้นฐานสำคัญ	ควรเป็นผู้ที่มีความรู้หลากหลายสาขา เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน	ควรมีความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม
	ควรเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์เชิงนโยบายและเชิงกายภาพได้	ควรเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์เชิงนโยบายและเชิงกายภาพได้
2. การศึกษา	จบการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรม/จบการศึกษาจากสาขาวิชาอื่น ๆ	จบป.ตรีการศึกษาจากคณะสถาปัตยกรรมและป.โทจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบชุมชนเมือง
3. ทักษะสำคัญในการปฏิบัติวิชาชีพ	สามารถคาดคะเนการพัฒนาเมืองในอนาคตได้ โดยรู้ทิศทางการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคม	มีความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง สามารถเชื่อมโยงระหว่าง กิจกรรม สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม จนทำให้เกิดกายภาพที่ดีและที่ว่างที่สวยงามได้
4. หน้าที่สำคัญ	เป็นผู้วางแผนนโยบายและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเมือง เช่น การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดความหนาแน่นของประชากร	เป็นผู้ออกแบบวางผังกายภาพ, เป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาระดับเมืองในเชิงกายภาพ, เป็นผู้ที่สามารถเชื่อมโยงนโยบายนำไปสู่ผังกายภาพและทำให้เกิดสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม
5. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ	ผังนโยบาย	ผังกายภาพ
6. ผลงานจากการปฏิบัติวิชาชีพ	รายการผลการศึกษาที่ชี้แจงภาพรวมและรายละเอียดของยุทธศาสตร์และนโยบายในการพัฒนาเมือง	ผังแม่บท และผังรายละเอียดในการสร้างสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ดี
7. องค์กรที่ควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพ	สมาคมนักผังเมืองไทย/กรมโยธาธิการและผังเมือง	สภาสถาปนิก

จากตารางข้างต้น จะพบว่าคุณสมบัติที่ใช้ในการเปรียบเทียบนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมืองสะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างกันทั้งหมด แต่คุณสมบัติเหล่านี้มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันเป็นเรื่องเดียวกัน ดังนั้นถึงแม้ว่านักผังเมืองและสถาปนิกผังเมืองจะมีทั้งบทบาทหน้าที่ องค์ความรู้พื้นฐาน หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพที่แตกต่างกัน แต่เมื่อมองภาพรวมในการทำงานโครงการหนึ่ง จำเป็นต้องมีผู้ที่มีคุณสมบัติทั้งสองนี้ รวมถึงวิชาชีพด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น สถาปนิก ภูมิสถาปนิก วิศวกร นักเศรษฐศาสตร์ ทำงานร่วมกันจึงจะได้ผลลัพธ์ของงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

5.1.3 ความเข้าใจหรือความหมายของ “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง”

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาถึงข้อคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการอธิบาย ความเข้าใจในมิติที่แตกต่างกันของคำว่า “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง” ของกลุ่มตัวอย่าง จากประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมด ดังนี้

- (1) เป็นวิชาความรู้เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม โดยมีการสร้างความสัมพันธ์ของเมือง ด้วยลักษณะทางกายภาพในการออกแบบ โดยคำนึงถึงการเป็นเมืองที่ดี และสังคมที่ดี
- (2) เป็นงานออกแบบเพื่อสาธารณะ
- (3) เป็นวิชาชีพที่ต้องมีองค์ความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง และมีใบประกอบวิชาชีพ
- (4) เป็นวิชาชีพที่ต้องใช้องค์ความรู้สหสาขาในการทำงานร่วมกัน ไม่สามารถทำงานคนเดียวได้
- (5) มีมิติและความเข้าใจที่หลากหลาย มิใช่การจำกัดความให้เป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง แต่เป็นนิยามคือความหมายของทุกมิติรวมกัน โดยน้ำหนักของการให้นิยามขึ้นอยู่กับข้อสรุปของผลงานการออกแบบนั้นมาจากสาธารณะ หรือองค์กร
- (6) เป็นวิชาชีพที่ยังคงคลุมเครือในแง่ของขอบเขตความรับผิดชอบ ต้องใช้เวลาในการทำให้ชัดเจนขึ้น
- (7) เป็นวิชาชีพที่สร้างกายภาพ(รูปธรรม) นั่นคือ "ผังแม่บท" การประชุมประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดทำเอกสาร และรายการประกอบแบบ
- (8) เป็นวิชาชีพที่ต้องมีทักษะการเชื่อมโยงและการมองภาพรวม

- (9). ผลงานการออกแบบที่ได้ จะให้ความสำคัญกับข้อมูลคนละส่วน(ระดับภาค-เศรษฐกิจ, ระดับเมือง-สังคม, ระดับพื้นที่-โครงสร้างพื้นฐาน)
- (10). มีการแบ่งขอบเขตระหว่างสาขาอื่น ๆ มากเกินไป โดยใช้ใบประกอบวิชาชีพ แต่ยังไม่มีการตอบได้ว่า ผู้ถือใบประกอบวิชาชีพแต่ละสาขานั้น รับผิดชอบอะไรต่อสังคม
- (11). เป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ
- (12). เป็นวิชาชีพที่ควรมีความรู้ด้านสถาปัตยกรรมหลักก่อน(จบป.ตรี สด.หลัก) แล้วต่อเนื่องด้วยการเรียนต่อด้านผังเมือง เพื่อให้มีองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงและพัฒนาเมืองได้
- (13). ไม่ได้เฉพาะสถาปนิกเท่านั้น วิชาชีพอื่น ๆ ก็สามารถเข้าใจงานสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ด้านกายภาพด้วย
- (14). เป็นวิชาชีพที่ต้องบริหารจัดการได้
- (15). "ควรจะ" เป็นงานของสถาปนิกผังเมือง แต่เนื่องจากคนที่เขียนข้อกำหนดขึ้นมาเป็นสถาปนิกหลัก ทำให้มีช่องว่างอื่น ๆ ว่าไม่จำเป็นต้องจบผังเมืองโดยตรงก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจ หากความรู้ ผักผ่อนจนเชี่ยวชาญ และมีใบประกอบวิชาชีพด้วย

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของคำว่า “วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง” คือ **วิชาชีพที่ต้องมีองค์ความรู้และทักษะในการเชื่อมโยงหรือสร้างความสัมพันธ์ของเมืองเพื่อที่จะสามารถพัฒนาเมืองที่ดีได้ด้วยการออกแบบลักษณะทางกายภาพเมือง โดยคำนึงถึงความเป็นสาธารณะเป็นสำคัญ นอกจากนี้ก็ต้องมีการร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนเพื่อให้งานสามารถสำเร็จลุล่วงและออกมาเป็นรูปธรรมได้** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกันโดยมาจากกลุ่มผู้ความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม

นอกจากนี้เมื่อเรียบเรียงประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการเชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ ร้อยเรียงจนได้คำอธิบายส่งเสริมข้อคิดเห็นข้างต้น ได้ว่า

- (1). วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง เป็นวิชาชีพที่ต้องมีองค์ความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง และควรมีพื้นฐานความรู้ด้านสถาปัตยกรรมหลักด้วย
- (2). วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง เป็นวิชาชีพที่มีบทบาทข้องเกี่ยวกับประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่นั้น ๆ เป็นผู้จัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลให้ทุกภาคส่วนรับรู้และเข้าใจตรงกัน ที่สำคัญคือเป็นผู้ทำ “ผังแม่บท” และควรจะมีรายการประกอบแบบแสดงรายละเอียดของผังแม่บทด้วย

- (3). วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง เป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีและมีคุณภาพ
- (4). วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง เป็นวิชาชีพที่ “ควรจะ” เป็นงานของสถาปนิกผังเมือง แต่เนื่องจากผู้ที่เขียนข้อกำหนดกฎหมายวิชาชีพนั้นเป็นสถาปนิกหลัก ทำให้มีการเปิดโอกาสให้กับนักวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ผู้มีความสนใจ มีองค์ความรู้ในศาสตร์งานสถาปัตยกรรมผังเมือง และมีการฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญ อีกทั้งควรจะมีใบประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองก็สามารถทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองได้เช่นกัน
- (5). วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง เป็นวิชาชีพที่ต้องบริหารจัดการได้ เพราะเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญในการประสานงานกับคนจำนวนมาก ทั้งผู้ปฏิบัติวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อให้งานสามารถขับเคลื่อนไปได้จนสำเร็จลุล่วงในที่สุด

กล่าวโดยสรุปคือ ความเข้าใจในวิชาชีพสถาปนิกผังเมืองนั้นมีหลากหลาย มิใช่การจำกัดความให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เป็นนิยามความหมายของทุกมิติรวมกันโดยน้ำหนักของการให้นิยามขึ้นอยู่กับข้อสรุปของผลงานการออกแบบนั้นมาจากสาระหรือองค์กร ในขณะเดียวกันข้อสังเกตสำคัญที่ได้จากข้อคิดเห็นของกลุ่มประชากรผู้ให้สัมภาษณ์บางกลุ่มที่กล่าวถึง “ความรับผิดชอบต่อสังคม” ในฐานะผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่มีใบประกอบอนุญาตวิชาชีพแต่ละสาขานั้นได้ตระหนักถึงที่มาและความสำคัญมากน้อยเพียงใด

5.1.4 การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549”

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาถึงข้อคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการอธิบาย การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” ของกลุ่มตัวอย่างจากประเด็นข้อคิดเห็นทั้งหมด พบว่ามีจำนวน 9 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่าง แสดงข้อคิดเห็นว่าเป็น “เห็นด้วย” ในขณะที่มีจำนวน 5 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่าง แสดงข้อคิดเห็นว่าเป็น “ไม่เห็นด้วย” และมีจำนวน 3 ใน 15 คนของกลุ่มตัวอย่างที่ “ไม่แสดงความเห็น”

โดยผู้วิจัยแบ่งประเด็นข้อคิดเห็นออกเป็น 2 ส่วนคือ ประเด็นข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” ดังนี้

5.1.4.1 ประเด็นข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” กับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” ได้แก่

- (1) การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวงฯ เพื่ออธิบายความเชี่ยวชาญ และขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้
- (2) การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวงฯ เพื่ออธิบายความเชี่ยวชาญ และขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้
- (3) การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวงฯ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพมีความรับผิดชอบต่อขอบเขตหน้าที่ของตนและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้เมื่อมีการบังคับใช้จริงจะช่วยทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองกลายเป็นรูปธรรมได้ โดยสิ่งสำคัญคือผู้ปฏิบัติวิชาชีพควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย
- (4) การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวงฯ เพื่อกระตุ้นการขับเคลื่อนของกลไกทางเศรษฐกิจในพื้นที่เมือง และสร้างสำนึกให้ผู้คนได้ตระหนักถึงคุณค่าของพื้นที่ที่ตนอยู่อาศัย

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของประเด็นข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” คือ การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวงฯ เพื่ออธิบายความเชี่ยวชาญ และขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ ส่งผลให้เกิดความชัดเจนสำหรับขอบเขตหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน เกิดความเข้าใจในประเภทของงานลักษณะของงานและขั้นตอนในการทำงานยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและบุคคลทั่วไปให้ตรงกันด้วย ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งหมด 5 ใน 15 คน โดยอยู่ในกลุ่มความเชี่ยวชาญ กลุ่มที่1(ด้านวิชาการ) 2 คน กลุ่มที่2(ด้านวิชาชีพ) 2 คน และกลุ่มที่3(ด้านวิชาการและวิชาชีพ) 1 คน แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่มมีจำนวนไม่ต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญ

5.1.4.2 ประเด็นข้อคิดเห็นที่ “ไม่เห็นด้วย” กับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม “กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” ได้แก่

- (1). งานทุกประเภท สถาปนิกหลักหรือสาขาอื่น ๆ ก็สามารถทำได้ เพราะต้องใช้ความรู้พื้นฐานที่ทุกสาขาต้องรู้และใช้ประสบการณ์ในการทำงาน
- (2). เนื้อหาความรู้ที่สาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองเรียนในระดับปริญญาตรีนั้น เป็นเรื่องพื้นฐานที่มีอยู่ในเนื้อหาการเรียนของสาขาอื่น ๆ เช่นกัน ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานที่ทุกสาขาต้องรู้เพื่อใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงฯ
- (3). ในการทำงานจริงนั้น ผู้ที่จบการศึกษาใหม่ในด้านสถาปัตยกรรมผังเมืองมาโดยตรงก็ยังไม่สามารถทำงานได้ในทันที เนื่องจากยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญชี้แนะให้ฝึกฝนจนกระทั่งเกิดความรู้และทักษะมากขึ้นได้ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงฯ
- (4). การใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นข้อจำกัดในการทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพให้รับผิดชอบตามขอบเขตงานที่ถูกกำหนดขึ้นเท่านั้น ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพผู้มีความชำนาญแล้ว ไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานเหล่านั้นต่อไปได้ ถึงแม้ในกรณีการรับงานด้วยใบอนุญาตนิติบุคคลก็ไม่ได้ยืนยันว่า จะสามารถทำงานได้ เนื่องจากในการเซ็นใบอนุญาตนั้นเป็นเรื่องของ “บุคคล” ไม่สามารถบังคับการลงนามได้ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงฯ
- (5). ท้ายที่สุดนั้น ไม่ว่าจะงานใด ๆ ต้องอาศัยประสบการณ์ และความคุ้นเคยกันของเจ้าของโครงการและผู้ออกแบบ

ประเด็นข้อคิดเห็นที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดของประเด็นข้อคิดเห็นที่ “ไม่เห็นด้วย” คือ **การออกแบบสถาปัตยกรรมผังเมือง ต้องอาศัยประสบการณ์การทำงาน และต้องมีความรู้พื้นฐานซึ่งจริง ๆ แล้ว ทุกสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมนั้นต้องมีองค์ความรู้เช่นเดียวกัน ดังนั้นไม่ว่าสถาปนิกสาขาใด ก็สามารถทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองหรืองานออกแบบประเภทอื่น ๆ ได้ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงฯ** ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งหมด 5 ใน 15 คน โดยอยู่ในกลุ่มความเชี่ยวชาญ กลุ่มที่1(ด้านวิชาการ) 1 คน และ กลุ่มที่2(ด้านวิชาชีพ) 4 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นข้อคิดเห็นที่ “ไม่เห็นด้วย” ข้างต้น

ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ประเด็นนี้มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนอยู่ในกลุ่มที่ให้ข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” รวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ “ไม่เห็นด้วย” นี้ แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาเรื่องของการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมาย

“กฎกระทรวงข้อกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549” มีความซับซ้อนและมีมิติที่หลากหลายจากกลุ่มตัวอย่างด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ ทั้งในมิติข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” นั้นต่างเป็นการสร้างความเข้าใจในมิติและบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน แต่สิ่งสำคัญที่มากกว่าความเห็นที่ต่างต่างนั้นคือ ประเด็นข้อคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกล่าวถึงคือ การแบ่งขอบเขตวิชาชีพนั้นผู้ปฏิบัติวิชาชีพตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบตนเองและสังคมอย่างไร

5.1.5 ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ในขอบเขตงานประเภท การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน และการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

ตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพควบคุมสถาปัตยกรรมควบคุม สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ระบุว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองคืองานที่เกี่ยวกับการวางผังพื้นที่หรือกลุ่มอาคาร ได้แก่ 1) การจัดทำผังเฉพาะ 2) การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน 3) การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน 4) การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม 5) การจัดทำผังเพลิงไหม้ 6) การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม และ 7) การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป ทั้งนี้แม้ว่าผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งเน้นที่ขอบเขตเนื้อหาเชิงพื้นที่ 2 อย่าง ได้แก่ **การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน** และ **การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม** แต่ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้นได้มีการเก็บข้อคิดเห็นในเนื้อหาเชิงพื้นที่ทั้งหมด

จากการแบ่งขอบเขตเนื้อหางานเชิงพื้นที่ดังกล่าว ผู้วิจัยรวบรวมข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” โดยแยกแยะตามประเภทของงาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5-2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อคิดเห็น “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” ตามประเภทของงาน

การแบ่งขอบเขตวิชาชีพ ตามกฎกระทรวงฯ	เห็นด้วย(15คน)	ไม่เห็นด้วย(15คน)	ไม่แสดงความเห็น (15คน)
ภาพรวม	9	5*	3
1)การจัดทำผังเฉพาะ	7	1	7
2)การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	5	4	6
3)การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	4	4	7
4)การจัดทำผังอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	5	1	9
5)การจัดทำผังเพลิงไหม้	5	1	9
6)การจัดทำผังนิคม อุตสาหกรรม	4	4	7
7)การจัดทำผังกลุ่มอาคาร ขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป	6	1	8

หมายเหตุ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยในภาพรวมนั้นมีทั้งผู้ที่ไม่เห็นด้วยทั้งหมดและไม่เห็นด้วยบางส่วน

จากตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” ตามประเภทของงานข้างต้น จะพบว่า ในภาพรวมทั้งหมด มีกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากกว่าอย่างมีนัยยะสำคัญ ส่วนในประเภทงานที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดอันดับแรก คือ การจัดทำผังเฉพาะ จำนวน 7 ใน 15 คน และ การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 30,000 ตร.ม.ขึ้นไป จำนวน 6 ใน 15 คน

เมื่อวิเคราะห์จากขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งเน้นประเภทงาน 2 ประเภท โดยผู้วิจัยวิเคราะห์และอภิปรายผล ดังนี้

5.1.5.1 การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยประเด็นสำคัญของข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” คือ

การจัดทำผังจัดรูปที่ดินนั้นควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพสูงสุด ในขณะที่เดียวกันคือเป็นการสนับสนุนการสร้างบุคลากรในวิชาชีพให้เพิ่มขึ้นเพื่อ

สร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพนี้ต่อสังคม และนอกจากนี้ การจัดทำผังจัดรูปที่ดินเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้การพัฒนาเมืองเดินหน้าต่อไปได้อย่างเป็นรูปธรรม

ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มผู้มีความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนประเด็นสำคัญของข้อคิดเห็นที่ “ไม่เห็นด้วย” คือ

การจัดทำผังจัดรูปที่ดินนั้นเป็นการทำงานใน 2 มิติ และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายมากกว่า ซึ่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขาใดก็สามารถทำได้เช่นกัน

ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มผู้มีความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม

ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการบริการวิชาชีพในขอบเขตงานประเภทการจัดทำผังจัดรูปที่ดิน ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในองค์กรภาครัฐ และเป็นมีบทบาทในการขับเคลื่อนให้โครงการจัดรูปที่ดินเกิดขึ้นได้ พบว่ามีขั้นตอนการดำเนินโครงการโดยละเอียดที่สามารถอ้างอิงได้จากรายงานโครงการจัดรูปที่ดินที่มีในประเทศไทย²⁰ ได้แก่

- (1). ศึกษาภาพรวมพื้นที่
- (2). วางแผนแม่บทโครงการ
- (3). วางแผนการดำเนินการ
- (4). ประชุมกับเจ้าของที่ดิน และจัดทำคำขอดำเนินโครงการ
- (5). เสนอคำขอฯ ต่อคณะกรรมการส่วนจังหวัด
- (6). ประกาศเขตสำรวจโครงการจัดรูปที่ดิน
- (7). สำรวจ รังวัดแนวขอบเขตโครงการ
- (8). ประกาศโครงการจัดรูปที่ดิน
- (9). พิจารณานุมัติ
- (10). ประกาศโครงการในราชกิจจานุเบกษา
- (11). ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- (12). ประชุมกับเจ้าของที่ดิน และจัดตั้งคณะที่ปรึกษา
- (13). ประเมินราคาทรัพย์สินและที่ดินก่อนเริ่มดำเนินโครงการฯ
- (14). สรุปแผนดำเนินโครงการ

²⁰ ข้อมูลจากสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง (www.dpt.go.th/LRB)

- (15). สำรวจ รั้ววัด ปักหมุดแนวถนนโครงการ
- (16). ออกแบบผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่
- (17). ปักหมุดและประเมินราคาแปลงที่ดินใหม่
- (18). ออกแบบและวางแผนการก่อสร้างหรือโยกย้าย
- (19). ก่อสร้างโครงการ
- (20). รั้ววัดแปลงที่ดินใหม่
- (21). กำหนดค่าชดเชย
- (22). ประกาศผังที่ดินใหม่
- (23). ออกเอกสารสิทธิ
- (24). ชำระค่าชดเชยและรับเอกสารสิทธิ
- (25). ประกาศสิ้นสุดโครงการจัดรูปที่ดินในราชกิจจานุเบกษา

อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินข้างต้น จะต้องมีการพิจารณาเห็นชอบจากองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผ่านกระบวนการทางกฎหมาย จนกระทั่งแล้วเสร็จและประกาศสิ้นสุดโครงการฯ

5.1.5.2 การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่ากัน โดยประเด็นสำคัญของข้อคิดเห็นที่ “เห็นด้วย” คือ

การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรมนั้นควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อที่ให้ได้งานที่มีคุณภาพสูงสุด ในขณะที่เดียวกันการออกแบบที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานยังไม่เพียงพอสำหรับการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้งาน

ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มผู้มีความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม

ส่วนประเด็นสำคัญของข้อคิดเห็นที่ “ไม่เห็นด้วย” คือ

การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรมนั้นคือการแบ่งแปลงที่ดินและวางผังโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่สถาปัตยกรรมทุกสาขาควรรู้อยู่แล้ว อีกทั้งไม่มีการคำนึงถึงความหนาแน่นในการใช้พื้นที่ เช่น FAR หรือ OSR ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการคิดวิเคราะห์ ออกแบบวางผังงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมาจากกลุ่มผู้มีความเชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม

นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าเนื้อหาของงานที่รับผิดชอบในกรณีศึกษา การจัดทำผังจัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม มีความคล้ายคลึงกันแม้ว่าบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบภาระงานในแต่ละโครงการจะแตกต่างกัน²¹ ได้แก่

- (1). เป็นที่ปรึกษาหรือให้คำปรึกษาในรายละเอียดการออกแบบวางผัง
- (2). เป็นผู้ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในทีมงานและองค์กรอื่น ๆ
- (3). เป็นผู้วางแผนขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการโครงการ
- (4). เป็นผู้ทำรายงานการศึกษารายละเอียดโครงการ
- (5). เป็นผู้ออกแบบวางผัง
- (6). เป็นผู้สำรวจพื้นที่โครงการ

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยในแต่ละประเด็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมา อภิปรายร่วมกับทฤษฎีและแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องของ ผลการวิจัยกับทฤษฎีและแนวคิดอื่น ๆ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

²¹ ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 4-26 หน้า 93

ตารางที่ 5-3 แสดงการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีหรือแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและ
ผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

แหล่งที่มาของทฤษฎีและแนวคิด/ ประเด็นในการศึกษาเปรียบเทียบ	ข้อกำหนดและกฎหมาย	การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร (ศ. เกียรติ ก้าวร กุลชล)	สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น ผ.ศ. จิตศักดิ์ ธรรม-ภรณ์พิลาส	ผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
1 สถาปัตยกรรมผังเมือง	วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการออกแบบวางผัง เพื่อสร้างสรรค์องค์ประกอบและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง ชุมชนเมือง ชุมชน และโครงการกลุ่มอาคารที่มีการใช้งานประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท รวมถึงการวางผังเชิงข้อกำหนดกิจกรรม พื้นที่ ขนาด ความหนาแน่น ความสูง ที่โล่ง หรือที่ว่างระหว่างอาคาร และโครงสร้างระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในพื้นที่ดังกล่าว(1)	การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพของภาคตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งนับรวมถึงทุกองค์ประกอบที่มนุษย์ต้องการ สิ่งของเมือง และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	1) เป็นสาขาวิชาที่ใช้ความรู้จากหลากหลายศาสตร์เพื่อใช้ในการออกแบบพื้นที่เมือง 2) งานด้านภูมิทัศน์เมืองและงานเชิงแนวคิดที่ช่วยเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างผังเมืองและสถาปัตย์ 3) ในงานผังเมืองใช้หลายสิ่งที่มีทั้งที่จับต้องได้และเกี่ยวข้องกับพื้นที่เมือง	การสร้างผังเมืองเชิงกายภาพ โดยออกแบบลักษณะทางกายภาพด้วยการกำหนดความสูง ความหนาแน่น พื้นที่ว่าง และสถานที่ตั้งอื่น ๆ
2.1 นักผังเมือง	ผู้ที่สามารถวางแผนผัง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือถนน(2)	ผู้ที่สามารถวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนา เช่น การวางแผนการใช้ที่ดิน การควบคุมความสูงของอาคาร ความหนาแน่น รวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐาน การจราจร การขนส่ง เป็นต้น	ไม่ได้กล่าวถึง	ผู้ที่สามารถวางแผนหรือผู้กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาเมือง
2.2 สถาปนิกผังเมือง	บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองจากสภาสถาปนิก	ผู้ที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบตัวชุมชน 3 มิติ และจัดระเบียบสภาพแวดล้อมกายภาพอาคารด้วยรูปทรงภายนอก มีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม	มี 10 ลักษณะหน้าที่ ได้แก่ สถาปนิกผู้ออกแบบ สถาปนิกนำรวมวง สถาปนิกนิเทศการณ์ สถาปนิกนิเทศนโยบาย สถาปนิกผู้กำหนดแนวทางในการออกแบบ สถาปนิกบริหารจัดการ สถาปนิกผู้กำกับ สถาปนิกชุมชน และ สถาปนิกอนุรักษ	ผู้ที่ทำในแผนนโยบายกลายเป็นสถาปัตยกรรมผังเมือง และทำงานด้านสถาปัตยกรรมผังเมืองออกมาเป็นรูปธรรมได้
3 วิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง	วิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ที่ถูกกำหนดในกฎกระทรวง พ.ศ. 2549	การกำหนดประเภทของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองโดยการใช้ขั้นตอนการทำงานเป็นหลักในการจำแนกความเข้าใจต่อประเภทของงานสถาปัตยกรรม ได้แก่ 1) งานบริหารและกำกับดูแลโครงการทั้งหมด 2) งานออกแบบแนวคิด สิ่งแม่แบบและแนวทางการออกแบบ 3) งานที่อยู่ในส่วนของผังเมืองรวม กฎหมายและงานเฉพาะอย่างเช่น การปรับภูมิทัศน์ การปรับปรุงระบบทางเดินเท้าและที่ว่างสาธารณะในพื้นที่เมือง	วิชาชีพที่ต้องมีความรู้และทักษะในการเชื่อมโยงหรือสร้างความสัมพันธ์ของเมืองที่จะสามารถพัฒนาเมืองที่ดีได้ด้วยการออกแบบลักษณะทางกายภาพเมือง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นสำคัญ นอกจากนี้ก็ต้องมีการร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนเพื่อให้งานสามารถสำเร็จและส่งออกมาเป็นรูปธรรมได้	วิชาชีพที่ต้องมีความรู้และทักษะในการเชื่อมโยงหรือสร้างความสัมพันธ์ของเมืองที่จะสามารถพัฒนาเมืองที่ดีได้ด้วยการออกแบบลักษณะทางกายภาพเมือง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นสำคัญ นอกจากนี้ก็ต้องมีการร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนเพื่อให้งานสามารถสำเร็จและส่งออกมาเป็นรูปธรรมได้

ตารางที่ 5-4 แสดงการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีหรือแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและ
ผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

แหล่งที่มาของทฤษฎีและแนวคิด/ ประเด็นในการศึกษาเปรียบเทียบ	ข้อกำหนดและกฎหมาย	การออกแบบแบบแผนเชิงวิธี (ค.เกียรติ กักร กุลจล)	สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น ผศ.ดร. จิตติศักดิ์ ธรรมภรณ์เลิศาส	ผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตาม กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549	เพื่อให้ทราบถึงความหมายและขอบเขตหน้าที่ของงานวิชาชีพ วิชาชีพในสาขา ขององค์วิชาชีพ วิชาชีพ	ไม่ได้กล่าวถึง	เพื่อสร้างความเข้าใจต่องานสถาปัตยกรรมผังเมืองให้มากยิ่งขึ้น แต่ปัญหาที่ตามมาคือ การดูแลรักษาหรือข้อผิดพลาดในการทำงานและ ขั้นตอนวิธีที่ผิดหรือข้อผิดพลาดในการทำงาน เช่น งานที่มีพื้นที่ที่อยู่นอก ศิลปะกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนของการพัฒนาพื้นที่เมืองให้ เหมาะสมและยั่งยืน แต่จะอยู่ในพื้นที่ที่อยู่นอกพื้นที่ หรือถูก แยกออกจากกันเนื่องจากคนละประเภทงาน ทั้งเรื่องการ ออกแบบไม่ได้ถูกพัฒนาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎกระทรวง พ.ศ.2549 เพื่ออธิบายความ เชี่ยวชาญ และขอบเขตความรู้ที่ได้ของของแต่ละสาขาวิชาชีพ ขอบเขตหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจไปประเภท ของงาน ลักษณะของงานและขั้นตอนในการทำงานยิ่งขึ้น อีกทั้งยัง ยังสร้างความเข้าใจให้กับผู้ใช้วิชาชีพที่เกี่ยวข้องและบุคคล ทั่วไปให้ตรงกันด้วย
หลักการและวิธีการบริการ วิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (กรณีศึกษา การทำผังรังสรรค์พื้นที่ และการจัดตั้งผังนิคมอุตสาหกรรม)	มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานผังเมือง(3)	ไม่ได้กล่าวถึง	ไม่ได้กล่าวถึง	(1) เป็นที่ปรึกษาหรือให้คำปรึกษาในรายละเอียดการออกแบบ วางผัง (2) เป็นผู้ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในทีมงานและองค์กร อื่น ๆ (3) เป็นผู้วางแผนขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการโครงการ (4) เป็นผู้ทำรายงานการศึกษาวิจัยและเขียนโครงการ (5) เป็นผู้ดูแลแบบวางผัง
มีความสอดคล้อง/ไม่สอดคล้อง อย่างไร	มีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์และเอกสารที่ได้อ่าน จำกัดความด้วยลักษณะทางกายภาพ แต่ทั้งนี้ยังไม่สะท้อนถึง การนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งส่งผลให้เกิดการสร้างความรู้ความเข้าใจในผู้ ปฏิบัติวิชาชีพแตกต่างกัน	มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ณ ขณะที่ยังมีข้อเสนอแนะ ศัพท์ ซึ่งยังเป็นข้อมูลที่สร้างความสับสนได้ แต่ยังคง ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากนัก เนื่องจากวิทยาการ ความรู้ ระเบียบ นโยบาย กฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง สร้างเงื่อนไขต่อการนำองค์ความรู้ไปใช้จริงยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเกิด ความไม่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติวิชาชีพด้วย	มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการปฏิบัติ วิชาชีพที่เกิดขึ้นจริง เนื่องจากข้อมูลค่อนข้างเป็นปัจจุบัน มีการ จำแนกแยกแยะความชัดเจนของผู้ทำหน้าที่ทำงานผังเมือง แต่ทั้งนี้ยังพบว่าส่วนที่ยังไม่ชัดเจนนัก สำหรับการบริหารเขต วิชาชีพ	เป็นแนวคิดที่มาจากประสบการณ์ตรงจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้ สามารถสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งและความ คลุมเครือ

หมายเหตุ : (1) จากกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549, (2) จากพระราชบัญญัติ
การผังเมือง พ.ศ. 2518, (3) ข้อมูลจากสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดที่ได้จากผลสรุปการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิดอื่น ๆ อภิปรายโดยแยกประเด็น ดังนี้

(1) ข้อกำหนดและกฎหมาย

มีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ในแง่ของการขีดกรอบคำจำกัดความด้วยลักษณะทางกายภาพ แต่ทั้งนี้ยังไม่สะท้อนถึงการนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งส่งผลให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติวิชาชีพแตกต่างกัน

(2) การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร

มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ณ ขณะทีหนังสือเล่มนี้ถูกตีพิมพ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สร้างองค์ความรู้สู่ยุคต่อมาได้ดี แต่ยังคงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากนัก เนื่องจากวิทยาการความรู้ระเบียบ นโยบาย กฎหมายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาภายหลัง สร้างเงื่อนไขต่อการนำองค์ความรู้ไปใช้อย่างยิ่ง อีกทั้งยังเกิดความไม่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติวิชาชีพด้วย

(3) สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น

มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการปฏิบัติวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริง เนื่องจากข้อมูลค่อนข้างเป็นปัจจุบัน มีการจำแนกแยกแยะความซับซ้อนของผู้ที่ทำหน้าที่ทางการผังเมือง แต่ทั้งนี้ก็มีบางส่วนที่ยังคงไม่ชัดเจนนัก สำหรับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพ

(4) ผลสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

เป็นแนวคิดที่มาจากประสบการณ์จริงจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะช่วยให้สามารถสะท้อนถึงปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งและความไม่ชัดเจนของขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

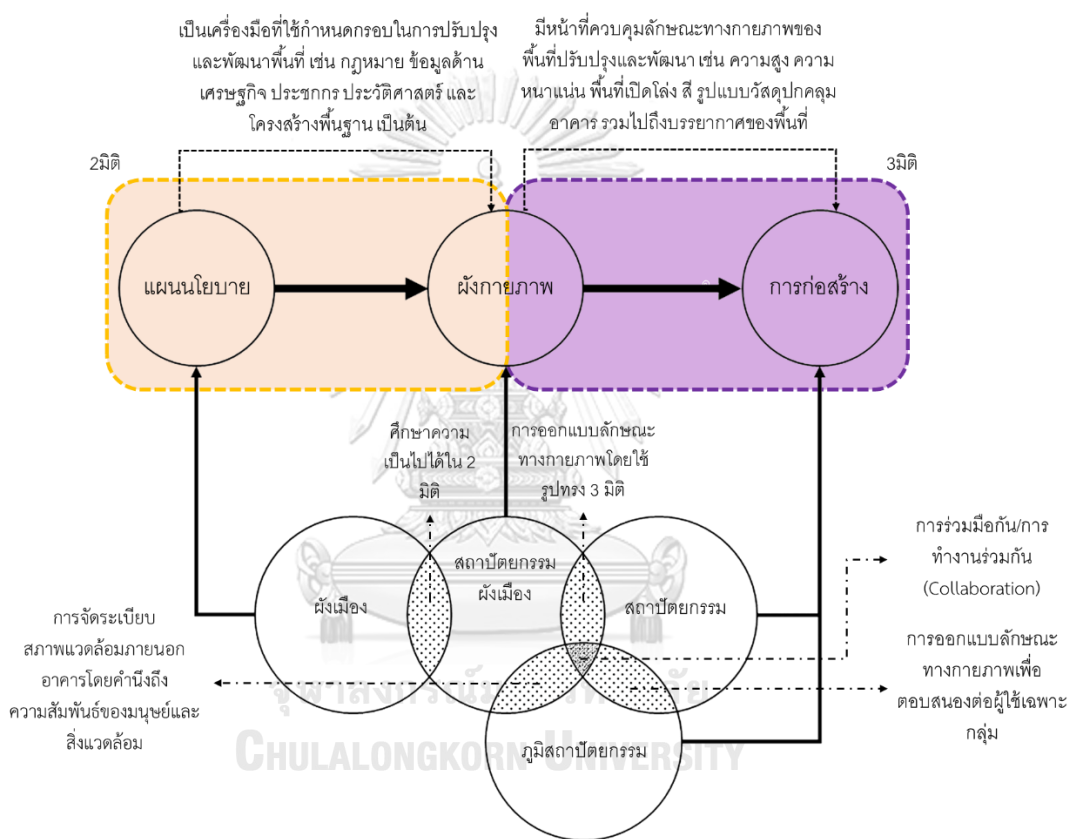
จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง” ในกรณีศึกษา ประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดินและการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น 2 ใน 7 ประเภทงานตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 โดยมีพระราชบัญญัติควบคุมอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนถึงการทำงานในบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน และเมืองมากกว่าประเภทงานอื่น ๆ โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีคุณสมบัติเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองในเชิงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์ อภิปรายผลและสรุปผลโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

จากการผลการศึกษาวิจัยพบว่าสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอแนวคิดที่ได้จากผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

- 1) ในการศึกษาขอบเขตการทำงานของวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองตามข้อบังคับของกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 พบว่าข้อบังคับที่ระบุตามกฎหมายฉบับนี้ยังคงไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริงของกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของกฎกระทรวงฉบับนี้
- 2) ในการศึกษามิติและการสร้างความเข้าใจในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองของกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการและนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) ทำให้ทราบแนวคิดที่มาจากหลากหลายมิติ มีทั้งสอดคล้องกัน และไม่สอดคล้องกัน ซึ่งสาเหตุหลักมาจากพื้นฐานทางความคิดซึ่งเป็นคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างแต่ละท่าน เช่น พื้นฐานทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน บทบาทหน้าที่ในการทำงาน เป็นต้น
- 3) ในการศึกษาวิธีการดำเนินงานของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองจากกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการและนักวิชาชีพ(ผู้ปฏิบัติวิชาชีพ) โดยมุ่งเน้นที่กรณีศึกษา 2 ประเภทงานพบว่าในประเภทงานการจัดทำผังจัดรูปที่ดินมีขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน มีหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำแต่ละโครงการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ ในขณะที่ประเภทงานการจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรมยังไม่พบหลักเกณฑ์หรือวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนจากการศึกษาวิจัยนี้

- 4) ในการศึกษาวิจัยนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวคิดที่หลากหลายแง่มุมที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดในการศึกษาต่อไปได้ เช่น การตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะผู้ปฏิบัติวิชาชีพ หรือ หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันสอดคล้องกับการประกอบวิชาชีพ มากน้อยเพียงใด เป็นต้น

เมื่อวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษาวิจัยแล้ว พบว่าสามารถเสนอแนวคิดที่ได้จากผลการศึกษาวิจัย ดังแผนภูมิภาพต่อไปนี้

แผนภูมิ 6-1
แสดงแนวคิดที่ได้จากผลการศึกษาวิจัย

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงถึงความเชื่อมโยง และความสอดคล้องกันของสี่สาขาวิชาชีพ โดยด้านล่างคือวงกลมซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละสาขา สาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นตัวกลางที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับทุกสาขา ในส่วนที่ซ้อนทับกันนั้นคือสิ่งที่มีความสอดคล้องกันในฐานะของผู้ออกแบบหรือวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ส่วนวงกลมด้านบนเป็นตัวแทนของงานสถาปัตยกรรมในกระบวนการตั้งแต่การวางแผนนโยบายจนกระทั่งก่อสร้างได้แล้วเสร็จ ซึ่งจะเห็นว่ามีส่วนที่เชื่อมโยงจากวงกลมด้านล่างเชื่อมไปสู่ด้านบนตามบทบาทของสาขาวิชาชีพนั้น โดยมีกรอบสี่เหลี่ยมสีส้มแสดงถึงการทำงานในระดับ 2 มิติ และรอบสีม่วงคือการทำงานในระดับ 3 มิติหรืออาจมากกว่า ซึ่งงานที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นงานที่อยู่ทั้งในระดับ 2 มิติ และ 3 มิติด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่าสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองมีบทบาทเชื่อมโยงแต่ละสาขาเข้าด้วยกันโดยใช้องค์ความรู้ทั้งในระดับ 2 มิติ และ 3 มิติ มีหน้าที่สำคัญในการประสานแต่ละสาขาวิชาชีพเข้าด้วยกัน อีกทั้งเป็นผู้ที่ต้องขับเคลื่อนให้ผลงานทั้งโครงการเสร็จสิ้นสมบูรณ์ได้

6.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยยังค้นพบเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาความไม่ชัดเจนในสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองที่เกิดขึ้น โดยเป็นข้อสังเกตที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตลอดช่วงระยะเวลาที่มีศาสตร์สาขานี้เผยแพร่ในประเทศไทยจนกระทั่งปัจจุบัน ได้แก่

- 1) ปัจจุบันการแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงกำหนดขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 ยังคงไม่สอดคล้องในการบังคับใช้จริง เนื่องจากผู้ปฏิบัติวิชาชีพแต่ละสาขายังคงทำงานทุกประเภทงานอยู่ ซึ่งแท้จริงแล้วในการรับผิดชอบงานควรเป็นผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพตรงตามประเภทงาน
- 2) การแบ่งขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงกำหนดขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549 ในทางปฏิบัติยังคงไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการรับผิดชอบงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ
- 3) พ.ร.บ.สถาปนิก พ.ศ. 2543 บัญญัติขึ้นก่อนที่จะมีการแบ่งสาขาสถาปัตยกรรมออกมาอย่างชัดเจนตามกฎหมาย พ.ศ. 2549 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันสำหรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพที่ทำงานในลักษณะที่ไม่มีการแบ่งแยกสามารถมาก่อนส่งผลให้มีผู้ปฏิบัติวิชาชีพจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยกับการแบ่งแยกประเภทงานตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว
- 4) หลักเกณฑ์หรือมาตรฐานเกี่ยวกับการแบ่งสาขาวิชาชีพที่อยู่ในประเทศไทยยังคงไม่สอดคล้องกับบริบทหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ของประเทศไทย เนื่องจากเป็นการหยิบยืมมาจากหลายประเทศ ทำให้ปัจจุบันไม่มีมาตรฐานที่ตอบโจทย์และเหมาะสมกับประเทศไทยเท่าที่ควร

- 5) ใบประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองยังไม่ได้ถูกบังคับใช้ เนื่องจากแต่ละองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะยังไม่มี การพูดคุยกันให้ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของวิชาชีพนี้
- 6) ยังขาดแคลนบุคลากรผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
- 7) วิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองยังคงไม่เป็นที่ยอมรับโดยเฉพาะในภาครัฐ ซึ่งยังไม่มีตำแหน่งงานเพื่อรองรับวิชาชีพนี้
- 8) หลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับศาสตร์สาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองในประเทศไทยมีความแตกต่างหลากหลาย
- 9) ความไม่เข้าใจว่า “สถาปัตยกรรมผังเมืองคืออะไร” ส่งผลให้ขอบเขตวิชาชีพยังคงไม่ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

และผลจากการศึกษาวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

- 1) สำหรับสภาสถาปนิกควรพิจารณาดำเนินการดังนี้
 - สภาสถาปนิกควรมีหน้าที่ในการระบุภาระหน้าที่รับผิดชอบตามระดับใบอนุญาตให้ชัดเจน รวมถึงการสร้างมาตรการเพื่อให้ข้อกำหนดและกฎหมายควบคุมและบังคับใช้ได้จริง
 - สภาสถาปนิกควรเป็นผู้กำหนดนิยามศัพท์ในบริบทเชิงวิชาการให้มีความชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้แก่ทุกภาคส่วน
 - สภาสถาปนิกควรให้เหตุผลที่ชัดเจนของการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแต่ละสาขา เพื่อที่ผู้ปฏิบัติวิชาชีพจะเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน และเชื่อมโยงไปถึงเหตุผลของการแบ่งขอบเขตวิชาชีพด้วย
 - ควรเร่งผลิตบุคลากรที่มีใบประกอบวิชาชีพจริงทำหน้าที่รับรองผลงานที่เกิดขึ้นจริงแล้ว เช่น โครงการหมู่บ้านจัดสรร โครงการนิคมอุตสาหกรรม และผลักดันให้มีการเซ็นรับรองจริง เพื่อที่จะเพิ่มบุคลากรระดับสามัญให้มีจำนวนมากขึ้น รวมถึงทำให้ใบประกอบวิชาชีพมีความน่าเชื่อถือต่อวิชาชีพนี้

- สภาสถาปนิกควรเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการบังคับใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งจะทำให้มีผู้รับผิดชอบอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- 2) สำหรับสถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาดำเนินการดังนี้
- ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในที่มาและความสำคัญของสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงพัฒนา ส่งเสริมสาขาวิชาชีพเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อวงการวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง
 - หลักสูตรการเรียนการสอนในศาสตร์สาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองควรอยู่ในระดับปริญญาโท เนื่องจากควรมีพื้นฐานความรู้ด้านสถาปัตยกรรมก่อนเพื่อสร้างพื้นฐานทางความคิดที่มีมิติและกว้างไกล
 - ผู้บริหารในสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา กรมโยธาธิการและผังเมือง สภาสถาปนิก สมาคมต่าง ๆ เป็นต้น มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง
- 3) สำหรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพควรพิจารณาและคำนึงถึง
- สถาปนิกหรือผู้ปฏิบัติวิชาชีพควรเข้าใจที่มาและความสำคัญของสภาสถาปนิก
 - สถาปนิกหรือผู้ปฏิบัติวิชาชีพควรศึกษาและทำความเข้าใจข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับการปฏิบัติวิชาชีพ

6.3 การวิจัยต่อเนื่องในอนาคต

ในการศึกษาวิจัยนี้ พบว่ามีข้อจำกัดของเวลาและขอบเขตประเภทงาน ซึ่งในอนาคตอาจสามารถนำไปศึกษาวิจัยต่อไปได้ ดังต่อไปนี้

- 1) ในการศึกษาวิจัยนี้เน้นเฉพาะประเภทงานสถาปัตยกรรมผังเมืองเพียง 2 จาก 7 ประเภท จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมให้ครบทุกประเภท เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพ และในอนาคตควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อีกเพื่อให้เป็นข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) วิธีดำเนินการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อค้นพบข้อเท็จจริงจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานมายาวนาน มีบทบาทสำคัญในวงการวิชาชีพและความเชี่ยวชาญสูง ซึ่งจะทำให้ได้

- มิติและแนวคิดของผลการวิจัยในรูปแบบหนึ่ง ในการศึกษาวิจัยถัดไปอาจเลือกกลุ่มประชากรอื่น เช่น ผู้ที่จบการศึกษาใหม่ระยะเวลาประมาณ 5 ปี ที่ยังคงทำงานในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองอยู่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยถัดไป
- 3) ในการศึกษาวิจัยนี้เชื่อมโยงไปที่เรื่องของการปฏิบัติวิชาชีพ แต่ผลจากการวิจัยพบว่ามีประเด็นด้านเนื้อหาทางวิชาการ เช่น หลักสูตรการศึกษาในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองสามารถนำไปเป็นการศึกษาวิจัยถัดไปได้

รายการอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติสถาปนิก. 2543.
2. กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม. 2549. p. 15-17.
3. พระราชบัญญัติการผังเมือง, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, Editor. 2518, 5 กุมภาพันธ์. p. 5, 8,9, 13.
4. พระราชบัญญัติการผังเมือง(ฉบับที่ 4). 2558. p. 76-83.
5. กรมโยธาธิการและผังเมือง, ส., พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่. Vol. 1000. 2556: บริษัท แอคซิฟ 888 จำกัด. 118.
6. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2522. p. 1, 19, 20.
7. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย(ฉบับที่ 4). 2550. p. 3-4, 8.
8. กุลชล, ก., การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร-การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี. 2545. 430.
9. ธรรมาภรณ์พิลาส, ร.ด.จ., สถาปัตยกรรมผังเมืองเบื้องต้น. 2558.
10. เวปาสยน์นัท, อ., สถานะความพร้อมวิชาชีพ. 2558.
11. Hamilton-Baillie, B., Towards shared space. 2008. **13**(An international review of liveable street thinking and practice): p. 130-138.
12. Department of City and Regional Planning, M., Ankara, TURKEY, HOW URBAN DESIGNERS PERFORM: An International Perspective on Actual Practice. 2015.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบโครงสร้างคำถาม

			โดยผู้วิจัย : นางสาวศุภัญญา สดุดิวิชัย	
			นิสิตปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)			ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	หมายเหตุ
ส่วนที่1 เกณฑ์และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง				
ข้อมูลทั่วไป(ประวัติส่วนตัว, ประวัติการศึกษา, และประวัติการทำงานอย่างย่อ)				
1.	ชื่อ-นามสกุล			
2.	เพศ			
3.	อายุ			
4.	ประวัติการศึกษา			
	- ระดับปริญญาตรี			
	- ระดับปริญญาโท			
	- ระดับปริญญาเอก			
	- วิทยาลัย/อื่นๆ			
5.	ตำแหน่งงาน/หน่วยงานหรือองค์กรที่สังกัดในปัจจุบัน			
6.	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ			
7.	ประสบการณ์ทำงาน/อายุงาน(ปี)			
8.	ผลงานที่เกี่ยวข้อง(การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน/การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม/)			
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์				
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์				
1.	ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง			
2.	ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"			
3.	ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง			
เรื่องที่2 เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตาม				
ภาพรวม				
1.	การจัดทำผังเฉพาะ			
2.	การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน			
3.	การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน			
4.	การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม			
5.	การจัดทำผังเพลิงไหม้			
6.	การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม			
7.	การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป			
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ "การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน" หรือ "การ				
1.	ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)			
1.1	ชื่อโครงการ1...			
	1) เจ้าของโครงการ			
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง			
	3) มูลค่าในการเสนอค่าบริการการวางผังออกแบบ/งบประมาณในการวางผังออกแบบ(ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)			
2.	บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ			
2.1	บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่			
2.2	เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ			
2.3	อื่นๆ			
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง				

บันทึกเวลา

- 4 กันยายน พ.ศ. 2560 ออกแบบโครงสร้างคำถามชั้นสมบูรณ
- 5 กันยายน พ.ศ. 2560 เริ่มการสัมภาษณ์
- 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 แก้ไขปรับปรุงและบันทึกข้อมูล
- 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ในการศึกษาวิจัยนี้มีการขอสัมภาษณ์นักวิชาการและนักวิชาชีพทั้งหมด 15 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

- (1). คุณราศี ทองเงิน
ตำแหน่ง คณะกรรมการบริหารสมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย/สถาปนิกอาวุโส
- (2). คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช
ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายผังเมืองบริษัทคอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด
- (3). คุณวิจิตร ศิวาวิเศษฤทธิ์
ตำแหน่ง คณะอนุกรรมการสภาสถาปนิก, ผู้บริหารบ.ยางป่าสถาปนิก จำกัด, อาจารย์ม.ราชภัฏสวนสุนันทา
- (4). คุณชนินทร์ เขียวสนั่น
ตำแหน่ง สถาปนิกอาวุโส บ.ดีเอ็กซ์ สตูดิโอ
- (5). รศ.ดร.พนิต ภูจินดา
ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ, กรรมการบริการบ.อโรส จำกัด, อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
- (6). ผศ.ดร.จิตติศักดิ์ ธรรมาภรณ์พิลาศ
ตำแหน่ง เลขานุการกรรมการบริหารหลักสูตรผังเมืองบัณฑิต, อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
- (7). คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย
ตำแหน่ง ผู้บริหารสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง
- (8). คุณอาคม เวฬุสยพันธ์
ตำแหน่ง นายกสมาคมนักผังเมืองไทย, ผู้บริหารบ.ออริยีน ดีไซน์ แอนด์ แพลนนิ่ง จำกัด
- (9). ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ
ตำแหน่ง ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ผ.บ. ,กรรมการบริหารบริษัท Ap'Stract Limited) และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
- (10). คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล
ตำแหน่ง ผู้บริหารบริษัท ดีพิคต์ จำกัด
- (11). คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์
ตำแหน่ง ผู้บริหารบริษัท Plan Associates จำกัด

(12). คุณปกรณ์ วราภาสกุล

ตำแหน่ง สถาปนิกชำนาญการ กรมโยธาธิการและผังเมือง

(13). คุณศันสนีย์ ศรีศุกรี

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านการผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง

(14). ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมมล

ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ม.ราชภัฏสวนสุนันทา, อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ

(15). คุณเจตกำจร พรหมโยธี

ตำแหน่ง คณะกรรมการผังเมือง สังกัดกระทรวงมหาดไทย, ที่ปรึกษาสมาคมนักผังเมืองไทย, ที่ปรึกษาสมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย, ผู้บริหารบริษัท Interdesign International co.,Ltd

ภาคผนวก ค บันทึกการสัมภาษณ์

1. คุณราศี ทองเงิน

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)	9/5/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์	
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์	
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง	<p>- การสร้างความสัมพันธ์ของเมืองด้วยการออกแบบลักษณะโดยรวมของอาคาร เช่นความสูง ความหนาแน่น รูปร่างหน้าตา การออกแบบการเข้าถึงของอาคารและพื้นที่ การออกแบบพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณะ โดยที่คำนึงถึงการเป็นเมืองที่ดีและคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้</p>
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"	<p>"นักผังเมือง คือ ผู้กำหนด วางแผนการพัฒนาเมืองที่เป็นนามธรรม เช่น การกำหนดผังสัการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางแผนนโยบาย และเป้าหมายในการพัฒนาเมือง</p> <p>"สถาปนิกผังเมือง" คือ ผู้ที่ทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองออกมาเป็นรูปธรรมได้ โดยการเชื่อมรอยต่อระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิก" และเป็นคนที่ทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองนั้นไปสู่เป้าหมายและเป็นจริง</p> <p>- "สถาปนิกผังเมือง" คือ ผู้ที่ออกแบบและแก้ปัญหาเพื่อตอบสนองต่อคนทั้งเมือง เมื่อเทียบกับสถาปนิกหลักที่ทำหน้าที่ออกแบบและแก้ปัญหาเพื่อผู้ใช้งานในอาคารหลังหนึ่งเท่านั้น</p> <p>- "สถาปนิกผังเมือง" ต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านสถาปัตยกรรม มีความรู้ว่าทิศทางพัฒนาของเมืองจะเป็นอย่างไร</p> <p>- "สถาปนิกผังเมือง" คือ เป็นนักปฏิบัติและเป็นผู้ที่แก้ปัญหาในระดับเมือง โดยจะทำอย่างไรให้เมืองที่มีการใช้งานแตกต่างกันอยู่ร่วมกันได้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของสม. คือ เป็นนักวิเคราะห์และแก้ปัญหาในระดับเมือง เช่น ปัญหารถติด ,ปัญหารอยต่อการใช้งานพื้นที่ เป็นต้น</p>
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง	<p>วิชาความรู้เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม ซึ่งก็การสร้างความสัมพันธ์ของเมืองด้วยการออกแบบลักษณะโดยรวมของอาคาร เช่นความสูง ความหนาแน่น รูปร่างหน้าตา การออกแบบการเข้าถึงของอาคารและพื้นที่ การออกแบบพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณะ โดยที่คำนึงถึงการเป็นเมืองที่ดีและคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้</p>
เรื่องที่2	<p>เห็นด้วย/หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549</p> <p>เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย</p> <p>เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)</p>
ภาพรวม	<p>เห็นด้วย</p> <p>การแบ่งขอบเขตการทำงานเพื่อที่จะอธิบายว่าแต่ละสาขามีความเชี่ยวชาญด้านใด และสามารถทำอะไรได้บ้าง เพื่อให้ทำให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงสุด /// ในการทำงานให้ได้ประสิทธิภาพที่ดีก็ควรใช้คนที่มีความชำนาญเฉพาะทาง เช่น การออกแบบอาคารก็ควรใช้สถา.หลัก การออกแบบภายในก็ควรใช้ส.น. เช่นเดียวกับแพทย์เฉพาะทาง /// นอกจากนี้การมีกฎกระทรวงนั้นเพื่อที่จะควบคุมผู้ปฏิบัติวิชาชีพให้มีความรับผิดชอบต่อขอบเขตหน้าที่ของตน ไม่ก้าวก่ายขอบเขตหน้าที่ของผู้อื่น และไม่ใช้ใครๆก็สามารถทำงานนี้ได้ โดยไม่มีความรับผิดชอบ</p>

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		9/5/2017	
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์			
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	1. การจัดทำผังเฉพาะ	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป	เห็นด้วย	เพราะควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้คุณภาพสูงสุด
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”			
	1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
	1.1 ชื่อโครงการ...		โครงการวางผังนิคมอุตสาหกรรม
	1) เจ้าของโครงการ		บ.พีทีไอ
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		จำกัด ระยอง
	2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
	2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		ที่ปรึกษา / ผู้ประสานงาน, นักออกแบบ
	2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		ที่ปรึกษาด้านการวางผังกิจกรรมภายในนิคมอุตสาหกรรม , ลงพื้นที่, ประสานงาน, ทำรายงานการศึกษา
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	1. ปัญหา		1) สถาปนิกรุ่นก่อนๆที่เคยทำงานทุกประเภทมาแล้ว ยังคงมีความยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งที่ทำ ทำให้งานในขอบเขตสถาปัตยกรรมผังเมืองในปัจจุบันนี้ไม่ได้เป็นงานสำหรับวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองนี้ในที่สุด
	-ข้อเสนอแนะ		- เมื่อแบ่งขอบเขตงานกันอย่างชัดเจนแล้ว ก็ควรปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อที่จะทำให้วิชาชีพนี้เกิดการพัฒนาทันทีบุคลากรและองค์ความรู้ให้กับประเทศนี้ต่อไป
	2. ปัญหา		2) ข้อบังคับและข้อกำหนดยังไม่หนักแน่นพอ ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริงสำหรับการรับผิดชอบงานสถาปัตยกรรมผังเมือง

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)	9/5/2017
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น	<p>1) บุคคลากรที่จบการศึกษาทางด้านนี้ควรเริ่มต้นงานทำงานด้วยการสานต่อสิ่งที่คนรุ่นก่อนได้ทำไว้ เพื่อที่จะได้เรียนรู้ พัฒนา และต่อยอดในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองจนเกิดความเชี่ยวชาญได้ในที่สุด และมีทักษะในการประสานงานกับสาขาอื่นๆได้</p> <p>2) จริงอยู่ว่างานเหล่านี้สภ.สาขาอื่นๆก็ทำได้ แต่เพื่อให้ได้คุณภาพที่ดีที่สุด ก็ควรใช้สภ. ซึ่งมีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง (แต่ก็มีทางเลือกสำหรับผู้ใช้บริการที่มีเงินจำกัดในการว่าจ้าง ก็อาจจะใช้สภ. อื่นๆทำงานได้ แต่คุณภาพก็จะลดลง)</p> <p>3) หากสภ.สาขาอื่นๆต้องการทำงานสถาปัตยกรรมผังเมือง ก็ควรไปเรียนต่อหรือไปหาความรู้เพิ่มเติม มิใช่อยากทำก็ทำเลย</p> <p>4) การทำงานให้ได้คุณภาพที่ดี ควรเป็นการทำงานเป็นทีม ที่ใช้ผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมมือกัน</p> <p>5) การแบ่งขอบเขตงานนั้นไม่ใช่เพื่อการถ่วงการแย่งงาน แต่เป็นการพัฒนาคุณภาพของงานและปฏิบัติวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพสถาปนิกผังเมืองต่อไปได้</p> <p>6) การแบ่งขอบเขตงานนั้นเพื่อผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาวิชาชีพสถาปนิกผังเมือง และสร้างความเข้าใจให้กับคนทั่วไป พร้อมทั้งสร้างตัวตนให้สังคมให้ความสำคัญกับวิชาชีพนี้มากยิ่งขึ้น</p>

2. คุณศักดิ์ชัย ประโยชน์วนิช

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		9/12/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" คือ ผู้ที่มีความรู้สหสาขา ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานของเมือง และสามารถศึกษาวิเคราะห์เชิงพื้นที่ได้
		"สถาปนิกผังเมือง" คือ ผู้ที่มีทักษะในการออกแบบในระดับเมือง มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ (ซึ่งจริงๆก็ไม่ได้ต่างจากสถาปนิก เพียงแต่เป็นคนละสเกล)
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		งานที่เป็นสาธารณะ
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	งานส่วนใหญ่ที่อยู่ในขอบเขตวิชาชีพตามกฎหมายกระทรวงฯนั้น เป็นเพียงแค่ Project Design (โครงการออกแบบวางผัง) ไม่ใช่งาน Urban Design
1. การจัดทำผังเฉพาะ	เห็นด้วย	เพราะเป็นงานที่เป็นสาธารณะ และถูกบังคับใช้ตาม พ.ร.บ.การจัดทำผังเฉพาะ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาเมือง
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	เป็นเพียง Project Design
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	เป็นเพียง Project Design
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	N/A	
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	N/A	
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	ไม่เห็นด้วย	เป็นเพียง Project Design
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.	N/A	
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
		1) ปัญหาอย่างหนึ่งของวงการผังเมืองคือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ
		2) วิชาชีพนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยเฉพาะในภาครัฐ ซึ่งมีได้มีการกำหนดตำแหน่งวิชาชีพนี้
		3) ยังเป็นคำถามอยู่ว่าคนที่เรียนจบเกี่ยวกับสาขานี้แล้วทำอะไรต่อได้บ้าง นอกจากในวงการราชการ ซึ่งยังไม่มีตำแหน่งที่ได้รับความนิยมรับโอนในปัจจุบัน

3. คุณวิจิตร ศิวาวิเศษฤทธิ

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		9/13/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		N/A
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		N/A
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		N/A
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	เห็นด้วย การแบ่งขอบเขตการทำงานเพื่อที่จะแยกแยะความชำนาญเฉพาะทางของแต่ละสาขา และต่อยอดให้เกิดการพัฒนาในสาขาของตนได้ดียิ่งขึ้น
1. การจัดทำผังเฉพาะ		N/A
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		N/A
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		N/A
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		N/A
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		N/A
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		N/A
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		นิคมอุตสาหกรรมบ้านค่าย
1) เจ้าของโครงการ		บริษัท IRPC
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		จ.ระยอง, ก่อตั้งปี 2554
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		หัวหน้าโครงการ
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		1) วางแผนงานขั้นตอนการทำงานและบริหารจัดการ, 2) จัดวางตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานเพื่อรับผิดชอบงาน, 3) ประสานงานกับฝ่ายต่างๆทั้งในทีมงานและองค์กรอื่นๆ, 4) จัดประชุม, 5) เป็นที่ปรึกษา, 6) ออกแบบวางผัง, 7) สำรวจพื้นที่, 8) ศึกษาระบบสาธารณูปโภคที่ใช้ในการออกแบบวางผังนิคมฯ
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) การแย่งตำแหน่งผู้นำโครงการระหว่าง สถาปนิกและวิศวกร
-ข้อเสนอแนะ		- สถาปนิกควรเป็นผู้นำโครงการเนื่องจากเป็นผู้ที่มีความองค์ความรู้ในทั้งด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์ นั้นหมายความว่ามีความสามารถในการสร้างผลงานที่มีความสวยงามโดยที่มีเหตุผล ใช้งานได้จริง และมีความคุ้มค่า /// ข้อควรระวังคือสถาปนิกมีทักษะด้านการคำนวณน้อยกว่าวิศวกร
2. ปัญหา		2) ปัจจุบันงานเหล่านี้ไม่ว่าสถา.สาขาใดก็ทำได้ เนื่องจากที่ผ่านมานั้นทำมาตลอดและคิดว่าตนเองยังทำได้ ทำให้การแบ่งขอบเขตงานนั้นไม่เกิดการบังคับใช้จริง
-ข้อเสนอแนะ		- ผู้รับผิดชอบงานควรเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพตรงตามประเภทงาน ซึ่งหากเป็นนิติบุคคลก็ต้องมีใบอนุญาตฯทุกสาขา เพื่อที่จะสามารถรับงานโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้สหสาขาวิชาชีพเข้ามาร่วมทำงาน

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		9/13/2017	
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
3. ปัญหา			3) งบประมาณที่ได้ไม่สัมพันธ์กับคุณภาพของงาน ทำให้เกิด การก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน การออกแบบก็ไม่ได้มาตรฐานด้วย รวมถึงเป็นเรื่องของจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพแต่ละสาขา
4. ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น			1) นิติบุคคลควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทุกสาขา เพื่อที่จะสามารถรับงานโครงการขนาดใหญ่ได้
			2) คนเก่งคือคนที่สามารถออกแบบให้ได้พื้นที่ขายมากที่สุดโดยไม่ผิดกฎหมาย
			3) ควรมีการพัฒนาและฝึกฝนสาขาวิชาชีพเฉพาะทางของตนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
			4) หลักเกณฑ์ หรือ มาตรฐานใดๆที่ใช้อยู่ในประเทศไทยนั้น มีได้ตบใจหทัยเสียใจต่างๆเท่าที่ควร หลายๆอย่างนำเอาของตปท.มาใช้ ประเทศนั้นนิดประเทศนี้หน่อย ทำให้ไม่มีคู่มือที่เป็นของไทยจริงๆ มีแต่ยืมของเค้ามา และคนไทยก็ไม่ได้ใช้ ไม่ได้จำ ใครอยากทำยังไงตามใจตนอยู่ดี
			5) สถาปนิกในภาคราชการนั้นมีตำแหน่งเดียว แต่สามารถแยกคุณสมบัติตามสาขาได้ ขึ้นอยู่ความต้องการขององค์กร
			6) เด็กจบใหม่ ไม่ว่าสาขาใดๆ ก็ยังต้องเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ก่อน
			7) ในการคิดค่าบริการทุกสาขาที่คิดแบบ man month แล้วบวกกำไรเข้าไป 10-20% ให้เหมือนกันทุกสาขาเลย

4. คุณชนินทร์ เขียวสนั่น

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/3/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1		โครงการศึกษาออกแบบนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
1) เจ้าของโครงการ		กนอ.
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		จ.สระแก้ว และจ.สงขลา, เริ่มต้นและเสร็จสิ้นประมาณ ปี2558-2559
3) มูลค่าในการเสนอค่าบริการการว่าจ้าง 3) ออกแบบ/งบประมาณในการว่าจ้างออกแบบ (ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)		N/A
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		1) เป็นสถาปนิกอาวุโสในบทบาทที่ปรึกษาด้านการออกแบบ
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		1) ออกแบบวางผัง(อยู่ในทีมงานด้านสถาปัตยกรรม และเป็นสถาปนิกอาวุโส)
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ2		นิคมอุตสาหกรรมอาหาร World Food Valley Thailand
1) เจ้าของโครงการ		กลุ่มบริษัทสิงห์คอร์เปอเรชั่น
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		1,300ไร่ , จ.อ่างทอง ,เริ่มต้นศึกษาโครงการประมาณปี2559
3) มูลค่าในการเสนอค่าบริการการว่าจ้าง 3) ออกแบบ/งบประมาณในการว่าจ้างออกแบบ (ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)		4,800ล้านบาท
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		2) เป็นสถาปนิกอาวุโสในบทบาทนักพัฒนา(Developer)
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		2) ฝ้ายศึกษาโครงการและออกแบบวางผัง
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) งานนิคมฯส่วนใหญ่วิศวกรเป็นผู้ออกแบบ ทำให้ผลที่ออกมานั้นจะไปตามเกณฑ์มาตรฐานแต่จะไม่มีความสะดวกสบาย
-ข้อเสนอแนะ		- ควรให้สถาปนิกเป็นคนออกแบบ
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		ในการออกแบบวางผังจริงๆ ใครทำก็ได้แต่ขอให้อยู่ได้ ใช้งานได้จริง และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่เรื่องของความสวยงามและใช้งานได้ดีตรงตามหน้าที่นั้นควรจะเป็นสถาปนิก/สถาปนิกผังเมือง

5. รศ.ดร. พนิต ภูจินดา

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/19/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		คือศาสตร์อย่างหนึ่งที่สามารถสรรค์สร้างให้เกิดคุณภาพของเมืองที่ดี และคุณภาพชีวิตที่ดี
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" คือ นักวางแผนและพัฒนาเมืองผู้ซึ่งมีความรู้จากสหสาขา "สถาปนิกผังเมือง" คือ นักออกแบบที่มีความรู้และทักษะในศาสตร์ด้าน
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		- เป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรู้และทักษะในศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมผังเมืองและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ - เป็นวิชาชีพที่สามารถสร้างคุณภาพเมืองที่ดีและชีวิตที่ดีได้ ด้วยศาสตร์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง - เป็นวิชาชีพทำให้เกิดงานสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้องค์ความรู้หลายสาขาจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม ไม่ใช่งานที่จะทำคนเดียวได้
เรื่องที่2 เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549 ได้ระบุไว้ว่าขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองเชิงพื้นที่มี 7 อย่างได้แก่ 1)		เห็นด้วย/ เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ไม่เห็นด้วย ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	เห็นด้วย เนื่องจากในการทำงานสถาปัตยกรรมผังเมืองนั้นเป็นการทำงานร่วมกับหลายสาขาวิชาชีพ การแบ่งขอบเขตงานนั้นจะช่วยสร้างความชัดเจนในการทำงานร่วมกันได้ และได้ใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญได้ตรงตามเนื้อหาของงาน เพื่อท้ายที่สุดนั้นจะได้ผลงานที่ดีและมีคุณภาพ
1. การจัดทำผังเฉพาะ		เห็นด้วย เนื่องจากเป็น 1 ในงานสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ต้องใช้ผู้ที่มีความรู้และความชำนาญโดยใช้ศาสตร์ทางสถาปัตยกรรมผังเมืองพร้อมทั้งทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นทีมกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		เห็นด้วย ถึงแม้ว่าในการออกแบบวางผังอาจจะไม่ได้ใช้สถาปนิกผังเมือง แต่เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองที่ถูกต้องและเป็นการสนับสนุนการสร้างบุคลากรในวิชาชีพนี้เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพนี้ต่อสังคม
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		เห็นด้วย ถึงแม้ว่าในการออกแบบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น ใครก็ทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สีเขียวซึ่งมักจะออกแบบเป็นเพียงเศษเสี้ยวที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้งานไม่ได้คุณภาพ
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		เห็นด้วย N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		เห็นด้วย N/A
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		เห็นด้วย ถึงแม้ว่าในการออกแบบให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น ใครก็ทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สีเขียวซึ่งมักจะออกแบบเป็นเพียงเศษเสี้ยวที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้งานไม่ได้คุณภาพ
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		เห็นด้วย N/A

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/19/2017	
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์			
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”			
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)			
	1.1 ชื่อโครงการ1...	N/A	
	1) เจ้าของโครงการ	N/A	
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง	N/A	
	มูลค่าในการเสนอค่าบริการการว่าจ้าง		
	3) ออกแบบ/งบประมาณในการว่าจ้างออกแบบ (ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)	N/A	
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		N/A	
	2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่	N/A	
	2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ	N/A	
	2.3 อื่นๆ	N/A	
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
1. ปัญหา		1) บุคลากรในวิชาชีพฯยังน้อย และผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพก็ยังไม่เพียงพอ ปัจจุบันมีเพียงบทเฉพาะกาลให้กับสถาปนิกบางส่วนยื่นขอใบรับรองเป็นเฉพาะกาลเท่านั้น	
-ข้อเสนอแนะ		-ควรเร่งผลิตบุคลากรที่มีใบประกอบวิชาชีพจริงไปเซ็นรับรองผลงานที่เกิดขึ้นจริงแล้ว เช่น หมู่บ้านจัดสรร นิคมอุตสาหกรรม โดยสภาฯต้องผลักดันให้มีการเซ็นจริง เพื่อที่จะเพิ่มบุคลากรในระดับสามัญเพิ่มมากขึ้นด้วยการสร้างผลงานที่แท้จริง	
2. ปัญหา		2) ยังมีอีกหลายองค์กรที่ไม่เชื่อหรือไม่เคารพในวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง แม้ว่าหากเป็นสม.ออกแบบ ต้องได้รับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าวิชาชีพอื่นทำ	
-ข้อเสนอแนะ		- คนในวิชาชีพต้องร่วมกันผลักดันและสร้างตัวตนให้แข็งแกร่งขึ้น และเป็นหน้าที่ของสภาสถาปนิกในการผลักดันให้เกิดงานบังคับใช้ในการรับผิดชอบงานในวิชาชีพฯโดยผู้มีใบประกอบวิชาชีพ	
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		1) การคิดงานเป็น man month เพราะ?	
		2) ทางภาควิชากำลังต่อรองกับทาง กพ. ในการผลักดันให้เกิดตำแหน่งงานรองรับในระบบราชการ	
		3) สิ่งตามมาโดยไม่มีสม. ออกแบบพื้นที่สีเขียว เช่น หมู่บ้านจัดสรร ที่มี ออกแบบเพียงแคตามเกณฑ์โดยเฉพาะพื้นที่สีเขียว ซึ่งจะเป็เพียงเศษที่ติดตามขอบโครงการ ซึ่งทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี แม้แต่ในนิคมอุตสาหกรรมก็เช่นกัน	
		4) สังคมและองค์กรหลายๆแห่ง ยังไม่เชื่อว่าศาสตร์แห่งสถาปัตยกรรมผังเมืองสามารถแก้ปัญหาการใช้งานพื้นที่เมืองได้อย่างมีคุณภาพ	

6. ผศ.ดร. จิตติศักดิ์ ธรรมาภรณ์พิลาศ

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/my)		10/19/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		เป็นศาสตร์ในการออกแบบที่เน้นการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ในทุกรูปแบบที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่เมือง โดยรูปแบบของงานสถาปัตยกรรมผังเมืองมักเป็นโครงการพัฒนาที่ดินขนาดใหญ่ภายในเมือง หรือการฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมในพื้นที่ศูนย์กลางเมือง ซึ่งทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่เมืองอย่างชัดเจน
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" คือ นักวางแผนและกำหนดนโยบาย
		"สถาปนิกผังเมือง" คือ ผู้ที่ทำให้แผนกลายเป็นผัง หรือเปลี่ยนจากแผนนโยบายให้กลายเป็นผังโครงการในงานสถาปัตยกรรม
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		มิติและความเข้าใจที่หลากหลายของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่การจำกัดนิยามให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เป็นความหมายของนิยามเหล่านั้นรวมกัน โดยมีน้ำหนักของการให้นิยามที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่าข้อสรุปของผลงานในการออกแบบนั้นมาจากสาธารณะหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง 2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	เพื่อสร้างความชัดเจนของขอบเขตความรับผิดชอบในงานแต่ละสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม // นอกจากนี้ต้องทำให้เกิดการกระตุ้นการขับเคลื่อนของกลไกทางเศรษฐกิจของพื้นที่เมืองนั้น และสร้างสำนึกให้ผู้คนที่อยู่ภายในเมืองได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ของพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ด้วย // การจำแนกขอบเขตงานอีกลักษณะคือการเน้นขั้นตอนการทำงานเป็นหลัก เพื่อช่วยในการสร้างความเข้าใจต่อประเภทงานสถาปัตยกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
1. การจัดทำผังเฉพาะ		N/A
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		N/A
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		N/A
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		N/A
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		N/A
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		N/A
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) พ.ร.บ.วิชาชีพได้กำหนดขอบเขตงานในแต่ละสาขาไว้ แต่ในทางปฏิบัตินั้นไม่สามารถเกิดขึ้นจริง ทำให้เมื่อเกิดความคลุมเครือในการรับผิดชอบ พ.ร.บ.นี้ก็ไม่สามารถใช้ตัดสินชี้ถูกผิดได้ เนื่องจาก พ.ร.บ.นี้ถูกเขียนขึ้นมาภายหลัง (2547) ซึ่งก่อนหน้านั้นงานสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ถูกแบ่งสาขา ภาครัฐจึงเป็นผู้ขับเคลื่อนงานสถาปัตยกรรมผังเมืองในทางปฏิบัติ นั้นมิได้ให้ความสำคัญกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองด้วย และความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เกิดขึ้นทางตรง(ไม่ได้เป็นอันตรายต่อบุคคล) แต่เป็นความเสียหายทางอ้อม(เช่น อุทยานร้อยปี มิได้รับการออกแบบจากสผ. สิ่งที่เกิดขึ้นคือ เมื่อฝนตกมีน้ำขังเต็มไปหมด นั่นคือความเสียหายที่เกิดขึ้น)

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)			10/19/2017
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
-ข้อเสนอแนะ			- สภาควรต้องขับเคลื่อนให้ พ.ร.บ. บังคับใช้ได้จริง หรือถ้า กม. นั้นมันไม่สมเหตุสมผล ก็ควรมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกันกับทุกฝ่าย
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น			1) การสร้างความชัดเจนในการแบ่งขอบเขตงานกลุ่มแรกใช้เกณฑ์ทางกายภาพ กลุ่มที่สองใช้เกณฑ์ของขั้นตอนการทำงาน
			2) การที่มีวิชาชีพนี้เกิดขึ้นจะมีหลักสูตรการเรียนการสอนได้ เพราะ วิชาชีพนี้มีความสำคัญและมีคุณค่ามากพอจนทำให้ต้องเลือกผู้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพนี้ทำงาน
			3) นิยามของตำแหน่งหน้าที่ก็ควรจะกว้างขึ้น , หน่วยงานอื่นๆก็ควรเปิดกว้างขึ้น
			4) หากกม.ที่ใช้อยู่ ไม่ได้สอดคล้องกับขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ ก็ควรมีการปรับเปลี่ยนให้สมเหตุสมผลและใช้ได้จริง

7. คุณทวนทอง ศิริมงคลวิชัย

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/27/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		
เรื่องที่2 เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง 2549		เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
ภาพรวม		
1. การจัดทำผังเฉพาะ		
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		
1) เจ้าของโครงการ		
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		
มูลค่าในการเสนอค่าบริการการว่าจ้าง		
3) ออกแบบ/งบประมาณในการว่าจ้างออกแบบ (ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)		
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		อาจจะเป็นเรื่องหลักสูตรการศึกษาว่าจริงๆแล้วสอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพนี้หรือยัง

8. คุณอาคม เวฬุสยพันธ์

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/my)		10/27/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		การผนวกกันระหว่างแผนและกายภาพ แล้วเพื่อให้เกิดการขึ้นำในการพัฒนาเมือง
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก // ประชาชนธรรมดาที่เป็นได้ เพราะถ้าจะมีคนมาตัดถนนหน้าบ้านเค้า ก็ต้องหาความรู้และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย /// วิธีการวัด เศรษฐกิจ สังคม การตลาด ทำให้เกิดเทรนด์ เป็นเหมือนหมอดูที่จะคาดการณ์การพัฒนาในอนาคต
		"สถาปนิกผังเมือง" เป็นคนที่มีส่วนร่วมที่ทำให้เกิดสถาปัตยกรรมผังเมือง/// ไม่จำเป็นต้องจบสถาปัตยกรรม แต่เป็นคนที่มีความรู้และมีความสนใจในด้านนี้
		เป็นนักออกแบบวางผังเฉพาะเจาะจง ศึกษาโครงการ+ออกแบบวางผัง /// จริงๆแล้วอาจจะทำเพียงแค่ศึกษาโครงการก็จะรู้หนทางในการแก้ปัญหาต่างๆได้
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		ไม่ได้หมายถึงสถาปนิกเท่านั้น เค้าอาจจะมีความรู้พื้นฐานวิชาชีพอื่นก็ได้ เพียงแต่ต้องมีความรู้ด้านกายภาพด้วย
		ต้องบริหารจัดการได้//Urban Management//ต้องเชื่อมโยงวิชาชีพต่างๆเข้าด้วยกันได้
		งานที่ถูกกำหนดขึ้นมาตามกฎกระทรวงนั้น "ควรจะ" เป็นงานของสถาปนิกผังเมือง /// เนื่องจากคนที่เขียนข้อกำหนดขึ้นมาพื้นฐานก็เป็นสถาปนิกหลัก ทำให้มีช่องทางอื่นๆ ไม่จำเป็นต้องจบสม.โดยตรง แต่เป็นผู้ที่มีความสนใจ และหาความรู้ และเป็นนักฝึกหัดจนกว่าจะเชี่ยวชาญได้(เทียบกับนักปั้นหม้อ ก็มาจากกรฝึกหัดจนเชี่ยวชาญได้) /// ต้องมีใบประกอบวิชาชีพด้วย
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านวิชาชีพและการมีใบประกอบวิชาชีพ เนื่องจากงานเหล่านี้มีผลต่อชุมชน และคนเหล่านี้ต้องมีส่วนในการรับผิดชอบต่อชุมชนด้วย เพียงแต่ว่ายังต้องมีความยืดหยุ่นอยู่ เพราะงานเหล่านี้เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ซึ่งบางทีคนที่มีความรู้ด้านนี้โดยตรง แต่มีความสนใจ ก็สามารถเรียนรู้และฝึกฝน จนกระทั่งมีความเชี่ยวชาญจนสามารถกลายเป็นวิชาชีพได้ และมีใบประกอบวิชาชีพได้(ซึ่งคุณสมบัติพื้นฐานควรมีความรู้ด้านสถาปัตยกรรม แต่ในอนาคตอาจจะมีการปรับเปลี่ยนไปได้)
	1. การจัดทำผังเฉพาะ	N/A
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	เห็นด้วย เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การพัฒนาเมืองเดินหน้าได้//จัดรูปกับจัดสรรจริงๆก็ใกล้เคียงกัน เพียงแต่จัดรูปนั้นทำเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินตาดบอด// แต่ปัจจุบันนั้นไม่ได้ทำให้เป็นไปตามทฤษฎีที่ถูกต้อง เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นทำแค่ขีดเส้นถนนไปหาที่ดินนั้นๆ แต่ไม่มีการวิเคราะห์หรือคำนึงถึงมูลค่าที่ดินที่สมเหตุสมผล อีกทั้งยังมีการออกจากการเป็นsteckholder กลางคัน ซึ่งจริงๆคือผิดกม. แต่ว่ากม.ไม่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะทั้งคนใช้ คนบังคับใช้ไม่ได้อ่านกม.ให้ถึถ้วน แล้วไปแก้ที่การเปลี่ยนชอคม.แทน ซึ่งจริงๆกม.อาจจะดีอยู่แล้ว

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/27/2017	
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์			
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในการณิการแบ่งขอบเขตของ วิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการ บริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	N/A	
	4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	N/A	
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	N/A	
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	N/A	
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.	N/A	
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”			
	1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
	1.1 ชื่อโครงการ1...	N/A	
	1) เจ้าของโครงการ	N/A	
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง	N/A	
	มูลค่าในการเสนอค่าบริการการว่าจ้าง		
	3) ออกแบบ/งบประมาณในการว่าจ้างออกแบบ (ถ้าสามารถให้ข้อมูลได้)	N/A	
	2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ	N/A	
	2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่	N/A	
	2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ	N/A	
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
	ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		1) นักการเมือง(นักบริหารด้านผังเมือง)>>สถาปนิกผังเมือง
			2) จริ่งๆสิ่งสำคัญคือการทำ feasibility โดยที่ยังไม่จำเป็นต้องออกแบบ ซึ่งใน การวิเคราะห์นี้มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายสาขาวิชาชีพ
			3) เมืองเกิดจาก การใช้ที่ดิน การตั้งถิ่นฐาน /// เมืองมาจากไหน คนมาจากไหน >>> ไปอ่านประวัติศาสตร์การเกิดเมือง, ทฤษฎีการตั้งถิ่นฐาน
			4) ความต้องการของคน>เมือง>การเข้าถึง(accessibility)>ถนนหนทาง> สาธารณูปการ เช่น โรงเรียน สถานีตำรวจ รพ. ไปรษณีย์>///Levi's Mornfort//Urban civilization
			5) คนที่เอากายภาพไปผนวกกับแผน แล้วขึ้นำการพัฒนา โดยมีองค์กรขับเคลื่อน เช่น สภาพัทธ์
			6) แต่ละมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนเกี่ยวกับผังเมืองนั้น ก็มีความ แตกต่างกันอีก
			7) ทำไมต้องมีLicense>> เพราะสิ่งที่ทำนั้นมีผลได้ผลเสียระดับชุมชน ต้องมี ส่วนรับผิดชอบต่อชุมชน
			8) Romanticism >> เรือนแถว ที่เล็กกว่าขนาดขั้นต่ำที่ถูกกำหนดขึ้นมา เกิด ชุมชนเล็กๆติดๆกัน เกิดจากการที่ชาวบ้านค้าทำให้หน้าให้ดูน่ารักๆเล็กๆริม ทาง ซึ่งชาวบ้านก็ทำได้ อย่าไปผูกขาดว่าต้องเป็นงานของใคร
			9) เรื่องการมีLicense นั้นเป็นอีกเรื่องที่ยกกันจากคนที่ทำได้หรือทำไม่ได้ แต่ มันควรจะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนา ฉะนั้นควรจะทำงานต่อไปเพียงแต่ตอนนี้ ควรทำให้มัน flexible ก่อน
			10) Urban Design ต้องทำความเข้าใจว่ามันเป็นเรื่องของ Process End Product มันไม่ใช่แค่ออกแบบวางผังอีกแล้ว แต่มันซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ต้อง คิดถึง User demand, Requirement, Socialization และวิวัฒนาการ

9. ผศ.ดร. ไชยศรี ภัคดิ์สุขเจริญ

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/30/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		การสร้างภาพรวมของเมืองที่ดีด้วยมุมมองที่เป็นกายภาพ เป็นสามมิติ เช่น ความสูง การเข้าถึง ทัศนียภาพของเมือง และบริบทของเมือง ซึ่งจะทำให้เกิดภาพรวมของเมืองที่สวยงาม ไม่มีทัศนยะจาด
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" คือ ผู้ที่ทำแผนนโยบายผังเมืองรวม ซึ่งผังเมืองรวมนั้นมีหลายเรื่องเกี่ยวข้อง เช่น ของประชากร เศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภค เป็นต้น อยู่ภายใต้การควบคุมของสมาคมผังเมืองไทย
		"สถาปนิกผังเมือง" คือผู้ที่ออกแบบวางผังเมืองเฉพาะ(ชัดเจนที่สุด) ผังเฉพาะคือพื้นที่ที่สำคัญของเมืองที่ควรได้รับการพัฒนาพร้อมๆกัน เช่น พื้นที่รอบๆสถานีรถไฟฟ้า โดยใช้เครื่องมือในการออกแบบวางผัง เช่น rehabilitating, renovation, redevelopment and conservation ในการพัฒนาต้องอยู่ในกรอบของผังเมืองรวม// และภายใต้การควบคุมของสภาสถาปนิก
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		- เป็นวิชาชีพที่เพิ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการได้เพียง10ปี งานและขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบยังคงสร้างความคลุมเครือให้กับหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้เวลาเพื่อที่จะค่อยๆทำให้ทุกอย่างลงตัวและชัดเจนยิ่งขึ้น
		- เป็นวิชาชีพที่เกี่ยวกับสาธารณะ กระบวนการรับฟังความคิดเห็น งานภูมิทัศน์ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เป็นต้น
		- สิ่งที่เป็นรูปธรรมคือ ผังแม่บท กระบวนการประชุมประชาชน เอกสารชี้แจง รายละเอียดต่างๆ รายการประกอบแบบ เป็นต้น
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	จากคำจำกัดความวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองโดยกฎกระทรวง2549 นั้นได้สะท้อนถึงนโยบายของขอบเขตวิชาชีพเชิงกายภาพแล้ว ซึ่ง รายละเอียดชนิดงานที่ถูกกำหนดขึ้น 7 ชนิดนั้น สมควรให้ผู้ที่มีความรู้และทักษะในการออกแบบวางผัง มีทักษะในการมองภาพรวมของเมือง ซึ่งจะทำให้คุณภาพของงานเหล่านี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น การปรับปรุงเมืองใหม่(Renovation) , การฟื้นฟูเมือง(Rehabilitating) , การพัฒนาเมือง(Redevelopment) และการอนุรักษ์(Conservation) นอกจากนี้เครื่องมือที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่จะทำให้งานสถาปัตยกรรมผังเมืองสมบูรณ์และเกิดขึ้นจริงก็คือกฎหมาย ที่ศักดิ์สิทธิ์และบังคับใช้ได้จริง
1. การจัดทำผังเฉพาะ		เห็นด้วย เป็นงานที่เห็นภาพชัดที่สุดของวิชาชีพผ. โดยสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่สุดคือ "ผังแม่บท" แต่ปัจจุบันคือยังไม่มีผังเฉพาะเกิดขึ้นจริงเนื่องจากสาเหตุที่หลากหลาย เช่น การเวนคืนที่ดินมากเกินไป ไม่มีการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ประโยชน์จากการจัดทำผังเฉพาะ และกม.ยังคงไม่สามารถบังคับใช้ได้ในการขับเคลื่อนงานเหล่านี้

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		10/30/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	เห็นด้วย ตอนนี้รูปแบบของการพัฒนาเมืองจะเป็นการขยายตัวของเมือง ซึ่งการจัดรูปที่ดินจะเป็นเรื่องที่สำคัญในการออกแบบวางผัง ไม่ใช่แค่การแบ่งแปลง และวิเคราะห์ความคุ้มทุนเท่านั้น การคำนึงถึงภาพรวมเชิงกายภาพจะเป็นหน้าที่ของสผ.ที่จะทำให้เมืองมีความสวยงามและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อผู้อยู่อาศัยด้วย
	3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	เห็นด้วย N/A
	4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย N/A
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	เห็นด้วย N/A
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	เห็นด้วย ตอนนี้เป็นเรื่องล้าสมัยแล้ว เมืองไม่ได้เป็นยุคอุตสาหกรรมหนักอีกแล้ว
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.	เห็นด้วย N/A
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) ที่ผ่านมามีการจัดทำผังเฉพาะยังไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้ มาจากหลายสาเหตุ เช่น การเวนคืนพื้นที่เกิดความจำเป็น ไม่มีการทำประชาพิจารณ์ให้กับชุมชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หรือยังไม่มีการทำความเข้าใจให้กับคนในชุมชนว่าจะได้รับประโยชน์อย่างไรจากการพัฒนาพื้นที่ เป็นต้น
-ข้อเสนอแนะ		- สร้างความเข้าใจให้กับคนในพื้นที่ ทำประชาพิจารณ์อย่างต่อเนื่อง อธิบายถึงสิ่งที่พวกเขาจะได้รับหลังจากต้องสูญเสียที่อยู่อาศัยของตน
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		1) การที่จะทำให้ผังแม่บทบังคับได้ ต้องมี รายการประกอบแบบ เช่น แบบขยายถนนด้านหน้าอาคาร และมีกม.บังคับใช้ได้ ซึ่งยังไม่เคยมีคนทำมาก่อน
		2) หลายคนยังไม่เข้าใจว่าเนื้อหาของสผ.คืออะไร ไม่ได้จับที่การวางแผนการวิเคราะห์ความคุ้มทุนต่างๆ แต่มันคือผังกายภาพ ภาพรวมของเมือง ซึ่งต้องใช้เครื่องมือทางกม. มาบังคับใช้ให้ได้(กม.อะไรบ้าง??? เอกสารอะไรบ้าง) งานออกแบบผังแม่บทนั้นจึงจะสมบูรณ์และใช้ได้จริง
		5) ขอบเขตงานหลักๆของสผ. >> ผังแม่บท กระบวนการประชุมประชาชน เอกสารชี้แจงรายละเอียดต่างๆ รายการประกอบแบบ เป็นต้น (อาจจะเทียบกับที่กรมทำไว้)
		6) วิชาชีพเราไม่ได้จับที่การแบ่งแปลงอย่างเดียว แต่ต้องคิดถึง สามมิติของเมืองด้วย เพื่อสิ่งที่ดีกว่า /// แบบรายละเอียดต้องมีเรื่องของมุมมองทางเข้า ความสูง ระยะร่น
		7) ตอนนี้ทุกคนยังคิดว่าวิชาชีพสผ.ยังไม่จำเป็น แต่จริงๆแล้ว จำเป็น เพราะวิชาชีพนี้คือคนที่มองภาพรวมของเมืองเป็นสามมิติ เป็นกายภาพ ซึ่งจะทำให้เมืองดีขึ้น มีความงาม และไม่เกิดที่ศนะอุจาด
		8) ในที่สุดแล้วเมื่อมีการผลิตบุคลากรด้านนี้มากขึ้นไปเรื่อยๆ ขอบเขตงานจะไม่ใช่ว่าเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอีกต่อไป แต่สังคมจะเป็นคนเลือกเองว่าคนที่มีความรู้มากกว่า มีความชำนาญกว่าก็จะทำงานที่ได้ผลงานดีกว่า คิดได้รอบกว่า
		9) ค่าจัดกคความของวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองตามพ.ร.บ. มีนัยยะที่บ่งบอกถึงขอบเขตวิชาชีพแล้วซึ่งเป็นแง่กายภาพของเมือง

10. คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/3/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		-สถาปัตยกรรมผังเมืองเป็นกายภาพที่ถูกสร้างขึ้นมาจากข้อกำหนดหรือนโยบายทางผังเมือง โดยการผังเมืองเป็นเรื่องของการออกแบบความหนาแน่นในการพัฒนาเมืองทำให้เกิด ผังเฉพาะ ซึ่งจะไปกำหนด infrastructure ว่าควรมีเท่าไร แต่สิ่งที่ใช้ในผังเมืองไทยปัจจุบัน เป็นตัวบอกความแตกต่างของพื้นที่ว่าควรมีความหนาแน่นมากหรือน้อย
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		-นักผังเมืองเป็นคนกำหนดนโยบายในการพัฒนาเมือง
		-สถาปนิกผังเมือง ก็ไม่ต่างจากสถาปนิกอื่นๆ คือมีคุณสมบัติในการออกแบบการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยทำให้ข้อกำหนดต่างๆออกมาเป็นลักษณะของกายภาพ
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		N/A
เรื่องที่2 เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549		เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
ภาพรวม	ไม่เห็นด้วย	เนื่องจากในการรับงานที่ผ่านมาสภาสถาปนิกสามารถทำงานได้ทุกชนิด แต่เมื่อแบ่งขอบเขตหน้าที่โดยต้องเป็นผู้ที่ถือใบอนุญาตประกอบในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองเท่านั้น ทำให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพไม่สามารถรับงานได้ถึงแม้ว่า การรับงานจะมีทั้งนิติบุคคลและบุคคล แต่ในการลงนามรับผิดชอบนั้นเป็นเรื่อง "บุคคล" หากไม่ได้รับการลงนามยินยอมรับผิดชอบเท่ากับไม่สามารถทำงานได้
1. การจัดทำผังเฉพาะ		N/A
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	-การจัดรูปที่ดินเป็นเรื่องของกฎหมายมากกว่า -การผลักดันโดยภาครัฐแบบเบ็ดเตล็ด แตกต่างจากภาคเอกชน
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	ที่มีวิธีการในการทำให้คนในพื้นที่หรือชุมชนเห็นด้วยเป็นเสียงส่วนใหญ่ได้ เช่นชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์ จ.ชลบุรี เป็นต้น
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		N/A
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	ไม่เห็นด้วย	-การทำผังนิคมเหมือนการจัดสรรแปลงที่ดิน และออกแบบสาธารณูปโภค โดยมีข้อกำหนด และเงื่อนไขกฎหมาย EIA -นอกจากนี้การทำผังนิคมอุตสาหกรรม ไม่มีการคำนึงถึง FAR , OSR
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		N/A
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ "การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน" หรือ "การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม"		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		1). นิคมอุตสาหกรรม KIZ(กบินทร์บุรี)_Phase1 2). ส่วนต่อขยายนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร
1) เจ้าของโครงการ		N/A
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		1) 1,000ไร่/กบินทร์บุรี ปราจินบุรี/ประมาณปี2540 2) 200ไร่/สมุทรสาคร/ปัจจุบัน

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/3/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		1). นิคมอุตสาหกรรม KIZ(กบินทร์บุรี)_Phase1 2). ส่วนต่อขยายนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร
1) เจ้าของโครงการ		N/A
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		1) 1,000ไร่/กบินทร์บุรี ปรารจันบุรี/ประมาณปี2540 2) 200ไร่/สมุทรสาคร/ปัจจุบัน
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		ศึกษาโครงการ, ออกแบบ, ให้คำปรึกษา
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		N/A
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแข่งขันของเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) เมื่อมีการขีดขอบเขตงาน ทำให้ผู้ที่รับงานต้องมีใบอนุญาตวิชาชีพสาขาผังเมือง ซึ่งในกรณีผู้รับงานเป็นนิติบุคคลที่ไม่มีใบอนุญาตสาขานี้ก็จะไม่สามารถรับงานได้ หรืออาจจะจ้างวางการลงนาม ซึ่งจะกลายเป็นการผิดจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ
-ข้อเสนอแนะ		- ให้สภาอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพสาขาใดทำก็ได้ สามารถลงนามได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และต้องรับผิดชอบงานที่ลงนามของตน

11. คุณบุญฤทธิ์ ขอดิลกรัตน์

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/9/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		- เป็นงานระดับ Macro ,ต้องมีความรู้หลายสาขา สามารถเชื่อมโยงได้ , เป็นเรื่องของการคิดวิเคราะห์ความหนาแน่นของเมือง ตั้งแต่ระดับเมือง(L) ระดับภาค(M) ระดับพื้นที่(S) โดยข้อมูลในภาพรวมเศรษฐกิจ สังคมก็จะจำเป็นมากที่สุดสำหรับงานระดับเมือง และลดลงมาตามสเกลพื้นที่ และข้อมูลระดับเทคนิคก็จะจำเป็นมากกว่าสำหรับงานระดับพื้นที่ โดยทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะต้องสัมพันธ์กัน ทั้งระดับเมือง ระดับภาค ระดับพื้นที่ เพราะมันส่งผลกระทบต่อทุกระดับพื้นที่
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		- ยังคงเป็นค่าที่สร้างความสับสนในวงการศึกษาขีพนี้
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		- เป็นวิชาชีพที่ต้องมีทักษะในการเชื่อมโยง และมองภาพรวม มีความรู้หลากหลายสาขา โดยผลงานการออกแบบและข้อมูลจะคนละส่วนกัน (ระดับภาคก็คำนึงเรื่องเศรษฐกิจสังคมเป็นหลัก, ระดับเมืองก็ใกล้สังคมมากขึ้น, ระดับพื้นที่ เช่น ผังเฉพาะ ก็จะเป็นเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึง และการกำหนดสัดส่วนพื้นที่ต่างๆ ซึ่งจะสัมพันธ์กับภาพใหญ่ของเมือง
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549 ได้ระบุไว้ว่าขอบเขตวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมืองเชิงพื้นที่มี 7 อย่างได้แก่ 1)	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	ให้มีการแบ่งขอบเขตงานให้ชัดเจน เพียงแต่ปัญหาคือเรื่องของการศึกษาที่ยังไม่ได้สร้างความเข้าใจให้ตรงกันทั้งคนในและนอกวงการวิชาชีพหรือวิชาการ และนอกจากนี้ควรมีพื้นฐานความรู้ทั้งหมดก่อน
	1. การจัดทำผังเฉพาะ	N/A
	2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	N/A
	3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	N/A
	4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	N/A
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	N/A
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	N/A
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.	N/A
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		นิคมอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ครบวงจร(ประกอบด้วยโรงพิมพ์ โรงซ่อมบำรุง โรงทำหมึก โรงผลิตกระดาษ โรงผลิตกล่อง โรงผลิตเครื่องพิมพ์ เป็นต้น)
	1) เจ้าของโครงการ	N/A
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง	700ไร่/จ.สมุทรสาคร /ประมาณก่อนปี2547 เพราะตอนที่ทำยังไม่มืพร.บ.ควบคุม
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		ผู้บริหารโครงการ, รับงานในฐานะนิติบุคคล แล้วว่าจ้าง sub designer ตามความเฉพาะทางให้แต่ละสาขา
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		บริหารโครงการ, ประสานงาน, วางผังและออกแบบส่วนกลาง service facilities ในโครงการ
2.3 อื่นๆ		ในการคิดค่าบริการก็ได้คิดตามแบบสมาคม แต่เป็นการคิดแบบ man month

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)			11/9/2017
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
1. ปัญหา			1) การเข้าไม่ถึงคุณภาพและความรู้ จะทำให้ผลลัพธ์ของการไม่มีประสิทธิภาพ
2. ปัญหา			2) ความไม่เข้าใจว่า "ผังเมืองคืออะไร" ทำให้ขอบเขตของงานวิชาชีพนั้นสร้างความคลุมเครือต่อผู้ปฏิบัติวิชาชีพในวงกว้างที่เกี่ยวข้อง และภาพลักษณ์ตัวตนของวิชาชีพก็ยังคงไม่ชัดเจนเช่นกัน
3. ปัญหา			3) ในการแก้ปัญหานั้น ไม่จำเป็นต้องแก้ที่เรื่องใหญ่ก่อน แต่ควรเริ่มจากส่วนเล็กๆ เช่น ให้แต่ละโรงเรียนเสนอปัญหาขึ้นมาเลยว่ามีอะไรบ้าง แล้วรวบรวมมา
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น			1) ควรหาที่มาของการจัดตั้งสภาสถาปนิก
			2) เจ้าของบริษัทสถาปนิกส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ถือใบประกอบสาขาหลัก ก่อนข้างมีอำนาจ และเชื่อว่าตนสามารถทำงานได้ทุกอย่างอยู่
			3) ในการที่จะทำให้สังคมยอมรับทั้งตัวตนของวิชาชีพ และขอบเขตที่ถูกกำหนดขึ้นมานั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องสร้างความเข้าใจไปถึงโครงสร้างเลย ซึ่งปัญหาตอนนี้คือสภาควบคุมอยู่ซึ่งทำให้คนในและนอกวงการสับสน
			4) สภาฯควรจะสร้างความใจให้สังคมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน , การตั้งสภาฯควรลดจำนวนคนให้น้อยลงเพื่อที่ว่าในการลงมติ นั้น จะมีประสิทธิภาพและเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานในวิชาชีพจริงๆ
			5) การแบ่งแยกขอบเขตงานโดยไม่สนใจความเชื่อมโยงอาจจะไม่ได้ทำให้งานดีขึ้น
			6) งานทำงานที่ดีคือการรู้จักบูรณาการ ถึงแม้ว่าการแยกส่วนการทำงานก็ยังสามารถทำให้สอดคล้องสัมพันธ์กันได้ นั้นหมายความว่า ควรมีความรู้พื้นฐานทั้งหมดก่อนแล้วจึงแยกไปตามสิ่งที่ตนเองสนใจ
			9) บุคคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญด้านนี้ยังมีน้อย
			10) มหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนก็ยังมีความแตกต่างและเหลื่อมล้ำกันเกินไป
			11) การแบ่งแยกสาขาเป็นสิ่งที่ดี งานที่ออกมาจะได้คุณภาพเพราะมาจากความรู้เฉพาะทางซึ่งมีความรู้ความชำนาญมากกว่าผู้ที่เรียนภาพรวม เพียงแต่ก่อนจะแยกความชำนาญเฉพาะทางนั้นก็ควรมีความรู้พื้นฐานและภาพรวมทั้งหมดก่อน เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นๆ เช่น วิศวกร แพทย์ ต่างก็มีการแยกสาขาตามความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเช่นกัน

12. คุณประโยชน์ วราภาสกุล

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/9/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		-การออกแบบวางผังพัฒนาพื้นที่จากข้อกำหนดหรือนโยบาย โดยผลลัพธ์จากงานออกแบบนั้นจะเป็นงานสถาปัตยกรรม ซึ่งใช้เวลาขับเคลื่อนยาก โดยเฉพาะประเทศไทยที่งานพัฒนาผังเมืองส่วนใหญ่มาจากภาคราชการ
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		-นักผังเมือง ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก แต่เป็นผู้ที่มีความรู้ในหลากหลายสาขาที่มีความสามารถคิดวิเคราะห์และพัฒนาในเชิงนโยบายได้
		-สถาปนิกผังเมืองคือผู้ที่ทำให้ข้อกำหนดและนโยบายกลายเป็นกายภาพ หรือ3มิติ
เรื่องที่2 เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549		เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	เห็นด้วยสำหรับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ด้วยจากประสบการณ์ทำงานทั้งภาคเอกชนมาระยะเวลาหนึ่งจนเข้ามาทำงานในภาครัฐกว่า15ปี จึงเห็นภาพของวิชาชีพสาขานี้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเนื่องจากแต่ละสาขามีการซ้อนทับการบางส่วน การแบ่งขอบเขตงานให้ชัดเจนขึ้นก็จะมีส่วนช่วยให้เกิดความชัดเจนของขอบเขตหน้าที่แต่ละสาขายิ่งขึ้น
1. การจัดทำผังเฉพาะ		เห็นด้วย เป็นขอบเขตงานเชิงพื้นที่ที่ชัดเจนที่สุด เพียงแต่ด้วยปัจจัยหลายๆประการนั้นทำให้ พบ.ยังไม่สามารถบังคับใช้ให้เกิดการพัฒนาผังเฉพาะในบางพื้นที่ได้ แต่ที่ผ่านมาอันมีผลงานที่เกิดขึ้นจริงแล้ว เช่น โครงการวางผังพัฒนาพื้นที่เฉพาะเกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี , โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองใหญ่ ระยะที่3 จ.ชุมพร เป็นต้น
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		N/A
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		N/A
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		N/A
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		N/A
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป		เห็นด้วย เนื่องจากมีโครงการพัฒนาโดยภาคเอกชนเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาในระดับพื้นที่ ระดับเมือง ระดับภาค และระดับประเทศ
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) ความคลุมเครือที่เกิดขึ้นจากการเขียนข้อกำหนดขอบเขตวิชาชีพนั้น ยังไม่ชัดเจนพอ และยังไม่หนักแน่นพอจะบังคับใช้ได้
-ข้อเสนอแนะ		- ให้สภาระบุในรายละเอียดหน้าที่รับผิดชอบตามระดับใบอนุญาตให้ชัดเจน เช่น พื้นที่ขนาดเท่าไรขึ้นไปจะกำหนดให้ผู้ที่มิใบอนุญาตระดับภาคี,สามัญ และวุฒิสถาปัตยกรรมผังเมืองเท่านั้น เป็นต้น และต้องมีมาตรการบางอย่างให้มีผลบังคับใช้ได้

13. คุณค่านิสัย ศรีสกฤ

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/14/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		- Space&Void ในScale ระดับ Macro โดยองค์ประกอบก็คืออาคารทลายๆอาคารและพื้นที่ว่าง ซึ่งมีความเชื่อมโยงกันและมีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม หากเทียบเคียงกับสถาปัตยกรรมสิ่งที่แตกต่างกันคือ scale และองค์ประกอบนั้นหมายความว่าหลักการนั้นเหมือนกัน
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		-นักผังเมือง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางแผนพัฒนาเมืองได้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาขา เช่น เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยต้องเชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องกับกายภาพได้ (นักผังเมือง ควรมีพื้นฐานเป็นสถาปนิก เพราะจะทำให้เข้าใจสิ่งที่เป็นกายภาพได้ดี)
		-สถาปนิกผังเมือง คือ นักออกแบบที่สามารถเชื่อมโยงระหว่าง คน กิจกรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม แล้วทำให้เกิดพื้นที่ที่มีความสวยงาม มีการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ(เพราะโลกเปลี่ยนไป เศรษฐกิจมันสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้มากมาย) หรือต้องสามารถบูรณาการได้ สร้างกายภาพที่ดีให้ออกมาสู่การพัฒนาเป็นผลลัพธ์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่ดีด้วย รวมถึงการสร้างกายภาพที่ดีเหล่านั้นจะต้องสามารถแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของเมืองได้ด้วย
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		-มีการแบ่งเส้นกันมากเกินไประหว่างสาขาอื่นๆ ทั้งๆที่สะท้อนความเป็นวิชาชีพคือ ใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีใครบอกได้ว่า ผู้ที่ถือใบประกอบวิชาชีพสถาปนิกแต่ละสาขารับผิดชอบอะไรต่อสังคมบ้าง
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	ในภาพรวม การแบ่งขอบเขตงานถูกกำหนดด้วยการแบ่งสาขาวิชาชีพ แต่ในความเป็นจริง การทำงานเหล่านั้นสถาปนิกสาขาอื่นๆก็ทำได้เช่นกัน ด้วยความรู้พื้นฐานด้านสถาปัตยกรรมและประสบการณ์การทำงาน สามารถทำให้ผลิตภัณฑ์ที่กำหนดว่าเป็นงานสถาปัตยกรรมผังเมืองได้
1. การจัดทำผังเฉพาะ	เห็นด้วย	ต้องใช้ความรู้หลากหลายมิติ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้สาขา และเป็นมากกว่าสถาปนิก (แต่ต้องทำให้สิ่งที่ออกแบบวางผังนั้นเกิดขึ้นจริง ถึงจะเรียนกว่าผังเฉพาะ มิใช่เป็นเพียงแค่กระดาษที่มีการขีดเขียนและลงสีเท่านั้น)
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	เพราะมันคือการแบ่งแปลงธรรมดา เป็นลักษณะ2มิติ เหมือนเป็น site planning
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	ไม่เห็นด้วย	เพราะมันคือการแบ่งแปลงธรรมดา เป็นลักษณะ2มิติ เหมือนเป็น site planning
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย	N/A
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	เห็นด้วย	นิยามไม่ชัดเจนนัก ขอบเขตเชิงพื้นที่ก็ไม่ชัดเจน แต่เกี่ยวข้องกับหลายมิติ จึงควรใช้ผู้ที่มีความรู้มากกว่าสถาปนิก
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	ไม่เห็นด้วย	เพราะมันคือการแบ่งแปลงที่ดิน มีการวางlayout plan วางผัง infrastructure และการกำหนดพื้นที่ตั้งซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่ทุกสาขาควรรู้ ไม่เฉพาะแต่สถาปนิกผังเมือง นั่นหมายความว่า การออกแบบวางผังนิคมฯนั้น สาขาอื่นๆก็ทำได้

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/14/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	7. การจัดทำฝั่งกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป	เห็นด้วย เป็นการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งเป็นภาพชัดที่สุดของการปรับปรุงและพัฒนาเมือง นั้นหมายความว่าต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ทั้งหลายสาขาและหลายมิติในการรับผิดชอบงาน
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง		
1. ปัญหา		1) นิยามคำศัพท์ ทำให้เกิดความสับสนกับคนที่เกี่ยวข้องซึ่งมีมุมมองที่แตกต่าง
-ข้อเสนอแนะ		- ควรเขียนนิยามศัพท์โดยใช้บริบทเชิงวิชาการเพื่อให้สร้างความเข้าใจที่ตรงกันกับทุกฝ่าย
2. ปัญหา		2) ทำให้ไม่ต้องมีวิชาชีพสถาปนิกควบคุม สิ่งนี้ที่วิชาชีพนั้นต้องรับผิดชอบคืออะไร
-ข้อเสนอแนะ		-หาที่มาของวิชาชีพสถาปนิกควบคุม
3. ปัญหา		3) ความสำคัญของการมีใบประกอบวิชาชีพคืออะไร สิ่งที่ต้องรับผิดชอบคืออะไร แล้วตอบโจทย์ต่อสาธารณะอย่างไร
-ข้อเสนอแนะ		- ต้องไปหาคำตอบของสิ่งเหล่านี้มาเพื่อตอบให้ได้ว่า การขีดเส้นแบ่งวิชาชีพแต่ละสาขานั้นเพื่ออะไร
ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		*การทำงานเป็นทีมจะทำให้ผลลัพธ์ของงานออกมาดีที่สุด
		*ด้วยระบบราชการไทย ไม่มีการตั้งงบประมาณเพื่อก่อสร้างจริง มีแต่บงาที่ใช้ในการศึกษาและออกแบบ ทำให้การขึ้นในการพัฒนาไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้
		*บทบาทที่มาและวัตถุประสงค์ของการแบ่งขอบเขตงานตามสาขาวิชาชีพ
		*บทบาทที่มาและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง "สภาสถาปนิก"
		*บทบาทที่มาและวัตถุประสงค์ของการออก พ.ร.บ.สถาปนิก , การออกใบอนุญาตวิชาชีพ
		*ในการออกกฎหมายใดๆนั้น ไม่ควรเป็นการตอบสนองประโยชน์ต่อบุคคลเฉพาะกลุ่ม แต่ควรเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
		*ในการออกกฎหมายเพื่อกลุ่มคนเฉพาะกลุ่มนั้น อาจจะเป็นการขัดกับกฎหมายภาพใหญ่ที่เพื่อประโยชน์ต่อคนกลุ่มใหญ่กว่า
		*การจัดตั้งสภาสถาปนิกนั้นเพื่อที่จะดูแลควบคุมคนในวิชาชีพเดียวกัน เพื่อพัฒนาวิชาชีพ, มีหน้าที่ทำให้สังคมได้รับประโยชน์การวิชาชีพนี้ ,สร้างสมาคมอื่นๆมาเป็น partnership ข้อเสนอแนะอย่างหนึ่งคือ กฎเกณฑ์ที่มีอยู่อาจจะไม่สมเหตุสมผลก็ได้
		*จบป.ตรีสาขาใดๆ+จบป.โทผังเมือง>>>นักผังเมือง/จบป.ตรีสาขาใดๆ(สังคม,เศรษฐศาสตร์,กม.)>>>นักวิเคราะห์
		*ในการทำงานที่ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ การทำงานเป็นทีมโดยที่มีผู้นำที่คอยควบคุมให้งานสำเร็จลุล่วง

14. ผศ.(พิเศษ) ก่อเกียรติ นิยมล

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/my)		11/21/2017
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ต้องการพื้นที่ที่อยู่ในเมือง หากมีการจัดระเบียบในด้านสถาปัตยกรรมกับเมืองที่ดี มีความกลมกลืน ก็จะทำให้เป็นเมืองที่ดีและน่าอยู่
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		-นักผังเมือง คือ ผู้ที่มีมุมมองภาพกว้าง มีความรู้ด้านประชากร ความหนาแน่นของเมือง บริบทต่างๆเชิงพื้นที่ -สถาปนิกผังเมือง ควรเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางสถาปัตยกรรมหลักก่อน และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องในด้านการออกแบบเมือง หรือเรียนป.ตรีสส.หลัก ต่อป.โทในสาขาผังเมือง
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		-เป็นวิชาชีพที่ต้องมีมุมมองที่กว้างกว่า สถาปัตยกรรมหลัก ซึ่งวิชาชีพนี้ต้องอาศัยประสบการณ์ถึงจะมีความรู้ความเข้าใจในงานได้ดี -โดยผู้ที่มีประสบการณ์นั้นก็คือผู้ที่จบสส.หลัก แล้วต่อผม. ทำให้เค้ามองค้ความรู้ที่เชื่อมโยงและพัฒนาไปสู่ภาพกว้างได้ (AR+UP>>UA)
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	เห็นด้วย/ ไม่เห็นด้วย เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ว่างานใดๆใน7อย่างนั้น ผู้ที่จบสส.หลักก็เคยทำมาแล้วทั้งนั้น จึงไม่มีงานไหนที่ทำไม่ได้ // สิ่งที่ป.ตรีผม.เรียน นั้นส่วนใหญ่แล้วป.ตรีสส.ก็ได้เรียนเช่นกัน โดยเนื้อหาจะเป็นเรื่องทั่วไปที่ทุกสาขาต้องรู้ // เด็กที่จบสส.ผม.ก็ยังไม่สามารถทำงานเหล่านี้ได้ เพราะเค้ายังไม่มีประสบการณ์การทำงาน จึงเป็นได้เพียงผู้ช่วย // สุดท้ายแล้วไม่ว่างานไหนก็ต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน โดยผู้ว่าจ้างก็จะใช้ความคุ้นเคยในการเลือกผู้ออกแบบในที่สุด
1. การจัดทำผังเฉพาะ		ไม่เห็นด้วย เป็นการใช้ข้อมูลระดับmacro และข้อมูลระดับmicro design เข้าด้วยกัน โดยผู้ที่มีความรู้ด้าน UP+AR
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน		ไม่เห็นด้วย
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน		ไม่เห็นด้วย
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม		ไม่เห็นด้วย
5. การจัดทำผังเพลิงไหม้		ไม่เห็นด้วย
6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม		ไม่เห็นด้วย
7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.		ไม่เห็นด้วย
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ "การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน" หรือ "การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม"		
1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
1.1 ชื่อโครงการ1...		Gemopolis Industrial Future Bangna (Expanding500Rai)
1) เจ้าของโครงการ		N/A
2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		เดิมมี172ไร่ จะพัฒนาเพิ่มพื้นที่อีก 500ไร่/ช่วงก่อนปี2540
2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายนักพัฒนา(เจ้าของโครงการพัฒนาเอง)
2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		บริหารการใช้งานนิคมเดิม, ประสานงานกับภาครัฐทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง, บริหารจัดการโครงการทั้งหมด
2.3 อื่นๆ		โครงการไม่สำเร็จเพราะเป็นช่วยเหลือธุรกิจด้อยอายุถึงปี40 ทำให้สุดท้ายจึงจบแค่การออกแบบวางผัง

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		11/21/2017	
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง			
1. ปัญหา			1) ใบประกอบวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง มิได้ถูกบังคับใช้ เพราะว่ายังไม่มีหน่วยงานในรองรับโดยเพราะภาครัฐ ที่ยังมีได้ให้ความสำคัญ และภาคเอกชนก็ไม่ได้ให้ความสนใจเช่นกันเนื่องจากเค้าจะเลือกนักออกแบบที่มีชื่อเสียงและมีประสบการณ์ น่าเชื่อถือเท่านั้น
-ข้อเสนอแนะ			- ทำให้ภาครัฐเข้าใจและยอมรับผู้ปฏิบัติวิชาชีพสาขานี้ และทำให้เอกชนเห็นถึงความสำคัญ และสร้างความน่าเชื่อถือต่อวิชาชีพนี้
2. ปัญหา			2) การแยกสาขาด้วยใบประกอบวิชาชีพอย่างชัดเจนนั้นอาจจะไม่ได้สะท้อนถึงความเข้าใจในวิชาชีพสาขาตนเอง
4. ข้อเสนอแนะและความเห็น			*การแยกสาขาด้วยใบประกอบวิชาชีพอย่างชัดเจนนั้นอาจจะไม่ได้สะท้อนถึงความเข้าใจในวิชาชีพสาขาตนเอง เนื่องจากบนความเข้าใจนั้น ต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานทั้งสิ้น เช่น หากให้เด็กที่จบส.ม.ใหม่มาทำออกแบบวางผังนิคมอุตสาหกรรมเลย ก็ไม่ใช่ว่าเค้าจะทำได้
			*หาก UA ทำงานออกแบบวางผังพื้นที่มักเป็นเพียงแค่กระดาษ เป็นเพียง PLANNING ยังมีได้สร้างความอันตรายต่อคนและสิ่งแวดล้อม และ AR ทำงานการออกแบบอาคารนั้น เป็นACTUAL สามารถส่งผลให้เกิดความอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้
			*ใบประกอบวิชาชีพเป็นสิ่งที่ควรสะท้อนให้เห็นถึงความชำนาญ
			*การเข้าไปพูดคุยกับคนในชุมชน สด.หลักก็ทำได้ และทำได้ดีด้วย เพราะเค้ามีความรู้ในรายละเอียดของสิ่งก่อสร้าง วัสดุต่างๆมากกว่าส.ม. โดยส.ม.นั้นมีความรู้ในภาพกว้าง แต่ส.ด.หลัก จะรู้ถึงรายละเอียด
			*การถือใบประกอบวิชาชีพควรจะถือสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น เพื่อที่คนที่ถือใบประกอบจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะส่งผลดีต่อส่วนรวมมากกว่า
			*หากไม่แบ่งสาขาเลย อาจจะทำให้ทำงานได้ดีกว่าที่เป็นอยู่
			*ในหลักสูตรการเรียนการสอน ไม่ว่าจะสาขาใดๆ ก็จะเป็นความรู้ในระดับเรื่องทั่วไป แต่ในเชิงลึกหรือเชิงปฏิบัตินั้นต้องอาศัยประสบการณ์เท่านั้น
			*การทำงานและผลลัพธ์ของ สด.และส.ม. ต่างกันอย่างไรบ้าง?? สิ่งที่ส.ด.หลักทำและทำให้เกิดรูปธรรมที่สุดคือ ลูกรู้ว่าเค้าจะได้แบบอะไรบ้าง ซึ่งจะมีการตกลงกันก่อนว่าจ้างแล้ว โดยปัจจุบัน สด.ม.นั้นยังไม่มีแบบในลักษณะนั้น
			**ไม่ควรแบ่งแยกแต่ละสาขา แต่ควรให้อิสระในการประกอบวิชาชีพ
			**ส.ม. ควรเป็นหลักสุตรปริญญาโท และต้องมีพื้นฐานด้านสถาปัตยกรรม เพื่อให้มีมิติที่กว้างขึ้น

15. คุณเจตกำจร พรหมโยธี

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		2/17/2018
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์		
เรื่องที่1 อธิบายความเข้าใจและความหมายในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์		
1. ความหมายของสถาปัตยกรรมผังเมือง		องค์ความรู้หลากหลายศาสตร์มารวมกัน, การมองเมืองที่มากกว่า 2มิติ, การคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดวางอาคาร ความหนาแน่นของเมือง พื้นที่ว่าง ความสูง ถนน พื้นที่สาธารณะและบรรยากาศของเมือง เพื่อที่จะทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย นอกจากนี้ยังมีศาสตร์ด้านภูมิสถาปัตย์มาผสมผสานด้วย
		UP>>>UD>>>>AR ก็คือศาสตร์ที่จะมาเติมเต็มระหว่างการผังเมืองและสถาปัตยกรรม เพื่อที่จะทำให้เมืองสวยงามขึ้น อาคารสวยงามขึ้น
2. ความแตกต่างระหว่าง "นักผังเมือง" และ "สถาปนิกผังเมือง"		"นักผังเมือง" คือนักวางแผนในระดับ 2มิติ, ไม่จำเป็นต้องเป็นสถาปนิก, เป็นผู้เขียนข้อกำหนดต่างๆ ซึ่งจริงๆแล้วควรจะมองภาพ3มิติไปพร้อมๆกันด้วย ดังนั้นควรในการทำงาน2มิติก็ควรจะทำงานร่วมกับ3มิติ
		"สถาปนิกผังเมือง" คือ ผู้ที่ทำงาน2มิตินั้นกลายเป็น3มิติ และจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ทางสถาปัตยกรรมอย่างยิ่ง
		มีพื้นฐานการออกแบบซึ่งสามารถผสมรวมกับองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจและสังคมได้
3. ความเข้าใจในงานและวิชาชีพสถาปัตยกรรมผังเมือง		เป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง 2549	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	ภาพรวม	จากการเป็น1ในผู้ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ วัตถุประสงค์หลักของการเขียนกฎกระทรวงขึ้นมาคือ เพื่อให้การทำงานในแต่ละสาขามีคุณภาพที่ดีขึ้น รวมถึงเพื่อให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพมีความรับผิดชอบต่อผลงานและสังคม โดยในการร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีการอิงกฎหมายอื่น ๆที่มีความเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดขอบเขตวิชาชีพเชิงพื้นที่เหล่านั้น แต่ทั้งนี้ในงานบางประเภทสถาปนิกสาขาอื่นๆ ก็สามารถทำงานได้เช่นกัน
1. การจัดทำผังเฉพาะ	เห็นด้วย	ควรอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นสถาปนิกผังเมืองทำ และควรเป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วย
2. การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน	เห็นด้วย	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบแต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย
3. การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน	เห็นด้วย	ส่วนใหญ่แล้วเป็นวิศวกร หรือสถาปนิกเป็นคนออกแบบ ถึงแม้ว่าสาขาวิชาชีพอื่นก็ทำได้ โดยไม่มีการใช้ผู้ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แต่จริงๆแล้วถ้าเป็นสถาปนิกผังเมืองทำก็จะทำให้งานออกมามีคุณภาพยิ่งขึ้น
4. การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบแต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย

วันเวลาในการให้สัมภาษณ์(d/m/y)		2/17/2018	
ส่วนที่2 ประเด็นคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์			
เรื่องที่2	เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย	ในกรณีการแบ่งขอบเขตของวิชาชีพควบคุมตามกฎหมายกระทรวง2549	
		เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย	เหตุผล/ข้อเสนอแนะ(หลักเกณฑ์และวิธีการของการบริการวิชาชีพ, การบังคับใช้, ค่าบริการวิชาชีพ, ความเห็นอื่นๆ)
	5. การจัดทำผังเพลิงไหม้	เห็นด้วย	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย
	6. การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม	เห็นด้วย	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย
	7. การจัดทำผังกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ที่รวมกันตั้งแต่ 30,000ตร.ม.ขึ้นไป	เห็นด้วย	ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่เคยมีสถาปนิกผังเมืองเป็นผู้ออกแบบ แต่กฎหมายที่อ้างอิงในการร่างกฎกระทรวงนั้น เล็งเห็นว่าควรเป็นงานของสถาปนิกผังเมืองด้วย
เรื่องที่3 ผลงานหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน” หรือ “การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม”			
	1. ตัวอย่างโครงการที่รับผิดชอบ(1-2โครงการที่มีimpactสูง)		
	1.1 ชื่อโครงการ1...		
	1) เจ้าของโครงการ		
	2) ขนาด, ทำเลที่ตั้ง, ปีที่ก่อตั้ง		
	2. บทบาท/หน้าที่/ขอบเขตที่รับผิดชอบในโครงการ		
	2.1 บทบาทที่รับผิดชอบในโครงการ/ตำแหน่งหน้าที่		
	2.2 เนื้อหาของงานที่รับผิดชอบ		
ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแบ่งขอบเขตวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรม			
	1. ปัญหา		1) ปัญหาสำคัญของการที่สถาปนิกผังเมืองยังไม่มีบทบาทสำคัญทั้งในวงการและนอกวงการงานทางผังเมืองคือ หน่วยงานภาครัฐ มิได้เห็นความสำคัญหรือให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนหรือบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการใดๆเลย
	-ข้อเสนอแนะ		ผู้บริหารระดับสูงควรเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนวงการทางผังเมืองทั้งหมดนี้ ซึ่งจะส่งผลให้วิชาชีพสถาปนิกผังเมือง มีบทบาทและพัฒนาเมืองต่อไปได้
	2. ปัญหา		งานทางผังเมืองหรือสถาปัตยกรรมผังเมืองส่วนใหญ่อยู่ในมือวิศวกร เนื่องจากเมื่อมีโครงการเกิดขึ้น การจะรับงานได้ต้องใช้งบสูงในการประมูลงานทำงานสถาปนิกผังเมืองซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทเล็กๆ ไม่สามารถเข้ารับงานและแสดงศักยภาพในการทำงานนี้ได้
	-ข้อเสนอแนะ		ควรให้โอกาสองค์กรทางด้านสถาปัตยกรรมผังเมืองได้ทำงานตรงนี้จริงๆ พร้อมทั้งบังคับใช้กฎหมายในการรับงานซึ่งต้องเป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วย
	ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น		กฎหมายจะเป็นกรอบที่สำคัญในการผลักดันการพัฒนาเมืองให้มีความสวยงาม
			ในการทำให้กฎหมายถูกบังคับใช้ได้ ควรจะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ออกกฎหมายที่รองรับการทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ และสอดคล้องกับกฎหมายอื่นๆด้วย

ภาคผนวก ง รายละเอียดเนื้อหาเพิ่มเติมในบทบทวนวรรณกรรม

ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543[1]

ได้แก่ ข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2558 และ ข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2558 อธิบายโดยสรุป ดังนี้

ข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วย “จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2558” ซึ่งสาระสำคัญคือเนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อสาธารณะ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้ว่าจ้าง และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ โดยรวมแล้วเป็นการอธิบายถึงการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมด้วยความซื่อสัตย์สุจริตไม่ว่าจะต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้ว่าจ้าง และต่อผู้ร่วมวิชาชีพด้วยกัน

และข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วย “มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2558” เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันของผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงมีการให้ความหมายของคำสำคัญโดยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่

“สถาปนิก” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจากสภาสถาปนิก

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า บุคคล นิติบุคคล หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนสำนักงานอื่นใดที่ประสงค์จะมอบหมายหรือที่ได้มอบหมายสถาปนิกเพื่อให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรม

“การให้บริการ” หมายความว่า การที่สถาปนิกรับมอบหมายจากผู้ใดเพื่อให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรม

โดยวัตถุประสงค์ของข้อบังคับฉบับนี้มีไว้เพื่อการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างสถาปนิกและ

ผู้รับบริการในการระบุขอบเขตของการให้บริการ ได้แก่ ลักษณะงาน สาขาวิชาชีพ ชนิดงาน

ระบบงานที่จะให้บริการ ขนาดของงาน ขั้นตอนและกรอบเวลาการทำงาน รวมไปถึง วิธีนำเสนองาน

และค่าบริการวิชาชีพ เพื่อเป็นการยกระดับการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ได้

มาตรฐาน

2. กฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2549[2]

ขอบเขตเชิงเนื้อหา

เป็นงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขา ได้แก่

- (1). **งานศึกษาโครงการ** หมายถึง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดความต้องการและข้อจำกัดเป็นโครงการย่อ การจัดทำสาระความต้องการสำหรับการออกแบบโครงสร้างของโครงการ การจัดทำแผนงาน และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- (2). **งานออกแบบ** หมายถึง การกำหนดรายละเอียดโครงการ การกำหนดแนวความคิดในการออกแบบและวางผัง การพัฒนารูปแบบ การจัดทำแบบและเอกสารการก่อสร้าง การกำหนดรูปแบบและรายการวัสดุก่อสร้าง การประมาณราคาค่าก่อสร้าง และการตรวจสอบรูปแบบระหว่างการก่อสร้างในงานสถาปัตยกรรมทั้งที่ก่อสร้างใหม่ ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย บูรณะ พื้นฟู หรืออนุรักษ์
- (3). **งานบริหารและอำนวยความสะดวกก่อสร้าง** หมายถึง การบริหารจัดการและจัดทำแผนการบริหารโครงการ การกำหนดหลักเกณฑ์โครงการ การคำนวณราคาและควบคุมค่าก่อสร้าง การควบคุมการก่อสร้างดัดแปลง ซ่อมแซม รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบรายการและสัญญา การวินิจฉัยแผนงานและวิธีการก่อสร้าง การรับรองผลการทดสอบวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ และให้หมายความรวมถึงการวางแผนการดำเนินงาน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินอาคารในงานสถาปัตยกรรมทั้งที่ก่อสร้างใหม่ ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย บูรณะ พื้นฟูหรืออนุรักษ์
- (4). **งานตรวจสอบ** หมายถึง การสำรวจ การค้นคว้า การวิเคราะห์ การทดสอบ รวมทั้งการหาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ประกอบการตรวจสอบรูปแบบอุปกรณ์ประกอบของอาคาร ระบบสุขอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ระบบบริหารจัดการเพื่อความปลอดภัยในอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง งานตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัยในอาคารในด้านสถาปัตยกรรมควบคุม รวมทั้งงานระบบอาคารที่เกี่ยวข้อง และการออกเอกสารรับรองผลการตรวจสอบ
- (5). **งานให้คำปรึกษา** หมายถึง การให้ข้อเสนอแนะหรือการตรวจสอบเพื่อให้คำปรึกษาในงานตามข้อ 1, 2, 3 หรือ 4

ขอบเขตเชิงพื้นที่

เป็นงานที่เกี่ยวกับการวางผังสำหรับพื้นที่หรือกลุ่มอาคาร ได้แก่

- (1). พื้นที่ที่มีการใช้บังคับผังเมืองรวมและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง(การจัดทำผังเฉพาะ)
- (2). พื้นที่ที่มีการจัดรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่(การจัดทำผังจัดรูปที่ดิน)
- (3). พื้นที่ที่มีการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน(การจัดทำผังจัดสรรที่ดิน)
- (4). พื้นที่อนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ(การจัดทำผังอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม)
- (5). พื้นที่ในเขตเพลิงไหม้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือพื้นที่ที่มีภัยพิบัติและอุบัติภัยตามที่กฎหมายกำหนด(การจัดทำผังเพลิงไหม้)
- (6). นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือพื้นที่พัฒนาพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด(การจัดทำผังนิคมอุตสาหกรรม)
- (7). กลุ่มอาคารที่ประกอบด้วยอาคารขนาดใหญ่ อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ อาคารสูง และอาคารพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ 30,000 ตารางเมตร ขึ้นไป(การจัดทำผังกลุ่มอาคารที่มีพื้นที่ 30,000 ตารางเมตรขึ้นไป)

จากความหมายและขอบเขตหน้าที่ของการปฏิบัติวิชาชีพข้างต้น ผู้วิจัสามารถนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการตั้งสมมติฐานและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

3. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 [3] และ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2558 (ฉบับที่4) [4]

พระราชบัญญัติการผังเมืองเริ่มประกาศใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ.2518 โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การปรับเปลี่ยนจากกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและผังชนบทที่บังคับใช้มา กว่ายี่สิบปี ประกอบกับได้มีการพัฒนาทั้งในด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงจำนวนประชากรในพื้นที่ต่าง ๆ มีความหนาแน่นมากขึ้น มาตรการและโครงการที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับเดิมจึงไม่เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน สมควรปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิชาผังเมืองและสภาพของพื้นที่

ต่อมาได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2525 โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การขยายระยะเวลาสำหรับการปิดประกาศแผนที่แสดงเขตผังเมืองรวม การยื่นคำร้องขอให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมของผู้มีส่วนได้เสีย และการที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเสนอผังเมืองรวมต่อรัฐมนตรีจากหกสิบวันเป็นเก้าสิบวันเพื่อให้ประชาชนได้มีเวลายื่นคำร้องขอมากยิ่งขึ้น กับแก้ไขเพิ่มเติมชื่อคณะกรรมการและเลขมาตราที่อ้างในมาตรา ๕๗ ให้ถูกต้อง

พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่3) พ.ศ.2535 มีการประกาศใช้โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ สมควรเพิ่มบทบัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและกรมโยธาธิการและผังเมืองสามารถแก้ไขปรับปรุงและขยายระยะเวลาการใช้บังคับผังเมืองรวม กับเพิ่มจำนวนและหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมให้มากขึ้น รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้ดุลพินิจในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การวาง จัดทำ และแก้ไขปรับปรุงผังเมืองรวมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผังเมืองได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และสอดคล้องกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะก่อให้เกิดผลดีแก่การผังเมืองยิ่งขึ้น

และสุดท้ายพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2558 มีการประกาศใช้โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ บทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายเพียงพอที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองได้และไม่สามารถใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมได้อย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการวางและจัดทำผังเมืองรวมมีขั้นตอนและรายละเอียดมาก ทำให้ไม่อาจดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมได้ทันกำหนดเวลาที่ผังเมืองรวมเดิมสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการผังเมืองในระหว่างที่ยังไม่มีผังเมืองรวมฉบับใหม่ใช้บังคับ ประกอบกับในปัจจุบันได้มีการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกิจในการผังเมืองด้วย ดังนั้น เพื่อให้การวางและจัดทำผังเมืองรวมและการใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สมควรกำหนดกลไกทางกฎหมายที่สามารถผลักดันให้การวาง และจัดทำผังเมืองรวมบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบของ คณะกรรมการผังเมืองให้เหมาะสม

กล่าวคือ ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติแต่ละฉบับนั้นมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือ เพื่อปรับเปลี่ยนมาตรการ การให้ความหมาย ระยะเวลาในการบังคับใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งมีการพัฒนาโดยตลอด ทั้งการขยายตัวของพื้นที่ และความหนาแน่นของจำนวนประชากร ส่งผลต่อ การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจรวมไปถึงปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีการ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในปัจจุบัน

นอกจากนี้ในเนื้อหาสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมืองที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ มาตรา 4 การให้ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

“**การผังเมือง**” หมายความว่า การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและ ผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- เพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมืองขึ้นใหม่หรือแทนเมืองหรือส่วนของเมือง ที่ได้รับความเสียหาย
- เพื่อให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะ ความสะอาดสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิ ภาพของสังคม
- เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะ สถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี
- เพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทาง ธรรมชาติ

“**ผังเมืองรวม**” หมายความว่า แผนผัง นโยบายและโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุม โดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค บริการสาธารณสุข และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

“**ผังเมืองเฉพาะ**” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษา บริเวณเฉพาะแห่ง หรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่ การผังเมือง

“**อาคาร**” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างทุกชนิดหรือสิ่งอื่นใดที่วางบน ใต้ หรือผ่านเหนือพื้นดิน หรือพื้นน้ำ

“**ที่อุปกณ์**” หมายความว่า ที่ดินของเอกชน ซึ่งผังเมืองเฉพาะจัดให้เป็นที่ดินว่างหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่นด้วย เช่น ทางเท้า ทางเดิน ตรอกหลังหรือข้างอาคาร ทางน้ำ ทางหรือท่อระบายน้ำ

“**ที่โล่ง**” หมายความว่า บริเวณที่ดินอันได้ระบุไว้ในผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะให้เป็นที่ดินว่างเป็นส่วนใหญ่ และเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้

จากความหมายของคำศัพท์ในพระราชบัญญัติการผังเมืองข้างต้น เป็นการอธิบายถึงหลักเกณฑ์ หรือวิธีการ หรือแนวคิดซึ่งนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการผังเมือง ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบในการพัฒนาเมือง เช่น ผังเมืองรวม และ ผังเมืองเฉพาะ โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาตามพระราชบัญญัติการผังเมือง ดังต่อไปนี้

หมวด 3 ว่าด้วยการวางและจัดทำผังเมืองรวม

หมวด 4 การบังคับใช้ผังเมืองรวม

หมวด 5 การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ และ

หมวด 6 การบังคับใช้ผังเมืองเฉพาะ

หมวด 3 การวางและจัดทำผังเมืองรวม

มาตรา 17 ผังเมืองรวมประกอบด้วย(ตามพรบ.ฉบับที่ 4)

(1). วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมให้กำหนดโดยคำนึงถึงความเป็นระเบียบความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน การเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงรักษาสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี และการจัดสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเท่าเทียมกัน

(2). แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศและระดับชั้นความสูง

(3). แผนผังซึ่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับโดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการดังต่อไปนี้

- แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
- แผนผังแสดงที่โล่ง
- แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง
- แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค

(4). รายการประกอบแผนผัง

(5). ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมทุกประการ ดังต่อไปนี้

- ประเภทและขนาดกิจการที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ดำเนินการ
- ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สร้าง
- อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร
- อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร
- อัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร
- ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร หรือสถานที่อื่น ๆ ที่จำเป็น
- ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้สร้างอาคาร
- ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง

หมวด 4 การบังคับใช้ผังเมืองรวม(ตามพรบ. ฉบับที่ 4)

มาตรา 26 การใช้บังคับผังเมืองรวมให้กระทำโดยกฎกระทรวง และต้องมีสาระสำคัญตาม มาตรา 17 กล่าวคือ

ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมตามระยะเวลาที่ คณะกรรมการผังเมืองกำหนด แต่ไม่เกินห้าปีนับตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมือง หาก คณะกรรมการผังเมืองเห็นว่าสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญทำให้ ผังเมืองรมนั้นไม่เหมาะสมที่จะรองรับการพัฒนาหรือดำรงรักษาเมืองต่อไป หรือจำเป็นต้อง เปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเมืองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้กรม โยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการปรับปรุงโดยการวางและจัดทำผังเมืองรวม ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมได้

หมวด 5 การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 28 ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย

- (1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ
- (2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองเฉพาะ
- (3) แผนผังเมืองหรือแผนผังบริเวณซึ่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้
 - แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งจำแนกเป็นประเภทกิจการ พร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน
 - แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งพร้อมทั้งรายละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ
 - แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค
 - แผนผังแสดงที่โล่ง
 - แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน
 - แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะพึงส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะ
 - แผนผังแสดงบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติหรือภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ รวมทั้งต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่ที่จะพึงส่งเสริมหรือบำรุงรักษา
- (4) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผังตาม (3) รวมทั้งประเภทและชนิดของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง
- (5) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้
 - แนวทางและขนาดของที่อุปกรณ์
 - ประเภท ชนิด ขนาด และจำนวนของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สร้าง
 - ประเภท ชนิด ขนาด จำนวนและลักษณะของอาคารที่ชำรุดทรุดโทรมหรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ผู้อาศัยหรือสัญจรไป

มาซึ่งจะถูกสั่งให้รื้อหรือย้ายตามคำสั่งของคณะกรรมการบริหารการผังเมือง ส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕๕

- การใช้ประโยชน์ของอาคารที่อนุญาตให้สร้างขึ้นใหม่ หรืออนุญาตให้เปลี่ยนแปลง อันผิดไปจากการใช้ประโยชน์ตามที่ได้ขอไว้เมื่อขออนุญาตก่อสร้าง ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
 - ขนาดและแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้เป็นที่สร้างอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ได้ระบุไว้ในผังเมืองเฉพาะ รวมทั้งบริเวณของที่ดินที่กำหนดให้เป็นที่โล่งเพื่อประโยชน์ตามที่ระบุไว้
 - การส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี
 - การดำรงรักษาที่โล่ง
 - การส่งเสริมหรือบำรุงรักษาต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่
 - การรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร
 - การอื่นที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะ
- (6). รายละเอียดระบุที่ดินหรือสิ่งห้ามทรัพย์สินอย่างอื่นที่ต้องเวนคืนพร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรือสิ่งห้ามทรัพย์สินอย่างอื่นที่เวนคืนเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง สำหรับใช้เป็นทางหลวงตามมาตรา 43 (1)
- (7). รายละเอียดระบุที่ดินหรือสิ่งห้ามทรัพย์สินอย่างอื่นที่ต้องเวนคืนพร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรือสิ่งห้ามทรัพย์สินอย่างอื่นที่เวนคืน เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่นตามมาตรา 43 (2)
- (8). รายละเอียดและแผนที่ระบุที่ดินหรือสิ่งห้ามทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือซึ่งกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์การของรัฐ เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษา ซึ่งจะนำมาใช้เป็นทางหลวง หรือใช้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่น
- (9). แผนที่ แผนผังหรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามความจำเป็น

หมวด 6 การบังคับใช้ผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 41 ผังเมืองเฉพาะจะใช้ในท้องที่ใดให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับได้ไม่เกินห้าปี และเมื่อระยะเวลาตามวรรคหนึ่งได้สิ้นสุดลง ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือกรมโยธาธิการและผังเมืองเห็นสมควรขยายระยะเวลาการใช้บังคับพระราชบัญญัติ ให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาดำเนินการตราเป็นพระราชบัญญัติขยายระยะเวลาการใช้บังคับผังเมืองเฉพาะต่อไป

โดยสรุปแล้ว พระราชบัญญัติการผังเมืองมีเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยซึ่งได้อธิบายถึงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ แนวคิด หลักการ และรายละเอียดในการดำเนินงานทั้งผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ ซึ่งทั้งสองอย่างมีต้องมีความเชื่อมโยงกันโดยผังเมืองรวมเป็นกรอบในการพัฒนาที่คำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างในการวางผัง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความปลอดภัย การเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงรักษาสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ในขณะที่ผังเมืองเฉพาะเป็นการพัฒนาในระดับพื้นที่ที่ต้องสอดคล้องกับมาตรการหรือข้อกำหนดตามผังเมืองรวมดังกล่าว

4. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547[5]

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ “การส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดรูปที่ดิน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสภาพที่อยู่อาศัย แหล่งธุรกิจ อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองและชนบทที่เสื่อมโทรม อันเป็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนเมืองและชนบท”

โดยเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ประกอบด้วย การให้ความหมายของ “การจัดรูปที่ดิน” และผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน(หมวด 4 บทบาททั่วไปเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่) มีรายละเอียดดังนี้

“การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดินหลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และชุมชน และเป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง

“สมาคม” หมายความว่า สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามพระราชบัญญัตินี้

นโยบายสำคัญคือ การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแก้ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่คุ้มค่าให้กลายเป็นที่ดินที่มีศักยภาพสอดคล้องกับผังเมืองรวมของพื้นที่นั้น ๆ

มาตรา 35 ผู้ที่จะเป็นผู้ดำเนินการการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้ มีดังต่อไปนี้

- (5) สมาคม
- (6) กรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (7) หน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลอื่นใดที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
- (8) หน่วยงานของรัฐอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 37 การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่**จะต้องสอดคล้องกับหลักการผังเมืองหรือผังเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง**แล้วแต่กรณี และดำเนินการให้มีสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมตามความเหมาะสมแก่สภาพของชุมชนและการพัฒนาเมืองต่อไปในอนาคต

กล่าวคือ **การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่** มีความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อชุมชนที่กำลังประสบปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นการพัฒนาที่ดินที่ต้องสอดคล้องกับหลักการผังเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองด้วย

5. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522(ฉบับที่ 1) [6] และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2550(ฉบับที่ 4) [7]

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบัน มีแนวคิดและหลักการเดียวกันคือ เพื่อที่จะปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน เนื่องจากพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 มีบังคับใช้มานานแล้ว บทบัญญัติบางประการจึงไม่สอดคล้องกับสภาพของกาพัฒนาอุตสาหกรรมและการค้าของประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

มาตรา 4 ได้อธิบายถึงการให้ความหมายของคำสำคัญที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

“นิคมอุตสาหกรรม” หมายความว่า เขตอุตสาหกรรมทั่วไปหรือเขตประกอบการเสรี

“เขตอุตสาหกรรมทั่วไป” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม หรือ การบริการ

“เขตประกอบการเสรี” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การรักษาความมั่นคงของรัฐ สุวีถีภาพของประชาชน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม หรือความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี อากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือการบริการในนิคมอุตสาหกรรม

โดยมีองค์การสำคัญซึ่งมีบทบาทในการควบคุม ดูแล หรือกำกับการจัดทำนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยซึ่งระบุไว้ใน มาตรา 6 ว่า

ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้นเรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรมหรือ เพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.
- (2) การปรับปรุงที่ดินตาม (1) เพื่อให้บริการ ตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบพาณิชยกรรม และผู้ประกอบการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม เช่น การจัดให้มีถนน ท่อระบายน้ำ โรงบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้า ประปา และโทรคมนาคม เป็นต้น
- (3) การให้เช่า ให้เช่าซื้อ และขายอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ในนิคมอุตสาหกรรมหรือ เพื่อประโยชน์ แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรมโดยตรง
- (4) การดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กนอ.
- (5) การร่วมดำเนินงานกับบุคคลอื่นตามวัตถุประสงค์ใน (๑) (๒) หรือ (๓) รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนจากพวกจำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือถือหุ้นในนิติบุคคลใด ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กนอ.
- (6) การส่งเสริมและควบคุมนิคมอุตสาหกรรมของเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ

กล่าวโดยสรุปคือ การจัดทำนิคมอุตสาหกรรมมีสองประเภท คือ เขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตประกอบการเสรี ซึ่งเป็นการกำหนดพื้นที่ไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม

หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของประชาชนและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

2.2 หนังสือและเอกสารทางวิชาการ

การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร (การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี) [8]

จากบทสังเคราะห์และแนวคิดในการสร้างคำนิยามโดย ศ.เกียรติคุณ กั๊วธร กุลชล ทำให้ทราบว่าการสร้างคำนิยามของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” มีมานานแสนนานแล้วและยังคงหาข้อสรุปที่ตรงกันไม่ได้ว่าหมายถึงอะไรกันแน่ ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของการรวบรวมและร้อยเรียงความเป็นมาของ “การออกแบบเมือง” จนกระทั่งมาสู่ “การออกแบบชุมชนเมือง” มาตลอด 2,500 ปีที่ผ่านมา ผู้เขียนได้อธิบายโดยแบ่งเป็น 3 ช่วงใหญ่ ๆ ดังนี้

ช่วงที่ 1 การออกแบบเมืองในยุคคลาสสิก – นีโอคลาสสิก

ช่วงที่ 2 การออกแบบเมืองปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 - สงครามโลกครั้งที่ 2

ช่วงที่ 3 ต้นกำเนิดของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” – ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21

ช่วงที่ 1 การออกแบบเมืองในยุคคลาสสิก – นีโอคลาสสิก

การออกแบบเมืองแรก ๆ ในยุคคลาสสิกคือสมัยกรีก มีรากฐานมาจากปรัชญาของ พลาโต และอริสโตเติล โดยทั้งสองเชื่อว่าคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญ จึงจัดให้มีอาคารสถานที่รองรับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเมือง เช่น ตลาด สนามกีฬา โรงละคร บ้าน และสถานพยาบาล

ต่อมาการออกแบบเมืองในสมัยโรมันก็ไม่ต่างกับเมืองสมัยกรีกนัก นั่นคือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชาวเมืองให้ดียิ่งขึ้น เช่น การจัดหาน้ำกินน้ำใช้ผ่านระบบท่อส่งน้ำจากนอกเมือง การปูหินให้เป็นถนนที่เรียบกว้างเพื่อสะดวกแก่การสัญจร และแม้แต่การมอบสวนสาธารณะให้แก่ประชาชน สิ่งเหล่านี้ทำให้ชาวโรมันมีชีวิตความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายยิ่งขึ้น

ภายหลังการล่มสลายของอาณาจักรโรมัน ทวีปยุโรปก็เข้าสู่ยุคมืดหรือยุคกลางเป็นเวลานานกว่าพันปี การออกแบบเมือง ณ ช่วงเวลานั้นเป็นไปด้วยเหตุผลเดียวคือ เพื่อการป้องกันศัตรูผู้รุกราน ทำให้เกิดรูปทรงหอคอยบนยอดปราสาทและโบสถ์ซึ่งตั้งอยู่บนเนินสูง ล้อมรอบด้วยบ้านเรือนที่เบียดเสียดอัดเยียดกัน ณ เบื้องล่าง จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 15 เมื่อปรากฏความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปะวัฒนธรรมซึ่งได้รับการอุปถัมภ์จากชนชั้นนายทุนผู้มั่งคั่งนั่นเอง

นำมาสู่ยุคนีโอคลาสสิกซึ่งจะเริ่มเห็นวิวัฒนาการของ *การออกแบบด้วยจิตสำนึกแห่งตน (Self-conscious Design)* การออกแบบเมืองในช่วงเวลานั้นจึงได้รับอิทธิพลจากวิธีการเขียนทัศนียภาพ จินตนาการเป็นผังเมืองรูปทรงต่าง ๆ อย่างวิจิตรพิสดาร จากนั้น การปรับปรุงเมืองอย่าง

เต็มรูปแบบก็เกิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 16 นั่นคือการเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างอาสนวิหารสำคัญ ๆ หลายแห่งในกรุงโรมเป็นโครงข่ายเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการเดินทางของนักแสวงบุญ

หลังจากที่ยุโรปสามารถรวมตัวเป็นชาติต่าง ๆ พร้อมกับการประดิษฐ์คิดค้นปืนใหญ่ที่มีอำนาจทำลายล้างสูง กำแพงเมืองจึงไม่มีความหมายอีกต่อไป เมืองสำคัญในคริสต์ศตวรรษที่ 17-18 ถูกออกแบบเสมือนเพื่อจะเอาชนะธรรมชาติ และเพื่อโอ้อวดความหรูหราและบารมีอันยิ่งใหญ่ของผู้ปกครอง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ สวนและพระราชวังแวร์ซายอันลือชื่อของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งประเทศฝรั่งเศส

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). คุณภาพชีวิตของชาวเมือง
- (2). อาคารและพื้นที่สาธารณะในเมือง
- (3). การจัดหาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก
- (4). การอนุรักษ์ฝีมือเพื่อความเป็นเลิศในงานศิลปะแขนงต่าง ๆ
- (5). ความประทับใจทางสายตาที่เกิดจากเส้นสายและรูปทรง

ช่วงที่ 2 การออกแบบเมืองปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 - สงครามโลกครั้งที่ 2

วิวัฒนาการการออกแบบเมืองได้สะดุดลงอีกครั้งเมื่อเข้าสู่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยสาเหตุสำคัญมาจากการอพยพหลังไหลของแรงงานจำนวนมากเข้าสู่ตัวเมืองจนทำให้เกิดสภาพความแออัด มลภาวะ และโรคระบาด หลังจากนั้นการปรับปรุงเมืองสำคัญ ๆ จึงเริ่มขึ้น นำโดยการผ่าตัดแปลงโฉมกรุงปารีสในถนนแกนขนาดใหญ่(Boulevard) ซึ่งกลายเป็นต้นแบบของการออกแบบเมืองต่าง ๆ ทั่วโลกในเวลาต่อมา และในคริสต์ศตวรรษที่ 20 เกิดผู้นำทางความคิดในการสร้างภาพเมืองในฝัน อันเป็นจุดกำเนิดของกระแสความคลั่งไคล้ใน ศิลปะการออกแบบเมือง(Civic Art/ Civic Design Movement) โดยมีผู้นำทางความคิด 4 คน ผู้วางรากฐานการออกแบบเมือง ได้แก่

- **คามิลโล ซิตเต** สถาปนิกชาวออสเตรียผู้เชื่อมั่นในความสัมพันธ์ที่ลงตัวระหว่างอาคาร ที่ว่าง และสิ่งแวดล้อม นั่นคือการออกแบบที่ว่างในเมือง(Urban Space) ด้วยสไตล์การจัดภาพ(Picturesque) หรือการสร้างดูคล้ายภาพโดยไม่ใช้เส้นแกนเรขาคณิต
- **แดเนียล เบอร์เนม** ร่วมกับ เฟรเดริก ลอว์ โอมสเต็ดท์ ภูมิสถาปนิกกรรมผู้มิชื่อเสียงของสหรัฐ พวกเขาได้สร้าง **คักราชการเสริมสวยเมือง(City Beautiful Era)** ซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเป็นเวลาร่วม 20 ปี

- **อเบ็นเนเซอร์ ไฮเวิร์ด** เจ้าของทฤษฎี *อุทยานนคร(Garden City)* แห่งอังกฤษ ผู้นำเสนอให้สร้างเมืองใหม่อย่างเป็นระบบในพื้นที่ชนบท
- **เลอเคอร์บูซีเอ** ผู้นำลัทธิโมเดิร์น ผู้เชื่อมั่นในระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมของศตวรรษที่ 20 เมืองใหม่ล้ำยุคของเขาซึ่งเผยแพร่ครั้งแรกหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยใช้ระบบถนนรูปตาตะแกรงที่ตัดกันเป็นมุมฉากเพื่อสนองการใช้รถยนต์อย่างเต็มที่ มีทางต่างระดับซ้อนกันหลายชั้นทั้งบนดินและใต้ดิน มีอาคารสำนักงานใจกลางเมืองที่สูงเพื่อประหยัดที่ดินซึ่งเปิดเป็นพื้นที่สีเขียวเกือบทั้งหมด นอกจากนี้ยังแบ่งแยกกลุ่มการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ออกจากกันอย่างเด็ดขาด ดังตัวอย่างผังเมือง *Radiant City* ซึ่งเป็นเมืองต้นแบบระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 2 อนึ่ง เลอเคอร์บูซีเอเป็นผู้ร่วมกลุ่มนักวิชาการจากสถาบันเบาเฮาส์ก่อตั้ง CIAM(สภาสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์นนานาชาติ) และประกาศจุดยืนของพวกเขาด้วย *กฎบัตรแห่งเฮเธนส์*

ครั้งเมื่อสงครามยุติลงแล้ว ประเทศต่าง ๆ ก็เร่งบูรณะเพื่อรองรับอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็วของประชากร โดยหยิบยืมอุทยานนครไปดัดแปลงเป็น *แนวความคิดแบบหน่วยชุมชน (Neighborhood Concept)* ซึ่งเน้นการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับย่านพักอาศัย

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). สุนทรียภาพทางสายตา
- (2). สภาพแวดล้อมแบบธรรมชาติในเมือง
- (3). ความสัมพันธ์ระหว่างอาคาร ที่ว่าง และภูมิทัศน์
- (4). คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในย่านพักอาศัย
- (5). สิ่งก่อสร้างที่หลากหลายยุคสมัย
- (6). การสืบทอดวิถีชีวิตของชุมชน
- (7). ความสำคัญของสัดส่วนมนุษย์
- (8). ความสะดวกในการสัญจรในเมือง
- (9). แนวความคิดแบบหน่วยชุมชน ชุมชนใหม่ และเมืองใหม่

ช่วงที่ 3 ต้นกำเนิดของคำว่า “การออกแบบชุมชนเมือง” – ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เมืองต่าง ๆ จึงปรากฏสภาพแวดล้อมซ้ำซาก จำเจ และปราศจากชีวิตชีวา เหล่าสมาชิก CIAM ซึ่งอพยพย้ายถิ่นฐานจากยุโรปไปสอนประจำที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สถาบัน MIT และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ จนกระทั่งเปิดหลักสูตร “การออกแบบชุมชนเมือง”

หรือ Urban Design ขึ้นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปีค.ศ.1960 ส่งผลให้สหรัฐกลายเป็นผู้นำในสาขานี้ โดยทฤษฎีแรก ๆ มาจาก เควิน ลินซ์ ผนวกกับทฤษฎีของ กอร์ดอน คัลเลน และเจน เจคอบส์ และกลายเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้เกิดทฤษฎีใหม่ ๆ ตามมา

แรกเริ่มการก่อตั้งสาขา การออกแบบชุมชนเมืองที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด **โฮเซ หลุยส์ เชิต** ได้ตั้งสมมุติฐานว่า **สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองจะมีคุณภาพดียิ่งขึ้นถ้าสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างสาขาสถาปัตยกรรม สาขาผังเมือง และสาขาภูมิสถาปัตยกรรม** แต่ความสำเร็จในการพัฒนาสาขาดังกล่าวในปัจจุบันไม่ได้เป็นไปตามแนวทางที่เขาคาดไว้

อุปสรรคแรกคือ ความไม่ชัดเจนและความไม่เป็นเอกภาพของหลักสูตรดังกล่าว

อุปสรรคที่สองคือ การต่อต้านลัทธิโมเดิร์นในสหรัฐทำให้สาขาสถาปัตยกรรมหันไปหาแนวโพสท์โมเดิร์นและเลิกข้องเกี่ยวกับการออกแบบเมือง ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1970

แต่เนื่องจากกระแสความนิยมแนว **วิถีของมนุษย์** ซึ่งปลุกฝังโดย เจน เจคอบส์ ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง จึงทำให้เกิดทฤษฎีใหม่ ๆ จากการศึกษาวิจัยในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทำให้สาขาการออกแบบชุมชนเมืองสามารถกลับมาขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกันได้ และมีบทบาทสำหรับการพัฒนาเมืองด้านกายภาพ ทั้งในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และประเทศอื่น ๆ

ในทศวรรษท้ายสุดค่านิยมของการออกแบบเมืองเป็นเรื่องของ **การพัฒนาอย่างยั่งยืน** ในช่วงเวลาดังกล่าว วงการออกแบบชุมชนเมืองเริ่มใช้ภาษาเดียวกันมากขึ้น ทั้งเอกสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือรวมทั้งผลงานการออกแบบ ทั้งในสหรัฐ อังกฤษ ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ ต่างใช้หลักการที่คล้ายคลึงกัน อ้างอิงจากแหล่งเดียวกัน อนึ่ง ความตื่นตัวในเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ทำให้การขยายเมืองถูกควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างกระชับ กล่าวคือ สหภาพยุโรปยึดมั่นในรูปทรงของ เมืองอัดแน่น(Compact City) ประเทศสหราชอาณาจักรก็มองหาทางเลือกอื่น ๆ เช่น Urban Infill, Urban Village, TOD, TND ส่วนในสหรัฐอเมริกาเลือกใช้มาตรา Smart Growth ที่มุ่งขจัดปัญหาการพัฒนาอย่างกระจัดกระจายที่เป็นมาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนกระทั่งปัจจุบันกำลังเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในมรัฐต่าง ๆ

สรุปว่า การออกแบบเมืองในช่วงที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- (1). การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองด้านกายภาพ 3 มิติ
- (2). ความสัมพันธ์ระหว่าง สถาปัตยกรรม-ภูมิสถาปัตยกรรม-ผังเมือง
- (3). การยกระดับคุณภาพชีวิตโดยใช้ “มนุษย์” เป็นศูนย์กลาง
- (4). การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการตัดสินใจ
- (5). การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม
- (6). การสร้างพื้นที่สาธารณะอย่างมีคุณภาพ

- (7). การคำนึงถึงการใช้งานมากกว่าตัวผู้ออกแบบ
- (8). การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (9). จินตภาพของเมืองที่มีเอกลักษณ์และโครงสร้างที่จดจำได้ง่าย
- (10). พฤติกรรมและความโยงโยนของชีวิตในสังคมเมือง
- (11). การรักษาและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ของเมือง
- (12). การสร้างความหลากหลายและใช้ที่ดินแบบผสมผสาน
- (13). การสร้างพื้นที่ป้องกันตนเองเพื่อสอดส่องดูแลความปลอดภัย
- (14). เมืองที่เติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไปแบบธรรมชาติ
- (15). องค์กรวม ซึ่งมีความหมายมากกว่าการรวมของส่วนย่อย ๆ
- (16). ความกลมกลืนระหว่างสิ่งก่อสร้างใหม่กับสภาพแวดล้อม
- (17). การสร้างวิสัยทัศน์และแนวทางพัฒนาอันพึงปรารถนาในอนาคต
- (18). การพลิกฟื้นพื้นที่สูญเสียเปล่าให้กลายเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่า
- (19). สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงสถานะทางชีวภาพ
- (20). สภาพแวดล้อมที่ตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์
- (21). การค้นคว้าและนำความรู้ใหม่ ๆ จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้
- (22). การวางแผนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา
- (23). การพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม
- (24). การควบคุมรูปทรงของชุมชนให้เกาะกลุ่มกัน ไม่กระจัดกระจาย
- (25). คุณภาพระหว่างสภาพธรรมชาติกับสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

จากการสรุปความเป็นมาของ การออกแบบชุมชนเมืองทั้ง 3 ช่วงเวลาดังกล่าว ผู้แต่งจึงใช้พื้นฐานความเข้าใจและจัดกลุ่มค่าสำคัญข้างต้นประกอบการสร้างค่านิยมของการออกแบบชุมชนเมือง ดังนี้

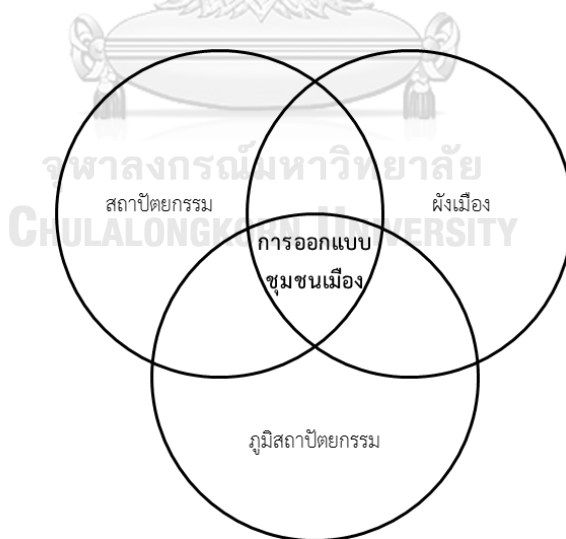
การออกแบบชุมชนเมือง คือ “การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งเน้นคุณภาพด้านสุนทรียภาพ คุณภาพชีวิตของสังคมเมือง และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม” โดยขยายความดังนี้

คุณภาพด้านสุนทรียภาพ หมายถึง รูปทรง 3 มิติซึ่งมีความเป็นระเบียบสวยงามและทำให้จดจำได้ง่าย ผนวกกับมิติที่ 4 ซึ่งบ่งบอกกาลเวลา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสถานที่ตั้งและสภาวะแวดล้อม และต้องเกิดจากการออกแบบด้วยจิตสำนึกแห่งตน

คุณภาพชีวิตของสังคมเมือง หมายถึง การสร้างชุมชนเมืองเพื่อให้มนุษย์ใช้งานไม่ใช่เพื่อไ้ อดความวิจิตรพิสดารของสถานที่ที่ทว่าร้างผู้คน ผู้ออกแบบจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของ พฤติกรรมมนุษย์เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเหมาะสม ในกรณีทั่วไปคือ มนุษย์ใน สังคมเมืองย่อมต้องการการเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ อย่างสะดวก ต้องการความตื่นตาตื่นใจ ต้องการ ความปลอดภัย ดังนั้น การออกแบบที่แสดงถึงความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ เช่น อนุรักษ์อาคารต่างยุค ต่างสมัยให้เคละเคล้ากันอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์พื้นที่อนุสาวรีย์สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ ชุมชนเกิดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ฯลฯ จึงเป็นผลงานที่สนองประโยชน์ของสังคมมนุษย์อย่างแท้จริง

คุณภาพของสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและการให้ความสำคัญต่อสุขอนามัย ของชุมชน เช่น การควบคุมร่มเงา แสงสว่าง ลม อุณหภูมิ ให้พอเหมาะ ปลอดภัย และ การ ป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น รั้งสีอัลตราไวโอเล็ต แสงแดด ลมพายุ ฯลฯ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่าง ชาญฉลาดเพื่อถนอมไว้ให้ชนรุ่นลูกรุ่นหลาน

จากคำนิยามข้างต้นค่อนข้างแตกต่างจากสมมติฐานของ โยเซฟ หลุยส์ เซท และกลุ่ม นักวิชาการผู้ก่อตั้งสาขาการออกแบบชุมชนเมือง ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าการสร้างความร่วมมือระหว่าง สาขาสถาปัตยกรรม สาขาผังเมือง และสาขาภูมิสถาปัตยกรรม จะนำไปสู่ชุมชนเมืองที่มี สภาพแวดล้อมที่ดี ดังแผนภูมิรูปห่วงวงกลม 3 ห่วงที่มีบางส่วนซ้อนทับกันอยู่อย่างเท่า ๆ กัน เกิดเป็น แกนร่วมตรงใจกลาง นั่นคือ การออกแบบชุมชนเมือง โดยแสดงดังแผนภูมิต่อไปนี้

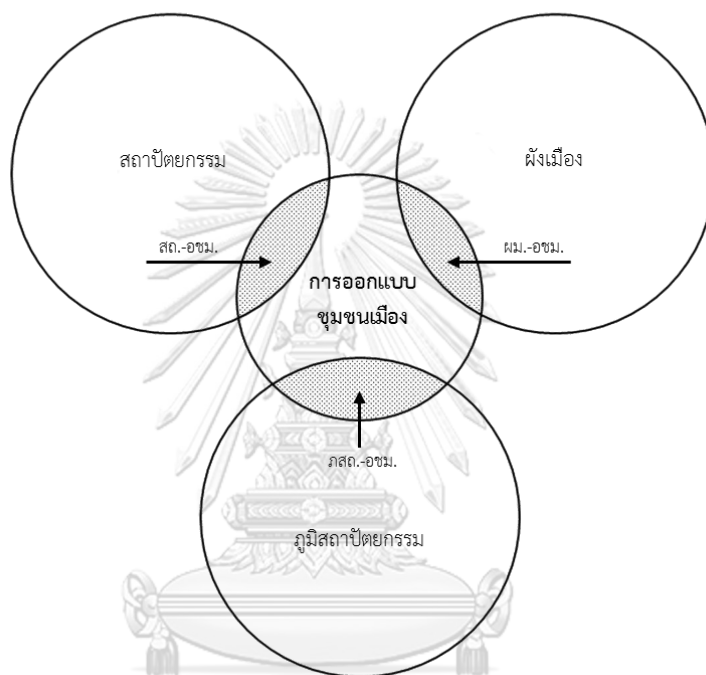

แผนภูมิ 0-1

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสาม

ตามความคาดหวังของ โยเซฟ หลุยส์ เซท และคณะ เมื่อปี ค.ศ.1960

จนกระทั่งมาถึงปัจจุบัน ความร่วมมือระหว่างสาขาทั้งสามไม่ได้เกิดขึ้น เพราะแต่ละสาขายังคงให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องของตนเอง ดังนั้นตามความคิดเห็นของผู้แต่งจึงเพิ่มห่วงวงกลมอีก 1 ห่วง ได้แก่ห่วงอันเล็กตรงกลางซึ่งหมายถึง สาขาการออกแบบชุมชนเมือง ที่ถือกำเนิดด้วยจุดยืนที่สร้างขึ้นเอง ส่วนห่วงวงกลมใหญ่ 3 ห่วงก็ขยับตัวห่างออกจนซ้อนทับกันกับห่วงเล็กตรงกลางเพียงบางส่วน โดยความซ้อนทับนั้นหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สาขาการออกแบบชุมชนเมืองกับสาขาอื่น ๆ โดยแสดงดังแผนภูมิต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิ 0-2

CHULALONGKORN UNIVERSITY
แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบชุมชนเมือง กับ สาขาหลักทั้งสาม

ตามการสร้างคำนิยามของผู้แต่ง ในช่วงปี.ศ.2000

ภาคผนวก จ เอกสารทางราชการ

1. ข้อกำหนดและขอบเขตการศึกษาโครงการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสระแก้ว ตาก และสงขลา

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โครงการศึกษาออกแบบนิคมอุตสาหกรรม
ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสงขลา

3. ข้อกำหนดทั่วไป

3.1 คำนิยาม

ในรายการข้อกำหนดฉบับนี้กำหนดให้

- 1) กนอ. หมายถึง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทนที่ กนอ. แต่งตั้งและมอบหมาย ให้ดำเนินการคัดเลือก ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการให้เป็นไปตามสัญญาและรายการข้อกำหนดนี้
- 2) ผู้เสนอราคา หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ยื่นข้อเสนอและราคาต่อ กนอ. เพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ให้บริการตามรายการข้อกำหนดฉบับนี้
- 3) ผู้ให้บริการ หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ กนอ. ตกลงว่าจ้างด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือให้ดำเนินการตามรายการข้อกำหนดฉบับนี้ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการทุกกรณีด้วย
- 4) รายงาน หมายถึง รายงานโครงการศึกษาออกแบบนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสงขลา ที่ กนอ. มีความประสงค์จะศึกษาและจัดทำตามรายการข้อกำหนดฉบับนี้ซึ่งมิได้จำกัดเฉพาะเท่าที่กำหนดไว้ในที่นี้ แต่ยังรวมถึงการดำเนินงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของ กนอ. ตามข้อ 1.2 วัตถุประสงค์ ตามข้อ 2.1 และเป้าหมาย ตามข้อ 2.2 ตามที่ระบุในข้อกำหนดนี้

3.2 ลำดับความสำคัญของเอกสาร

ความสำคัญของเอกสารในการจ้างเพื่อดำเนินการตามรายการข้อกำหนดฉบับนี้ เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) สัญญา
- 2) ข้อกำหนดและขอบเขตงาน (Term of Reference)
- 3) เอกสารหรือหนังสือชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมของ กนอ.
- 4) เอกสารเสนอราคาของผู้เสนอราคา

4. ขอบเขตของงาน

ผู้ให้บริการต้องดำเนินการศึกษาการออกแบบการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมและจัดทำรายงานตามหลักวิธีปฏิบัติที่ดีและมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยมีขอบเขตของการดำเนินงานภายใต้ความรับผิดชอบและค่าใช้จ่ายของผู้ให้บริการทั้งหมด ไม่น้อยกว่าที่กำหนด ดังต่อไปนี้

4.1 สำรองพื้นที่โครงการเพื่อใช้ในการออกแบบ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงานดังนี้

- 1) การจัดทำแผนที่สำรวจ Topographic พร้อมค่าระดับโดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม และใช้ประกอบการทำงาน โดยต้องกำหนดจุดอ้างอิง (Bench Mark) สำหรับงานก่อสร้าง โดยทำการถ่ายข้อมูลระบบพิกัดฉาก (UTM : Universal Transverse Mercator) จากหน่วยงานที่ กนอ. เห็นชอบ จำนวน 3

จุด ตามตำแหน่งที่ ก.น.อ. กำหนด รวมทั้งสำรวจข้อมูลโหนด พิกัด และระยะวางที่ดิน รวมทั้งการสำรวจภาคสนามอื่น ๆ ที่จำเป็น

2) สำรวจค่าระดับน้ำท่วมสูงสุด สำรวจแหล่งรับน้ำภายนอกโครงการหรือข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการออกแบบระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมหรือระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) สำรวจสภาพชั้นดิน โดยตรวจสอบและวิเคราะห์ลักษณะของชั้นดินในพื้นที่โครงการ ซึ่งต้องมีการเจาะสำรวจอย่างน้อย จำนวนไม่น้อยกว่า 9 แห่ง กระจายครอบคลุมพื้นที่โครงการตามจุดที่ ก.น.อ. เห็นชอบ โดยมีความลึกเพียงพอต่อการวิเคราะห์กำลังรับน้ำหนักของชั้นดิน ในบริเวณพื้นที่โครงการพร้อมทั้งทำการจำแนกลักษณะชั้นดิน (Soil Profile) แต่ละหลุม พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการเจาะสำรวจผลการทดสอบและข้อเสนอแนะผลการวิเคราะห์กำลังบรรทุกของชั้นดิน ตลอดจนความลึกที่เจาะและข้อเสนอแนะการเลือกใช้ระบบเสาเข็มและความลึกที่เหมาะสม ผู้ให้บริการจะต้องมอบรายงานผลการเจาะวิเคราะห์ดินทุกแห่ง จำนวน 2 ชุด ให้ ก.น.อ. พร้อมทั้งหล่อตัดตัวอย่างชั้นดินยาวไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ติดตั้งบนแผ่นไม้บ่อกระดပ်ความลึกของชั้นดินแต่ละชั้น จำนวน 3 ชุดตามหลุมตัวอย่างที่ ก.น.อ. กำหนด

4) ดำเนินการสำรวจอุสรรคและสิ่งกีดขวางการก่อสร้างทั้งหมดในพื้นที่โครงการและที่เกี่ยวข้องซึ่งจะมีผลต่อการก่อสร้าง

4.2 นำแนวคิดการออกแบบเบื้องต้น (Conceptual Design) มาดำเนินการออกแบบรายละเอียดเบื้องต้น วางผัง กำหนดรูปแบบ องค์ประกอบ ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เชื่อมโยงกับระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ และเชื่อมโยงกับภายนอก โดยจะต้องแสดงออกถึงความสอดคล้องกับความต้องการใช้งาน ลักษณะงาน และการบริการ แสดงถึงความกลมกลืนหรือความโดดเด่น ตลอดจนความสอดคล้องกับแนวคิดนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยจะต้องประกอบด้วยภาพแผนผัง (Lay out Plan) ภาพด้านอย่างน้อย 2 ด้าน และภาพรูปตัด โดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม ประกอบด้วย

- 1) ระบบถนนในและทางเชื่อมกับถนนภายนอกนิคมอุตสาหกรรม
- 2) ระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม
- 3) ระบบผลิตและจ่ายน้ำประปา
- 4) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
- 5) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม
- 6) ระบบไฟฟ้า
- 7) ระบบดับเพลิงและป้องกันอุบัติเหตุ
- 8) ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม มูลฝอย และสิ่งปฏิกูล
- 9) ระบบรักษาความปลอดภัยและเตือนภัย
- 10) อาคารต่าง ๆ
- 11) พื้นที่ส่วนกลาง เช่น ที่จอดรถ สวน ส่วนอำนวยความสะดวก พื้นที่สีเขียว เป็นต้น
- 12) ภูมิทัศน์ของพื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่โดยรวม
- 13) อื่น ๆ

4.3 ดำเนินการอื่น ๆ ที่จะได้มาซึ่งแบบรายละเอียดขั้นสุดท้ายที่ดี พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เหมาะสมแก่ กนอ. พิจารณา

4.4 ออกแบบรายละเอียดและจัดทำแบบก่อสร้างงานสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมของเรื่องงานทั้งหมดตามข้อ 4.2 ซึ่งได้ข้อยู่ติจากข้อ 4.3 แล้ว

4.5 จัดทำรายการคำนวณงานก่อสร้างทุกระบบงานพร้อมวิศวกรรมนามรับรองตามการออกแบบของข้อ 4.4

4.6 จัดทำข้อกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของงาน (Specification) ประกอบแบบก่อสร้าง

4.7 จัดทำเอกสารประกอบการออกแบบ และวิธีการก่อสร้าง

4.8 ประมาณราคากลางค่าก่อสร้างที่สอดคล้องกับแบบก่อสร้างตามข้อ 4.3 โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของกรมบัญชีกลางที่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ต้องแสดงรายละเอียดของปริมาณงานและราคาต่อหน่วย แยกแต่ละส่วนงาน

4.9 จัดทำบัญชีรายการและราคาก่อสร้าง (Bill of Quantities)

4.10 จัดทำแผนการดำเนินการก่อสร้าง กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ และการแบ่งงวดงานก่อสร้าง

4.11 จัดทำรายการข้อกำหนดและขอบเขตงาน (Term of Reference) เพื่อใช้จัดจ้างผู้รับจ้างก่อสร้าง พร้อมแบบฟอร์มเสนอราคาสำหรับผู้รับจ้างก่อสร้างเพื่อสะดวกในการเปรียบเทียบและต่อรองราคาในแต่ละรายการงานได้

4.12 จัดทำรายการข้อกำหนดและขอบเขตงาน (Term of Reference) เพื่อใช้จัดจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง

4.13 ประมาณการราคาจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง และการแบ่งงวดงานค่าจ้างควบคุมงาน

4.14 จัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการประกวดราคาจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างและจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้าง รวมถึงเอกสารที่ กนอ. กำหนด

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ผู้ให้บริการจะต้องดำเนินการตามข้อ 4 ทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 150 วัน นับตั้งแต่วันที่กำหนดให้เริ่มทำงานที่ระบุในสัญญาหรือตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ไม่รวมช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการตรวจการจ้างใช้ในการรับงานและวันที่ได้แจ้งต่อคณะกรรมการจนถึงวันที่ตรวจรับงานเสร็จในงวดนั้น ๆ และไม่รวมระยะเวลาที่สูญเสียอันเกิดจากเหตุหรืออุปสรรคภายนอกอื่น อันมิอาจโทษผู้ให้บริการได้

6. การส่งมอบงาน

ผู้ให้บริการต้องดำเนินการศึกษาและส่งมอบผลงานให้ กนอ. ตามเงื่อนไขและเวลาที่กำหนด ดังนี้

6.1 รายงานผลการสำรวจพื้นที่โครงการเพื่อใช้ในการออกแบบตามขอบเขตการศึกษาข้อ 4.1 โดยให้จัดทำเป็นภาษาไทยจำนวน 10 เล่มและในรูปแบบ digital file บรรจุใน CD-ROM โดยใช้โปรแกรมที่เหมาะสม จำนวน 2 ชุดพร้อมทั้งหลอดตัวอย่างดินยาว ไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ติดตั้งบนแผ่นไม้บ็อก

7. การจ่ายเงิน

กนอ. จะแบ่งจ่ายเงินค่าจ้างออกเป็น 3 งวด ซึ่งแต่ละงวดจะถึงกำหนดชำระเมื่อผู้ให้บริการได้ดำเนินงานตามเงื่อนไขและรายละเอียดแล้วเสร็จถูกต้องและครบถ้วนของแต่ละงวดที่กำหนด และต้องส่งมอบรายงานผลการปฏิบัติงานให้ กนอ. เพื่อให้ความเห็นชอบและใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงิน โดย กนอ. จะแบ่งจ่ายเงินค่าจ้างออกเป็นงวด ๆ ตามงวดงานดังนี้

- งวดที่ 1** จ่ายเงินค่าจ้างในอัตราร้อยละ 25 ของค่าจ้างทั้งหมดให้กับผู้ให้บริการเมื่อผู้ให้บริการได้จัดส่งรายงานผลการสำรวจพื้นที่โครงการตามข้อ 6.1 ให้ กนอ. รับมอบไว้และพิจารณาเห็นชอบแล้ว
- งวดที่ 2** จ่ายเงินค่าจ้างในอัตราร้อยละ 35 ของค่าจ้างทั้งหมดให้กับผู้ให้บริการเมื่อผู้ให้บริการได้จัดส่งแบบร่างเบื้องต้นของการพัฒนาพื้นที่โครงการ ตามข้อ 6.2 ให้ กนอ. รับมอบไว้และพิจารณาเห็นชอบแล้ว
- งวดที่ 3** จ่ายเงินค่าจ้างในอัตราร้อยละ 40 ของค่าจ้างทั้งหมดให้กับผู้ให้บริการเมื่อผู้ให้บริการได้จัดส่งแบบก่อสร้างและเอกสารประกอบฉบับสมบูรณ์ ตามข้อ 6.3 ให้ กนอ. รับมอบไว้และพิจารณาเห็นชอบแล้ว

8. การปรับเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

8.1 ในกรณีที่ผู้ให้บริการไม่สามารถปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามกำหนดในสัญญาจะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.10 ของค่าจ้างทั้งหมดที่ตกลงกัน จนกว่าผู้ให้บริการจะปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามที่กำหนด นอกจากนี้ ผู้ให้บริการยินยอมให้ กนอ. เรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ให้บริการไม่สามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดในสัญญาและทำให้เกิดความเสียหายแก่ กนอ. ได้อีกด้วย

8.2 ในกรณีที่ผู้ให้บริการไม่สามารถส่งมอบงานงวดได้ครบถ้วน และ/หรือ ตามเวลาที่กำหนดในข้อ 6 จะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.10 ของค่าจ้างงวดนั้นจนกว่าจะดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จ นอกจากนี้ ผู้ให้บริการยินยอมให้ กนอ. เรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ให้บริการไม่สามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดในสัญญาและทำให้เกิดความเสียหายแก่ กนอ. ได้อีกด้วย

9. คุณสมบัติของผู้เสนอราคา

ผู้ให้บริการจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยดังนี้

- 9.1 เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยมีหลักฐานการจดทะเบียน ซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ออกให้หรือรับรอง
- 9.2 ต้องไม่เป็นผู้ถูกแจ้งเวียนชื่อเป็นผู้ละทิ้งงานของทางราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้วหรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ หรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 9.3 เป็นบริษัทที่ปรึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษากับกระทรวงการคลังสาขา Construction Industry Development Sector ประเภท A

- 9.4 ต้องมีผลงานการออกแบบงานก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมหรือระบบสาธารณูปโภค อย่างน้อย 1 โครงการ โดยจะต้องมีมูลค่างานไม่น้อยกว่า 7,000,000 บาท โดยผลงานดังกล่าวต้องเป็นโครงการของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรภาครัฐ หรือเอกชนภายในประเทศที่นำเชื่อถือและตรวจสอบได้ และเป็นคู่สัญญาโดยตรงกับหน่วยงานนั้น ๆ ภายในระยะเวลา 5 ปี นับจนถึงวันที่เสนอราคา
- 9.5 ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อว่าเป็นคู่สัญญาที่ไม่ได้แสดงบัญชีรายรับรายจ่ายหรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนสาระสำคัญตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- 9.6 ผู้เสนอราคาต้องเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้ลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- 9.7 ผู้เสนอราคาที่ได้รับการคัดเลือก ให้รับจ่ายเงินผ่านบัญชีฝากกระแสรายวัน เว้นแต่การรับจ่ายเงินแต่ละครั้งซึ่งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาทสามารถรับจ่ายเงินเป็นเงินสดได้ และให้จัดทำบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายต่อกรมสรรพากร และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- 9.8 ผู้เสนอราคาสามารถเสนอราคาร่วมกันในรูปแบบกิจการร่วมค้าโดยจะต้องปฏิบัติดังนี้
- 1) กรณีกิจการร่วมค้าได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลใหม่กิจการร่วมค้าที่เสนอราคาที่จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลใหม่ จะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดและรายการข้อกำหนดนี้ ส่วนคุณสมบัติด้านผลงาน กิจการร่วมค้าสามารถนำผลงานของผู้ที่เข้าร่วมค้ามาใช้แสดงเป็นผลงานของกิจการร่วมค้าที่เข้าเสนอราคาได้
 - 2) กรณีกิจการร่วมค้าไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลใหม่ โดยหลักการนิติบุคคลแต่ละรายที่เข้าร่วมค้าทุกรายจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดและรายการข้อกำหนดนี้ เว้นแต่ในกรณีที่กิจการ ร่วมค้าได้มีข้อตกลงระหว่างผู้เข้าร่วมค้าเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดให้ผู้เข้าร่วมค้ารายใดรายหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการเสนอราคาครั้งนี้ โดยจะต้องแสดงหลักฐานดังกล่าวมาพร้อมกับข้อเสนอหรือซอง กิจการร่วมค้านั้นสามารถใช้ผลงานของผู้ร่วมค้าหลักรายเดียวเป็นผลงานของกิจการร่วมค้าที่ยื่นเสนอราคาได้

10. การจัดทำข้อเสนอ

ผู้เสนอราคาต้องจัดทำข้อเสนอโครงการเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาจำนวน 5 ชุด ชุดละ 2 ซอง โดยซองแรกแยกเป็นรายละเอียดคุณสมบัติของผู้ให้บริการรวมทั้งข้อเสนอทางเทคนิค และซองที่สองเป็นข้อเสนอด้านราคา

- 10.1 ซองข้อเสนอทางด้านเทคนิค ประกอบด้วย รายละเอียดการทำงานที่ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาฯ ระบุไว้ โดยต้องมีหัวข้อ และรายละเอียดดังต่อไปนี้

10.1.1 ประวัติความเป็นมาของบริษัท/หน่วยงาน/สถาบัน และประสบการณ์

- 11.2 กนอ. จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและข้อเสนอทางเทคนิคก่อน
- 11.3 ระหว่างการพิจารณา กนอ. มีสิทธิ์ที่จะแจ้งให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งหรือทั้งหมดมาอธิบายหรือชี้แจงข้อเสนอดังกล่าว กนอ. ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดหรือเห็นชอบเพื่อประกอบการพิจารณา โดยผู้เสนอราคาจะต้องให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายจาก กนอ. แต่อย่างใด การที่ผู้เสนอราคารายใดไม่ได้รับแจ้ง ไม่ถือว่าเป็นผู้ถูกตัดสิทธิ์ในการพิจารณานอกจากนี้การอธิบายหรือชี้แจงข้อเสนอดังกล่าวไม่ได้ถือว่า กนอ. ยอมรับข้อเสนอสองผู้เสนอราคาแต่อย่างใด
- 11.4 กนอ. จะพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอทางเทคนิคที่ดีที่สุดของผู้เสนอราคาแล้วจึงจะพิจารณาข้อเสนอราคาของผู้เสนอราคาที่มีข้อเสนอทางเทคนิคที่ดีที่สุดเป็นลำดับแรก หากไม่สามารถตกลงกันได้ กนอ. จะพิจารณาข้อเสนอราคาของผู้เสนอราคาที่มีข้อเสนอทางเทคนิคที่ดีที่สุดลำดับถัดไปจนกว่าจะได้ข้อตกลงเป็นที่สุด
- 11.5 เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของผู้เสนอราคาประกอบด้วย
- 1) ผลงานของผู้เสนอราคาในระยะเวลา 10 ปีย้อนหลัง (20%)
 - 2) คุณสมบัติและประสบการณ์การทำงานของบุคลากรหลักในระยะเวลา 15 ปีย้อนหลัง (40%)
 - 3) คุณภาพของแนวทางและวิธีการในการศึกษา (40%)
- 11.5.1 ผู้จัดการโครงการ จะต้องมีความรู้การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 20 ปี และทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารจัดการโครงการในตำแหน่งผู้จัดการโครงการหรือผู้อำนวยการโครงการที่มีลักษณะเดียวกับโครงการนี้ ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีผลงานบริหารโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 3 ล้านบาทขึ้นไปอย่างน้อย 1 โครงการ
- 11.5.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมโครงสร้าง จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์สาขาโยธาหรือก่อสร้าง หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านวิศวกรรมโครงสร้าง
- 11.5.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมจราจรและขนส่ง จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธาหรือสาขาขนส่ง หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านวิศวกรรมจราจรและขนส่ง
- 11.5.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมระบบระบายน้ำ จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธาหรือสาขาสุขาภิบาล หรือสิ่งแวดล้อม หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป และมี

- ประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านวิศวกรรม
แหล่งน้ำหรือระบบระบายน้ำ
- 11.5.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมแหล่งน้ำ จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้าน
วิศวกรรมศาสตร์สาขาโยธา หรือชลประทาน หรือแหล่งน้ำ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมี
ประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 15 ปี
- 11.5.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมระบบน้ำประปาและระบบบำบัดน้ำเสีย จะต้องมีความรู้
ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขาสุขาภิบาล หรือสิ่งแวดล้อม หรือสาขาที่
เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป
และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้าน
วิศวกรรมระบบน้ำประปาหรือระบบบำบัดน้ำเสีย
- 11.5.7 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมไฟฟ้า จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านวิศวกรรมศาสตร์
สาขาไฟฟ้ากำลัง หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่น้อยกว่า 15 ปีโดย
ครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้า
- 11.5.8 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมเครื่องกล จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้าน
วิศวกรรมศาสตร์สาขาเครื่องกล หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับสามัญขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่
น้อยกว่า 15 ปีโดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านวิศวกรรมเครื่องกล
- 11.5.9 ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจ จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านวิศวกรรมศาสตร์ สาขา
โยธาหรือสาขาสำรวจ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และต้องเป็นวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมระดับภาคีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 15 ปี
โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านการสำรวจ
- 11.5.10 ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและวางผัง จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้าน
สถาปัตยกรรมศาสตร์ หรือภูมิสถาปัตยกรรม และต้องเป็นสถาปนิกที่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพสถาปนิกระดับสามัญขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย
15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านการวางผังโครงการ
- 11.5.11 ผู้เชี่ยวชาญด้านธรณี/ปฐพีกลศาสตร์ จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านการธรณี
หรือปฐพีกลศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า
15 ปี
- 11.5.12 ผู้เชี่ยวชาญด้านประมาณราคา จะต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านวิศวกรรมศาสตร์
สาขาโยธาหรือก่อสร้างหรือสาขาที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย
15 ปี โดยครอบคลุมถึงประสบการณ์ด้านการประมาณราคา

2. ข้อกำหนด ขอบเขต และเงื่อนไขในการจ้างที่ปรึกษาโครงการจัดทำผังแนวความคิดการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย และอุบลราชธานี

ข้อกำหนด ขอบเขต และเงื่อนไขการจ้างที่ปรึกษา (TOR)
โครงการจัดทำผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด
จันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย และอุบลราชธานี

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้หน่วยงานตามมาตรา 35 (2) คือ กรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดรูปที่ดินตามแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดและอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ มาตรา 6 (1) (2) และ (15) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ (กรมโยธาธิการและผังเมือง) ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด และนำมาเสนอให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินฯ พิจารณาเสร็จสิ้นไปจำนวนหนึ่งแล้ว นั้น

ในการพิจารณาผ่านความเห็นชอบแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด โดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดินฯ มีความต้องการในรายละเอียดเชิงลึกของแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายดังกล่าว อันได้แก่ ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจในการพัฒนา ทิศนคติของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาด้วยวิธีจัดรูปที่ดิน เพื่อให้แผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินฯ ของจังหวัดเป็นแผนแม่บทการพัฒนาเมืองและชุมชนของจังหวัด ตอบสนองงานพัฒนาตามผังเมืองที่วางไว้อย่างเป็นระบบ และเพื่อให้การดำเนินการจัดรูปที่ดินของหน่วยงานราชการ ภาคเอกชนและประชาชนมีความชัดเจนในกระบวนการที่สอดคล้องตามทิศทางการเติบโตของเมืองและชุมชน ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด เพื่อกำหนดกรอบการพัฒนาและรูปแบบการพัฒนาที่ชัดเจนในพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินฯ ของจังหวัด รวมทั้งสามารถคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ โดยการจ้างจ้างที่ปรึกษาดำเนินการศึกษาจัดทำผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก หนองคาย และอุบลราชธานี พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อกำหนดกรอบการพัฒนา และจัดทำผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด
- 2.2 เพื่อเสนอแนะพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
- 2.3 เพื่อให้มีฐานข้อมูลสารสนเทศแปลงที่ดินเบื้องต้นในพื้นที่เสนอแนะโครงการจัดรูปที่ดินฯ

3. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของงานจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา มีดังนี้

- 3.1 ศึกษาแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี ชัยนาท นครนายก และโครงการภาครัฐ ภาคเอกชนที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ หรือมาตรการอื่นใดที่มีความเกี่ยวข้อง รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นเบื้องต้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

SPAN
CONSULTANTS CO., LTD.
SP

-2-

3.2 ศึกษาและสำรวจสภาพปัจจุบันของพื้นที่เป้าหมาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางกายภาพ เช่น สภาพภูมิประเทศ สภาพการระบายน้ำ ระดับความสูงของพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่เสี่ยงภัยจากธรรมชาติ รูปแบบการกระจายตัวของเมือง/ชุมชน ความเชื่อมโยงของระบบชุมชน การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการขยายตัวของเมือง/ชุมชน ประเภทและขนาดของอาคาร ระบบคมนาคมและขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ ความต้องการและการกระจายตัวของ การให้บริการในอนาคต

ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางเศรษฐกิจ เช่น โครงสร้างทางเศรษฐกิจ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้างงานและแรงงาน รายได้ครัวเรือนและบุคคล แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางสังคม เช่น ลักษณะและการกระจายตัวของประชากร การเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นเมือง/ชุมชน ลักษณะทางสังคม กิจกรรมทางสังคม ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนา รวมทั้งข้อมูลเฉพาะของพื้นที่ เช่น เอกลักษณะท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ศึกษาและสำรวจข้อมูลทางประชากร เช่น ลักษณะ การกระจายตัว และโครงสร้างของประชากร ขนาดครัวเรือน แนวโน้มประชากรในอนาคต

ศึกษาและสำรวจข้อมูลภาวะตลาดอสังหาริมทรัพย์ประเภทต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมายและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ทั้งในด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ และ

สำรวจพื้นที่เป้าหมาย เพื่อจัดทำ SWOT การพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยแสดงในรูปแบบแผนผัง คาดการณ์แนวโน้มการพัฒนาพื้นที่ในอนาคตโดยจัดทำเป็น Scenarios การพัฒนาพื้นที่เป้าหมายในแนวทางต่างๆ

สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่บทบาทและหน้าที่ของพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร รูปแบบอาคาร จำนวนชั้น โครงข่ายการสัญจรภายในพื้นที่และความเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต

3.4 กำหนดและจัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

โครงสร้างการพัฒนา เป้าหมายการพัฒนา แนวความคิดหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

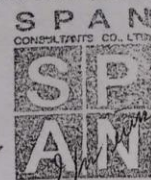
ผังแสดงระบบถนน ระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปโภคปัจจุบัน
ผังแสดงระบบชุมชนเมืองปัจจุบันในเขตส่งเสริมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดที่มีพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินฯ ซึ่งพื้นที่เป้าหมายนั้น กำหนดให้จัดทำผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายไว้

ผังแนวคิดในด้านต่างๆ ได้แก่ แนวคิดการออกแบบหน่วยชุมชน แนวคิดการกำหนดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน แนวคิดการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกชุมชน แนวคิดการออกแบบโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง แนวคิดการออกแบบโครงข่ายระบายน้ำและการรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ผังแม่บทการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย

โดยแสดงในมาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 25,000 และแสดงภาพทัศนียภาพแบบ 3 มิติ (3D Perspective)

ในมุมมองที่มีความสำคัญ

-3-

3.5 ศึกษาเพื่อเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ ในพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดพร้อมรูปแบบการพัฒนา (อย่างน้อย 1 พื้นที่ในแต่ละจังหวัด) โดยให้ศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ที่มีความเหมาะสม/มีศักยภาพ ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ ทางด้านกายภาพและทำเลที่ตั้งของพื้นที่โครงการ (Physical Feasibility Study) รวบรวมระวางโฉนด และศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาโครงการ โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

- สภาพทางกายภาพ และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ
- ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- ระบบคมนาคมและขนส่ง การเข้าถึงพื้นที่ และสภาพแวดล้อม
- ทำเลที่ตั้ง ได้แก่ ปัจจัยบวกและปัจจัยลบของทำเล
- ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ การถือครองที่ดินของรัฐ
- ข้อเสนอแนะในการพัฒนา และอื่นๆ

3.6 จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นในพื้นที่เสนอแนะโครงการจัดรูปที่ดินฯ อันประกอบด้วย

- ระวางโฉนดที่ดิน
- อาคารและการใช้ประโยชน์อาคาร
- สิ่งก่อสร้างทั่วไป (สะพาน ประตูน้ำ กำแพงกันดิน รั้วทุกประเภท)
- สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ
- แหล่งน้ำธรรมชาติ(แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)
- แหล่งน้ำซึ่งมนุษย์สร้างขึ้น(อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ สระน้ำ)

4. ผลงานที่จะต้องส่งมอบ

ที่ปรึกษาต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน 240 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง และต้องส่งมอบผลการดำเนินการศึกษาทั้งหมดให้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยต้องส่งมอบงานดังต่อไปนี้

4.1 จัดส่งรายงานขั้นต้น (Inception Report) ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง จำนวน 15 ชุด และนำเสนอผลการดำเนินงานตามขอบเขตการศึกษาต่อคณะกรรมการกำกับการจ้าง จำนวน 1 ครั้ง พร้อมผลงานความก้าวหน้าตามขอบเขตการศึกษาในรูปแบบ Digital จำนวน 2 ชุด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย แนวคิดในการดำเนินการศึกษา และแผนการดำเนินงาน

4.2 จัดส่งรายงานฉบับกลาง (Interim Report) ภายใน 120 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง จำนวน 15 ชุด และนำเสนอผลการดำเนินงานตามขอบเขตการศึกษาต่อคณะกรรมการกำกับการจ้าง จำนวน 1 ครั้ง พร้อมผลงานความก้าวหน้าตามขอบเขตการศึกษาในรูปแบบ Digital จำนวน 2 ชุด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย ผลของการดำเนินงานในหัวข้อ 3.1-3.3 ที่แล้วเสร็จ และความก้าวหน้าการดำเนินงานในหัวข้อที่ 3.4

4.3 จัดส่งร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ภายใน 210 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง จำนวน 15 ชุด พร้อมระบบงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอผลการดำเนินงานตามขอบเขตการศึกษาต่อคณะกรรมการกำกับการจ้าง จำนวน 1 ครั้ง โดยมีรายละเอียดประกอบด้วยผลของการดำเนินงานในหัวข้อที่ 3.4 - 3.6 ที่แล้วเสร็จ

4.4 จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) พร้อมผลการดำเนินงานทั้งหมดตามขอบเขตการศึกษาภายใน 240 วัน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจ้าง

หมายเหตุ : เอกสารใช้เพื่อการศึกษาวិจัย และเป็นหลักฐานอ้างอิงในการสืบค้นข้อมูลเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

ข้อมูลรูปแบบ Digital File ทั้งหมดที่ดำเนินการในโครงการ จำนวนจังหวัดละ 1 ชุด ประกอบด้วย รายงานในรูปแบบ PDF ซึ่งเปิดอ่านด้วยโปรแกรม Acrobat Reader Version ล่าสุด โดยมีรูปแบบและหมายเลขหน้าเช่นเดียวกับต้นฉบับรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ และต้นฉบับรายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานในรูปแบบ MS Office Version ล่าสุด ได้แก่ รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์และรายงานสำหรับผู้บริหาร รวมทั้งรูปภาพ แผนที่แผนผังที่อยู่ในรูปแบบของ Image file ให้บันทึกข้อมูลตามหัวข้อ 3.4 - 3.6 ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ใน File Format ของ ArcGIS หรือรูปแบบอื่นที่กรมโยธาธิการและผังเมืองสามารถเรียกอ่านและแก้ไขได้ โดยให้อยู่ในระบบพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐาน WGS84 (World Geodetic System 1984) ทิศนัยภาพแบบ 3 มิติ (3D Perspective) ภาพถ่ายแสดงการทำงานของบริษัทที่ปรึกษาในพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินของแต่ละจังหวัด

กรณีที่ปรึกษามีความประสงค์จะเบิกค่าจ้างล่วงหน้า ร้อยละ 15 ของเงินงบประมาณที่ได้รับ ที่ปรึกษาต้องทำหนังสือคำประกันจากธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับรอง มามอบแก่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นหลักประกัน และเงินจำนวนนี้จะถูกหักคืนจากค่าจ้างงวดที่ 1 ถึงงวดที่ 3 งวดละเท่าๆ กันของจำนวนเงินล่วงหน้าที่เบิกไป

8. เงื่อนไขค่าปรับ

กรณีผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานตามเวลาที่กำหนดไว้ในข้อที่ 7 ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นรายวัน ในอัตราร้อยละ 0.01 ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา

9. การรับประกันผลงาน

9.1 บริษัทที่ปรึกษาจะต้องรับประกันผลงานการศึกษาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่รับมอบรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์

9.2 ในกรณีที่กรมโยธาธิการและผังเมือง มีหนังสือแจ้งให้แก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมงานที่ปรึกษา จะต้องส่งงานที่แก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมให้สำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง ภายใน 30 วัน หลังจากที่ได้รับเอกสาร ขอแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมงาน

9.3 เงินประกันผลงานร้อยละ 5 ในแต่ละงวดงานที่ปรึกษาจะต้องนำหนังสือคำประกันจากธนาคารหรือสถาบันการเงินภายในประเทศมาค้ำประกันแทนเงินสดทุกงวดงาน

10. คุณสมบัติของที่ปรึกษา

ที่ปรึกษาที่กรมโยธาธิการและผังเมืองจะทำการว่าจ้างให้ดำเนินการ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

10.1 เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์

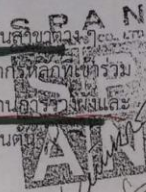
ในการให้บริการเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นสถาบันการศึกษา และมีรายชื่อจดทะเบียนเป็นที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูล ที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

10.2 ที่ปรึกษาที่ยื่นข้อเสนอต้องยื่นในฐานะนิติบุคคลเดียว

10.3 ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้มีความชำนาญ มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้อง

10.4 ที่ปรึกษาต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และผลงานในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเมืองไม่น้อยกว่า 4 สาขา พร้อมหนังสือยืนยันการร่วมงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการด้วย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมือง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจและ ออกแบบชุมชนเมือง ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

3. ข้อกำหนดและขอบเขตการจ้างที่ปรึกษาสำหรับงานผังเมือง

ที่ กท ๑๗๐๕/๒๗/๒๗

สำนักผังเมือง

๔๔ ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญยื่นเสนอเอกสารคุณสมบัติเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้รับจ้าง โครงการจ้างที่ปรึกษาประจำ เพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบรายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง

เรียน บริษัทที่ปรึกษาสาขาพัฒนาเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาขอบเขตของงานจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบรายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมืองและราคากลาง
๒. แบบฟอร์มเพื่อประกอบการยื่นแสดงคุณสมบัติที่ปรึกษา บัญชีแสดงประสบการณ์และ ผลงานที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ด้วยสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร มีความประสงค์จะจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษา ประจำเพื่อสำรวจ วางผัง ออกแบบรายละเอียด ประเมินราคา สำหรับงานผังเมือง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยบริษัทจะต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

๑. บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นคู่สัญญาต้องไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ไม่แสดงบัญชีรายรับ รายจ่ายหรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ

๒. บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต้องลงทะเบียนในระบบ อิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๓. คู่สัญญาต้องรับจ่ายเงินผ่านบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เว้นแต่ การรับจ่ายเงินแต่ละครั้ง ซึ่งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาท คู่สัญญาอาจรับจ่ายเป็นเงินสดก็ได้

๔. เมื่อเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้ว คู่สัญญาต้องจัดทำบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ จัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเคร่งครัด

สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร จึงขอเชิญท่านที่มีความประสงค์จะดำเนินการโครงการ สามารถยื่น เอกสารผลงานของบริษัท ได้ที่ฝ่ายวางผังปรับปรุงฟื้นฟูเมือง กองจัดรูปที่ดินและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง สำนักผังเมือง เลขที่ ๔๔ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ ในเวลาราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กองจัดรูปที่ดินและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๑๒๘๑

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๒๗๙

(นางสาวปัญญภัทสรณ์ นพพันธ์)
รองผู้อำนวยการสำนักผังเมือง
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักผังเมือง

- ๒ -

๒.๔ เพื่อจัดเก็บฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมืองอย่างเป็นระบบ

๒.๕ เพื่อเผยแพร่ ส่งเสริมความรู้ และความเข้าใจในโครงการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมือง โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เป้าหมาย

๓.๑. แผนแม่บทการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมือง เพื่อเป็นกรอบแนวทางพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมืองและส่วนของเมือง ในการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม รวมทั้งบริเวณที่มีความเชื่อมโยง และบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดจนบริเวณที่มีความจำเป็นเร่งด่วนตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒. แผนผังรายละเอียดการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมือง แบบรายละเอียดด้านสถาปัตยกรรม และวิศวกรรม เอกสารประกอบแบบ พร้อมด้วยประมาณการงบประมาณค่าก่อสร้างตามมาตรฐานของสำนักการโยธา การวางผังอนุรักษ์ การออกแบบซ่อมแซมบูรณะโบราณสถานและการวางผังปรับปรุงพื้นที่เมือง

๓.๓. แผนการบริหารจัดการโครงการที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ มาตรการทางผังเมือง การเสนอรายงานความเป็นไปได้ทางการเงิน การจัดหาผู้ลงทุนและหุ้นส่วนในการดำเนินโครงการร่วมกับกรุงเทพมหานครทั้งภาครัฐและเอกชน เสนอรูปแบบองค์การบริหารโครงการ จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงในการบริหารโครงการร่วมกันระหว่างหุ้นส่วนโครงการ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

๓.๔. สร้างจิตสำนึกและเผยแพร่องค์ความรู้ในการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมือง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ผ่านการประชาสัมพันธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมให้ความรู้ และเอกสารเผยแพร่

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๑. ขอบเขตด้านพื้นที่

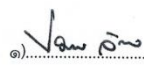
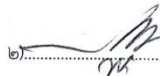
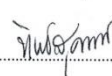

พื้นที่ดำเนินการวางผัง ออกแบบรายละเอียด เพื่อพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมืองในกรุงเทพมหานครอย่างน้อย ๕ บริเวณ โดยพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการจากพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ได้แก่

๔.๑.๑. พื้นที่การอนุรักษ์บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ย่านและชุมชนดั้งเดิมที่มีเอกลักษณ์ในด้านศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

๔.๑.๒. พื้นที่พัฒนาย่านพาณิชย์กรรมศูนย์กลางเมือง ย่านพาณิชย์กรรมบริเวณศูนย์คมนาคม ย่านพาณิชย์กรรมศูนย์ชุมชนชานเมือง และพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟฟ้ามหานครตามที่ยานพาณิชย์กรรมมอบหมาย

๔.๑.๓. พื้นที่ที่มีความเร่งด่วนและพื้นที่ตามนโยบายที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

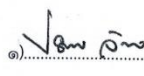

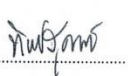

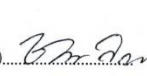
๔.๑.๔. พื้นที่พัฒนาพิเศษตามนโยบายผู้บริหาร

๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

๔.๒ ขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๒.๑ การกำหนดแนวทางและออกแบบวางผัง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและ ส่วนของเมืองเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) ทบทวนและรวบรวมข้อมูลแผนงานและโครงการด้านการพัฒนาเมืองและปรับปรุง ฟื้นฟูเมืองของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) สํารวจ และรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม
- ๓) วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำผังแนวความคิดภาพรวมของการพัฒนาและ ปรับปรุงฟื้นฟูเมืองของกรุงเทพมหานคร
- ๔) จัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง และคัดเลือกพื้นที่ เป้าหมาย
- ๕) กำหนดแนวความคิดในการศึกษา แผนงาน และขั้นตอนในการดำเนินงาน
- ๖) กำหนดผังแนวความคิด (Conceptual plan) การพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟู เมือง และส่วนของเมือง
- ๗) วางผังแม่บท (Master Plan) และวางผังออกแบบชุมชนเมืองเพื่อการพัฒนา และปรับปรุงฟื้นฟูเมือง และส่วนของเมือง โดยพิจารณาปรับปรุงจากผังแม่บท และแบบรายละเอียดที่สำนักผังเมืองมีอยู่แล้วหรือใช้การออกแบบที่ปรึกษา จัดทำขึ้นใหม่เพื่อประกอบการบริหารจัดการโครงการและการประชุมรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
- ๘) นำข้อสรุปที่ได้จากการประชุมประชาชนหรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุก ภาคส่วนเพื่อจัดหาผู้ลงทุนและหุ้นส่วนในการดำเนินโครงการร่วมกับ กรุงเทพมหานคร จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงในการบริหารงานโครงการ เสนอรูปแบบองค์กรการบริหารโครงการ เสนอรายงานความเป็นไปได้ ทางการเงินและการลงทุน รวมทั้งมาตรการทางผังเมืองที่เหมาะสมและ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ทำให้โครงการที่นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ๙) วางผังออกแบบรายละเอียด แบบก่อสร้าง และประมาณราคาก่อสร้างตาม มาตรฐานของสำนักการโยธา บริเวณที่ได้รับความเห็นชอบจาก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๒๕ ไร่ โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้
 - การพัฒนาและสร้างเสริมประสิทธิภาพด้านการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภคต่างๆ
 - การพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมของเมือง พร้อมสร้าง เสริมเอกลักษณ์ของชุมชนและย่าน

๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

- ๔ -

- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้เสียในการร่วมวางแผนผังและปรับปรุงพื้นที่เมืองและส่วนของเมือง
- ๔.๒.๒ งานออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานด้านผังเมือง โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ผ่านการประชาสัมพันธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรม การอบรมให้ความรู้ เอกสารเผยแพร่ เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ การนำเสนอผลงานการออกแบบโดยระบบคอมพิวเตอร์และการจัดทำภาพจำลอง ๓ มิติเสมือนจริง
- ๔.๒.๓ การจัดเก็บและประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เมือง และเชื่อมโยงกับพัฒนาระบบสารสนเทศทางผังเมืองและ ให้สามารถใช้ร่วมกับข้อมูลในระบบเครือข่ายที่สำคัญ ผังเมืองมีอยู่
- ๔.๒.๔ การจัดทำหรือปรับปรุงมาตรฐานการทางผังเมืองและการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และอาคารให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมือง และการปรับปรุงพื้นที่อย่างสมดุลโดยการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม ในการควบคุมความสูงของอาคาร การออกข้อกำหนดระยะ ถอยร่นของอาคาร การออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบริเวณ รวมทั้งการกำหนด แนวทางการแก้ไข ปรับปรุงมาตรฐานการทางผังเมืองให้มีความทันสมัยกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งจะมีผลต่อภูมิทัศน์และสภาพของเมืองทั้งปัจจุบันและอนาคต
- ๔.๒.๕ งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากกรุงเทพมหานคร รวมถึงงานที่มีความเร่งด่วน สำนักผังเมืองสามารถเปลี่ยนแปลงขอบเขตเนื้อหาการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม โดยนำเนื้องานในสัดส่วนที่เท่าเทียมกันและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไปปรับเปลี่ยนกับปริมาณงานส่วนอื่น และไม่ส่งผลกระทบต่อการส่งมอบงานในการดำเนินงานทั้งหมด

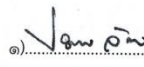

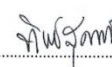

๕. คุณสมบัติของบริษัทที่ปรึกษา

๕.๑ เป็นบริษัทที่ปรึกษาไทยที่จดทะเบียนนิติบุคคลเป็นบริษัทที่ปรึกษากับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

๕.๒ มีประสบการณ์ทำงานด้านการศึกษาและออกแบบวางผังพัฒนาเมืองกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน

๖. บุคลากรและเครื่องมือ

ที่ปรึกษาต้องจัดเตรียมบุคลากรและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติงานประจำ ณ สถานที่ซึ่งที่ปรึกษาเป็นผู้จัดหาโดยอยู่ในพื้นที่ที่สามารถเข้ามาประสานงานกับกรุงเทพมหานครและสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อร้องขอตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการ ดังนี้

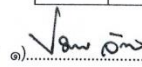
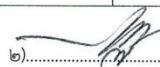
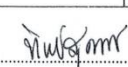

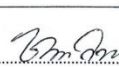
๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

- ๕ -

๖.๑ คุณสมบัติของบุคลากรหลัก

ที่ปรึกษาจะต้องจัดหาบุคลากรหลักที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และงานที่ปฏิบัติ โดยจะต้องมีจำนวนบุคลากรและมีคุณสมบัติไม่น้อยกว่าที่ระบุในตารางข้างล่างนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักผังเมืองก่อนดำเนินการทุกครั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	วุฒิ	ประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า (ปี)	จำนวน (คน)	ระยะเวลา ปฏิบัติงาน (คน-เดือน)
๑	ผู้จัดการโครงการ	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๑๕	๑	๙
๒	ที่ปรึกษาด้านการวางผังเมือง	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการวางผังเมือง	๑๕	๑	๙
๓	ที่ปรึกษาด้านอนุรักษ์สถาปัตยกรรม	ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมขึ้นไป และมีประสบการณ์ด้านอนุรักษ์สถาปัตยกรรม	๑๒	๑	๕
๔	ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและมาตรการทางผังเมือง	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขานิติศาสตร์และมีประสบการณ์ด้านกฎหมายและมาตรการทางผังเมือง	๑๒	๑	๔
๕	ที่ปรึกษาด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาประวัติศาสตร์/โบราณคดี	๑๒	๑	๔
๖	ที่ปรึกษาด้านจรรยาบรรณและขนส่ง	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาวิศวกรรมจราจรและขนส่ง	๑๒	๑	๔
๗	ที่ปรึกษาด้านการลงทุน	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ด้านการลงทุน	๑๐	๑	๔
๘	ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบชุมชนเมือง	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการออกแบบชุมชนเมือง	๑๒	๑	๙
๙	ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาสถาปัตยกรรม	๑๐	๑	๙
๑๐	ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิสถาปัตยกรรม	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาภูมิสถาปัตยกรรม	๑๐	๑	๙
๑๑	ผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วม	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๑๐	๑	๖

๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

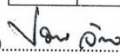
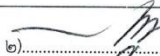
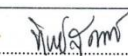

- ๖ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	วุฒิ	ประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า (ปี)	จำนวน (คน)	ระยะเวลา ปฏิบัติงาน (คน-เดือน)
๑๒	ผู้เชี่ยวชาญด้าน สื่อสารมวลชนและ โฆษณา	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่ เกี่ยวข้อง	๑๐	๑	๕
๑๓	ผู้เชี่ยวชาญด้านการ บริหารโครงการ	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขา ที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ ด้านการบริหารโครงการ	๑๐	๑	๕
๑๔	ผู้เชี่ยวชาญด้าน สารสนเทศภูมิศาสตร์	ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาที่ เกี่ยวข้อง	๑๐	๑	๕
๑๕	วิศวกรโยธา	ปริญญาตรีขึ้นไปในสาขา วิศวกรรมโยธา และมี ประสบการณ์ด้านการวาง ผังสาธารณูปโภค สาธารณูปการ	๑๐	๑	๔

๖.๒ คุณสมบัติของบุคลากรสนับสนุน

บุคลากรสนับสนุนจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่ระบุในตารางต่อไปนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง	วุฒิ	จำนวนคน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน (คน-เดือน)
๑	นักผังเมือง	ปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาการวางแผนภาค และเมือง	๑	๙
๒	นักออกแบบชุมชนเมือง	ปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาออกแบบชุมชน เมือง	๑	๙
๓	สถาปนิก	ปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๑	๙
๔	ภูมิสถาปนิก	ปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๑	๙

๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

- ๗ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	วุฒิ	จำนวนคน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน (คน-เดือน)
๕	เจ้าหน้าที่ประมวลผลข้อมูลภูมิสารสนเทศ	ปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๒	๕
๖	นักผลิตสื่อประชาสัมพันธ์	ปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้อง	๑	๒
๗	วิศวกรสำรวจ / ประเมินราคา	ปริญญาตรีขึ้นไปในสาขา วิศวกรรมสำรวจ และมีประสบการณ์ด้านการ สำรวจและประมาณราคา	๑	๔
๘	เจ้าหน้าที่เขียนแบบ คอมพิวเตอร์	ปวส. ขึ้นไป	๑	๔
๙	นายช่างสำรวจ	ปวส. ขึ้นไป	๑	๔
๑๐	คนงานสำรวจและประเมินผล	ปวส. ขึ้นไป	๑	๔
๑๑	เลขานุการ	ปริญญาตรีขึ้นไป	๑	๔
๑๒	พนักงานธุรการ	ปวส. ขึ้นไป	๑	๔

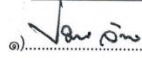
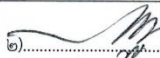
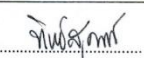
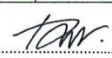
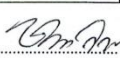
ทั้งนี้ สำนักผังเมืองสามารถขอเปลี่ยนแปลงผู้เชี่ยวชาญได้ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือเพื่อให้ดำเนินการได้ตามนโยบายของผู้บริหาร ซึ่งตำแหน่งที่ขอเปลี่ยนแปลงผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาจะต้องจัดให้มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าเดิม

๖.๓ ค่าใช้จ่ายตรง

ที่ปรึกษาจะต้องจัดเตรียมค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์สำนักงาน ด้านการสำรวจและประมวลผลข้อมูล จัดทำรายงานและเอกสารต่างๆ ด้านการประชุมและฝึกอบรม และด้านการบริหารโครงการ เพื่อดำเนินงานโครงการตลอดระยะเวลาโครงการและอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

๖.๓.๑ อุปกรณ์สำนักงาน

ลำดับ	รายการ	จำนวน (หน่วย)	หน่วย
๑	ค่าสาธารณูปโภค	๔	เดือน
๒	เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมชุดโปรแกรมจัดการสำนักงาน	๔	เครื่อง
๓	คอมพิวเตอร์สำหรับงานประมวลผล GIS เสิ้งกราฟฟิก พร้อมซอฟต์แวร์ระบบงาน GIS ประมวลผลเชิงพื้นที่	๑	เครื่อง
๔	เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา สำหรับงานสำนักงานพร้อมชุด โปรแกรมจัดการสำนักงาน	๑	เครื่อง
๖	เครื่องถ่ายเอกสาร	๑	เครื่อง
๗	เครื่องพิมพ์ Laser LED ขาวดำ (๒๕ หน้า/นาที)	๑	เครื่อง
๘	เครื่องพิมพ์แบบฉีดหมึก Inkjet Printer สำหรับกระดาษ A ๓	๑	เครื่อง

๑) ๒) ๓) ๔) ๕)

หมายเหตุ : เอกสารใช้เพื่อการศึกษาวิจัย และเป็นหลักฐานอ้างอิงในการสืบค้นข้อมูลเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไป
เผยแพร่สู่สาธารณะ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล นางสาวสุกัญญา สดุดีวิเศษชัย

วันเกิด 20 สิงหาคม พ.ศ. 2531

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

- พ.ศ. 2551-2555

สำเร็จการศึกษาหลักสูตรผังเมืองบัณฑิต

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน

กำลังศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

- พ.ศ. 2557-2558

ตำแหน่งสำรวจปริมาณและประมาณราคาการก่อสร้าง(QS) บริษัท นอร์ธครอฟประเทศไทย จำกัด

- พ.ศ. 2558

ตำแหน่งสำรวจปริมาณและประมาณราคาการก่อสร้าง(QS) บริษัท เอ็น เอ็ม ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด

- พ.ศ. 2559

ตำแหน่ง Project-co. บริษัท โอเมก้า จำกัด

- พ.ศ. 2561

ตำแหน่ง สถาปนิกผังเมือง บริษัท เอ เซเวน จำกัด